ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Απόφαση ΕΠΑ 13/2018

Αρ. Φακέλου 11.17.013.36

ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΙ 2008 ΕΩΣ 2014
(Νόμος Αρ. 13(Ι)/2008)
Καταγγελία της εταιρείας Y. Karydas Car Engineering & Valeting Services Ltd εναντίον της εταιρείας Hermes Airports Ltd

Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού:
κα. Λουκία Χριστοδούλου, Πρόεδρος
κα. Ελένη Καραολή, Μέλος
κ. Ανδρέας Καρύδης, Μέλος
κ. Παναγιώτης Ουστάς, Μέλος
κ. Άριστος Αριστείδου, Μέλος

Ημερομηνία απόφασης: 16/5/2018

ΑΠΟΦΑΣΗ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αντικείμενο της υπό τον ως άνω αριθμό και τίτλο υπόθεσης αποτέλεσε η καταγγελία της εταιρείας Y. Karydas Car Engineering & Valeting Services Ltd (DRIVE & FLY) (εφεξής η «Karydas/καταγγέλλουσα») εναντίον της εταιρείας HERMES AIRPORTS LTD (εφεξής η «Hermes/καταγγελλόμενη»), που παρελήφθη από την Επιτροπή στις 18/12/2013, για κατ' ισχυρισμό παραβάσεις του άρθρου 6(1) του Νόμου 13(Ι)/2008, ως έχει τροποποιηθεί με το Νόμο αρ. 41(Ι)/2014 (εφεξής ο «Νόμος»). Μαζί με την καταγγελία της, η εταιρεία Karydas υπέβαλε ενδιάμεση αίτηση για λήψη προσωρινών μέτρων.

2. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Η Επιτροπή, σε συνεδρία της με ημερομηνία 7/1/2014, αφού μελέτησε το περιεχόμενο του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης, αποφάσισε ότι δικαιολογείτο η διερεύνηση της καταγγελίας και ενεργώντας στη βάση των διατάξεων του άρθρου 35, έδωσε οδηγίες στην Υπηρεσία να διεξάγει προκαταρκτική έρευνα. Επιπλέον, αφού εξέτασε το υποβληθέν αίτημα για λήψη προσωρινών μέτρων και ενεργώντας στη βάση των άρθρων 28 και 35 του Νόμου, ομόφωνα αποφάσισε να καλέσει τα εμπλεκόμενα μέρη ενώπιόν της, στη συνεδρία στις 13/1/2014.
Η Υπηρεσία ενημέρωσε σχετικά τα εμπλεκόμενα μέρη με επιστολή ημερομηνίας 7/1/2014.
Η Επιτροπή, στη συνεδρία της με ημερομηνία 13/1/2014, εξέτασε το αίτημα για τη λήψη προσωρινών μέτρων ενώπιον των εμπλεκομένων μερών και επιφύλαξε την απόφασή της, δίνοντας οδηγίες και στις δύο πλευρές να αποστείλουν εντός καθορισμένου χρονοδιαγράμματος γραπτές θέσεις ή/και συμπληρωματικές πληροφορίες.
Η Επιτροπή, στη συνεδρία της στις 24/1/2014, μετά από διεξοδική μελέτη, ανταλλαγή απόψεων και συζήτηση μεταξύ των μελών της και αφού αξιολόγησε όλο το ενώπιόν της υλικό, τα στοιχεία και τις πληροφορίες και τα όσα τα εμπλεκόμενα μέρη δια μέσου των δικηγόρων τους, προφορικώς και γραπτώς, έθεσαν ενώπιόν της, ομόφωνα αποφάσισε ότι δεν είχαν αποδειχθεί όλες οι σωρευτικές

προϋποθέσεις που το άρθρο 28 του Νόμου θέτει για την έκδοση των αιτούμενων προσωρινών μέτρων και ως εκ τούτου, η Επιτροπή ομόφωνα αποφάσισε να απορρίψει το αίτημα της Karydas για τη λήψη προσωρινών μέτρων.
Μετά τη διεξαγωγή της προκαταρκτικής έρευνας της υπόθεσης, η Υπηρεσία κατέθεσε στην Επιτροπή σημείωμα ημερομηνίας 17/9/2015, το οποίο η Επιτροπή μελέτησε σε συνάρτηση με το περιεχόμενο του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης.
Η Επιτροπή, κατά τη συνεδρία στις 24/9/2015, έκρινε ομόφωνα ότι τα ενώπιον της στοιχεία έπρεπε να μελετηθούν περαιτέρω, πριν από την οποιαδήποτε τοποθέτησή της και/ή τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης επί της υποθέσεως και ανέβαλε τη συζήτηση της υπόθεσης για την επόμενη συνεδρία.
Η Επιτροπή, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 2/10/2015, αφού έλαβε υπόψη της όλο το περιεχόμενο του σχηματισθέντος διοικητικού φακέλου της υπόθεσης, καθώς και το σημείωμα της Υπηρεσίας ημερομηνίας 17/9/2015, ομόφωνα αποφάσισε ότι εκ πρώτης όψεως στοιχειοθετείται πιθανολογούμενη παράβαση του άρθρου 6(1)(α) του Νόμου από μέρους της καταγγελλόμενης Hermes.
Η Επιτροπή ομόφωνα αποφάσισε ότι εκ πρώτης όψεως η εταιρεία Hermes με τη συμπεριφορά της και τις πρακτικές που εφάρμοσε και δεδομένου του γεγονότος ότι και η ίδια παρέχει μία ανταγωνιστική υπηρεσία στο χώρο στάθμευσης του επιβατικού κοινού εντός του Διεθνούς Αεροδρομίου Λάρνακας (εφεξής το «ΔΑΛ»), ενήργησε κατά παράβαση του άρθρου 6(1)(α) του Νόμου. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή κατέληξε ομόφωνα ότι εκ πρώτης όψεως η Hermes εκμεταλλεύεται τη δεσπόζουσα της θέση στην αγορά διαχείρισης και εκμετάλλευσης του ΔΑΛ και στην αγορά παροχής χώρου στάθμευσης εντός του ΔΑΛ για παροχή υπηρεσιών από άλλες επιχειρήσεις και μέσω της συμπεριφοράς της και των πρακτικών της, αλλά και μέσω των όρων συναλλαγής τους οποίους επέβαλλε στην καταγγέλλουσα εταιρεία παροχής στάθμευσης valet, στόχευε στην εκτόπιση ή/και καταχρηστική εκμετάλλευση των ανταγωνιστριών της στην αγορά της παροχής υπηρεσιών στάθμευσης για επιβάτες και ιδιαίτερα υπηρεσιών στάθμευσης valet, που χρησιμοποιούν το ΔΑΛ, κατά παράβαση του άρθρου 6(1)(α) του Νόμου.
Υπό το φως όλων των αναλυθέντων στοιχείων και μέσα από την αξιολόγηση και συνεκτίμηση των στοιχείων του διοικητικού φακέλου της προκειμένης υπόθεσης, η Επιτροπή, έχοντας καταλήξει στην πιο πάνω προκαταρκτική διαπίστωση, ομόφωνα αποφάσισε στη βάση του άρθρου 17(2) του Νόμου να καταρτίσει γραπτή έκθεση προς ενημέρωση της καταγγελλόμενης εταιρείας περί της αιτίασης που διατυπώνεται σε βάρος της. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή ομόφωνα αποφάσισε όπως καταρτιστεί Έκθεση Αιτίασης αναφορικά με την εκ πρώτης όψεως πιθανολογούμενη παράβαση του άρθρου 6(1)(α) του Νόμου από μέρους της εταιρείας Hermes.
Η Επιτροπή, στη συνεδρία της ημερομηνίας 9/10/2015, ομόφωνα αποφάσισε και κατήρτισε το κείμενο της Έκθεσης Αιτιάσεως, μετά από διεξοδική συζήτηση, αποφασίζοντας παράλληλα την άμεση κοινοποίησή του και ειδοποίηση των εμπλεκομένων μερών, η οποία πραγματοποιήθηκε με την δια χειρός και μέσω τηλεομοιοτύπου παράδοση της Έκθεσης Αιτιάσεων προς την καταγγελλόμενη εταιρεία στις 26/10/2015 και την ίδια μέρα και προς την καταγγέλλουσα εταιρεία.
Στις 18/11/2015 απεστάλη επιστολή από το δικηγορικό γραφείο που εκπροσωπεί την καταγγελλόμενη εταιρεία με αίτημα επιθεώρησης του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης. Η Επιτροπή, σε συνεδρία της στις 20/11/2015, απεδέχθη το αίτημα και η επιθεώρηση πραγματοποιήθηκε στις 27/11/2015.
Στις 8/1/2016 και στις 12/1/2016 απεστάλησαν επιστολές του δικηγόρου της καταγγελλόμενης εταιρείας στην οποία αιτήθηκε τον από κοινού χειρισμό των υποθέσεων 11.17.013.36 και 11.17.015.03 και την παράταση της προθεσμίας υποβολής των γραπτών της παραστάσεων στην Έκθεση Αιτιάσεων. Η Επιτροπή μελέτησε τα θέματα σε συνεδρία της στις 12/1/2016 και ενημέρωσε με επιστολή ημερομηνίας 13/1/2016 το δικηγόρο ότι δεν μπορεί να αποδεχθεί την εισήγησή του για από κοινού χειρισμό των δύο υποθέσεων, αναφέροντας τους λόγους και επίσης, δόθηκε η παράσταση που ζητήθηκε αναφορικά με την υποβολή των γραπτών της παραστάσεων.
Η καταγγέλλουσα εταιρεία υπέβαλε τις γραπτές της παραστάσεις στις 15/1/2016.
Η Επιτροπή, σε συνεδρία της 21/1/2016, επανακαθόρισε την ενώπιόν της προφορική διαδικασία για τις 19/4/2016 και ενημέρωσε σχετικά τα εμπλεκόμενα μέρη αυθημερόν με επιστολές της.
Στις 4/2/2016 απεστάλη νέα επιστολή από το δικηγόρο της καταγγελλόμενης εταιρείας, στην οποία γίνεται αναφορά στην απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου ημερομηνίας 29/1/2016. Στην εν λόγω επιστολή, ο δικηγόρος εισηγείται ότι η υπό αναφορά υπόθεση δεν δύναται να προχωρήσει σε

περαιτέρω διαδικασία στη βάση των μέχρι στιγμής ληφθεισών αποφάσεων και των διαδικασιών που έλαβαν χώρα ενώπιον της Επιτροπής και ζήτησε να υποβληθούν ενώπιον της Επιτροπής σε ακρόαση οι συναφείς εισηγήσεις για το θέμα πριν την υποβολή οποιωνδήποτε εισηγήσεων αναφορικά με την Έκθεση Αιτιάσεων.

Η Επιτροπή, υπό νέα σύνθεση, σύμφωνα με το διορισμό της από το Υπουργικό Συμβούλιο, ως οι αποφάσεις του ημερομηνίας 16/4/2013, 24/5/2013 και 2/2/2016, εξέτασε την υπόθεση σε συνεδρία της στις 16/3/2016 υπό το φως της απόφασης του Διοικητικού Δικαστηρίου, ημερομηνίας 29/1/2016, στην Προσφυγή με αρ. 5651/2013 (*Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου κ.α. και 1. Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού και 2. Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού*) με την οποία κρίθηκε ότι η συγκρότηση της Επιτροπής ήταν κακή λόγω της συμμετοχής σε αυτήν του κ. Χρίστου Τσίγκη, ο οποίος ήταν ταυτόχρονα και μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του ΔΗΚΟ, καθότι τούτο παραβίαζε την αρχή της διάκρισης των εξουσιών. Ταυτόχρονα έλαβε υπόψη τις γνωματεύσεις του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας με ημερομηνίες 23/2/2016 (Γ.Ε. Αριθ. Φακ. 50(Α)/2005/Ν.52/4) και 2/3/2016 (αρ. φακ. Γ.Ε. 50(Α)/05.Ν.52/4).

Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι αποφάσεις της σχετικά με την πιο πάνω υπόθεση, λήφθηκαν με τη συμμετοχή του κ. Χρίστου Τσίγκη στη σύνθεση της Επιτροπής, γεγονός που κρίθηκε από το Διοικητικό Δικαστήριο στην εν λόγω απόφαση ότι συνιστά κακή συγκρότηση της Επιτροπής, καθιστώντας τις ληφθείσες αποφάσεις παράνομες.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή ομόφωνα αποφάσισε όπως ανακαλέσει όλες τις αποφάσεις που έλαβε, έχοντας στη σύνθεσή της τον κ. Χρίστο Τσίγκη και όπως εξετάσει εξ υπαρχής την υπόθεση, δίδοντας ταυτόχρονα σχετικές οδηγίες για έρευνα στην Υπηρεσία.

Επίσης, η Επιτροπή κατά την προαναφερόμενη συνεδρία της έδωσε οδηγίες στην Υπηρεσία να κάνει χρήση του εντός του διοικητικού φακέλου της καταγγελίας υλικού που συλλέχθηκε κατά την προκαταρκτική έρευνα και δεν αποτελεί υποκειμενικό στοιχείο κρίσης, αλλά καθαρά αντικειμενικό στοιχείο, το οποίο και δύναται να χρησιμοποιηθεί και αξιολογηθεί κατά την επανεξέταση της υπόθεσης.

Αναφορικά με την Απόφαση της Επιτροπής ημερομηνίας 24/1/2014 επί της αίτησης προσωρινών μέτρων, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι έχει εκλείψει τόσο το αντικείμενο της εν λόγω αίτησης για τη λήψη προσωρινών μέτρων όσο και η προϋπόθεση του επείγοντος που θέτει σχετικά το άρθρο 28(1) του Νόμου, με αποτέλεσμα να μην διαφαίνεται νόμιμος λόγος για ανάκληση και επανεξέταση της ληφθείσας απόφασης.

Η Επιτροπή, υπό τη νέα σύνθεσή της, σε συνεδρία που πραγματοποιήθηκε την 29/5/2017 εξέτασε την υπόθεση υπό το φως της απόφασης της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση με αρ. 2/2016 ημερομηνίας 3/3/2017 και της γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ημερομηνίας 8/5/2017 (Αρ. Φακ. Γ.Ε. 50(Α)/2005/Ν.52/5). Με την εν λόγω απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση με αρ. 2/2016 κρίθηκε νόμιμη η σύνθεση της Επιτροπής με τη συμμετοχή σε αυτή του κ. Τσίγκη. Η Επιτροπή, συνεπώς ομόφωνα αποφάσισε την ανάκληση της ανακλητικής απόφασης της ημερομηνίας 16/3/2016, καθώς και όλων των μετέπειτα ληφθεισών αποφάσεων με το Μέλος κ. Θεοφάνη Κωνσταντινίδη, προς ενεργό συμμόρφωση με την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση με αρ. 2/2016. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με σχετική νομολογία,[1] με την παρούσα απόφαση της Επιτροπής αναβιώνουν όλες οι ληφθείσες αποφάσεις που προηγούνται της ανακληθείσας, ήτοι οι αποφάσεις της Επιτροπής που είχαν ληφθεί με τη συμμετοχή του κ. Τσίγκη.

Ακολούθως, η Επιτροπή, κατά τη συνεδρία της στις 6/6/2017, υπό το φως της απόφασης της ημερομηνίας 29/5/2017 σημείωσε ότι με την αναβίωση των αποφάσεων της Επιτροπής, που είχαν ληφθεί με τη συμμετοχή του κ. Τσίγκη, αναβιώνει η απόφαση της Επιτροπής ημερομηνίας 2/10/2015 για διαπίστωση εκ πρώτης όψεως στοιχειοθέτησης πιθανολογούμενης παράβασης του άρθρου 6(1)(α) του Νόμου από μέρους της εταιρείας Hermes και το προκαταρκτικό συμπέρασμα της Επιτροπής ότι δεν στοιχειοθετείτο παράβαση του άρθρου 6(1)(γ) του Νόμου από μέρους της

---

[1] Υπόθεση Αρ. 256/2013, *ΑΤΗΚ v. Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού* ημερ. 22/12/2015, Υπόθεση αρ. 846/2013, *Salamis Shipping Services Ltd v. Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού* ημερ. 13/6/2013, Υπόθεση 996/2010, *Μιλτιάδης Παπαμιλτιάδους κ.α. v. Δήμου Αγλαντζιάς* ημερ. 29/4/2012.

Hermes. Επίσης, αναβιώνει η απόφαση της Επιτροπής ως η συνεδρία της ημερομηνίας 9/10/2015, με την οποία καταρτίστηκε το κείμενο της Έκθεσης Αιτιάσεως, το οποίο κοινοποιήθηκε προς τα εμπλεκόμενα μέρη στις 26/10/2015 και με το οποίο κλήθηκαν να παρουσιαστούν ενώπιον της Επιτροπής και να θέσουν τις γραπτές τους παρατηρήσεις αναφορικά με την αιτίαση που διατυπώθηκε εναντίον της εταιρείας Hermes.
Περαιτέρω, το νέο Μέλος της Επιτροπής, κος. Ουστάς, ως ο διορισμός του από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 5/9/2016, με δεδομένη την απόφαση της Επιτροπής για ανάκληση της προαναφερόμενης ανακληθείσας απόφασης, αφού μελέτησε όλα τα ενώπιον του στοιχεία και δεδομένα και, έχοντας πλήρη γνώση των στοιχείων του διοικητικού φακέλου της παρούσας υπόθεσης, συμφώνησε με τις αποφάσεις της Επιτροπής που λήφθηκαν έχοντας στη σύνθεσή της τον κ. Τσίγκη και υιοθέτησε αυτές, συμπεριλαμβανομένης της απόφασης της Επιτροπής ημερομηνίας 2/10/2015 για διαπίστωση εκ πρώτης όψεως στοιχειοθέτησης πιθανολογούμενης παράβασης του άρθρου 6(1)(α) του Νόμου από μέρους της Hermes και το προκαταρκτικό συμπέρασμα της Επιτροπής ότι δεν στοιχειοθετείτο παράβαση του άρθρου 6(1)(γ) του Νόμου από μέρους της Hermes, καθώς επίσης και της απόφασης της Επιτροπής ημερομηνίας 9/10/2015 με την οποία καταρτίστηκε το κείμενο της Έκθεσης Αιτιάσεως.
Με δεδομένη την απόφαση της Επιτροπής για ανάκληση της ανακλητικής απόφασης ημερομηνίας 16/3/2016 και αναβίωση όλων των αποφάσεων της Επιτροπής που λήφθηκαν έχοντας στη σύνθεσή της τον κ. Τσίγκη, καθώς και τη θέση του νέου Μέλους της Επιτροπής ότι συμφωνεί και υιοθετεί τις αποφάσεις της Επιτροπής, η Επιτροπή ομόφωνα αποφάσισε όπως ορίσει συνεδρία για διεξαγωγή της ενώπιόν της προφορικής διαδικασίας βάσει του άρθρου 17(4) του Νόμου καλώντας τα εμπλεκόμενα μέρη στις 7/7/2017.
Τα εμπλεκόμενα μέρη της υπόθεσης ενημερώθηκαν για τις πιο πάνω αποφάσεις της Επιτροπής με επιστολή ημερομηνίας 14/6/2017.
Στις 22/6/2017 παρελήφθη επιστολή ημερομηνίας 21/6/2017 από την καταγγέλλουσα εταιρεία με την οποία υπενθύμιζε το περιεχόμενο επιστολής της που είχε σταλθεί στις 13/3/2017 και με την οποία απέσυρε την καταγγελία της εναντίον της εταιρείας Hermes.
Η Επιτροπή απέστειλε απαντητική επιστολή προς την καταγγέλλουσα εταιρεία στις 30/6/2017, αναφέροντάς της ότι κατά τη συνεδρία της στις 6/6/2017 μελέτησε την επιστολή της ημερομηνίας 13/3/2017 στην οποία ανέφερε ότι σε συνέχεια της επιστολής της Hermes Airports Ltd, ημερομηνίας 17/2/2017 και των γραπτών της δεσμεύσεων προς την εταιρεία σας, απέσυρε την καταγγελία της και ομόφωνα αποφάσισε ότι στο παρόν στάδιο της διαδικασίας, όπου έχει ήδη αποσταλεί σχετική Έκθεση Αιτιάσεως προς την καταγγελλόμενη με τα εκ πρώτης όψεως συμπεράσματα της Επιτροπής και στη βάση της ολοκλήρωσης της δέουσας προκαταρκτικής έρευνας της Υπηρεσίας, δεν μπορεί να αποδεχθεί το αίτημά της. Επίσης, η Επιτροπή διαπίστωσε πως η αναφορά της καταγγέλλουσας εταιρείας σε γραπτές δεσμεύσεις της εταιρείας Hermes Airports Ltd, ημερομηνίας 17/2/2017, προς την εταιρεία Karydas, δεν σχετίζεται με τον ουσιώδη χρόνο και τα γεγονότα αυτά καθ' αυτά που καταγγέλθηκαν αποτελώντας την ουσία της καταγγελίας που υποβλήθηκε στις 18/12/2013 και διερευνήθηκε και για την οποία η Επιτροπή απέστειλε σχετική Έκθεση Αιτιάσεως.
Η καταγγελλόμενη εταιρεία απέστειλε επιστολή στις 3/7/2017, στην οποία ανέφερε ότι είχε υποβάλει τις παραστάσεις της σε σχέση με την υπόθεση στις 29/8/2016 και ενημέρωνε ότι έχουν προέλθει σε νέα συμφωνία με την οποία έχουν ρυθμιστεί όλα τα θέματα που αφορούν τη συνεργασία τους και τη χρήση των διευκολύνσεων του αεροδρομίου από την καταγγέλλουσα σε σχέση με τις δραστηριότητές της ως παροχέα υπηρεσιών valet. Περαιτέρω αναφέρεται ότι η καταγγέλλουσα έχει ήδη αποσύρει την καταγγελία της και είναι πλήρως ικανοποιημένη από τις σχετικές αναληφθείσες δεσμεύσεις και υποχρεώσεις της Hermes με αποτέλεσμα να μην υφίσταται πλέον αντικείμενο ή αιτιολογία για συνέχιση της διαδικασίας.
Η Επιτροπή, κατά τη συνεδρία της στις 6/7/2017, μελέτησε την εν λόγω επιστολή της καταγγελλόμενης εταιρείας και τις σχετιζόμενες επιστολές και ομόφωνα κατέληξε ότι στο παρόν στάδιο της διαδικασίας, όπου έχει ήδη αποσταλεί σχετική Έκθεση Αιτιάσεως προς την καταγγελλόμενη με τα εκ πρώτης όψεως συμπεράσματα της Επιτροπής κατόπιν της ολοκλήρωσης της δέουσας προκαταρκτικής έρευνας της Υπηρεσίας, δεν μπορούσε να αποδεχθεί το αίτημα της καταγγέλλουσας. Επίσης, η Επιτροπή διαπίστωσε πως τόσο η αναφορά της καταγγέλλουσας εταιρείας σε γραπτές δεσμεύσεις της εταιρείας Hermes προς αυτήν, όσο και η αναφορά της καταγγελλομένης εταιρείας για ρύθμιση όλων των θεμάτων της μεταξύ τους συνεργασίας για τη

χρήση των διευκολύνσεων του αεροδρομίου, κατόπιν πρόσφατων διαβουλεύσεων, δεν σχετίζονται με τον ουσιώδη χρόνο και τα γεγονότα αυτά καθ' αυτά που καταγγέλθηκαν αποτελώντας την ουσία της καταγγελίας που υποβλήθηκε στις 18/12/2013 και διερευνήθηκε και για την οποία η Επιτροπή απέστειλε σχετική Έκθεση Αιτιάσεως. Η Επιτροπή κατέληξε επισημαίνοντας επίσης ότι, δεν αποτελεί μοχλό πίεσης προς επίτευξη αποτελεσμάτων και σκοπών ή διενέξεων μεταξύ διαφόρων ανταγωνιστικών ή μη εταιρειών. Η προστασία του ανταγωνισμού και η εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος αποτελούν δύο στόχους που συγκλίνουν, και ο ελεύθερος ανταγωνισμός μετατρέπεται σε απαίτηση δημοσίου συμφέροντος, σχετικού με την ορθή λειτουργία της αγοράς.[2]

Η Επιτροπή, μέσω της Πρόεδρου, ανακοίνωσε την εν λόγω θέση της στη συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 7/7/2017 ενώπιον όλων των εμπλεκόμενων μερών η οποία ορίσθηκε για την εξέταση της πιθανολογούμενης παράβασης στη βάση της Έκθεσης Αιτιάσεώς, που είχε κοινοποιηθεί.

Στις 14/7/2017 παρελήφθη επιστολή από το δικηγόρο της καταγγέλλουσας εταιρείας με την οποία σημειώνετο ότι η απόσυρση της καταγγελίας της καταγγέλλουσας εταιρείας γίνεται ενόψει των δεσμεύσεων που η καταγγελλόμενη εταιρεία έχει αναλάβει ενώπιον της Επιτροπής και εάν αυτές οι δεσμεύσεις δεν έχουν αναληφθεί με το σωστό τρόπο τότε η Επιτροπή θα πρέπει να προχωρήσει στις αναγκαίες ενέργειες ως η καταγγελλόμενη να αναλάβει τις δεσμεύσεις της ενώπιόν της.

Η Επιτροπή μελέτησε ενδελεχώς την εν λόγω επιστολή της καταγγέλλουσας εταιρείας κατά τη συνεδρία της στις 18/7/2017 και ενημέρωσε τα εμπλεκόμενα μέρη αναφορικά με τη θέση της με επιστολή της στις 28/7/2017, αναφέροντας πως η καταγγελλόμενη εταιρεία δεν είχε αναλάβει οιεσδήποτε δεσμεύσεις στη βάση των προνοιών του άρθρου 25 του Νόμου στην παρούσα υπόθεση και επισήμανε ότι θεωρείται κατάλληλη η αποδοχή δεσμεύσεων σε υποθέσεις όπου τα προβλήματα ανταγωνισμού, τα οποία συμπεριλήφθηκαν σε Έκθεση Αιτιάσεων που κοινοποιήθηκε προς την εκάστοτε καταγγελλόμενη εταιρεία μπορούν να προσδιοριστούν και να αντιμετωπιστούν πλήρως από τις προσφερόμενες δεσμεύσεις, αλλά και δεν δημιουργούνται νέα και δύνανται να επιλυθούν αποτελεσματικά και σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Περαιτέρω, η Επιτροπή επισήμανε ακόμα ότι η αναφορά της καταγγελλόμενης εταιρείας σε επιστολές της ότι καταβάλλει προσπάθειες για διενέργεια συμφωνημένων διευθετήσεων με την καταγγέλλουσα εταιρεία και ότι είναι πρόθυμη και έτοιμη να δεσμευτεί προς την Επιτροπή για την εφαρμογή των νέων διευθετήσεων, δεν αποτελούν καθορισμένες δεσμεύσεις εν τη εννοία του άρθρου 25 του Νόμου και του άρθρου 9 του Κανονισμού 1/2003, οι οποίες προσφέρονται για να ανταποκριθούν στις συγκεκριμένες αντιρρήσεις που είχε η Επιτροπή κατά την προκαταρκτική της εκτίμηση και στη βάση της Έκθεσης Αιτιάσεως που απεστάλη προς την καταγγελλόμενη εταιρεία. Γενικές και αόριστες αναφορές περί προσπαθειών εξεύρεσης διευθετήσεων δεν μπορούν να θεωρηθούν ότι αποτελούν δεσμεύσεις εν τη εννοία των σχετικών προαναφερόμενων άρθρων.

Τέλος, η Επιτροπή ομόφωνα αποφάσισε να συνεχίσει την εξέταση της υπόθεσης επί της ουσίας, στη βάση της Έκθεσης Αιτιάσεως που απεστάλη προς τα εμπλεκόμενα μέρη της υπόθεσης και προς τούτου κάλεσε τα εμπλεκόμενα μέρη να παρουσιαστούν ενώπιόν της στις 3/8/2017.

Στις 31/7/2017, ο δικηγόρος της καταγγελλόμενης εταιρείας ζήτησε με επιστολή του αντίγραφο της επιστολής του δικηγόρου της καταγγέλλουσας εταιρείας.

Η Επιτροπή, κατά τη συνεδρία της την 1/8/2017, μελέτησε το αίτημα του δικηγόρου της καταγγελλόμενης εταιρείας και με επιστολή στις 2/8/2017 ομόφωνα αποφάσισε να τον ενημερώσει ότι η επιστολή απευθυνόταν προς την Επιτροπή και ότι έχει το δικαίωμα να ζητήσει αντίγραφο αυτής από το δικηγόρο της καταγγέλλουσας εταιρείας, αν και είχε ήδη λάβει γνώση του περιεχομένου αυτής μέσω της απάντησης που του απέστειλε η Επιτροπή.

Την ίδια μέρα, ο δικηγόρος της καταγγελλόμενης εταιρείας απέστειλε προς την Επιτροπή επιστολή απαντητική προς την επιστολή της καταγγέλλουσας εταιρείας στην οποία αναφερόταν στη συμφωνία ημερομηνίας 17/6/2016 που έχει συνάψει με την καταγγέλλουσα εταιρεία και σε προτεινόμενες δεσμεύσεις προς την Επιτροπή.

Στις 3/8/2017 πραγματοποιήθηκε η προφορική διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής κατά τη συνεδρία της με παρευρισκόμενα όλα τα εμπλεκόμενα μέρη της υπόθεσης.

---

[2] Guylain Clamour, *Intérêt général et concurrence*, Essai sur la pérennité du droit public en économie de marché, [2006] ed.Dalloz, Nouvelle bibliothèque des thèses, σελ. 52 επ..

Η Επιτροπή, στη συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22/8/2017, σε συνέχεια των θέσεων της καταγγελλόμενης εταιρείας και όσων υποβλήθηκαν από το δικηγόρο της, μελέτησε ενδελεχώς τα ενώπιόν της στοιχεία και πληροφορίες και ασκώντας τη διακριτική της ευχέρεια ομόφωνα αποφάσισε ότι οι δεσμεύσεις που προτείνονται από την καταγγελλόμενη εταιρεία Hermes και που αφορούν διαφορετικές συνθήκες, όρους, χώρο και χρόνο και δεν δύνανται να άρουν τις αμφιβολίες της, δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτές, καθότι δεν ανταποκρίνονται στις αντιρρήσεις της Επιτροπής κατά την προκαταρκτική της εκτίμηση. Η Επιτροπή αποφάσισε επίσης να καλέσει τα εμπλεκόμενα μέρη για συνέχιση της ενώπιόν της προφορικής διαδικασίας στις 27/9/2017.
Τα εμπλεκόμενα μέρη της υπόθεσης ενημερώθηκαν αναφορικά με την πιο πάνω απόφαση της Επιτροπής με επιστολή στις 21/9/2017.
Στις 22/9/2017 παρελήφθη νέα επιστολή από τον δικηγόρο της καταγγελλόμενης εταιρείας με την οποία αιτείτο την αναβολή της ενώπιον της Επιτροπής προφορικής διαδικασίας.
Η Επιτροπή αυθημερόν σε συνεδρία της μελέτησε την επιστολή του δικηγόρου της καταγγελλόμενης εταιρείας και αφού συνεκτίμησε τους λόγους που τέθηκαν στην εν λόγω επιστολή και μελέτησε το βεβαρημένο πρόγραμμα του Οκτωβρίου και τις ανειλημμένες υποχρεώσεις της, ομόφωνα αποφάσισε με σκοπό τη διασφάλιση του δικαιώματος υπεράσπισης και άμυνας της καταγγελλόμενης εταιρείας, να το αποδεχθεί και επανακαθόρισε την ενώπιόν της προφορική διαδικασία για τις 9/10/2017.
Τα εμπλεκόμενα μέρη της υπόθεσης ενημερώθηκαν την ίδια μέρα για την προαναφερόμενη απόφαση της Επιτροπής.
Στη συνεδρία της Επιτροπής που πραγματοποιήθηκε στις 9/10/2017 παρουσιάστηκαν ενώπιον της Επιτροπής όλα τα εμπλεκόμενα μέρη αναφορικά με τη διεξαγωγή της προφορικής διαδικασίας για την πιθανολογούμενη εκ πρώτης όψεως παράβαση του άρθρου 6(1)(α) του Νόμου, βάσει της Έκθεσης Αιτιάσεως που κοινοποιήθηκε προς την καταγγελλόμενη εταιρεία και έκθεσαν τις θέσεις τους.
Στις 6/11/2017, η Επιτροπή σε συνεδρία της αντάλλαξε απόψεις επί του θέματος και έκρινε ομόφωνα ότι έπρεπε να μελετηθούν τα στοιχεία της υπόθεσης περαιτέρω πριν από την τοποθέτησή της ή/και τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης.
Στις 7/11/2017, η Επιτροπή, σε συνεδρία της, αφού μελέτησε το περιεχόμενο του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης, ομόφωνα αποφάσισε κατ' εφαρμογή του άρθρου 42(2) του Νόμου όπως ειδοποιηθεί η καταγγελλόμενη εταιρεία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 45 του Νόμου, για την πρόθεσή της να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο, ενημερώνοντάς την για τους λόγους για τους οποίους προτίθεται να ενεργήσει τοιουτοτρόπως και παρέχοντάς της το δικαίωμα υποβολής γραπτών παραστάσεων επί του ύψους του προστίμου, εντός τριάντα ημερών (30) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασής της.
Η Επιτροπή ακολούθως, στις 23/11/2017, ενημέρωσε με λεπτομερή επιστολή της την καταγγελλόμενη εταιρεία για την πρόθεσή της να της επιβάλει διοικητικό πρόστιμο, προβάλλοντας παράλληλα τους λόγους για τους οποίους προτίθεται να ενεργήσει τοιουτοτρόπως, παρέχοντάς της τη δυνατότητα να υποβάλει τις γραπτές της παραστάσεις εντός προθεσμίας τριάντα ημερών.
Στις 22/12/2017, η καταγγελλόμενη εταιρεία με ηλεκτρονικό της μήνυμα προς την Επιτροπή αιτήθηκε τη χορήγηση παράτασης, μέχρι τις 5/1/2018 για την υποβολή των τελικών παραστάσεων.
Οι γραπτές παραστάσεις της καταγγελλόμενης εταιρείας παρελήφθησαν στις 5/1/2018.
Στις 2/5/2018, η Επιτροπή εξέτασε την υπόθεση, υπό τη νέα της σύνθεση, σύμφωνα με το διορισμό της ημερομηνίας 24/5/2013, 5/9/2016 και 24/4/2018. Το νέο μέλος, κ. Άριστος Αριστείδου δήλωσε ότι είναι πλήρως ενημερωμένος σχετικά με όλες τις αποφάσεις που λήφθηκαν στο πλαίσιο εξέτασης της παρούσας υπόθεσης και έχει λάβει πλήρη γνώση όλων των σχετικών με αυτές στοιχείων, ιδίως τα πρακτικά των συνεδριών της Επιτροπής και τα σχετικά στοιχεία και τα έγγραφα αυτών, τα οποία είναι αναγκαία για το χειρισμό της υπόθεσης, τη διαμόρφωση γνώμης και άποψης επί αυτής και τη λήψη αποφάσεων.
Περαιτέρω, ο κ. Άριστος Αριστείδου, δήλωσε πως συμφωνεί και υιοθετεί τις αποφάσεις της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένης και της ομόφωνης απόφασης της Επιτροπής ημερομηνίας 7/11/2017 με την οποία αποφασίσθηκε ότι δεν στοιχειοθετείται παράβαση του άρθρου 6(1)(γ) του Νόμου από μέρους της Hermes, καθώς και ότι στοιχειοθετείται παράβαση του άρθρου 6(1)(α) του Νόμου από την Hermes, για την οποία η Επιτροπή εφαρμόζει το άρθρο 42 του Νόμου, βάσει του οποίου η Hermes ειδοποιήθηκε αναφορικά με την πρόθεση της Επιτροπής να προχωρήσει με την επιβολή διοικητικού προστίμου.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη της, τις διατάξεις του άρθρου 24(α) του Νόμου 13(Ι)/2008, ομόφωνα αποφάσισε όπως ζητήσει από την Hermes Airports Ltd να αποστείλει τους εξελεγμένους λογαριασμούς της για τα έτη από το 2006 έως και το 2014, θέτοντας σχετική προθεσμία.
Οι εξελεγμένοι λογαριασμοί της καταγγελλόμενης εταιρείας παρελήφθησαν στις 4/5/2018.
Η Επιτροπή, στη συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8/5/2018, σημείωσε ότι απεστάλησαν οι εξελεγμένες οικονομικές καταστάσεις της Hermes για τα έτη 2006-2014 με επιστολή των νομικών της εκπροσώπων ημερομηνίας 4/5/2018 και ομόφωνα αποφάσισε να αναβάλει τη λήψη οιασδήποτε απόφασης για επόμενη συνεδρία
Στις 14/5/2018, η Επιτροπή σε συνεδρία της αντάλλαξε απόψεις επί του θέματος και έκρινε ομόφωνα ότι τα ενώπιον της στοιχεία πρέπει να μελετηθούν περαιτέρω, πριν από την οποιαδήποτε τοποθέτησή της και/ή τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης επί της υποθέσεως και ανέβαλε τη συζήτηση της υπόθεσης για επόμενη συνεδρία.
Η Επιτροπή, κατά τη συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15/5/2018 μελέτησε ενδελεχώς και αντάλλαξε απόψεις αναφορικά με τους εξελεγμένους λογαριασμούς της καταγγελλόμενης εταιρείας, ως είχαν αποσταλεί για τα έτη από το 2006 - 2014.
Στις 16/5/2018, η Επιτροπή σε συνεδρία της, αφού μελέτησε ενδελεχώς όλα τα ενώπιον της στοιχεία που βρίσκονται καταχωρισμένα εντός του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης, ομόφωνα έλαβε την απόφασή της ως ακολούθως:

3. ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

3.1 Καταγγέλλουσα εταιρεία

Η εταιρεία Karydas είναι κυπριακή εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, εγγεγραμμένη σύμφωνα με τον περί Εταιρειών Νόμο, Κεφ. 113, η οποία προσφέρει υπηρεσίες παραλαβής και παράδοσης οχημάτων και υπηρεσίες στάθμευσης και φύλαξης οχημάτων σε πελάτες που ταξιδεύουν εκτός Κύπρου αεροπορικώς μέσω του ΔΑΛ.
Η καταγγέλλουσα εταιρεία προσφέρει επίσης υπηρεσίες «valet parking» δηλαδή, παραλαμβάνει και παραδίδει το όχημα του πελάτη έξω από το κτίριο του ΔΑΛ και σταθμεύει το όχημα σε ιδιωτικό, ιδιόκτητο, ανοικτό και κλειστό, χώρο εκτός του ΔΑΛ, ενόσω ο πελάτης βρίσκεται στο εξωτερικό. Οι προαναφερόμενες υπηρεσίες προσφέρονται από την καταγγέλλουσα από το 1997, πρώτα στον παλαιό Αερολιμένα Λάρνακας και από τον Νοέμβριο 2009, στο νέο ΔΑΛ. Οι υπηρεσίες της καταγγέλλουσας λειτουργούν κάτω από την εμπορική επωνυμία και το εμπορικό σήμα "Y. Karydas Drive & Fly." Παράλληλα, η καταγγέλλουσα προσφέρει στο ευρύ κοινό υπηρεσίες επιδιόρθωσης και συντήρησης αυτοκινήτων.

3.2 Καταγγελλόμενη Εταιρεία

Η εταιρεία Hermes είναι κυπριακή εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, εγγεγραμμένη σύμφωνα με τον περί Εταιρειών Νόμο, Κεφ. 113, η οποία ανέλαβε στις 12/5/2006 τη διαχείριση και τον έλεγχο του ΔΑΛ και του Διεθνούς Αερολιμένα Πάφου, βάσει 25ετούς σύμβασης παραχώρησης ΚΕΕ (Κατασκευή-Εκμετάλλευση-Εξώνηση/Build-Operate-Transfer) με την Κυπριακή Δημοκρατία, τη «*Σύμβαση Παραχώρησης για την Ανάπτυξη και Διαχείριση Διεθνών Αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου*» (εφεξής η «Σύμβαση»).
Η καταγγελλόμενη εταιρεία είναι μία διεθνής επιχειρηματική σύμπραξη 9 μετόχων, Κυπρίων και διεθνών εταίρων, η οποία διευθύνει κατ' αποκλειστικότητα τους Διεθνείς Αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου και η οποία οικοδόμησε το νέο ΔΑΛ, τον οποίο διαχειρίζεται από τον Νοέμβριο 2009.
Στα πλαίσια της Σύμβασης ΚΕΕ, η καταγγελλόμενη προσφέρει και διαχειρίζεται τους χώρους στάθμευσης για οχήματα επιβατών του ΔΑΛ που βρίσκονται έξω από το κυρίως κτίριο Αναχωρήσεων και Αφίξεων του εν λόγω αερολιμένα. Μεταξύ άλλων δραστηριοτήτων, η καταγγελλόμενη παρέχει υπηρεσίες χώρου στάθμευσης οχημάτων (μικρής διάρκειας και μακράς διάρκειας). Αναφορικά με το χώρο στάθμευσης μακράς διαρκείας, η Hermes διαθέτει καλυμμένο και ακάλυπτο χώρο, που βρίσκεται μέσα στο αεροδρόμιο, σε επιβάτες, οι οποίοι μεταβαίνουν στο εξωτερικό μέσω αεροπορικών πτήσεων που αναχωρούν από τον ΔΑΛ, όπου μπορούν να σταθμεύσουν τα οχήματά τους και κατά την επιστροφή τους από το εξωτερικό να τα παραλάβουν, καταβάλλοντας τα καθοριζόμενα τέλη στάθμευσης.

4. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ

Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της καταγγέλλουσας, η καταγγελλόμενη εταιρεία, λόγω της αποκλειστικής διεύθυνσης και διαχείρισης όλων των αεροπορικών εγκαταστάσεων του ΔΑΛ, κατέχει δεσπόζουσα θέση στην παράπλευρη αγορά παροχής υπηρεσιών διαχείρισης του ΔΑΛ, η οποία της επιτρέπει να επηρεάζει με τη συμπεριφορά της, τις αποφάσεις και τις πρακτικές της, είτε

αρνητικά είτε θετικά, τη σχετική αγορά υπηρεσιών στάθμευσης οχημάτων για επιβάτες του ΔΑΛ, που ταξιδεύουν μέσω αυτού στο εξωτερικό.
Επίσης, στην εν λόγω καταγγελία τίθεται ο ισχυρισμός ότι η καταγγελλόμενη εταιρεία ανταγωνίζεται την καταγγέλλουσα εταιρεία και τις υπόλοιπες εταιρείες (13 εταιρείες συνολικά) που δραστηριοποιούνται στην αγορά στάθμευσης οχημάτων για επιβάτες του ΔΑΛ που ταξιδεύουν μέσω αυτού στο εξωτερικό, αφού, έχοντας το αποκλειστικό δικαίωμα διαχείρισης όλων των εσωτερικών και εξωτερικών χώρων του ΔΑΛ, παρέχει και η ίδια υπηρεσίες χώρου βραχυπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης στάθμευσης.
Η καταγγέλλουσα εταιρεία ισχυρίζεται ότι η καταγγελλόμενη εταιρεία δύναται ανά πάσα στιγμή να επιβάλλει όρους, να ελέγξει, να αυξήσει και να περιορίσει τον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά. Σύμφωνα ακόμα με τους ισχυρισμούς της καταγγέλλουσας εταιρείας, η καταγγελλόμενη κατέχει μερίδιο στη σχετική αγορά, που δυνατό να ανέρχεται σε πέραν του 60%.
Στη βάση των ισχυρισμών της καταγγελίας, η καταγγέλλουσα, τον Νοέμβριο του 1997, παρουσίασε και πρόσφερε για πρώτη φορά στην κυπριακή αγορά υπηρεσίες στάθμευσης/φύλαξης οχημάτων για άτομα που ταξίδευαν στο εξωτερικό μέσω του παλαιού Αερολιμένα Λάρνακας, δημιουργώντας μια καινούργια και καινοτόμο υπηρεσία στην κυπριακή οικονομία, προσφέροντας υψηλού επιπέδου υπηρεσίες (executive airport valet parking) με την παράδοση και παραλαβή των οχημάτων των πελατών της έξω από το κτίριο του ΔΑΛ (V.I.P. service) και με την ασφαλή στάθμευση σε κλειστούς και ανοικτούς χώρους παρέχοντας επιπλέον ασφαλιστική κάλυψη. Οι εγκαταστάσεις της καταγγέλλουσας εταιρείας βρίσκονται σε απόσταση 7-8 χιλιομέτρων από το ΔΑΛ.
Σύμφωνα με τα όσα υπέβαλε η καταγγέλλουσα εταιρεία, οι χώροι στάθμευσης εντός του ΔΑΛ είναι καθοριστικής σημασίας για τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην αγορά προσφέροντας υπηρεσίες στάθμευσης οχημάτων για επιβάτες του ΔΑΛ που χρειάζονται να αφήσουν σε χώρο στάθμευσης τα οχήματα τους για να μεταβούν στο εξωτερικό, διότι οι εταιρείες αυτές, ιδιαίτερα κατά την άφιξη των πελατών τους από το εξωτερικό, χρειάζονται αριθμό χώρων στάθμευσης για να μπορούν να σταθμεύουν προσωρινά τα οχήματα των πελατών τους μέχρι να τα παραδώσουν στους πελάτες τους. Το ίδιο ισχύει και κατά την αναχώρηση των πελατών τους για το εξωτερικό από το ΔΑΛ.
Επομένως, η καταγγέλλουσα εταιρεία, ως εταιρεία που παρέχει τις εν λόγω υπηρεσίες χρειάζεται να έχει χώρους στάθμευσης στο αεροδρόμιο για να διευκολύνονται οι πελάτες της στην παράδοση και παραλαβή των οχημάτων τους και για να μπορεί το προσωπικό της να παραλαμβάνει, να σταθμεύει προσωρινά και να οδηγεί με ασφάλεια τα οχήματα στις εγκαταστάσεις της.
Σύμφωνα με την καταγγέλλουσα εταιρεία, τον Ιούλιο του 2006 ειδοποιήθηκε από την Hermes ότι η άδεια χρήσης του χώρου που ενοικίαζε από αυτήν θα συνεχιζόταν σε με προειδοποίηση 30 ημερών. Επίσης, αναφέρεται στην καταγγελία ότι με την εμφάνιση νέων εταιρειών παροχής στάθμευσης οχημάτων επιβατών του ΔΑΛ, οι οποίες εκμεταλλεύονταν τον ανεπαρκή ή/και ανύπαρκτο έλεγχο της Hermes, αφού στάθμευαν τόσο στο χώρο στάθμευσης, αλλά και στον ευρύτερο χώρο, χωρίς να έχουν συνάψει καμία σύμβαση με την καταγγελλόμενη, η καταγγελλόμενη εταιρεία, παρά το γεγονός ότι ήρθαν εις γνώση της τα προαναφερόμενα, άρχισε να συμπεριφέρεται κατά διαφορετικό τρόπο στην καταγγέλλουσα από ότι στις υπόλοιπες εταιρείες που παρείχαν παρόμοιες υπηρεσίες με αποτέλεσμα να τίθεται επί συστηματικής βάσης σε μειονεκτική θέση.
Το Δεκέμβριο του 2008, η Hermes ενημέρωσε την καταγγέλλουσα ότι θα προέβαινε σε γραπτή συμφωνία (memorandum of understanding- εφεξής το «MOU») για ενοικίαση χώρων στάθμευσης εντός του παλαιού αερολιμένα Λάρνακας στο βραχυπρόθεσμο χώρο στάθμευσης που χρησιμοποιούσε το κοινό. Μέχρι τότε, μόνο η καταγγέλλουσα πλήρωνε για τη χρήση χώρων στάθμευσης και όχι οι άλλες εταιρείες. Η νέα τιμή για κάθε ένα χώρο στάθμευσης καθορίστηκε σε **€{…}*** το χρόνο και το κάθε εισιτήριο εξόδου σε €{…}. Η καταγγελλόμενη έδωσε στην καταγγέλλουσα και μία δεύτερη επιλογή για ενοικίαση 7 χώρων στάθμευσης στην τιμή των €{…} για 11 μήνες, χρεώνοντας το κάθε εισιτήριο εξόδου προς €{…}.

---

* *Οι αριθμοί και/ή τα στοιχεία που παραλείπονται και δεν εμφανίζονται τόσο σε αυτό το σημείο, όσο και στη συνέχεια καλύπτονται από επιχειρηματικό/επαγγελματικό απόρρητο. Ενδεικτικό της παράλειψης είναι το σύμβολο* {…}.

Η εταιρεία Karydas υποστηρίζει ότι προχώρησε στην υπογραφή της συμφωνίας, επιλέγοντας τη δεύτερη πρόταση, καθώς δεν είχε άλλη επιλογή, αν και το κόστος θα αυξανόταν περισσότερο από {…}% σε μόλις 12 μήνες.
Η εταιρεία Karydas αναφέρει στην καταγγελία της ότι επισήμανε στην Hermes την έλλειψη ελέγχου στις τρίτες εταιρείες και την ευνοϊκή μεταχείριση τους και η Hermes τη διαβεβαίωσε ότι θα τηρούνταν τα συμφωνηθέντα και θα τηρείτο ο όρος περί απαγόρευσης της χρήσης άλλων χώρων του αεροδρομίου πέραν αυτών που ενοικίαζαν οι εταιρείες και είχαν καθοριστεί στη μεταξύ τους συμφωνία. Σύμφωνα με την καταγγέλλουσα εταιρεία, ο εν λόγω όρος δεν τηρήθηκε από τις άλλες εταιρείες με αποτέλεσμα αυτές να χρησιμοποιούν περισσότερους χώρους στάθμευσης από αυτούς που καθορίζονταν στη συμφωνία και να σταθμεύουν τα οχήματα των πελατών τους αρκετές μέρες ή/και βδομάδες πληρώνοντας μόνο €{…} για την έξοδό τους.
Παρ' όλες τις προφορικές και γραπτές καταγγελίες της Karydas προς την Hermes για παραβίαση των συμφωνηθέντων από τις άλλες εταιρείες, η Hermes δεν έλαβε τα αναγκαία μέτρα με αποτέλεσμα να αυξηθεί σημαντικά το λειτουργικό κόστος της, σε αντίθεση με τις υπόλοιπες εταιρείες που χρησιμοποιούσαν πολύ περισσότερους χώρους από αυτήν, αλλά πλήρωναν πολύ λιγότερα, τοποθετώντας την σε σοβαρά μειονεκτική θέση. Για όλες τις ανταγωνιστικές προς την καταγγέλλουσα εταιρείες, ο διαθέσιμος και εκμεταλλεύσιμος χώρος του αεροδρομίου ήταν απεριόριστος και σχεδόν δωρεάν.
Η καταγγέλλουσα εταιρεία ανέφερε ότι τον Νοέμβριο του 2009, με τη λειτουργία του ΔΑΛ, ανακοινώθηκε από την Hermes νέα τιμολογιακή πολιτική για την παραχώρηση χώρου στάθμευσης μέσα στο χώρο του κοινού στην υψηλή τιμή των €{…} μηνιαίως για κάθε ενοικιαζόμενο χώρο στάθμευσης, στη βάση της οποίας θα υπογραφόταν νέα συμφωνία μικρής διάρκειας μέχρι τον Μάρτιο του 2010. Δηλαδή, αύξηση της τάξης του {…}% ανά χώρο. Η Hermes αρνήθηκε οποιαδήποτε διαπραγμάτευση και απαγορεύτηκε στις εταιρείες να παραλαμβάνουν ή/και να παραδίδουν τα αυτοκίνητα των πελατών τους έξω από το κτίριο αναχωρήσεων και αφίξεων του ΔΑΛ στη λεγόμενη «drop off and pick up zone» των ταξιδιωτών.
Η Karydas υπέγραψε τη νέα συμφωνία, αφού η Hermes έκανε σαφές ότι μόνο οι εταιρείες που θα την υπέγραφαν θα μπορούσαν να προσφοροδοτήσουν τον Μάρτιο 2010 στο διαγωνισμό για υπηρεσίες airport «valet parking» εντός του ΔΑΛ. Σύμφωνα με την καταγγέλλουσα εταιρεία, η προσφορά δεν προχώρησε ποτέ και οι ανταγωνιστές της καταγγέλλουσας συνέχισαν να χρησιμοποιούν περισσότερους χώρους στάθμευσης από αυτούς που δικαιούνταν και για μεγάλη χρονική διάρκεια, ενώ η Hermes συνέχισε να επιτρέπει την άδικη αυτή κατάσταση πραγμάτων ευνοώντας τις εν λόγω εταιρείες προς ζημιά της καταγγέλλουσας.
Τον Νοέμβριο του 2012 υπογράφηκε νέο συμβόλαιο άδειας χρήσης χώρων στάθμευσης σε συγκεκριμένο προνομιακό χώρο εντός του ΔΑΛ με τις διαβεβαιώσεις της Hermes ότι θα σταματούσε κάθε παράνομη συμπεριφορά, πλην όμως, ως οι ισχυρισμοί της καταγγέλλουσας, τα συμφωνηθέντα δεν τηρήθηκαν στην πράξη. Η καταγγέλλουσα ανέφερε ότι όλες οι ανταγωνιστικές εταιρείες που υπέγραψαν τη συμφωνία χρησιμοποιούν και εκμεταλλεύονται μέχρι σήμερα πολύ περισσότερους χώρους από αυτούς που δικαιούνται βάσει της συμφωνίας χωρίς οποιαδήποτε αντίδραση της καταγγελλόμενης, η οποία συνεχίζει την ευνοϊκή μεταχείριση των ανταγωνιστών της καταγγέλλουσας και την επιλεκτική εφαρμογή των όρων της συμφωνίας άδειας χρήσης.
Στις 17/10/2013, η καταγγέλλουσα έλαβε επιστολή από την Hermes, με την οποία την ενημέρωνε ότι με τη λήξη της υφιστάμενης συμφωνίας άδειας χρήσης στις 4/11/2013 δεν θα προχωρούσε στην ανανέωσή της. Σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, η αντίδρασή της ήταν άμεση, καθώς η μετακίνηση της από το χώρο αυτό θα υποβάθμιζε σημαντικά το επίπεδο των υπηρεσιών της και θα αύξανε ακόμη περισσότερο το κόστος λειτουργίας της. Η καταγγελλόμενη έδωσε παράταση μέχρι την 31/12/2013 και η καταγγέλλουσα υπέγραψε σχετική επιστολή παράτασης και κατέβαλε και το απαιτούμενο αντίτιμο για να μπορεί να συνεχίσει να εκμεταλλεύεται νόμιμα τους συγκεκριμένους χώρους, σε αντίθεση με τις τρίτες εταιρείες που δεν το έπραξαν και δεν πλήρωσαν το ανάλογο αντίτιμο, αλλά συνέχιζαν ανενόχλητες να χρησιμοποιούν τους χώρους.
Περαιτέρω, η καταγγέλλουσα εταιρεία υποστηρίζει στην καταγγελία της ότι, η άνιση αυτή μεταχείριση της καταγγελλόμενης και η πρόθεση της να μην ανανεώσει τη συμφωνία χρήσης χώρων στάθμευσης εντός του ΔΑΛ μαζί της, της προκαλεί και θα της προκαλέσει σοβαρές ζημιές. Ο ανταγωνισμός στη σχετική αγορά έχει πληγεί κατ' επανάληψη από την καταγγελλόμενη με την ευνοϊκή μεταχείριση των ανταγωνιστών της καταγγέλλουσας και η ίδια θα αφανιστεί εξ ολοκλήρου εάν επιτραπεί στην καταγγελλόμενη να υλοποιήσει την πρόθεση της να μην ενοικιάζει χώρους

στάθμευσης εντός του ΔΑΛ σε αυτήν. Η καταγγέλλουσα ισχυρίζεται ότι δεν θα μπορεί να εξυπηρετεί τους πελάτες της με αποτέλεσμα να μειωθεί ο ήδη μειωμένος κύκλος εργασιών της και να απειληθεί η βιωσιμότητά της.
Σύμφωνα με την καταγγελία της εταιρείας Karydas, η εταιρεία Hermes καταχράται τη δεσπόζουσα θέση που κατέχει στη σχετική αγορά κατά παράβαση του άρθρου 6(1) του Νόμου.

5. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ/ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Στα πλαίσια της όλης εξέτασης της καταγγελίας, η Επιτροπή διεξήλθε με προσοχή το υλικό, τα στοιχεία και τις πληροφορίες που συλλέχθηκαν κατά τη δέουσα προκαταρκτική έρευνα της Υπηρεσίας και βρίσκονται καταχωρισμένα εντός του διοικητικού φακέλου και, από τις δηλώσεις και τα στοιχεία που απεστάλησαν από τα εμπλεκόμενα μέρη της υπόθεσης, κατά την προκαταρκτική έρευνα της Υπηρεσίας μέσω σχετικών ερωτηματολογίων της, η Επιτροπή παραθέτει κατωτέρω τα σημαντικότερα στοιχεία που λήφθηκαν ξεχωριστά από την κάθε εταιρεία.

5.1 Στοιχεία που υπέβαλε κατά τη διάρκεια της προκαταρκτικής έρευνας η καταγγέλλουσα εταιρεία

Από τις δηλώσεις και τα στοιχεία που απεστάλησαν από την εταιρεία Karydas, στις 12/5/2014, σε ερωτηματολόγιο της Υπηρεσίας, η Επιτροπή παραθέτει ιδιαίτερα τα πιο κάτω:-

- Σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο διεκπεραιώνει τις δραστηριότητές της η καταγγέλλουσα εταιρεία, σημειώνονται τα ακόλουθα: Σε περίπτωση αναχώρησης του πελάτη για το εξωτερικό, οι υπάλληλοι της Karydas τον περιμένουν στον Ειδικό Χώρο Στάθμευσης ή μπροστά από το κτίριο του ΔΑΛ στο γνωστό «drop-off zone» για να παραλάβουν το αυτοκίνητο. Εκεί ο πελάτης και ο υπάλληλος της εταιρείας υπογράφουν το δελτίο παραλαβής αυτοκινήτου, ενώ κατά την παραλαβή, το αυτοκίνητο φωτογραφίζεται (κατά προτίμηση μπροστά στον πελάτη) και στη συνέχεια συμπληρώνεται έντυπο/έκθεση για την εξωτερική κατάσταση του αμαξώματος του αυτοκινήτου. Ακολούθως, αν υπάρχει διαθέσιμος χρόνος (αν δεν αναμένονται δηλαδή άλλοι πελάτες που πρέπει να εξυπηρετηθούν στο ΔΑΛ), το αυτοκίνητο οδηγείται στις εγκαταστάσεις της εταιρείας, ενώ αν υπάρχουν και άλλοι πελάτες, τότε το όχημα θα σταθμευθεί προσωρινά στον Ειδικό Χώρο Στάθμευσης, και οι υπάλληλοι της εταιρείας θα παραμείνουν στο χώρο του ΔΑΛ για να παραλάβουν το επόμενο αυτοκίνητο. Στην συνέχεια, τα αυτοκίνητα σταθμεύονται στις εγκαταστάσεις της καταγγέλλουσας, που βρίσκονται σε απόσταση 5 λεπτών από το ΔΑΛ, όπου και παραμένουν μέχρι την άφιξη του πελάτη στην Κύπρο. Πριν την άφιξη του τελευταίου, το αυτοκίνητο πλένεται (ανάλογα με την επιλογή υπηρεσιών από τον εκάστοτε πελάτη), φωτογραφίζεται και συμπληρώνεται επιπρόσθετο έντυπο/έκθεση για την κατάσταση του αμαξώματος του αυτοκινήτου. Το αυτοκίνητο οδηγείται στο ΔΑΛ, λίγο πριν την άφιξη της συγκεκριμένης πτήσης και ο υπάλληλος της εταιρείας το σταθμεύει στον Ειδικό Χώρο Στάθμευσης και περιμένει εκεί μέχρι να παραληφθεί από τον ιδιοκτήτη του και να γίνει η εξόφληση του τιμολογίου.
- Η καταγγέλλουσα ανέφερε ότι: «*η Hermes απαγορεύει ρητά στην Karydas να παραδίδει αυτοκίνητα πελατών της στο χώρο μπροστά από τις αφίξεις, γεγονός που καθιστά τον Ειδικό Χώρο Στάθμευσης κριτικά αναγκαίο για διεκπεραίωση των εργασιών της εταιρείας και την υλοποίηση της προσφοράς των ξεχωριστών υπηρεσιών της προς τους πελάτες μας*»
- Σύμφωνα με την καταγγέλλουσα το «Car Valet Parking» είναι υπηρεσία υψηλών προδιαγραφών, η οποία χαρακτηρίζεται από τη διευκόλυνση του οδηγού-επιβάτη να αφήνει το αυτοκίνητο του έξω από την είσοδο του κτιρίου στο οποίο θέλει να εισέλθει (π.χ. ξενοδοχείο ή αεροδρόμιο) και αυτό να οδηγείται στη συνέχεια σε χώρο στάθμευσης μεγαλύτερης διάρκειας. Η όλη ιδέα του «Car Valet Parking» «*είναι η εύκολη, γρήγορη και άμεση πρόσβαση σε συγκεκριμένο χώρο*»· συνεπώς, ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της υπηρεσίας είναι ότι προσφέρει μια «προνομιακή» μεταχείριση στον ταξιδιώτη, η οποία αν «*υποβαθμιστεί ή εξαλειφθεί, τότε ο ταξιδιώτης δεν έχει λόγο να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες της εταιρείας*» αφού «*είναι αυτονόητο ότι αν ο πελάτης δεν έχει αυτή την προνομιακή μεταχείριση της εύκολης και γρήγορης πρόσβασης στο κτίριο του ΔΑΛ δεν θα υπάρχει λόγος να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες της εταιρείας.*»
- Η Karydas ανέφερε ότι, όταν μία εταιρεία έχει μόνο 1 ή 2 αυτοκίνητα την ημέρα να παραλάβει ή/και να παραδώσει, ο Ειδικός Χώρος Στάθμευσης δεν είναι απαραίτητος, υπό την

προϋπόθεση ότι δικαιούται να χρησιμοποιεί το δημόσιο δρόμο μπροστά από το κτίριο του ΔΑΛ, κάτι όμως που δεν ισχύει για τις μεγαλύτερες εταιρείες.

- Η καταγγέλλουσα σημείωσε ότι σε περίπτωση μετακίνησης του Ειδικού Χώρου Στάθμευσης σε μεγάλη απόσταση από το κτίριο του ΔΑΛ, θα υποβαθμιστεί η ποιότητα των υπηρεσιών και θα χαθεί η διευκόλυνση που απολαμβάνουν οι πελάτες και για την οποία πληρώνεται η καταγγέλλουσα. Ο χώρος θα σταματήσει να είναι «ειδικός χώρος», ενώ δεδομένου του γεγονότος ότι η κίνηση στο χώρο στάθμευσης του κοινού είναι μεγάλη, οι πελάτες δεν θα απολαμβάνουν την εύκολη και γρήγορη πρόσβαση στο κτίριο και δεν θα χαίρουν «προνομιακής» μεταχείρισης, αλλά αντιθέτως θα ταλαιπωρούνται κατά την είσοδο και έξοδο από το συγκεκριμένο χώρο στάθμευσης του κοινού, κάτι που θα τους οδηγήσει να μην χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες της καταγγέλλουσας, ιδιαίτερα αν ληφθεί υπόψη ότι η κανονική στάθμευση του αυτοκινήτου τους στο συγκεκριμένο χώρο, πληρώνοντας απευθείας την Hermes, πιθανόν να είναι πιο οικονομική για αυτούς.
- Υποστήριξε ακόμα ότι η μόνη λύση για να εξακολουθήσει η εταιρεία να παρέχει το υψηλό επίπεδο των υπηρεσιών της, είναι να εργοδοτεί πολύ περισσότερο προσωπικό, κάτι που θα σημαίνει τον τερματισμό των εργασιών της εταιρείας, λόγω τεράστιου εργατικού κόστους.
- Η καταγγέλλουσα επισήμανε ότι εάν δεν παύσει η ευνοϊκή μεταχείριση των ανταγωνιστών της από την Hermes, η οποία επιτρέπει σε αυτούς να διατηρούν σε χαμηλό επίπεδο το κόστος παροχής των υπηρεσιών τους, με αποτέλεσμα να προσφέρουν χαμηλότερες τιμές από αυτήν για τις υπηρεσίες τους και αν δεν ανανεωθεί η συμφωνία χρήσης του Ειδικού Χώρου Στάθμευσης, που έχει συνάψει η ίδια με την Hermes, τότε θα συνεχιστεί η ήδη υπάρχουσα σταδιακή υποχώρηση και συρρίκνωση του κύκλου εργασιών της, η οποία προκλήθηκε από την άδικη μεταχείριση της από την εταιρεία Hermes.
- Η καταγγέλλουσα εταιρεία ισχυρίζεται ότι λόγω της κατάχρησης των χώρων στάθμευσης στο ΔΑΛ *«με την ανοχή και έμμεση συγκατάθεση της Hermes»*, οι ανταγωνιστές της απέσπασαν πελατεία από αυτήν, αφού λόγω οικονομικής κρίσης η τιμή της υπηρεσίας έγινε κύριο κριτήριο για την επιλογή εταιρείας υπηρεσιών «airport car valet parking», γεγονός που εκμεταλλεύτηκαν οι ανταγωνίστριες εταιρείες, οι οποίες βασίζονταν στην ανοχή της Hermes για να προσφέρουν τις χαμηλές τους τιμές.
- Η καταγγέλλουσα ανέφερε πως μετά την υπογραφή της συμφωνίας τον Νοέμβριο του 2012, για τη χρήση ειδικού χώρου στάθμευσης, όλες ανεξαιρέτως οι ανταγωνιστικές προς αυτήν εταιρείες χρησιμοποιούν περισσότερους χώρους από αυτούς που δικαιούνται στη βάση της γραπτής συμφωνίας αυτής, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις σταθμεύουν τα οχήματα πελατών τους στους διαδρόμους του Ειδικού Χώρου Στάθμευσης.
- Η καταγγέλλουσα εταιρεία υποστήριξε ότι η Hermes, όχι μόνο δεν υπέδειξε καμία ανοχή έναντι της, αλλά αντίθετα, έκανε πολύ αυστηρό έλεγχο σ' αυτήν και σε περίπτωση που υπάλληλος της συμπεριφερόταν, όπως οι ανταγωνιστές της, τότε η Hermes ζητούσε την απομάκρυνση του και σε περίπτωση άρνησης της καταγγέλλουσας τότε απειλείτο και αυτή με την επιβολή προστίμων και με τερματισμό συμβολαίου.
- Στις 17/1/2014, μετά τη λήξη της προηγούμενης συμφωνίας στις 31/12/2013, παρελήφθη επιστολή από την Hermes για επέκταση της μέχρι και τις 31/03/14, με τους ίδιους όρους συμπεριλαμβανομένου και της ανάλογης {…} που δόθηκε από την Karydas. Μετά τη λήξη της επέκτασης χρόνου της συμφωνίας χρήσης, η καταγγέλλουσα δεν είχε καμιά ενημέρωση από την Hermes για το τι επρόκειτο να συμβεί και ποιες ήταν οι προθέσεις της. Η καταγγέλλουσα ισχυρίζεται ότι η Hermes την κρατούσε σε ομηρία και μπορούσε ανά πάσα στιγμή να την εκδιώξει από το ΔΑΛ.

Στις 6/2/2015, η διευθύντρια της καταγγέλλουσας εταιρείας, κα Άννα Καρυδά, απέστειλε νέα επιστολή προς την Επιτροπή, στην οποία ανέφερε τα ακόλουθα:

- Στη λήξη του συμβολαίου (31/3/2014), δεν έγινε καμία ανανέωση και η εταιρεία συνέχισε να χρησιμοποιεί τον 'Ειδικό Χώρο' χωρίς συμβόλαιο ή οποιαδήποτε άλλη γραπτή συμφωνία, χωρίς έκδοση τιμολογίων από την Hermes, ενώ οι υπόλοιπες εταιρείες "valet" συνέχισαν να χρησιμοποιούν ανενόχλητες σχεδόν όλους τους χώρους στάθμευσης του ειδικού χώρου στάθμευσης καθημερινά.
- Την 1/9/2014 δόθηκε περαιτέρω παράταση στη χρήση του ειδικού χώρου στάθμευσης και αφού η Karydas πλήρωσε €{…} για χρήση του νέου χώρου έλαβαν στις 2/9/2014 ένα

τιμολόγιο για ενοίκια από τον Απρίλιο μέχρι τον Αύγουστο 2014 για χρήση 6 χώρων, χωρίς καμία γραπτή συμφωνία ή διαβούλευση αναφορικά με τον αριθμό των χώρων που χρησιμοποιούσε η καταγγέλλουσα μετά τον Μάρτιο του 2014, ενώ το ίδιο έγινε και στις 4/12/2014, για τους μήνες Σεπτέμβρη, Οκτώβρη και Νοέμβρη 2014.

- Σε επικοινωνία που είχε η εταιρεία Karydas με εκπροσώπους της Hermes, εκφράστηκε έντονα η διαφωνία της στη μετακίνηση στο χώρο στάθμευσης του κοινού, αφού κάτι τέτοιο θα υποβάθμιζε το επίπεδο των υπηρεσιών της. Όπως ανέφερε η καταγγέλλουσα, η κίνηση μέσα στο χώρο στάθμευσης του κοινού ήταν πολύ μεγάλη, και στις μέρες αιχμής, παρατηρείτο συχνά μεγάλος συνωστισμός τόσο στις εισόδους όσο και στις εξόδους του χώρου στάθμευσης του κοινού, ενώ συχνό φαινόμενο ήταν και το "μποτιλιάρισμα" στις εξόδους, αφού συχνά δεν γίνετο αναγνώριση του εισιτηρίου από την μηχανή εξόδου, με αποτέλεσμα να μην άνοιγε η μπάρα εξόδου και δημιουργείτο ουρά αυτοκινήτων που περίμεναν να βγουν από το χώρο στάθμευσης του κοινού.
- Όπως σημείωσε η κα Καρυδά, ο πελάτης που πλήρωνε για προνομιακή μεταχείριση και δη κατέβαλε περισσότερα χρήματα από ότι αν θα χρησιμοποιούσε το χώρο του κοινού, για τις υπηρεσίες της εταιρείας Karydas, σαφώς δεν θα συνεχίσει να το πράττει εφόσον υφίσταται την ταλαιπωρία αυτή.
- Η καταγγέλλουσα είναι υπεύθυνη για οποιαδήποτε ζημιά υποστεί το όχημα, όσο αυτό βρίσκεται στην κατοχή της και προσφέρει ασφαλιστική κάλυψη στα αυτοκίνητα που παραλαμβάνει από τους πελάτες της. Επομένως, δημιουργούνται ερωτηματικά κατά πόσο η ασφαλιστική εταιρεία θα μπορούσε να καλύψει οποιαδήποτε ζημιά τυχόν προκαλείτο εντός του χώρου στάθμευσης του κοινού, αφού αυτός θεωρείται δημόσιος χώρος στάθμευσης.
- Επίσης, σημειώνεται ότι για να παρεμποδίζεται το κοινό από το να εισέλθει στο χώρο στάθμευσης των εταιρειών valet, η Hermes περιέφραξε το χώρο με αλυσίδες και κλειδωνιές. Ως εκ τούτου, για να δύναται να εισέλθει αυτοκίνητο στο χώρο αυτό, ο οδηγός του αναγκάζεται να κατέβει, να ξεκλειδώσει και μετά να ξανακλειδώσει.
- Περαιτέρω υποστηρίχθηκε ότι, με την υφιστάμενη κατάσταση, του νέου χώρου που παραχωρήθηκε στις εταιρείες valet, θα σημειώνονται καθυστερήσεις στην εξυπηρέτηση των πελατών της εταιρείας, αφού θα πρέπει συχνά να περιμένουν στο χώρο στάθμευσης, μέχρι οι χρήστες του χώρου στάθμευσης του κοινού να πληρώσουν το εισιτήριο εξόδου τους σε περίπτωση λήξης του εισιτηρίου τους ή μεγάλης επιβατικής κίνησης.
- Η κα Καρυδά σημείωσε επίσης ότι, πλέον δεν έχουν την πολυτέλεια του χρόνου για να βοηθούν τους πελάτες τους με τις αποσκευές τους, πολιτική που διατηρεί ήδη εδώ και πολλά χρόνια η εταιρεία, για να διατηρεί σε ψηλά επίπεδα την ποιότητα εξυπηρέτησης των πελατών της. Η εξυπηρέτηση του πελάτη επιδεινώνεται ακόμη περισσότερο στην περίπτωση ανάγκης για εξυπηρέτηση δύο πελατών ταυτόχρονα ή σε σύντομο χρονικό διάστημα, αφού για να επιτευχθεί σωστή εξυπηρέτηση πρέπει σε κάθε βάρδια να εργοδοτούνται πολλά άτομα πράγμα αδύνατο και οικονομικά ανέφικτο. Σε αυτή την περίπτωση η λειτουργία της εταιρείας θα καταστεί παντελώς ασύμφορη και πολύ πιθανόν να οδηγηθεί σε κλείσιμο.
- Περαιτέρω, σημείωσε ότι καλούνται να πληρώσουν τέλος στάθμευσης για κάθε αυτοκίνητο που εισέρχεται στο χώρο στάθμευσης του κοινού, ίδιο με αυτό του κοινού με έκπτωση {…}%, χρέωση που όμως παραμένει εξωφρενικά υψηλή. Κατά μέσο όρο, ένα αυτοκίνητο κατά την παράδοση του παραμένει στο χώρο στάθμευσης γύρω στα 60 λεπτά, κάτι που στοιχίζει γύρω στα €{…} για κάθε αυτοκίνητο.
- Τέλος, η κα Καρυδά υπογράμμισε τις δυσκολίες και τα προβλήματα που δημιουργούνται για μια εταιρεία 'Valet Parking', όταν αναγκάζεται να λειτουργεί σε χώρο στάθμευσης κοινού, στον οποίο τηρούνται κάποιοι όροι και κανονισμοί, οι οποίοι εκ φύσεως δεν συνάδουν με τον τρόπο λειτουργίας μιας εταιρείας που έχει σαν κύρια δραστηριότητά της το 'Valet Parking'. Είναι η άποψη της κα Καρυδά ότι ο *«όρος 'Valet Parking' εκμηδενίζεται όταν σε αναγκάζουν να λειτουργείς μέσα σε ένα δημόσιο χώρο στάθμευσης».*

Επιπρόσθετα, η Επιτροπή σημειώνει ότι η καταγγέλλουσα εταιρεία απέστειλε απαντήσεις της σε σχετικό ερωτηματολόγιο της Υπηρεσίας κατά την προκαταρκτική της έρευνα στις 18/3/2015, δίνοντας τις ακόλουθες διευκρινίσεις:

- Στις 22/1/2015, η καταγγελλόμενη απαγόρευσε την είσοδο και χρήση του Ειδικού χώρου στάθμευσης, που ήταν ιδιωτικός χώρος στάθμευσης μόνο για τις εταιρείες valet και τις

εταιρείες ενοικιάσεως αυτοκινήτων και όχι κοινός χώρος στάθμευσης (το κοινό δεν είχε καμία πρόσβαση) και από τότε ο συγκεκριμένος χώρος στάθμευσης παραμένει άδειος, ενώ υπάρχει φρουρός επί 24ώρου βάσεως στην είσοδο και έξοδο.

- Ο χώρος, στον οποίο έχουν μετακινηθεί οι εταιρείες valet τώρα είναι κοινός. Σημειώθηκε ότι ναι μεν οι δύο χώροι στάθμευσης βρίσκονται σε ίση απόσταση από το κτίριο του αεροδρομίου, αλλά οι όροι που διέπουν τη λειτουργία τους είναι διαφορετικοί. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο το μεγαλύτερο πρόβλημα που δημιουργείται στην καταγγέλλουσα είναι η υποβάθμιση της ποιότητας των υπηρεσιών της και κατ' επέκταση της εξυπηρέτησης των πελατών της, αν οι πελάτες αναγκαστούν να χρησιμοποιούν τον χώρο στάθμευσης του κοινού.
- Η εταιρεία έχει αγοράσει προπληρωμένη κάρτα ύψους €{…} περί τα τέλη Αυγούστου 2014 και έχει ενοικιάσει τέσσερις (4) χώρους στάθμευσης στον χώρο στάθμευσης του προσωπικού. Το συμβόλαιο για το χώρο στάθμευσης του κοινού έχει αποσταλεί στις 16/1/2015, αλλά δεν έχει υπογραφεί.
- Δεν έχουν λάβει ακόμα οποιαδήποτε αιτιολογία για την μετακίνηση τους από τον Ειδικό χώρο στάθμευσης. Προφορικά, περί τα τέλη του 2013 τους είχε λεχθεί ότι θα τον εκμεταλλευόταν η Hermes για να προσφέρει V.I.P. Parking σε executive frequent flyers. Το καλοκαίρι του 2014 πληροφορήθηκαν ότι ο συγκεκριμένος χώρος θα δοθεί σε εταιρείες ενοικιάσεως.
- Η αναβάθμιση του συστήματος, στο χώρο στάθμευσης του κοινού με το σύστημα αναγνώρισης πινακίδων, το οποίο βάσει της επιστολής της Hermes ημ.17/1/2014 θα τίθετο σε λειτουργία στα μέσα Φεβρουαρίου 2014, δεν έχει ακόμα εφαρμοστεί.

Αναφορικά με τα στοιχεία που έχουν συλλεγεί κατά την προκαταρκτική έρευνα της Υπηρεσίας και βρίσκονται εντός του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης, η Επιτροπή έχει επίσης λάβει υπόψη της στοιχεία και δηλώσεις που απεστάλησαν από εταιρείες που είχαν συμβληθεί με την Hermes για χρήση του ειδικού χώρου στάθμευσης, καθώς και από εταιρείες που δεν χρησιμοποιούν ή/και είχαν συμβληθεί με την Hermes για χρήση του ειδικού χώρου στάθμευσης.

5.2 <u>Στοιχεία που υπέβαλε κατά τη διάρκεια της προκαταρκτικής έρευνας η καταγγελλόμενη εταιρεία</u>

Η εταιρεία Hermes, σε απαντήσεις της σε ερωτηματολόγιο της Υπηρεσίας, ημερομηνίας 4/4/2014, ανέφερε τα εξής:

- Τον Νοέμβριο του 2012, διαρρυθμίστηκε νέος χώρος άμεσης πρόσβασης απέναντι από την κεντρική είσοδο του ΔΑΛ με αποκλειστική χρήση χώρων στάθμευσης από την κάθε ενδιαφερόμενη εταιρεία και τα τέλη χρήσης διαμορφώθηκαν ανάλογα με τον αριθμό των χώρων στάθμευσης που επιθυμούσε να χρησιμοποιεί η κάθε εταιρεία.
- Η καταγγελλόμενη τόνισε ότι: «*όλες οι εταιρείες Valet χρησιμοποιούσαν και χρησιμοποιούν τους χώρους στάθμευσης στην ίδια βάση και με τους ίδιους όρους*». Σύμφωνα πάντα με την ίδια, οι χρεώσεις για τη χρήση χώρων στάθμευσης είναι ανάλογες με τη χρήση των γενικών χώρων στάθμευσης, με τη διαφορά ότι *«οι εταιρείες valet έχουν αποκλειστική χρήση καθορισμένου χώρου σε προνομιακό χώρο άμεσης πρόσβασης»*. Όπως μάλιστα η ίδια η Hermes υπογράμμισε, προσπαθώντας να ενθαρρύνει τις εταιρείες να χρησιμοποιούν τους χώρους στάθμευσης και να αναβαθμίσει τις υπηρεσίες εξυπηρέτησης των επιβατών, από το τέλος του 2012 έδωσε κίνητρο στις εταιρείες αυτές με κλιμακωτή μείωση των χρεώσεων (ίδια μείωση για όλες τις εταιρείες) ανάλογα με τον αριθμό χώρων στάθμευσης που η κάθε εταιρεία ήθελε χρησιμοποιήσει.
- Οι χώροι στάθμευσης είναι μέρος ολόκληρης της υποδομής, δημιουργίας και λειτουργίας του κάθε νέου τερματικού και δεν μπορεί να γίνει κατηγοριοποίηση κοστολογίου ανά τμήμα των υποδομών του αεροδρομίου. Η χρήση των χώρων στάθμευσης γίνεται με εύλογη ισομερή/ανάλογη χρέωση για τη χρήση του κάθε χώρου.
- Τα έργα υποδομής των αεροδρομίων έχουν μεγάλο κόστος και η Hermes καθορίζει τέλη για τις εμπορικές εκμεταλλεύσεις σε εύλογη βάση, {…} (η Hermes προωθεί σχέδια αναβάθμισης των χώρων στάθμευσης, {…}). Τα τέλη που πληρώνουν οι εταιρείες valet, είναι χαμηλότερα σε σχέση με τα γενικά τέλη χρήσης των χώρων στάθμευσης, και μάλιστα έναντι ειδικών ουσιωδών διευκολύνσεων αποκλειστικής χρήσης σε προνομιακούς χώρους άμεσης στάθμευσης. Σημειώνεται επίσης ότι {...} Η Hermes ανέφερε επίσης, {…}.

- Όσον αφορά τις χρεώσεις ή/και τα συμβόλαια ενοικιάσεως παρόμοιων χώρων στάθμευσης σε τρίτους, οι οποίοι προσφέρουν υπηρεσίες στο ΔΑΛ, η Hermes σημείωσε ότι οι εταιρείες ενοικιάσεων αυτοκινήτων μπορούν να χρησιμοποιούν τους χώρους στάθμευσης του κοινού στην ίδια βάση, όπως και το κοινό και οι διευκολύνσεις αφορούν τη χρήση συγκεκριμένου αριθμού ειδικών γραφειακών χώρων εντός του τερματικού και την παραχώρηση χώρων στάθμευσης αποκλειστικής χρήσης στα πλαίσια διαγωνισμού. Όσον αφορά τα ταξί, τα οποία έχουν άδεια να παρέχουν υπηρεσίες εξυπηρέτησης ταξί στο επιβατικό κοινό στα αεροδρόμια, {…}.
- Για την ομαλή λειτουργία των χώρων στάθμευσης και για τη διακίνηση οχημάτων στους χώρους του αεροδρομίου, υπάρχουν σηματοδοτήσεις, γενικοί κανονισμοί, και ειδική υπηρεσία, η οποία εποπτεύει συνεχώς τους χώρους και όταν καθίσταται αναγκαίο, επιβάλλει τη συμμόρφωση με τους κανόνες λειτουργίας (χρήση ρυμουλκών για μετακίνηση οχημάτων που σταθμεύουν αντικανονικά και ακινητοποίηση με συσφιγκτήρες). Σε κάθε περίπτωση που γίνεται αναγκαστική εφαρμογή των κανόνων λειτουργίας (και στον ειδικό χώρο valet), αυτή γίνεται χωρίς διάκριση έναντι πάντων (δεν μπορούν να ελεγχθούν τα άτομα), πράγμα που είναι εκ των πραγμάτων αναπόφευκτο. Πιο συγκεκριμένα, η υπηρεσία αυτή καταγράφει τον αριθμό και περιγραφή του οχήματος που μετακινήθηκε με ρυμουλκό ή ακινητοποιήθηκε με συσφιγκτήρες και για να αποδεσμευτεί αυτό, πρέπει να καταβληθεί προκαθορισμένο τέλος.
- Τέλος, η Hermes ανέφερε σχετικά με τις εταιρείες valet ότι: «*Οι όροι της ειδικής συμφωνίας με τις διάφορες εταιρείες είναι οι ίδιοι και η Hermes απαιτεί και επιβάλλει συμμόρφωση με τους εν λόγω όρους, τόσο σε σχέση με τη χρήση των καθορισμένων χώρων, την καταβολή τελών κτλ, με τον ίδιο τρόπο έναντι όλων των εταιρειών».*

5.3 <u>Στοιχεία που υπέβαλαν κατά τη διάρκεια της προκαταρκτικής έρευνας τρίτες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στο ΔΑΛ</u>

Η Επιτροπή, στο παρόν σημείο, διευκρινίζει ότι κατά τη δέουσα προκαταρκτική έρευνα που πραγματοποιήθηκε, λήφθηκαν στοιχεία, δηλώσεις και πληροφορίες από εταιρείες συμβεβλημένες με την Hermes για χρήση του ειδικού χώρου στάθμευσης και από εταιρείες που δεν χρησιμοποιούν ή/και είχαν συμβληθεί με την HERMES για χρήση του ειδικού χώρου στάθμευσης.

Η Επιτροπή διεξήλθε με προσοχή το υλικό, τα στοιχεία και τις πληροφορίες που συλλέχθηκαν κατά τη δέουσα προκαταρκτική έρευνα της Υπηρεσίας και βρίσκονται καταχωρισμένα εντός του διοικητικού φακέλου και σημειώνει ότι αυτά χρησιμοποιήθηκαν κατά την αξιολόγηση τόσο της ουσίας της υπό εξέταση παράβασης όσο και των θέσεων που υπέβαλε η καταγγελλόμενη εταιρεία.

6. ΘΕΣΕΙΣ ΜΕΡΩΝ / ΥΠΟΒΛΗΘΕΙΣΕΣ ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

6.1 <u>Γραπτές και προφορικές παρατηρήσεις της καταγγέλλουσας εταιρείας</u>

Η καταγγέλλουσα εταιρεία απέστειλε τις γραπτές της παρατηρήσεις επί της Έκθεσης Αιτιάσεως που είχε κοινοποιηθεί στα εμπλεκόμενα μέρη στις 26/10/2015 με επιστολή της στις 15/1/2016.

Η καταγγέλλουσα στις γραπτές της θέσεις που απέστειλε στην Επιτροπή στις 15/1/2016 δήλωσε ότι: «*υιοθετεί πλήρως την Έκθεση Αιτιάσεων ημερομηνίας 26/10/2015 εναντίον της HERMES AIRPORTS LTD στην ολότητα της, ως επίσης και συγκεκριμένα το Σημείωμα της Υπηρεσίας της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού ημερομηνίας 17/9/2015, πλην του συμπεράσματος στην παράγραφο 227 του εν λόγω Σημειώματος. Η Καταγγέλλουσα εταιρεία δεν προτίθεται να παραθέσει οποιεσδήποτε περαιτέρω γραπτές θέσεις, πλην των πιο κάτω, θεωρώντας την εν λόγω Έκθεση Αιτιάσεων της ΕΠΑ στην ολότητα του και το εν λόγω Σημείωμα της Υπηρεσίας της ΕΠΑ, ημερομηνίας 17/9/2015, (πλην της παραγράφου 227 αυτού) ως τις γραπτές της θέσεις.*».

Συγκεκριμένα, η καταγγέλλουσα εταιρεία δεν συμφωνεί με το συμπέρασμα της Υπηρεσίας όπως αυτό καταγράφεται στην παράγραφο 227 του Σημειώματος της Υπηρεσίας ημερομηνίας 17/9/2015, με το οποίο δεν θεωρεί ότι στοιχειοθετείται οποιαδήποτε παράβαση από την καταγγελλόμενη εταιρεία αναφορικά με την παράβαση του άρθρου 6(1)(γ) του Νόμου. Επιπλέον, η καταγγέλλουσα δεν συμφωνεί με τα συμπεράσματα στα οποία καταλήγει η Επιτροπή στις σελίδες 26 και 27 της εν λόγω επιστολής σχετικά με την παράβαση του άρθρου 6(1)(γ) του Νόμου.

Επιπρόσθετα, η Καταγγέλλουσα παράθεσε τα ακόλουθα γεγονότα:

(α) Μετά τον αποκλεισμό της Καταγγέλλουσας εταιρείας στις 22/1/2015 από τον «ειδικό χώρο στάθμευσης» η Καταγγελλόμενη ανάγκασε την Καταγγέλλουσα να παραλαμβάνει και να παραδίδει τα αυτοκίνητα των πελατών της μέσα από τον χώρο στάθμευσης του κοινού

προκαλώντας τεράστια προβλήματα στη λειτουργία των υπηρεσιών της, ενώ οι περισσότερες εταιρείες valet δεν χρησιμοποίησαν ποτέ τον χώρο στάθμευσης του κοινού.

(β) Οι περισσότερες εταιρείες valet στάθμευαν στον χώρο στάθμευσης αυτοκινήτων για ενοικίαση εκμεταλλευόμενοι το γεγονός ότι το σύστημα στον χώρο δεν λειτουργούσε σωστά.

(γ) Στις 17/6/2015, η Καταγγέλλουσα απέστειλε επιστολή στην Καταγγελλόμενη ενημερώνοντάς την ότι η καταχρηστική εκμετάλλευση του χώρου στάθμευσης του κοινού συνεχιζόταν αφού η αναβάθμιση του συστήματος δεν ολοκληρώθηκε.

(δ) Στις 27/7/2015, στην κορύφωση των αναχωρήσεων, η Καταγγελλόμενη τερμάτισε το Συμβόλαιο με την Καταγγέλλουσα για τους τέσσερεις χώρους στάθμευσης στο «staff parking» που η Καταγγέλλουσα στάθμευε τα αυτοκίνητα που χρησιμοποιούσε για τη μετάβαση του προσωπικού της από και προς το αεροδρόμιο Λάρνακας επικαλούμενη κατάχρηση των καρτών.

Κατά την ενώπιον της Επιτροπής προφορική διαδικασία στις 7/7/2017, η καταγγέλλουσα μέσω του νομικού της εκπροσώπου ανέφερε ότι εμμένει στα όσα ανέφερε στην επιστολή της για απόσυρση της καταγγελίας της επιπρόσθετα πρόσθεσε ότι δεν προτίθεται στην εν λόγω συνεδρία να προσκομίσει την οποιαδήποτε μαρτυρία και σημείωσε ότι: «*Από τη στιγμή που έχουμε αποσύρει την καταγγελία μας, θεωρώ ότι αποσύραμε και όσα είχαμε αναφέρει ενώπιον σας μέσα στη καταγγελία μας.*»

Σε μεταγενέστερη συνεδρία της Επιτροπής όπου συνεχίστηκε η προφορική διαδικασία στις 3/8/2017, η καταγγέλλουσα εταιρεία ανέφερε ότι δεν έχει οτιδήποτε άλλο να προσθέσει από την καταγγελία και τα στοιχεία τα οποία έχει καταθέσει στην Επιτροπή. Επισήμανε ότι η καταγγελλόμενη έχει προβεί σε διάφορες ενέργειες, που τέθηκαν υπόψη της Επιτροπής και οι οποίες περιέχονται στην επιστολή της ημερομηνίας 2/8/2017 και η Επιτροπή μπορεί να ακολουθήσει τη διαδικασία που ακολούθησε σε προηγούμενες υποθέσεις, όπως στην απόφαση της αρ. 29/2013, καταγγελία της εταιρείας B & A THE BEST MCC LTD εναντίον της Hermes Airports Ltd.

Ακολούθως, στην προφορική διαδικασία που πραγματοποιήθηκε ενώπιον της Επιτροπής στις 9/10/2017, η καταγγέλλουσα εταιρεία ανέφερε ότι υιοθετεί τα όσα αναφέρει στην καταγγελία της και τις όσες πληροφορίες έχει προσκομίσει στην Επιτροπή στα πλαίσια αυτής της καταγγελίας, τις απαντήσεις του ερωτηματολογίου, οι οποίες είχαν σταλεί στο παρελθόν, ως επίσης και τα ευρήματα της και την Έκθεση Αιτιάσεων.

Επίσης τόνισε, ότι υπήρξαν δεσμεύσεις από πλευράς της καταγγελλόμενης εταιρείας, οι οποίες υλοποιούνται.

6.2 <u>Γραπτές και προφορικές παρατηρήσεις της καταγγελλόμενης εταιρείας</u>

Η καταγγελλόμενη εταιρεία απέστειλε επιστολή στις 3/7/2017, στην οποία ανέφερε ότι είχε υποβάλει τις γραπτές της παραστάσεις σε σχέση με την υπόθεση στις 29/8/2016.

Η εταιρεία Hermes ανέπτυξε και προφορικά τις θέσεις και ενστάσεις της κατά την ενώπιον της Επιτροπής προφορική διαδικασία που έλαβε χώρα στις 7/7/2017, στις 3/8/2017 και στις 9/10/2017. Επίσης, κατά τη διεξαγωγή της προφορικής διαδικασίας στις 9/10/2017 παρέδωσε προς την Επιτροπή Έκθεση από εταιρεία παροχής εξειδικευμένων συμβουλευτικών υπηρεσιών σε σχέση με το δίκαιο του ανταγωνισμού, που ετοιμάσθηκε σε σχέση με την Έκθεση Αιτιάσεων που κοινοποιήθηκε από την Επιτροπή προς την καταγγελλόμενη εταιρεία.

Η Επιτροπή προχώρησε και μελέτησε ενδελεχώς το σύνολο των γραπτών της παρατηρήσεων και τα όσα κατέθεσε και παραθέτει, συνοπτικά, τα κύρια σημεία των ενστάσεων, που ανέπτυξε η εταιρεία Hermes και προφορικά, δεδομένου ότι ολοκληρωμένες οι θέσεις της βρίσκονται καταχωρισμένες εντός του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης:

- Η Hermes αρνείται κατηγορηματικά ότι είναι υπαίτια οποιασδήποτε παράβασης του άρθρου 6(1)(α) του Νόμου, ως η εισήγηση που γίνεται στην Έκθεση Αιτιάσεων ή άλλως πως. Αναλυτικά, οι θέσεις της Hermes είναι οι ακόλουθες:
- Καταρχάς, η Hermes ανάφερε ότι είχε συνάψει συμφωνία με την καταγγέλλουσα στις 17/6/2016, η οποία θα τίθετο σε ισχύ την 1/1/2017 και διαλάμβανε διάφορες πρακτικές διευθετήσεις, όπως η εγκατάσταση ειδικών συστημάτων αυτόματης αναγνώρισης πινακίδων για πρόσβαση και αποχώρηση από τον χώρο, κάμερες ελέγχου, ειδικούς πασσάλους αυτόματης λειτουργίας για κάθε χώρο στάθμευσης, καθορισμένου χρόνου (μέχρι 3 λεπτά) χρήσης των χώρων drop-off και pick up area στις κεντρικές εισόδους του τερματικού, καθορισμένο ύψος δικαιωμάτων που είναι καταβλητέα στην Hermes για τις

διευκολύνσεις στο χρήστη. Η Hermes δεσμεύτηκε προς την Επιτροπή για την πλήρη εφαρμογή των διευθετήσεων αυτών, που ήδη άρχισαν να υλοποιούνται ενώ, σύμφωνα με την Hermes, η καταγγέλλουσα την πληροφόρησε ότι με την εφαρμογή των εν λόγω διευθετήσεων ικανοποιείται πλήρως και θα αποσύρει την καταγγελία της στην Επιτροπή. Επομένως, η Hermes προβαίνει στο συμπέρασμα ότι με τον τερματισμό κάθε αντιδικίας εξυπηρετείται η διασφάλιση των αρχών του υγιούς ανταγωνισμού και απορρίπτει ότι προκύπτει θέμα παραβίασης από μέρους της του άρθρου 6(1)(α) του Νόμου.

- Η Hermes, παραθέτοντας σχετική νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ισχυρίστηκε ότι η διαδικασία έρευνας ήταν παράνομη και όπως παράνομη ήταν και η συγκέντρωση και εξασφάλιση στοιχείων. Ισχυρίστηκε ότι η Επιτροπή δεν νομιμοποιείται να κάνει χρήση των στοιχείων του φακέλου τούτου, ενός φακέλου παράνομων ερευνών και συνεχούς παράνομης συγκέντρωσης υλικού, σε ανάλογη εφαρμογή του καθιερωμένου αξιώματος *ex turpi causa non oritur actio.* Περαιτέρω, η Hermes θεωρεί ότι κατά το σχετικό ουσιώδη χρόνο, η Επιτροπή ήταν παράνομα συγκροτημένη με τη συμμετοχή μέλους (Χρ. Τσίγκη) που δεν ενομιμοποιείτο να συμμετέχει και έτσι η Επιτροπή ενεργούσε παράνομα στη διερεύνηση της υπόθεσης, την έκδοση αποφάσεων και οδηγιών/διαταγών και για τη συγκέντρωση του πραγματικού υλικού.
- Ισχυρίζεται ότι, ο περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμος απευθύνεται και ελέγχει τους πάντες και η ίδια στερείται του δικαιώματος προσφυγής σε δευτεροβάθμιο όργανο ή σε δικαστήριο που παρέχει τη δυνατότητα πλήρους ελέγχου με πλήρη δικαιοδοσία να ανατρέψει τα πραγματικά ευρήματα και την άσκηση διακριτικής εξουσίας της Επιτροπής που δυνατό να επιβάλλει χρηματικές ή άλλες ποινές ή κυρώσεις. Περαιτέρω: «*Υποβάλλεται ότι η λειτουργία της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού και το νομοθετικό πλαίσιο της παραβιάζει έκδηλα το άρθρο 30 του Συντάγματος και το άρθρο 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, το άρθρο 47 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και γενικά του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αφού, αντίθετα με τις εν λόγω διατάξεις και την κρατούσα νομολογία, η Επιτροπή είναι εξεταστής, κατήγορος και δικαστής/κριτής με εξουσία επιβολής ποινών και οι επηρεαζόμενοι από τις αποφάσεις της στερούνται της ευχέρειας να εξετασθεί και κριθεί η υπόθεση τους* ***στην ολότητα της, από νομική και πραγματική άποψη,*** *από δικαστήριο ή δευτεροβάθμιο ανεξάρτητο και αμερόληπτο σώμα, όπως η ενωσιακή νομοθεσία και νομολογία απαιτεί.*»
- Αναφορικά με τη σχετική αγορά ανέφερε ότι δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών στάθμευσης οχημάτων στους χώρους στάθμευσης του αεροδρομίου, ενώ η καταγγέλλουσα στην παροχή υπηρεσιών valet**.** Επίσης, διαφωνεί με την Έκθεση Αιτιάσεων της Επιτροπής, παράγραφος 76 που αναφέρει:
  «*76. Η Επιτροπή σημείωσε ότι η Hermes καταρχάς, όπως αναφέρθηκε, αν και δεν παρέχει υπηρεσίες στάθμευσης valet προς τους επιβάτες του ΔΑΛ, παρέχει μια έτερη ανταγωνιστική υπηρεσία στάθμευσης εντός του ΔΑΛ, ήτοι την υπηρεσία στάθμευσης σε καλυμμένο και ακάλυπτο χώρο στάθμευσης μεγάλης διάρκειας. Εκτός αυτού παρέχει υπηρεσίες και σε ανοικτό χώρο μικρής διάρκειας στάθμευση εντός ΔΑΛ. Επομένως, η καταγγελλόμενη εταιρεία αποτελεί ανταγωνίστρια εταιρεία προς τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών στάθμευσης valet με την παροχή υπηρεσιών στάθμευσης προς το επιβατικό κοινό*».
- Έτσι η Hermes κατέληξε ότι το συμπέρασμα της Επιτροπής είναι «*πεπλανημένο και ατεκμηρίωτο*» και «*βασίζεται σε ισχυρισμό που δεν υποστηρίζεται από οποιαδήποτε δεδομένα ή έρευνα*».
- Σχετικά με αθέμιτες πρακτικές, η Hermes παρατηρεί ότι στην Έκθεση Αιτιάσεων πιθανολογείται συμπέρασμα εκμετάλλευσης δεσπόζουσας θέσης εκ μέρους της με την επιβολή αθέμιτων όρων συναλλαγής, αφού φέρεται να είναι ανταγωνιστής της Καταγγέλλουσας (και άλλων επιχειρήσεων valet) και να επιχειρεί να τις «*εξοντώσει*» και απομακρύνει από την αγορά. Προσθέτει ότι γίνεται αναφορά στην Έκθεση Αιτιάσεων σε κάποια γενικά στοιχεία σύναψης συμφωνιών και τιμολόγησης παρά δίκαιη αξιολόγηση αναμφισβήτητων πραγματικών δεδομένων. Κατέληξε ότι, ούτε στα στοιχεία του φακέλου της Επιτροπής, τουλάχιστον στην έκταση που είχαν πρόσβαση οι εκπρόσωποι της

Hermes, τεκμηριώνεται συγκεκριμένη δυσχέρεια ή εμπόδιο στη διεξαγωγή των εργασιών της Καταγγέλλουσας σε σχέση με την πρόσβαση και χρήση στις εγκαταστάσεις του αεροδρομίου και μάλιστα υπό συνθήκες αθέμιτης ανταγωνιστικής συμπεριφοράς από μέρους της Hermes.

- Η Hermes αναφέρει περαιτέρω, ότι «*Στην Έκθεση Αιτιάσεων αναφέρεται εκ πρώτης όψεως το συμπέρασμα ότι η Hermes επέβαλλε χωρίς να προέρχεται σε διαπραγμάτευση, όρους των συμφωνιών με την Καταγγέλλουσα και τις άλλες εταιρείες για χρήση των διευκολύνσεων του αεροδρομίου και προστίθεται ότι* «**στις πλείστες των περιπτώσεων, φαίνεται ότι ήταν δυσμενείς για αυτές**» *(παράγρ. 85) και ότι* «**ετελούσαν υπό την «απειλή» της μη ανανέωσης**» *(παράγρ. 86).»* Η Hermes θεωρεί ότι οι εν λόγω ισχυρισμοί *γίνονται χωρίς να συγκεκριμενοποιούνται και πολύ περισσότερο να αποδεικνύονται, με αποτέλεσμα να έχει προφανή δυσχέρεια να τους αντικρούσει.*
- Στην Έκθεση Αιτιάσεων, ενώ υπάρχουν αναφορές για τα τέλη-χρεώσεις προς τις εταιρείες valet ότι παραβιάζουν την αρχή της αναλογικότητας και έχουν εκμεταλλευτικό χαρακτήρα, ως καρπός φερόμενης ανταγωνιστικότητας μεταξύ Hermes και των εταιρειών valet, δεν υπάρχει εισήγηση ή συμπέρασμα ότι οι χρεώσεις είναι υπερβολικές. Επιπρόσθετα, δεν γίνεται αιτιολόγηση των χρεώσεων στη βάση κοστολογίου. Η Hermes ισχυρίζεται ότι θα ήταν τελείως πεπλανημένο να θεωρείται ότι επιβάλλει χρεώσεις στις εταιρείες valet υπό συνθήκες καταχρηστικές και άσχετα με τα κόστη της. Επιπλέον, η Hermes αναφέρει ότι δεν προσφέρει έκπτωση στο κοινό <u>μέχρι περίοδο συνεχούς χρήσης 24 ωρών, ενώ οι εταιρείες valet τυγχάνουν έκπτωσης {…}% και</u> πρόσθετα αυτό γίνεται υπό συνθήκες αποκλειστικής χρήσης του πλέον προνομιακού χώρου<u>.</u>
- Η Hermes παρατηρεί ότι στην Έκθεση Αιτιάσεων (όπως και στο εσωτερικό σημείωμα της Υπηρεσίας) γίνεται επανειλημμένη επίκληση των υποδομών του αεροδρομίου ως βασικών ή/και ουσιωδών για την παροχή <u>ορισμένων</u> υπηρεσιών. Η Hermes εισηγείται ότι η παραχώρηση ειδικών και μάλιστα προνομιακών χώρων προσωρινής στάθμευσης για τις εταιρείες valet, σύμφωνα με τις καθιερωμένες αρχές που διέπουν την αρχή της παροχής βασικών διευκολύνσεων (essential facilities), δεν είναι τέτοια ουσιώδης υπηρεσία για την άσκηση των εργασιών των εν λόγω εταιρειών. Καθότι, για να θεωρείται ως *«βασική διευκόλυνση»* (essential facility) πρέπει αυτή να είναι <u>επιτακτική/απαραίτητη (indispensable)</u> για την άσκηση των εργασιών της επιχείρησης που επιζητεί την πρόσβαση καθώς και βασική για τον ανταγωνισμό και όχι για τον ανταγωνιστή όπως αναφέρεται στην παράγραφο 125 του εσωτερικού σημειώματος της Υπηρεσίας και στην παράγραφο 90 της Έκθεσης Αιτιάσεων. Κατέληξε ότι η χρήση ειδικών αποκλειστικών χώρων και μάλιστα με σημαντικά μειωμένη χρέωση σαφώς παρέχει πλεονέκτημα σε μια εταιρεία, αλλά τούτο δεν μπορεί να ανάγεται σε αναγκαιότητα στη βάση των καθιερωμένων αρχών της νομολογίας.

Στις γραπτές θέσεις που δόθηκαν κατά την ενώπιον της Επιτροπής διαδικασία στις 9/10/2017 αναφέρονται τα κάτωθι:

- Η Hermes θεωρεί ότι η Επιτροπή δεν έχει αξιολογήσει σωστά τον ρόλο της Hermes, δηλαδή το γεγονός ότι ως η μοναδική διαχειρίστρια εταιρεία των αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου, συνεπεία της 25ετούς *«Σύμβασης Παραχώρησης για την Ανάπτυξη και Διαχείριση Διεθνών Αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου»* με την Κυπριακή Δημοκρατία, είχε κληθεί να επωμιστεί μια σειρά δαπανών ώστε να βελτιωθούν οι υποδομές των αερολιμένων. Προσθέτει ότι η Επιτροπή υποεκτιμά σε μεγάλο βαθμό τις σημαντικές επενδύσεις που διενήργησε η Hermes για να βελτιώσει την υποδομή και τις συνολικά παρεχόμενες υπηρεσίες προς όφελος όχι μόνο του επιβατικού κοινού αλλά και όλων των εταιρειών που δραστηριοποιούνται εντός ή γύρω από τους εν λόγω αερολιμένες, είτε συνεργάζονται με την Hermes, είτε όχι. Επίσης, η Hermes τόνισε ότι αποσκοπεί στην αναβάθμιση των εν λόγω αερολιμένων και θεωρεί αβάσιμη την άποψη ότι οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών valet parking δεν πρέπει να επιβαρυνθούν καθόλου με το κόστος των σχετικών επενδύσεων αφού *«αυτές ικανοποιούνταν με την υφιστάμενη υποδομή»* και η υιοθέτηση μιας τέτοιου είδους άποψης εγείρει σημαντικά ζητήματα παρασιτισμού *(free riding)* και καιροσκοπικής συμπεριφοράς (opportunistic behavior), με αποτέλεσμα να εξαλείφονται ή και στρεβλώνονται τα κίνητρα δραστηριοποίησης μιας εταιρείας, της Hermes ή άλλης, στη διαχείριση αερολιμένων.

- Η Hermes διαφωνεί με την Επιτροπή, η οποία κρίνει ότι οι εταιρείες Hermes και Karydas είναι ανταγωνίστριες και διερωτάται πώς κατέληξε η Επιτροπή στον ισχυρισμό της αυτό, δεδομένου ότι η ίδια η Επιτροπή αναγνωρίζει, ότι δεν *μπορούν να* θεωρηθούν ως υποκατάστατες: α) η υπηρεσία στάθμευσης εντός του χώρου του ΔΑΛ, που λόγω του ιδιαίτερου χαρακτήρα της ευρύτερης δραστηριότητάς της παρέχει και η Hermes και β) η υπηρεσία valet parking που παρέχει η καταγγέλλουσα. Ανέφερε ότι η παροχή των υπηρεσιών valet parking δεν έγκειται αυτή καθαυτή στη στάθμευση αλλά στις παρελκόμενες υπηρεσίες της ασφάλισης, της εικοσιτετράωρης παρακολούθησης και της συντήρησης του οχήματος.
- Η Hermes επισημαίνει ότι η Επιτροπή στην Έκθεση Αιτιάσεων υποστηρίζει ότι η καταγγέλλουσα βρίσκεται σε θέση οικονομικής εξάρτησης από την Hermes, καθώς η παροχή ειδικού χώρου *στάθμευσης στο ΔΑΛ* στις εταιρείες που παρέχουν υπηρεσίες valet parking είναι απαραίτητη και *αποτελεί ουσιώδη διευκόλυνση*» για τη δραστηριοποίησή τους. Προσθέτει ότι η Επιτροπή «*φαίνεται να αγνοεί και να υποβαθμίζει το γεγονός ότι οι εν λόγω εταιρείες δύνανται να χρησιμοποιήσουν εναλλακτικές λύσεις προκειμένου να συνεχίσουν* **απρόσκοπτα**» τη δραστηριοποίησή τους και επισημαίνει ότι και η ίδια η καταγγέλλουσα αναγνωρίζει την ύπαρξη εναλλακτικής λύσης, απλώς τη χαρακτηρίζει ως «ζημιογόνα». Επίσης, η Hermes απορρίπτει τον ισχυρισμό ότι ο «ειδικός χώρος στάθμευσης» εντός του ΔΑΛ αποτελεί ουσιώδη διευκόλυνση για τη δραστηριοποίηση μιας εταιρείας στη σχετική αγορά των υπηρεσιών valet parking, καθώς όπως προκύπτει από αναφορές εταιρειών που παρέχουν υπηρεσίες valet parking υπάρχουν και άλλοι τρόποι για να παρέχουν τις υπηρεσίες τους, π.χ. τηλεφωνική συνεννόηση με πελάτες και παραλαβή/παράδοση σε δευτερόλεπτα, χρήση των ιδιωτικών οχημάτων τους για μεταφορά των πελατών τους στον αερολιμένα (shuttle).
- Η Hermes υποστηρίζει ότι το συμπέρασμα της Επιτροπής αναφορικά με την επιβολή αθέμιτων όρων συναλλαγής που η Hermes επιβάλλει προς την καταγγέλλουσα κυρίως στη βάση των μεταξύ τους συμφωνιών χρήσης χώρου στάθμευσης εντός του ΔΑΛ ή τη μη ανανέωση αυτών για την παροχή από την τελευταία υπηρεσιών στάθμευσης valet είναι αβάσιμο και λανθασμένο και εξηγεί ότι οι εν λόγω όροι έγκεινται στην εφαρμογή μη αναλογικής τιμολόγησης από μέρους της καταγγελλόμενης προς τους πελάτες της. Περαιτέρω, τονίζει ότι η Επιτροπή και η Υπηρεσία δεν έχουν προβεί σε καμία αξιολόγηση του κόστους (συμπεριλαμβανομένων των απαιτούμενων επενδύσεων) της Hermes για την παροχή της υπηρεσίας των υποδομών θέσεων στάθμευσης εντός του ΔΑΛ και ούτε έχουν υπολογίσει το κόστος ευκαιρίας για την Hermes. Επίσης, η Hermes αναφέρει ότι η Επιτροπή παραγνωρίζει το γεγονός ότι το τέλος που η Hermes χρεώνει στις εταιρείες valet parking για τη χρήση των χώρων στάθμευσης εντός του ΔΑΛ περιλαμβάνει και ένα επιπλέον τμήμα (που αποτελείται από ένα σταθερό μέρος και από ένα μεταβλητό μέρος), το οποίο αφορά στα εισπρακτέα από την Κυπριακή Δημοκρατία τέλη (και άρα δεν περιλαμβάνονται στα έσοδα της καταγγελλόμενης), το δε μεταβλητό μέρος είναι αρκετά υψηλό καθώς ανέρχεται στο 1/3 του συνολικού τέλους που εφαρμόζει η Hermes. Επιπρόσθετα, η καταγγελλόμενη επισημαίνει ότι με την ολοκλήρωση της επένδυσής της και την ομαλοποίηση των ροών δαπανών της, προέβη άμεσα σε μείωση των σχετικών τελών μέσω της παροχής σημαντικών εκπτώσεων. Συνοψίζοντας, η Hermes υποστηρίζει ότι η Επιτροπή απέτυχε να αποδείξει ότι «*τα τέλη ενοικίασης χώρων στάθμευσης που η Hermes συμφωνεί με τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών valet parking αποτελούν υπερβολική ή/και μη αναλογική τιμολόγηση, η οποία δεν είναι σε συνάρτηση με την οικονομική αξία (economic value) της από μέρους της Hermes παρεχόμενης προς αυτές υπηρεσίας και το σχετικό κόστος που η καταγγελλόμενη επωμίζεται*».
- Η Hermes επισημαίνει ότι η Υπηρεσία στο Εσωτερικό Σημείωμα κατά την εξέταση της καταγγελίας σύγκρινε τις χρεώσεις/τέλη που ζητά η Hermes από την καταγγέλλουσα (και τις λοιπές εταιρείες valet parking που έχουν συμβληθεί μαζί της για τον ίδιο αριθμό θέσεων) και τις χρεώσεις/τέλη που καλείται να καταβάλει ένας επιβάτης για να σταθμεύσει το όχημά του στο χώρο του επιβατικού κοινού εντός του ΔΑΛ. Επί τούτου, η Hermes θεωρεί ότι η Υπηρεσία και ακολούθως η Επιτροπή, προβαίνουν σε εσφαλμένα συμπεράσματα: α) Η Υπηρεσία συγκρίνει το ύψος του τέλους που καταβάλουν οι ιδιώτες για τη στάθμευση του οχήματος τους εντός του ΔΑΛ με το αντίστοιχο τέλος που καταβάλει

η καταγγέλλουσα για την ενοικίαση χώρου στάθμευσης εντός του ΔΑΛ που δεν χρησιμοποιεί τον εν λόγω χώρο για ένα μόνο αυτοκίνητο, αλλά για όσα οχήματα βάσει του πελατολογίου της πρέπει να εξυπηρετηθούν κάθε ημέρα. β) Αγνοείται το γεγονός ότι η αναφορά σε στάθμευση των οχημάτων των εταιρειών valet εντός του κοινού χώρου στάθμευσης του ΔΑΛ ουσιαστικά αφορούσε ένα συγκεκριμένο προκαθορισμένο χώρο που δεν υπήρχε πρόσβαση του κοινού απέναντι από το κτήριο των αφίξεων/αναχωρήσεων, δηλαδή υπάρχει προνομιακή πρόσβαση των εταιρειών valet. Τέλος, η καταγγελλόμενη επισημαίνει το γεγονός ότι η Υπηρεσία χρησιμοποιεί ως έτος βάσης το 2006, έτος που δεν υπήρχε η υφιστάμενη νέα υποδομή του ΔΑΛ και δεν υπήρχε κανένας ειδικός χώρος στάθμευσης για τις εταιρείες valet.

- Επιπλέον, η καταγγελλόμενη αναφέρει σχετικά με το θέμα της επιβολής αθέμιτων όρων συναλλαγής, ότι η Επιτροπή κάνει λόγο για συνεχή «απειλή» της δυνατότητας της καταγγέλλουσας να παρέχει υπηρεσίες στάθμευσης valet, ενώ η Υπηρεσία στο Εσωτερικό Σημείωμα κάνει λόγο για συνεχή κίνδυνο μη ανανέωσης των συμβολαίων. Η Hermes απορρίπτει τους εν λόγω ισχυρισμούς και προσθέτει ότι αποσκοπώντας στην αναβάθμιση των υποδομών του αερολιμένα, κλήθηκε να προβεί όχι μόνο σε έργα βελτίωσης των υποδομών του ΔΑΛ αλλά και σε αναδιάρθρωση των χώρων παροχής κάθε υπηρεσίας εντός του αερολιμένα, ανταποκρινόμενη στα συνεχή προβλήματα που δημιουργούντο μεταξύ κυρίως των εταιρειών valet. Καταλήγει ότι δεν έχει κάποιο όφελος με την εξόντωση της καταγγέλλουσας και των άλλων εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών valet parking, αλλά ενδεχομένως η μη παροχή των εν λόγω υπηρεσιών από τις εταιρείες αυτές να προκαλέσει ζημιά στη φήμη του ΔΑΛ ως ενός ποιοτικού αεροδρομίου με ποικιλία υπηρεσιών που οι καταναλωτές αξιολογούν θετικά ή/και σημαντική απώλεια εσόδων για την Hermes.
- Στη συνέχεια, η Hermes θίγει κάποιες γενικές παρατηρήσεις/αντιφάσεις που η Karydas παραθέτει στην καταγγελία, σχετικά με το ότι η Karydas, έχει υποστεί σημαντικές απώλειες εσόδων λόγω της μη ανανέωσης του συμβολαίου της με την Hermes, γεγονός που κατά την ίδια συνιστά την «εκδίωξή» της από το ΔΑΛ. Η Hermes διαφωνεί και ισχυρίζεται ότι «*είναι προφανές από τα συλλεγέντα στοιχεία ότι καμία «εκδίωξη» της καταγγέλλουσας από τους χώρους στάθμευσης του ΔΑΛ δεν έχει πραγματοποιηθεί*».
- Συνοψίζοντας, η καταγγελλόμενη σημειώνει ότι η Επιτροπή τελεί υπό πλάνη σε σχέση με την ύπαρξη ανταγωνιστικής σχέσης μεταξύ της Hermes και της καταγγέλλουσας εταιρείας, η οποία ανταγωνιστική σχέση είναι «*έντονα ασυνεπής με τον ορισμό των σχετικών αγορών που έχει καθορίσει η Επιτροπή*». Επίσης, η Hermes παρατηρεί ότι η Επιτροπή δεν αξιολόγησε το βαθμό που η κατοχή χώρου στάθμευσης εντός του ΔΑΛ αποτελεί ουσιώδη διευκόλυνση και πως δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η Επιτροπή στοιχειοθέτησε την από μέρους της Hermes πρακτική υπερβολικής ή μη αναλογικής τιμολόγησης ή γενικότερης εφαρμογής αθέμιτων όρων συναλλαγής. Επιπρόσθετα, η Hermes θεωρεί το συμπέρασμα της Επιτροπής «*αναφορικά με την αυθαίρετη/ υπερβολική τιμολόγηση των εταιρειών valet αναιτιολόγητο και προϊόν πλάνης αναφορικά με την οικονομική αξία των θέσεων στάθμευσης εντός του ΔΑΛ, πόσω δε μάλλον των χώρων στάθμευσης εντός του ειδικού χώρου στάθμευσης που σύμφωνα με την καταγγέλλουσα εταιρεία είναι απαραίτητος για την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών*». Έτσι, η Hermes καταλήγει ότι η εκ πρώτης όψεως πιθανολογούμενη παράβαση του άρθρου 6(1)(α) του Νόμου δεν ευσταθεί.

Κατά την ανάπτυξη των θέσεων της επί της ουσίας της υπόθεσης στην ενώπιον της Επιτροπής προφορική διαδικασία, η καταγγελλόμενη εταιρεία παρέθεσε επίσης και τις κάτωθι προκαταρκτικές ενστάσεις στις οποίες αναφέρει τα ακόλουθα:

(Α) <u>Δεσμεύσεις</u>

Κατά την προφορική διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής που πραγματοποιήθηκε στις 3/8/2017, ο δικηγόρος της καταγγελλομένης εταιρείας επισήμανε ότι υπογράφηκε συμφωνία ημερομηνίας 17/6/2017 με την καταγγέλλουσα που τέθηκε σε ισχύ από 1/1/2017.

Σε ένδειξη της καλής προσπάθειας και όλων των διευθετήσεων για συνεργασία μεταξύ των μερών, η Hermes ως ανέφερε διέθεσε τους χώρους στάθμευσης, ήδη από τη σύναψη της συμφωνίας, οπότε αυτοί ήταν ελεύθεροι και μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ενώ εν τω μεταξύ, γίνονταν έργα.

Αναφέρθηκε ότι από τις 21/7/2017, με την επιστολή της η Hermes, όπως και στην επιστολή της σχετικά με τις παραστάσεις της στις 29/8/2016, δήλωσε πως ήταν πρόθυμη, στα πλαίσια αυτών

των διευθετήσεων, που ικανοποίησαν τις ενδιαφερόμενες και προς άρση των οποιωνδήποτε αντιρρήσεων της Επιτροπής που εμφανίζονται στην Έκθεση Αιτιάσεων, να προσέλθουν σε δεσμεύσεις προς την Επιτροπή ή και κατ' εφαρμογή των σχετικών προνοιών του άρθρου 25 του Νόμου.

Ο δικηγόρος της Hermes ανέφερε ότι η πρότασή της εταιρείας για να επιληφθεί προτεινομένων δεσμεύσεων από μέρους της καταγγελλόμενης, σε εφαρμογή της σχετικής πρόνοιας του Νόμου, γίνεται, έχοντας υπόψη ότι δεν υπάρχει καθορισμένη διαδικασία από την Επιτροπή χειρισμού υποβολής και χειρισμού προτεινόμενων δεσμεύσεων με βάση το άρθρο 25 του Νόμου. Σε αυτά τα πλαίσια και επειδή το θέμα ηγέρθη και στην προηγούμενη συνεδρία της 7ης Ιουλίου 2017, υπέβαλε στην Επιτροπή σχετικές δεσμεύσεις και πριν τις υποβάλει, τις απέστειλε και στην καταγγέλλουσα και μάλιστα, όπως δήλωσε «*μας ζητήθηκαν να κάνουμε κάποιες πρόσθετες διευκρινήσεις τις οποίες και δεχθήκαμε και περιλάβαμε στις δεσμεύσεις, τις οποίες προτείναμε και προτείνουμε προς την Επιτροπή*». Σύμφωνα με το δικηγόρο, αυτές οι δεσμεύσεις, ικανοποιούν πλήρως τις εγειρόμενες απαιτήσεις, με βάση την Έκθεση Αιτιάσεων της Επιτροπής.

Περαιτέρω ο δικηγόρος της Hermes ανέφερε ότι «*οι δεσμεύσεις που καταγράφονται στην επιστολή 2/8/2017 στο μέγιστο μέρος τους είναι οι ίδιες με εκείνες που είχαν ζητηθεί και δόθηκαν με την επιστολή 17/02/2017, με κάποιες αναγκαίες διαφοροποιήσεις, με περίληψη κάποιων πρόσθετων θεμάτων που ζητήθηκαν από την καταγγέλλουσα και έγιναν δεκτά από μέρους της καταγγελλόμενης και κάποια διαμόρφωση, σε τρόπο ώστε οι δεσμεύσεις αυτές να είναι σαφείς, αφού είναι με επιφύλαξη οποιασδήποτε απόφασης της Επιτροπής.* […].».

Ακολούθως, ο δικηγόρος της Hermes επεξήγησε μία προς μία τις δεσμεύσεις που δόθηκαν και καταγράφηκαν στην προαναφερόμενη επιστολή του, στα πλαίσια της νέας συμφωνίας που τέθηκε σε εφαρμογή με την καταγγέλλουσα εταιρεία.

(Β) <u>Αρχή «*ουχί δις επί τω αυτώ*» / Παραβίαση Συνταγματικών Δικαιωμάτων/ Συνεξέταση των δύο καταγγελιών</u>

Κατά την προφορική διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής, ο δικηγόρος της καταγγέλλουσας εταιρείας ανέφερε ότι «*δεν είναι αποδεκτό από μέρους μας να παρουσιάζεται ότι αυτή η υπόθεση αφορά την εταιρεία Καρυδάς, αλλά αφορά τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών, γενικά και όλες, χωρίς καμία εξαίρεση. Η υπόθεση που εξετάζεται αφορά το ίδιο αντικείμενο και κατηγορείται η καταγγελλόμενη εταιρεία, δύο φορές για το ίδιο αντικείμενο*».

Ακολούθως, ο δικηγόρος της καταγγελλόμενης, επεξηγώντας αυτή του τη θέση ανέφερε ότι για το ίδιο ακριβώς αντικείμενο, για τις ίδιες ακριβώς τιμές, για τις ίδιες ακριβώς θέσεις, για τις ίδιες ακριβώς εταιρείες, έστειλε η Επιτροπή και δεύτερη Έκθεση Αιτιάσεων στις οποίες κατηγορείται πάλι η Hermes για αθέμιτες πρακτικές σε σχέση με την τιμολόγηση, όχι σε σχέση με την εταιρεία Καρυδάς, σε σχέση με όλες τις εταιρείες και όχι σε σχέση με άλλες τιμές, με τις ίδιες τιμές, τις οποίες επικαλείται η Επιτροπή σε αυτή τη διαδικασία.

Αναφέρθηκε επίσης, ότι και σε αυτή τη διαδικασία, οι τιμές της Hermes θεωρούνται ότι παραβιάζουν την αρχή της αναλογικότητας, εις δε την άλλη υπόθεση η Επιτροπή λέει ότι είναι υπερβολικές οι τιμές και ότι η Hermes πραγματοποιεί υπερκέρδη. Ισχυρίστηκε ότι η Υπηρεσία εξέτασε σε δύο υποθέσεις ίδια θέματα.

Η Hermes διευκρινίζει ακόμα ότι η υπό εξέταση υπόθεση είναι η ίδια ακριβώς με την άλλη υπόθεση για την οποία απεστάλη άλλη Έκθεση Αιτιάσεων, αναφέροντας ότι αφορά: «*[…] ίδιες εταιρείες, τα ίδια αντικείμενα, τα ίδια συμβόλαια, οι ίδιες οι επιστολές, οι ίδιες τιμολογήσεις, έτσι κάμνουμε, τα ίδια πράγματα, δεν είναι άλλη υπόθεση, είναι τα ίδια, […] μόνο που κάνατε διαφορετική αξιολόγηση σε διαφορετικούς χρόνους αυτό είναι των ίδιων γεγονότων.*»

Περαιτέρω, ο δικηγόρος της Hermes ανέφερε ότι η παρούσα διαδικασία είναι δικοφανής διαδικασία, με πάρα πολύ δραστικές ενδεχόμενες συνέπειες, γι΄ αυτό και σε όλα τα επίπεδα πρέπει να εφαρμόζονται οι θεμελιώδεις κανόνες που ακολουθούνται σε αυτές τις διαδικασίες αναφερόμενος στο σύγγραμμα του κ. Τζουγανάτου «Δίκαιο του Ελεύθερου Ανταγωνισμού». Επίσης, παρέπεμψε σε υποθέσεις ανταγωνισμού στο σύγγραμμα, European Competition Law, των Weijer VerLoren και ανέφερε ότι στο εν λόγω σύγγραμμα «*έχει αποσπάσματα από υποθέσεις κάτω από τον τίτλο στη σελίδα 818, Same Offence, offence για το δίκαιο του ανταγωνισμού, […] και στη σελίδα 819 αναφέρεται, «Accordingly, the Court takes the view that Article 4 of Protocol No 7 must be understood as prohibiting the prosecution or trial of a second 'offence' in so far as it arises from identical facts or facts which are substantially the same»*». Ακολούθως αναφέρει ότι*: «Στις τελευταίες υποθέσεις για το θέμα, στο οποίο επίσης τονίζεται η ανάγκη σεβασμού των αρχών που*

διέπουν τη δίκη, η οποία έχει τις ονομαστικές συνέπειες και σε σχέση με το συζητούμενο θέμα, την ανάγκη αποφυγής της διπλής κατηγορίας.» Στο τέλος αναφέρθηκε στο σύγγραμμα του Γεωργίου Πική, Ποινική Δικονομία στην Κύπρο, όπου στη σελίδα 103, αναφέρεται *«η πρόσαψη δύο κατηγοριών, βάσει των ίδιων γεγονότων, είναι απαράδεκτη, προσκρούουσα στον κανόνα που θεμελιώνει το Άρθρο 12(2) του Συντάγματος που απαγορεύει το δις επί τω αυτώ».* Παραπομπή γίνεται επίσης και στη σελίδα 109, όπου *«η πρόσαψη δύο κατηγοριών, βάσει των ίδιων γεγονότων, είναι απαράδεκτη, διότι προσκρούει στον κανόνα που θεμελιώνει το Άρθρο 12(2) του Συντάγματος».*

Όπως τόνισε: «*Στην παρούσα υπόθεση δεν πάμε στα γεγονότα που είναι substantially the same, μιλούμε για γεγονότα που είναι identical, είναι τα ίδια ακριβώς, είναι τα ίδια συμβόλαια, είναι οι ίδιες ενδιαφερόμενες εταιρείες, είναι ο ίδιος ο όρος για τον οποίον εγείρεται το θέμα, είναι η ίδια τιμολόγηση και είναι οι ίδιοι όροι. Δεν έχουμε ειδικούς όρους για την καταγγέλλουσα σε αυτή την υπόθεση και άλλους όρους για οποιανδήποτε άλλη εταιρεία, τις οποίες ερωτήσετε για την παρούσα υπόθεση και τις ίδιες εταιρείες, περιλαμβανομένης και της καταγγέλλουσας, τις ερωτήσετε και για τις άλλες υποθέσεις και σας έδωσαν τα ίδια φυσικά συμβόλαια και τους ίδιους όρους και φυσικά, δεν σας είπαν ότι είναι σε κάποιο άλλον όροφο που στάθμευαν αυτοί που καταγγέλλουν σήμερα με αυτούς που κατάγγελλαν εχθές».*

Επίσης, ο δικηγόρος της Hermes επί του ιδίου θέματος αναφέρει ότι: *«Σε ό,τι αφορά την τιμολόγηση, για τις ίδιες τιμές, για τον ίδιο χώρο, για τον ίδιο ενδιαφερόμενο, για τα ίδια συμβόλαια, είπατε, στην παρούσα υπόθεση που έχουμε εδώ ενώπιον μας, παραβιάζουμε την αρχή της αναλογικότητας, εις δε την άλλη υπόθεση εγκαταλείψατε την αρχή της αναλογικότητας και μας είπατε ότι κάμνουμε υπερβολικά ψηλές τιμές, που είναι μια άλλη κατηγορία βεβαίως. Αυτό μας είπατε. Με άλλα λόγια, σε αυτή την υπόθεση ερμηνεύεται την τιμολόγηση που κάμνουμε όχι γιατί είναι υπερβολική, δεν είναι αυτό που λέτε, λέτε κάτι άλλο, δεν μας δικαιολογήσετε πόσα κόστη έχετε, σας είπαμε πόσα κόστη έχουμε μόλις τώρα. Λοιπόν, θεωρούμε ότι δεν τηρείτε την αρχή της αναλογικότητας ή δε την άλλη, μας κάνατε μερικούς υπολογισμούς, δεν θα τους χαρακτηρίσω, έχουν όνομα από νομικής άποψης ότι κερδίζουμε {…}% μάλιστα. Με τις ίδιες τιμές κυρία Πρόεδρε, καταλήξατε, μετά από ενδελεχές έλεγχο, ότι κάμνουμε υπερκέρδη της τάξης του {…}%.».*

Συνεχίζοντας, αναφέρθηκε ότι η Επιτροπή επιχειρεί την πρόσαψη δύο υποθέσεων, δύο κατηγοριών εναντίον αυτής της εταιρείας, γίνεται πρόδηλη η κατάχρηση της διαδικασίας και του Νόμου περί Προστασίας του Ανταγωνισμού και όλων των αρχών, όπως έχουν διακηρυχθεί μέσα από την νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου και είναι ανεπίτρεπτο η πρόσαψη διπλής κατηγορίας επί ουσιωδώς των ιδίων γεγονότων. «*Αυτή η διαδικασία είναι δικοφανής και πρέπει να ακολουθούνται στον ειδικό χαρακτήρα της δίωξης με τις τόσες σοβαρές συνέπειες ή αρχές που εφαρμόζονται στις ανάλογες διαδικασίες που αναφέραμε μόλις τώρα περιλαμβανομένης και της Αρχής «περί δις επί τω αυτώ», αλλά λόγω της φύσεως της ως διοικητικής διαδικασίας πρέπει να εφαρμόζονται και οι καθιερωμένες αρχές του Διοικητικού Δικαίου. Οι θεμελιώδεις αρχές του Διοικητικού Δικαίου διατρέχονται από την τελείως στοιχειώδη προσέγγιση ότι, η κάθε Αρχή, όταν εξετάζει μία υπόθεση, πρέπει να διερευνήσει όλα τα ουσιώδη γεγονότα, να λάβει υπόψη όλα τα ουσιώδη σχετικά γεγονότα και να μην αποκλείσει ουσιώδη και σχετικά γεγονότα. […]*» Επ' αυτού, ο δικηγόρος της Hermes αναφέρει ακολούθως ότι στις 26/10/2015 είχαν λάβει την πρώτη Έκθεση Αιτιάσεων, ενώ είχε αρχίσει ήδη από τον Μάρτη του 2015, η διερεύνηση της άλλης υπόθεσης Princess και άλλοι, με αριθμό φακέλου 11.17.015.03, και εκκρεμούσε μακροσκελές ερωτηματολόγιο της Υπηρεσίας, τέλος Αυγούστου, προς απάντηση από την Hermes, για τα ίδια πράγματα με παραπάνω λεπτομέρειες. Όπως αναφέρετε χαρακτηριστικά «*Αυτά όλα τα στοιχεία που σας υποβάλαμε στην υπόθεση Princess, ούτε τα λογαριάσατε, ούτε τα εκτιμήσατε (η Υπηρεσία εννοώ), στα πλαίσια αυτής της υπόθεσης και διερωτάται κανείς, αν αυτά τα οποία αξιολογείτε αργότερα μόνα τους, άσχετα από την πρώτη υπόθεση, στην δεύτερη. Αν αυτά τα στοιχεία είναι σχετικά και προφανώς είναι σχετικά, αφού βάση αυτών διατυπώσατε και δεύτερη κατηγορία. Είναι επιτρεπτό με βάση της αρχές του Διοικητικού Δικαίου οι οποίες είναι ενώπιον μας με νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, πενήντα επτά (57) χρόνια ως σήμερα, στις ίδιες αρχές ότι δεν μπορεί να παραγκωνίζεις ουσιώδη γεγονότα και δεν είναι ουσιώδη γεγονός; Η ίδια η Υπηρεσία ζητά να της υποβάλω ερωτηματολόγιο με ένα σωρό λεπτομέρειες τις οποίες αργότερα χρησιμοποιεί εναντίον μου, δίκαια ή άδικα, σωστά ή λανθασμένα και δεν τις αξιολογείτε στην πρώτη υπόθεση κάμνετε εναντίον μας. Αυτό δείχνει, τι σημαίνει, η πρώτη υπόθεση σας δεν πάσχει μόνο κατά το ότι μας καταδιώκετε, διότι υπάρχουν δύο διαδικασίες, είναι καταδίωξη δεν είναι δίωξη.*»

7. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

7.1 Θέσεις/Αίτημα απόσυρσης καταγγέλλουσας εταιρείας

Η Επιτροπή κατά τη συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6/6/2017, σημείωσε την επιστολή που απέστειλε η εταιρεία Karydas στις 13/3/2017, στην οποία αναφέρονται τα εξής: «*Σε συνέχεια της επιστολής της Hermes Airports Ltd, ημερομηνίας 17 Φεβρουαρίου 2017, και των γραπτών της δεσμεύσεων προς την εταιρεία μας, Y. Karydas Car Engineering & Valeting Services Ltd, η οποία σας έχει ήδη κοινοποιηθεί, αποσύρουμε δια της παρούσης την καταγγελία που καταχωρήσαμε εναντίον της Hermes Airports Ltd με αρ. φακ. 11.17.013.36.*»

Η Επιτροπή, αφού αντάλλαξε απόψεις επί του εν λόγω αιτήματος, ομόφωνα κατέληξε ότι στο συγκεκριμένο στάδιο της διαδικασίας, όπου είχε ήδη αποσταλεί σχετική Έκθεση Αιτιάσεως προς την καταγγελλόμενη με τα εκ πρώτης όψεως συμπεράσματα της Επιτροπής και στη βάση της ολοκλήρωσης της δέουσας προκαταρκτικής έρευνας της Υπηρεσίας, δεν μπορούσε να αποδεχθεί το αίτημα της καταγγέλλουσας.

Η Επιτροπή ακόμα διαπίστωσε πως η αναφορά της καταγγέλλουσας εταιρείας σε γραπτές δεσμεύσεις της εταιρείας Hermes, ημερομηνίας 17/2/2017, προς την εταιρεία Karydas, δεν σχετιζόταν με τον ουσιώδη χρόνο και τα γεγονότα αυτά καθ' αυτά που καταγγέλθηκαν αποτελώντας την ουσία της καταγγελίας που υποβλήθηκε στις 18/12/2013 και διερευνήθηκε και για την οποία η Επιτροπή απέστειλε σχετική Έκθεση Αιτιάσεως.

Περαιτέρω, η Επιτροπή επισήμανε ότι, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και εξουσιών της, ως ανεξάρτητη διοικητική αρχή, έχει καθήκον και αρμοδιότητα την εξέταση παραβάσεων του εθνικού Νόμου του ανταγωνισμού αλλά και του αντίστοιχου Ευρωπαϊκού. Επομένως, η Επιτροπή, έχει υποχρέωση, ως το αρμόδιο, ορισμένο με βάση τη σχετική νομοθεσία, διοικητικό ανεξάρτητο όργανο, καθηκόντως να επιλαμβάνεται στη βάση του άρθρου 35 του Νόμου όλων των καταγγελιών, που αποδεικνύουν έννομο συμφέρον κατά το χρόνο υποβολής της καταγγελίας τους και άμα τη διεξαγωγή δέουσας έρευνας να λαμβάνει αποφάσεις που αφορούν παραβάσεις ή μη του δικαίου του ανταγωνισμού.

Η Επιτροπή ενημέρωσε σχετικά την εταιρεία Karydas αναφορικά με την απόφασή της για μη αποδοχή απόσυρσης της καταγγελίας με επιστολή στις 30/6/2017.

Η Επιτροπή, κατά τη συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6/7/2017, εξέτασε την υπόθεση υπό το φως της επιστολής του δικηγόρου της καταγγελλόμενης εταιρείας Hermes ημερομηνίας 3/7/2017 και μελέτησε το περιεχόμενο του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης και ενημερώθηκε πλήρως από τα στοιχεία και δεδομένα τα οποία υπήρχαν σε αυτόν κατά τον ουσιώδη χρόνο.

Η Επιτροπή, αφού αποχώρησαν όλα τα μέλη της Υπηρεσίας, στην κατ' ιδίαν συζήτηση της υπόθεσης που ακολούθησε μελέτησε ενδελεχώς το περιεχόμενο της επιστολής του δικηγόρου της καταγγελλόμενης εταιρείας ημερομηνίας 3/7/2017 στην οποία αναφέρεται καταρχάς ότι στις 29/8/2016 είχαν υποβάλει τις παραστάσεις της εταιρείας Hermes σε σχέση με την υπόθεση και την Έκθεση Αιτιάσεων ημερομηνίας 8/7/2016, η οποία είναι ταυτόσημη με την προηγούμενη Έκθεση Αιτιάσεων ημερομηνίας 26/10/2015.

Περαιτέρω, η Επιτροπή σημείωσε ότι ο δικηγόρος της καταγγελλόμενης ανέφερε ότι τα μέρη έχουν προβεί σε νέα συμφωνία με την οποία έχουν ρυθμισθεί όλα τα θέματα που αφορούν τη συνεργασία τους και τη χρήση των διευκολύνσεων του αεροδρομίου για την παροχή των υπηρεσιών valet.

Εν όψει των προαναφερόμενων και της απόσυρσης της καταγγελίας από την καταγγέλλουσα εταιρεία, ο δικηγόρος της καταγγελλόμενης εταιρείας υπέβαλε τη θέση του ότι δεν υφίσταται πλέον αντικείμενο ή αιτιολογία για συνέχιση της υπό αναφορά διαδικασίας και ότι ο πρόσφορος χειρισμός της παρούσας διαδικασίας είναι ο τερματισμός της. Επιπλέον ανέφερε ότι: «*Εισηγούμαστε ότι το καλόπιστο πνεύμα μέσα στο τι επιδιώχθηκε και έχει επιτευχθεί η διασφάλιση συμφωνημένης και αγαστής συνεργασίας με την Καταγγέλλουσα αξίζει να εκτιμηθεί και να ενθαρρυνθεί. Ο τερματισμός των οποιωνδήποτε αντιπαραθέσεων αντιδικιών και αμφισβητήσεων πρόδηλα συμβάλλει προς την κατεύθυνση αυτή και εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον.*»

Η Επιτροπή, αφού μελέτησε ενδελεχώς όλα όσα αναφέρθηκαν στην εν λόγω επιστολή, ομόφωνα κατέληξε ότι στο παρόν στάδιο της διαδικασίας, όπου έχει ήδη αποσταλεί σχετική Έκθεση Αιτιάσεως προς την καταγγελλόμενη με τα εκ πρώτης όψεως συμπεράσματα της Επιτροπής, κατόπιν της ολοκλήρωσης της δέουσας προκαταρκτικής έρευνας της Υπηρεσίας, δεν μπορεί να αποδεχθεί το αίτημα της καταγγέλλουσας.

Η Επιτροπή ακόμα διαπίστωσε πως τόσο η αναφορά της καταγγέλλουσας εταιρείας σε γραπτές δεσμεύσεις της εταιρείας Hermes, ημερομηνίας 17/2/2017, προς αυτήν, όσο και η αναφορά της καταγγελλομένης εταιρείας για ρύθμιση όλων των θεμάτων της μεταξύ τους συνεργασίας για τη χρήση των διευκολύνσεων του αεροδρομίου, κατόπιν πρόσφατων διαβουλεύσεων, δεν σχετίζονται με τον ουσιώδη χρόνο και τα γεγονότα αυτά καθ' αυτά που καταγγέλθηκαν αποτελώντας την ουσία της καταγγελίας που υποβλήθηκε στις 18/12/2013 και διερευνήθηκε και για την οποία η Επιτροπή απέστειλε σχετική Έκθεση Αιτιάσεως.

Περαιτέρω, η Επιτροπή επισήμανε ότι, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και εξουσιών της, ως ανεξάρτητη διοικητική αρχή, έχει καθήκον και αρμοδιότητα την εξέταση παραβάσεων του εθνικού Νόμου του ανταγωνισμού αλλά και του αντίστοιχου Ευρωπαϊκού. Επομένως, η Επιτροπή, έχει υποχρέωση, ως το αρμόδιο, ορισμένο με βάση τη σχετική νομοθεσία, διοικητικό ανεξάρτητο όργανο, καθηκόντως να επιλαμβάνεται στη βάση του άρθρου 35 των περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμων 2008-2014 (εφεξής ο «Νόμος») όλων των καταγγελιών, που αποδεικνύουν έννομο συμφέρον κατά το χρόνο υποβολής της καταγγελίας τους και άμα τη διεξαγωγή δέουσας έρευνας να κινεί διαδικασίες εξέτασης πιθανολογούμενων παραβάσεων βάσει του άρθρου 17 του Νόμου και ακολούθως να λαμβάνει κατόπιν της δέουσας διαδικασίας τις πλέον πρόσφορες και προσήκουσες αποφάσεις που αφορούν παραβάσεις ή μη του δικαίου του ανταγωνισμού.

Τέλος, η Επιτροπή επισήμανε επίσης ότι, οι διαδικασίες της δεν μπορούν να θεωρούνται μοχλός πίεσης. Ως έχει αναφέρει και ο καθηγητής Guylain Clamour σε σχετικό σύγγραμμά του: «*Η προστασία του ανταγωνισμού και η εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος αποτελούν δύο στόχους που συγκλίνουν, και ο ελεύθερος ανταγωνισμός μετατρέπεται σε απαίτηση δημοσίου συμφέροντος, σχετικού με την ορθή λειτουργία της αγοράς*».[3]

Επομένως, η Επιτροπή προστατεύει το δημόσιο συμφέρον για την αποτελεσματική λειτουργία του ανταγωνισμού. Εξάλλου, η Επιτροπή σημειώνει ότι οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις είχαν κάθε δυνατότητα να κάνουν χρήση του άρθρου 25 του Νόμου και να αναλάβουν δεσμεύσεις για να ανταποκριθούν στις όποιες αντιρρήσεις της Επιτροπής, εφόσον είχαν αρκετό διάστημα στη διάθεσή τους για να πράξουν τούτο.

Δεδομένων των όσων καταγράφηκαν, η Επιτροπή, ως το αρμόδιο διοικητικό όργανο, που ελέγχει τις εν τη Δημοκρατία πρακτικές παραβάσεων του Νόμου που εφαρμόζει, ασκεί εξουσία προς το δημόσιο συμφέρον και οφείλει να μην επιτρέπει την ανάπτυξη συνθηκών που καταστρατηγούν τον ελεύθερο ανταγωνισμό. Εξού και το ότι η Επιτροπή έχει αρμοδιότητα ανά πάσα στιγμή να επεμβαίνει με αυτεπάγγελτη έρευνα για πιθανολογούμενες παραβάσεις της νομοθεσίας της.

Η Επιτροπή κατέληξε όπως ενημερώσει, δια της Προέδρου της, για την εν λόγω κατάληξή της την επόμενη μέρα, 7/7/2017, ημερομηνία όπου είναι ορισμένη η υπόθεση.

Ακολούθως, η Επιτροπή, κατά τη συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18/7/2017, μελέτησε το περιεχόμενο της επιστολής του νομικού εκπροσώπου της εταιρείας Karydas, ημερομηνίας 14/7/2017.

Η Επιτροπή, αφού απεχώρησαν όλα τα μέλη της Υπηρεσίας, στην κατ' ιδίαν συζήτηση της υπόθεσης, επεσήμανε κατ' αρχήν ότι η εταιρεία Karydas, κατά την προφορική διαδικασία ημερομηνίας 7/7/2017, ήγειρε θέμα απόσυρσης της καταγγελίας της, αναφέροντας: «*Από πλευράς της καταγγέλλουσας εταιρείας έντιμη κυρία Πρόεδρε, έντιμα Μέλη της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού, εμμένουμε σε αυτά που έχει η ίδια η καταγγέλλουσα αναφέρει στην Επιτροπή, ότι δηλαδή η καταγγελία την οποία είχε υποβάλει στην Επιτροπή εδώ και αν δεν κάνω λάθος τρία-τέσσερα χρόνια αποσύρεται. Δεν προτιθέμεθα στη σημερινή συνεδρίαση να προσκομίσουμε την οποιαδήποτε μαρτυρία.*». Σημειώνεται ότι το ίδιο θέμα εγέρθηκε από μέρους της καταγγέλλουσας εταιρείας προς την Επιτροπή με άλλη αιτιολογία σε επιστολή της ημερομηνίας 13/3/2017, το οποίο η Επιτροπή, αφού μελέτησε κατά τη συνεδρία της στις 6/7/2017, απάντησε με επιστολή της ημερομηνίας 30/6/2017, μη αποδεχόμενη την απόσυρση.

Σημειώνεται ακόμα και η υποβολή ανάλογου αιτήματος από μέρους της καταγγελλόμενης εταιρείας με επιστολή, ημερομηνίας 3/7/2017 και την ενημέρωση αυτής για μη αποδοχή της από την Επιτροπή κατά τη συνεδρία της στις 7/7/2017.

---

[3] Guylain Clamour, *Intérêt général et concurrence*, Essai sur la pérennité du droit public en économie de marché, [2006] ed.Dalloz, Nouvelle bibliothèque des thèses, σελ. 52 επ..

Η Επιτροπή σημειώνει ότι στην υπό εξέταση επιστολή ημερομηνίας 14/7/2017, η εταιρεία Karydas, πληροφόρησε την Επιτροπή για τα εξής:

«1. *Διαφάνηκε κατά τη διάρκεια της διαδικασίας στις 7/7/2017 ενώπιον της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού (εν τοις εφεξής καλούμενη ως η «ΕΠΑ») ότι η Καταγγελλόμενη εταιρεία HERMES Airports Ltd δεν έχει προβεί, ως της υποδείξατε, στην ορθή ανάληψη των δεσμεύσεων της έναντι της ΕΠΑ στα πλαίσια της πιο πάνω καταγγελίας της Καταγγέλλουσας εταιρείας.*

2.Παρακαλώ σημειώστε ακόμα μια φορά ότι η απόσυρση της πιο πάνω καταγγελίας της πελάτισσας μας, την οποία δεν αποδεχτήκατε με την επιστολή σας ημερομηνίας 30/6/2017 ούτε και κατά τη διαδικασία ενώπιον της ΕΠΑ στις 7/7/2017, γίνεται ενόψει των δεσμεύσεων που η καταγγελλόμενη εταιρεία έχει αναλάβει ενώπιον της ΕΠΑ. Εάν αυτές οι δεσμεύσεις δεν έχουν αναληφθεί με το σωστό τρόπο, τότε θεωρούμε επιτακτική ανάγκη όπως η ΕΠΑ προχωρήσει στις αναγκαίες ενέργειες ώστε η Καταγγελλόμενη εταιρεία HERMES AIRPORTS LTD αναλάβει τις εν λόγω δεσμεύσεις ενώπιον της ΕΠΑ με τον ορθό τρόπο με σκοπό την προστασία του δημοσίου συμφέροντος, όπως εξάλλου το υποδείξατε σε όλα τα μέρη κατά τη διαδικασία της 7ης Ιουλίου 2017 και όπως το έχετε ήδη πράξει σε προηγούμενες περιπτώσεις όπως π.χ. στην Απόφαση σας […]

3.Με τον πιο πάνω τρόπο αυτό θεωρούμε ότι η ΕΠΑ θα μπορέσει να διεκπεραιώσει ορθά και νόμιμα την πιο πάνω Καταγγελία και να εξυπηρετήσει στο ακέραιο το δημόσιο συμφέρον.» (η υπογράμμιση είναι της Επιτροπής)

Η Επιτροπή, κατόπιν συζήτησης του περιεχομένου της εν λόγω επιστολής, επισημαίνει ότι η καταγγέλλουσα εταιρεία δηλώνει ότι η απόσυρση της καταγγελίας της γίνεται ενόψει δεσμεύσεων που η καταγγελλόμενη εταιρεία έχει αναλάβει ενώπιον της Επιτροπής. Η Επιτροπή, ως προς τούτο, υπογραμμίζει πως η καταγγελλόμενη εταιρεία δεν έχει αναλάβει οιεσδήποτε δεσμεύσεις στη βάση των προνοιών του άρθρου 25 του Νόμου στην παρούσα υπόθεση.

Σε ό,τι αφορά την υπόδειξη της καταγγέλλουσας εταιρείας: «η *ΕΠΑ να προχωρήσει στις αναγκαίες ενέργειες ώστε η καταγγελλόμενη να αναλάβει τις εν λόγω δεσμεύσεις ενώπιον της Επιτροπής με τον ορθό τρόπο […]»,* η Επιτροπή τονίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 25(1) του Νόμου, οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις ***προσφέρονται*** να αναλάβουν δεσμεύσεις για να ανταποκριθούν στις αντιρρήσεις της Επιτροπής κατά την προκαταρκτική της εκτίμηση. Επιπλέον, η Επιτροπή σημειώνει ότι το άρθρο 9(1) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου,[4] αναφέρει:

«Άρθρο 9

Αναλήψεις δεσμεύσεων

1. Όταν η Επιτροπή σκοπεύει να εκδώσει απόφαση με την οποία να απαιτεί την παύση μιας παράβασης και οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις προσφέρονται να αναλάβουν ορισμένες δεσμεύσεις για να ανταποκριθούν στις αντιρρήσεις της Επιτροπής κατά την προκαταρκτική της εκτίμηση, τότε η Επιτροπή δύναται με απόφασή της να καταστήσει αυτές τις δεσμεύσεις υποχρεωτικές για τις επιχειρήσεις. Η απόφαση της Επιτροπής δύναται να εκδοθεί για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και πρέπει να συμπεραίνει ότι δεν συντρέχουν πλέον λόγοι να αναλάβει δράση η Επιτροπή.» (η υπογράμμιση είναι της Επιτροπής)

Η Επιτροπή επισημαίνει ακόμα ότι η αναφορά της καταγγελλόμενης εταιρείας σε επιστολές της ότι καταβάλλει προσπάθειες για διενέργεια συμφωνημένων διευθετήσεων με την καταγγέλλουσα εταιρεία και ότι είναι πρόθυμη και έτοιμη να δεσμευτεί προς την Επιτροπή για την εφαρμογή των νέων διευθετήσεων, δεν αποτελούν καθορισμένες δεσμεύσεις εν τη εννοία του άρθρου 25 του Νόμου και του άρθρου 9 του Κανονισμού 1/2003, οι οποίες προσφέρονται για να ανταποκριθούν στις συγκεκριμένες αντιρρήσεις που είχε η Επιτροπή κατά την προκαταρκτική της εκτίμηση και στη βάση της Έκθεσης Αιτιάσεως που απεστάλη προς την καταγγελλόμενη εταιρεία. Γενικές και αόριστες αναφορές περί προσπαθειών εξεύρεσης διευθετήσεων δεν μπορούν να θεωρηθούν ότι αποτελούν δεσμεύσεις εν τη εννοία των προαναφερόμενων άρθρων.

Επίσης, η Επιτροπή επισημαίνει ότι θεωρείται κατάλληλη η αποδοχή δεσμεύσεων σε υποθέσεις όπου τα προβλήματα ανταγωνισμού, τα οποία συμπεριλήφθηκαν σε Έκθεση Αιτιάσεων που κοινοποιήθηκε προς την εκάστοτε καταγγελλόμενη εταιρεία μπορούν να προσδιοριστούν και να αντιμετωπιστούν πλήρως από τις προσφερόμενες δεσμεύσεις αλλά και δεν δημιουργούνται νέα και δύνανται να επιλυθούν αποτελεσματικά και σε σύντομο χρονικό διάστημα.

---

[4] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2002 για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της Συνθήκης, ΕΕ L 1 της 4.1.2003, σ. 1 έως 25.

Η Επιτροπή ομόφωνα κατέληξε ότι, εφόσον δεν αναλήφθηκαν καθορισμένες δεσμεύσεις από μέρους της καταγγελλόμενης εταιρείας και υπό το φως της δήλωσης του δικηγόρου της καταγγέλλουσας εταιρείας στην επιστολή του ημερομηνίας 14/7/2017, δεν θεωρεί ότι εξακολουθεί να υφίσταται το αίτημά του για απόσυρση που εδράζετο στην ύπαρξη δεσμεύσεων από μέρους της καταγγελλόμενης εταιρείας. Συνεπώς, δεν τίθεται πλέον οιοδήποτε θέμα/αίτημα απόσυρσης της καταγγελίας από την καταγγέλλουσα.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή ομόφωνα αποφάσισε να συνεχίσει την εξέταση της υπόθεσης επί της ουσίας, στη βάση της Έκθεσης Αιτιάσεως που απεστάλη προς τα εμπλεκόμενα μέρη της υπόθεσης, καλώντας τα μέρη να παρουσιαστούν στα γραφεία της Επιτροπής στις 3 Αυγούστου 2017 και ώρα 9.30π.μ. για συνέχιση της ενώπιόν της προφορικής διαδικασίας.

Η Επιτροπή έδωσε οδηγίες στην Υπηρεσία να αποστείλει άμεσα σχετικές επιστολές στα εμπλεκόμενα μέρη ενημερώνοντάς τα αναφορικά με την νέα ημερομηνία που έχει τεθεί για διεξαγωγή της ενώπιόν της προφορικής διαδικασίας και ότι η Επιτροπή προτού αποφασίσει έλαβε υπόψη της την επιστολή της καταγγέλλουσας εταιρείας με την οποία δηλώνει ότι η απόσυρση της καταγγελίας της έγινε ενόψει δεσμεύσεων που η καταγγελλόμενη εταιρεία έχει αναλάβει ενώπιον της και της αναφοράς της ότι κατά τη διάρκεια της διαδικασίας στις 7/7/2017 ενώπιον της Επιτροπής διαφάνηκε ότι η καταγγελλόμενη εταιρεία δεν έχει προβεί, στην ορθή ανάληψη των δεσμεύσεων της.

7.2 <u>Προκαταρκτικά Ζητήματα/Ενστάσεις από μέρους της καταγγελλόμενης εταιρείας</u>

(Α) <u>ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ</u>

Η Επιτροπή, υπό το φως της αναφοράς της καταγγελλόμενης εταιρείας σε επιστολές της ότι καταβάλλει προσπάθειες για διενέργεια συμφωνημένων διευθετήσεων με την καταγγέλλουσα εταιρεία και ότι είναι πρόθυμη και έτοιμη να δεσμευτεί προς την Επιτροπή για την εφαρμογή των νέων διευθετήσεων, μελέτησε το θέμα που αναπτύχθηκε επίσης και προφορικά από το δικηγόρο της καταγγελλόμενης εταιρείας, κατά την ενώπιον της Επιτροπής προφορική διαδικασίας στις 3/8/2017.

Συγκεκριμένα, κατά τη συνεδρία που πραγματοποιήθηκε στις 3/8/2017, αναφέρθηκε από την καταγγελλόμενη εταιρεία ότι: «*Η αναφορά μας προς την Επιτροπή από τις 21/7/2017, όπως και με την επιστολή μας εκείνης της ημέρας, της 21ης Ιουλίου 2017, όπως και με την επιστολή μας παραστάσεις, ημερομηνίας 29 Αυγούστου 2017, ήταν ότι ήμαστε πρόθυμοι, στα πλαίσια αυτών των διευθετήσεων, που ικανοποίησαν τις ενδιαφερόμενες και για άρση των οποιωνδήποτε αντιρρήσεων της Επιτροπής που εμφανίζονται στην Έκθεση Αιτιάσεων, να προέλθουμε σε δεσμεύσεις προς την Επιτροπή ή και σε κατ' εφαρμογή των σχετικών προνοιών του Νόμου, το άρθρο 25 του Νόμου.*»

Ακολούθως, ο δικηγόρος της καταγγελλόμενης εταιρείας είχε όλων των απαραίτητων χρόνο να αναπτύξει και να επεξηγήσεις προς την Επιτροπή τις προτεινόμενες από αυτών δεσμεύσεις.

Η Επιτροπή, επισημαίνει ότι σε συνέχεια των όσων αποφασίστηκαν από την Επιτροπή επί του θέματος και σε προηγούμενες συνεδρίες της, η Επιτροπή, ακολούθως, κατά τη συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22/8/2017, εξέτασε την υπό τον ως άνω τίτλο και αριθμό υπόθεση σε συνέχεια των θέσεων της εταιρείας Hermes, ως αυτές υποβλήθηκαν από το νομικό εκπρόσωπό της, σε προφορική διαδικασία ημερομηνίας 3/8/2017, καθώς και σε επιστολή ημερομηνίας 2/8/2017, και σε συνέχεια της απόφασης της Επιτροπής ημερομηνίας 18/7/2017, και αποφάσισε ως εξής:

«Η Επιτροπή, αφού απεχώρησαν όλα τα μέλη της Υπηρεσίας, στην κατ' ιδίαν συζήτηση της υπόθεσης διεξήλθε τα όσα ανέφερε ο νομικός εκπρόσωπος της καταγγελλόμενης εταιρείας κατά την προφορική διαδικασία που πραγματοποιήθηκε ενώπιον της Επιτροπής στις 3/8/2017 αναφορικά με τις προτεινόμενες δεσμεύσεις της εταιρείας Hermes και τα όσα καταγράφονται στην επιστολή του ημερομηνίας 2/8/2017.

Συγκεκριμένα, στην επιστολή ημερομηνίας 2/8/2017, η καταγγελλόμενη εταιρεία αναφέρει ότι έχει συνάψει με την καταγγέλλουσα εταιρεία συμφωνία ημερομηνίας 17/6/2016, που απεστάλη προς την Επιτροπή στις 29/8/2016 και η οποία θα ετίθετο σε ισχύ από την 1/1/2017. Ειδικότερα, αναφορικά με τις προτεινόμενες δεσμεύσεις που αφορούν την παραχώρηση χώρων προς την καταγγέλλουσα εταιρεία καταγράφονται τα ακόλουθα:

«*Η Hermes Airports Ltd ('Hermes') δεσμεύεται, σε εφαρμογή του άρθρου 25 του περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου, σε σχέση με την παραχώρηση της χρήσης χώρων στάθμευσης στο αεροδρόμιο Λάρνακας στην εταιρεία Y. Karydas Car Engineering & Valeting Services Ltd και γενικά στις επιχειρήσεις φύλαξης οχημάτων (valet enterprises) ως ακολούθως:*

(i) Να παραχωρεί την χρήση χώρων στάθμευσης στον ειδικά διαμορφωμένο χώρο με αποκλειστική είσοδο και έξοδο (αποκλειστικός χώρος στάθμευσης για οχήματα επιχειρήσεων φύλαξης οχημάτων) που έχει ήδη δημιουργηθεί.

(ii) Η πρόσβαση στο χώρο στάθμευσης να γίνεται με την έκδοση εισιτηρίου, το οποίο είναι αναγκαίο για να πραγματοποιηθεί έξοδος από το χώρο. Για παραμονή οχημάτων στο χώρο μέχρι 4 ώρες το κόστος εισιτηρίου είναι {…} ενώ για παραμονή πέραν των 4 ωρών υπάρχει ημερήσια χρέωση ποσού €{…}. Η εφαρμογή της ρύθμισης αυτής βασίζεται στην εγκατάσταση συστήματος Αυτόματης Αναγνώρισης Πινακίδων (Automated Number Plate Recognition – ANPR) και η Hermes βεβαιώνει ότι το σύστημα έχει ήδη εγκατασταθεί.

(iii) Το δικαίωμα χρήσης του χώρου είναι €{…} ανά μήνα ανά χώρο στάθμευσης. Το μηνιαίο ποσό θα υπόκειται σε ετήσια αύξηση {…}%, για αρχική τριετή περίοδο κάθε σύμβασης.
Σε κάθε περίπτωση ανανέωσης της σύμβασης, η ετήσια αύξηση που προβλέπεται στην παρούσα παράγραφο (iii) και η ημερήσια χρέωση για παραμονή πέραν των 4 ωρών που προβλέπεται στην παράγραφο (ii) ανωτέρω, θα καθορισθούν σε εύλογη βάση ανάλογα με τις τότε κρατούσες συνθήκες.

(iv) Επιτρέπεται η παραλαβή οχημάτων στη ζώνη αποβίβασης (drop off area) επιβατών εντός μεγίστου χρόνου 3 λεπτών ανά όχημα.

(v) Να διατηρείται σύστημα παρακολούθησης κλειστού κυκλώματος στον ειδικό χώρο για 24ωρο έλεγχο (CCTV system) και η Hermes βεβαιώνει ότι τούτο έχει ήδη εγκατασταθεί.

(vi) Να διατηρείται σύστημα ελέγχου πρόσβασης ανά χώρο στάθμευσης (parking locks) το οποίο κατεβαίνει και ανεβαίνει με τη χρήση ατομικού τηλεχειριστηρίου και η Hermes βεβαιώνει ότι τούτο έχει ήδη εγκατασταθεί.

(vii) Να προσφέρει τη δυνατότητα ανανέωσης κάθε σύμβασης, στον ειδικό χώρο που αναφέρεται στην παράγραφο (ι), τηρουμένων των υποχρεώσεων της με βάση την ισχύουσα νομοθεσία και την Σύμβαση Παραχώρησης που έχει συνάψει με τη Δημοκρατία και χωρίς διακρίσεις.

Η Hermes υποβάλλει ότι, εν όψει των εγγράφως συμφωνημένων διευθετήσεων με την Καταγγέλλουσα ως προαναφέρεται και ακόμη εν όψει των προτεινόμενων στην Επιτροπή ως άνω δεσμεύσεων, ικανοποιούνται πλήρως όλες οι αντιρρήσεις της Επιτροπή που διατυπώνονται στην Έκθεση Αιτιάσεων. […] Οι υπό αναφορά συμβατικές διευθετήσεις ήταν αποτέλεσμα μακρών διαβουλεύσεων με τις ενδιαφερόμενες εταιρείες. Η Hermes επεζήτησε να ικανοποιήσει τις εταιρείες αυτές στην προσπάθεια να επιτύχει την αγαστή συνεργασία τους.».

Η Επιτροπή σημείωσε ότι, σύμφωνα με το Νόμο και δη το άρθρο 25 αυτού αναφέρει ότι:

«*25.-(1) Σε περίπτωση που η Επιτροπή σκοπεύει να εκδώσει απόφαση, με την οποία να απαιτεί τον τερματισμό μιας παράβασης των διατάξεων των άρθρων 3 και/ή 6 του Νόμου και/ή των Άρθρων 101 ΣΛΕΕ και/ή 102 ΣΛΕΕ και οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων προσφέρονται να αναλάβουν δεσμεύσεις για να ανταποκριθούν στις αντιρρήσεις της Επιτροπής κατά την προκαταρκτική της εκτίμηση, η Επιτροπή δύναται με απόφασή της να καθιστά τις δεσμεύσεις αυτές υποχρεωτικές για τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων. Η απόφαση της Επιτροπής δύναται να εκδοθεί για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και πρέπει να συμπεραίνει ότι δεν συντρέχουν πλέον λόγοι να αναλάβει περαιτέρω δράση.*

(2) Σε περίπτωση κατά την οποία οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων δεν εκπληρώνουν αναληφθείσες από αυτές δεσμεύσεις, οι οποίες έχουν καταστεί υποχρεωτικές σύμφωνα με εκδοθείσα δυνάμει του εδαφίου (1) απόφαση, η Επιτροπή δύναται να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο μέχρι δέκα τοις εκατόν (10%) του κύκλου εργασιών, ο οποίος πραγματοποιήθηκε κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος.»

Η Επιτροπή, επίσης, επισήμανε και την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 9 του Ευρωπαϊκού Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1/2003, όπου αναφέρεται ότι: «*όταν η Επιτροπή σκοπεύει να εκδώσει απόφαση με την οποία να απαιτεί την παύση μιας παράβασης και οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις προσφέρονται να αναλάβουν ορισμένες δεσμεύσεις για να ανταποκριθούν στις αντιρρήσεις της Επιτροπής κατά την προκαταρκτική της εκτίμηση, τότε η Επιτροπή δύναται με απόφασή της να καταστήσει αυτές τις δεσμεύσεις υποχρεωτικές για τις επιχειρήσεις. Η απόφαση της Επιτροπής δύναται να εκδοθεί για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και πρέπει να συμπεραίνει ότι δεν συντρέχουν πλέον λόγοι να αναλάβει δράση η Επιτροπή*».

Επιπλέον, στο σημείο 13 του Προοιμίου του Ευρωπαϊκού Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1/2003, αναφέρεται

ότι: «*όταν, στο πλαίσιο διαδικασίας που μπορεί να οδηγήσει στην επιβολή απαγόρευσης, συμφωνίας ή πρακτικής, επιχειρήσεις προτείνουν στην Επιτροπή να αναλάβουν δεσμεύσεις ικανές να παραμερίσουν τις αντιρρήσεις της, η Επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να καθιστά τις δεσμεύσεις αυτές υποχρεωτικές για τις επιχειρήσεις, εκδίδοντας σχετική απόφαση. Οι αποφάσεις δέσμευσης θα πρέπει να διαπιστώνουν ότι δεν συντρέχουν πλέον λόγοι δράσης από μέρους της Επιτροπής, δίχως να συνάγουν ότι υπήρχε ή ότι εξακολουθεί να υπάρχει παράβαση. Οι αποφάσεις δέσμευσης δεν θίγουν την αρμοδιότητα των αρχών ανταγωνισμού και των δικαστηρίων των κρατών μελών να προβαίνουν στη σχετική διαπίστωση και να αποφασίζουν ως προς την υπόθεση. Σε περιπτώσεις στις οποίες η Επιτροπή σκοπεύει να επιβάλει πρόστιμο, δεν ενδείκνυνται αποφάσεις δέσμευσης*».

Σχετικό κρίθηκε και το Memorandum (Memo/04/217 Ευρωπαϊκής Επιτροπής), το οποίο εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με το οποίο υπάρχουν τρεις προϋποθέσεις για την έκδοση απόφασης κατά το άρθρο 9 του Κανονισμού:

(α) να διεξάγεται έρευνα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία κατά την προκαταρκτική της εκτίμηση να εκφράζει ανησυχίες για τον τρόπο δράσης των ελεγχόμενων επιχειρήσεων, και οι αναλαμβανόμενες υπ' αυτών δεσμεύσεις να είναι ικανές να άρουν αυτές τις ανησυχίες,

(β) να μην πρόκειται για περίπτωση όπου το πρόστιμο θεωρείται επιβεβλημένο, άρα για σοβαρές παραβάσεις του δικαίου του ανταγωνισμού (hardcore cases) και,

(γ) λόγοι αποτελεσματικότητας να επιβάλλουν την υιοθέτηση δεσμεύσεων και όχι την έκδοση μιας επίσημης απαγορευτικής απόφασης.

Η Επιτροπή, όπως αντίστοιχα και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι λοιπές Εθνικές Αρχές Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διαθέτει ευρεία διακριτική ευχέρεια κατά την επιλογή άσκησης των εξουσιών που της απονέμει το άρθρο 25 του Νόμου.

Σύμφωνα με τα όσα καταγράφονται στην απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης *Alrosa,*[5] η Επιτροπή δεν είναι υποχρεωμένη να αναζητήσει λύσεις λιγότερο αυστηρές ή ηπιότερες από τις προτεινόμενες δεσμεύσεις. Η μόνη υποχρέωση που είχε εν προκειμένω η Επιτροπή, όσον αφορά την αναλογικότητα των δεσμεύσεων, είναι να ελέγξει αν οι δεσμεύσεις είναι ικανές να άρουν τις αντιρρήσεις που είχε διατυπώσει.[6]

Ως καθοδηγητικό κρίνεται από την Επιτροπή το έγγραφο «*ECN Recommendation on Commitment Procedures*», όπου καταγράφεται ότι οι δεσμεύσεις θα πρέπει να είναι «*unambiguous and self-executing*».

Επομένως, σύμφωνα και με τις πρόνοιες του Νόμου, εφόσον κατά την προκαταρκτική εκτίμησή της σε ό,τι αφορά την παρούσα υπόθεση η Επιτροπή θα εξέδιδε σχετική απόφαση με την οποία να απαιτείται ο τερματισμός της παράβασης, τότε η Επιτροπή έχει τη διακριτική ευχέρεια να δεχθεί δεσμεύσεις που έχουν προσφερθεί από την καταγγελλόμενη.

Η Επιτροπή σημείωσε επίσης και το σύγγραμμα των Prof Dr Gunther Hirsch, Dr Frank Montag, Prof Dr Franz Jurgen Sacker[7] που αναφέρει: «*Where the Commission adopts a decision because it finds an infringement has been committed in the past (Art. 7(1), sentence 4 of Regulation 1/2003) a decision under Art.9 of Regulation 1/2003 cannot be considered as the infringement has already been terminated.*» (η υπογράμμιση είναι της Επιτροπής)

Επίσης, σχετικό είναι το απόσπασμα από το σύγγραμμα του Ivo Van Bael[8] όπου αναφέρεται: «*The commitments procedure is not intended for use in all competition cases. Not surprisingly, the Regulation on Procedure states that 'commitment decisions are not appropriate in cases where the Commission intends to impose a fine', as this would necessarily require a finding of infringement. The Commission does not appear ready to consider the commitment procedure in cartel cases and other hardcore infringements. Furthermore, commitments may only be offered with regard to an undertaking's future conduct. This excludes the applicability of the commitments procedure to infringements which have been terminated.*»

---

[5] Υπόθεση C-441/07 P, *Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Alrosa Company Ltd*, ΕΕ C 234 της 28.8.2010, σ. 3, σκ. 59-69, 94 και 115, απ' όπου προκύπτει πως η σχετική απόφαση της Επιτροπής ελέγχεται δικαστικά μόνο σε περίπτωση παράβασης των άκρων ορίων της διακριτικής ευχέρειας της Επιτροπής.

[6] *Ibid.*

[7] Prof Dr Gunther Hirsch, Dr Frank Montag, Prof Dr Franz Jurgen Sacker, Competition Law: European Community Practice and Procedure, Sweet & Maxwell (2008), παρά. 4-9-018.

[8] Ivo Van Bael, Due Process in EU Competition Proceedings, Wolters Kluwer Law & Business (2011), σελ. 294.

Η Επιτροπή εν πρώτοις έκρινε σκόπιμο όπως καταγράψει το ιστορικό της παρούσας διαδικασίας και συγκεκριμένα ότι στις 26/10/2015, αυτή, υπό προηγούμενή της σύνθεση, κοινοποίησε Έκθεση Αιτιάσεων στην καταγγελλόμενη εταιρεία αναφορικά με εκ πρώτης όψεως πιθανολογούμενη παράβαση του άρθρου 6(1)(α) των περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμων 2008 και 2014. Ως η σχετική Έκθεση Αιτιάσεων ημερομηνίας 26/10/2015, η Επιτροπή είχε αναφέρει τα εξής:

(α) «*εκ πρώτης όψεως τίθεται θέμα διάκρισης σε ανταγωνιστικές υπηρεσίες και προκύπτει ότι οι χρεώσεις της Hermes δεν εξυπηρετούν το συμφέρον της λειτουργίας μίας εταιρείας παροχής στάθμευσης valet, εφόσον οι τιμές χρέωσης από την Hermes και προς την ίδια, και συνεπώς προς το κοινό, είναι παραπλήσιες ή /και ακριβότερες. Επομένως, διαφαίνεται εκ πρώτης όψεως ότι, η Hermes δεν επιτρέπει στις εταιρείες valet να ανταγωνίζονται την ίδια επί ίσοις όροις, καθώς με την προαναφερθείσα συμπεριφορά και πρακτική της, η εταιρεία valet δεν θα μπορεί να παρέχει τις υπηρεσίες της αποκομίζοντας κέρδος και ο επιβάτης/καταναλωτής δεν θα έχει την ευκαιρία να επιλέξει μία πιο εξειδικευμένη υπηρεσία, όπως η στάθμευση valet, που θα του δοθεί σε ανταγωνιστική/ελκυστική τιμή.[…] Καταλήγοντας επ' αυτού, η Επιτροπή ομόφωνα έκρινε ότι εκ πρώτης όψεως η καταγγέλλουσα εταιρεία στην ουσία λόγω των αθέμιτων χρεώσεων της Hermes στερείται της δυνατότητας να ανταγωνιστεί επί ίσοις όροις, και στη βάση των δεδομένων της υπόθεσης συμπεραίνεται εκ πρώτης όψεως ότι οι χρεώσεις της Hermes δεν θα ήτο δυνατό να επιβληθούν κάτω από συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού. […] Συμπερασματικά, η Επιτροπή καθοδηγούμενη από τη σχετική νομολογία, κατέληξε στο εκ πρώτης όψεως συμπέρασμα ότι η πρακτική της Hermes δύναται να αξιολογηθεί ως επιβολή αθέμιτων συναλλακτικών όρων.*»

(β) «*[...] οι εταιρείες παροχής στάθμευσης valet στα εννέα (9) χρόνια διαχείρισης του ΔΑΛ από την εταιρεία Hermes, αντιμετώπιζαν συνεχώς τον κίνδυνο της μη ανανέωσης των συμβολαίων τους. Για μεγάλα χρονικά διαστήματα φαίνεται να ανταλλάσσονταν διάφορες επιστολές μεταξύ των εμπλεκομένων μερών, στις οποίες είτε επέκειτο η μετακίνηση της καταγγέλλουσας εταιρείας σε άλλο χώρο, χωρίς να προκαθορίζεται αυτός και να είναι σε θέση η καταγγέλλουσα να γνωρίζει εάν θα μπορέσει να συνεχίσει τις εργασίες της, είτε τίθετο και θέμα μη παρουσίας της στο ΔΑΛ με την «απειλή» της μη ανανέωσης της σύμβασης και κατ' επέκταση της δυνατότητας παροχής των υπηρεσιών στάθμευσης valet. Επιπλέον, λόγω αυτής της αβεβαιότητας που προκαλούσε η Hermes κάθε φορά με την ανανέωση ή μη των συμβολαίων της, η παρουσία της καταγγέλλουσας εντός ΔΑΛ ήταν υπό την αίρεση της δυνατότητας της να προσαρμοστεί στις αυξημένες απαιτήσεις των νέων συμβολαίων, τα οποία της πρότεινε η Hermes. Εν ολίγοις, διαφαίνεται εκ πρώτης όψεως ότι η Hermes εξεδήλωσε μια ασταθή συμπεριφορά κατά την παροχή των υποδομών του ΔΑΛ προς τις εταιρείες, που χρησιμοποιούσαν αυτές για να δραστηριοποιούνται και με την αβεβαιότητα που προκαλείτο παρεμποδίζονταν να αναπτύσσουν επαρκώς τις προσφερόμενες υπηρεσίες τους.*»

(γ) αναφορικά και με τους ισχυρισμούς για τη διακοπή του μεταξύ των εμπλεκομένων μερών συμβολαίου με επιστολή της καταγγελλόμενης εταιρείας 17/10/2013 και της επιστολής της ημερομηνίας 4/11/2013: «*η δικαιολογία που έδωσε η Hermes για τη μη ανανέωση των συμβολαίων των εταιρειών valet, ήτοι ότι προέβαινε σε αναβάθμιση του χώρου, έγινε με σκοπό να μεταφερθούν αυτές, όπως και έγινε εντός του 2015, στο χώρο στάθμευσης του κοινού. Τέλος, η Επιτροπή, από τα ενώπιόν της στοιχεία, κατέληξε ομόφωνα στο συμπέρασμα ότι εκ πρώτης όψεως η αναβάθμιση των συστημάτων εισόδου και εξόδου, δεν εμπόδιζε την Hermes να προχωρήσει σε ανανέωση των συμβολαίων της με τις εταιρείες valet στον ίδιο χώρο, αφού προηγουμένως είχε κάθε δυνατότητα να ζητήσει την οποιαδήποτε συνεργασία των εν λόγω εταιρειών για την ταλαιπωρία, που μπορούσαν να είχαν κατά το διάστημα που θα διεξάγονταν οι εργασίες και να τις ενημέρωνε εάν χρειαζόταν να μετακινηθούν για ορισμένο διάστημα.*»

Στις 27/11/2015 προσήλθαν εκπρόσωποι της καταγγελλόμενης εταιρείας στα γραφεία της Επιτροπής για πρόσβαση στο διοικητικό φάκελο της υπόθεσης.

Στις 12/1/2016, σε σχετική επιστολή των εκπροσώπων της καταγγελλόμενης εταιρείας αναφέρεται: «*[…] ανεξάρτητα και χωρίς κανένα επηρεασμό των θέσεων τους από νομική άποψη, προωθούνται προσπάθειες για εξεύρεση πρακτικών ρυθμίσεων που να είναι αποδεκτές από όλους τους ενδιαφερομένους και ειδικά τις διάφορες εταιρείες valet που δυνατό να επιθυμούν να προσέλθουν σε συμφωνημένες διευθετήσεις χρήσης στους χώρους στάθμευσης του αεροδρομίου Λάρνακας. Πιστεύουμε ότι η εξάντληση τέτοιων προσπαθειών για φιλικές διευθετήσεις μεταξύ των ενδιαφερομένων εξυπηρετεί το αληθές δημόσιο συμφέρον και συνάπτονται με τους περαιτέρω χειρισμούς στις υπό αναφοράν υποθέσεις και έχουμε ενθαρρύνει τους πελάτες μας να προωθήσουν τις προαναφερθείσες προσπάθειες. Γι' αυτό παρακαλούμε όπως χορηγηθεί*

παράταση μέχρι την 9.2.2016 για υποβολή των θέσεων των πελατών μας στην Έκθεσης Αιτιάσεων σε σχέση με την ως άνω υπό (1) υπόθεση που αφορά καταγγελία της εταιρείας Y. Karydas.» Η Επιτροπή, σε συνεδρία της ημερομηνίας 12/1/2016, ενέκρινε το υποβληθέν αίτημα για παράταση υποβολής των θέσεων της εταιρείας επί της Έκθεσης Αιτιάσεων.

Με επιστολή ημερομηνίας 4/2/2016, οι νομικοί εκπρόσωποι της καταγγελλόμενης, αφού αναφέρθηκαν στην απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου ημερομηνίας 29/1/2016, στην Προσφυγή με αρ. 5651/2013, ανέφεραν: «*Ανεξάρτητα και χωρίς επηρεασμό των προαναφερόμενων, επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι οι πελάτες μας έχουν ήδη προέλθει σε συζητήσεις με την Καταγγέλλουσα με προοπτική τη διευθέτηση των ζητημάτων που συνάπτονται με την καταγγελία, στα πλαίσια των προσπαθειών στις οποίες έχουμε αναφερθεί με την επιστολή μας ημερ. 12.1.2016. Πρόσθετα οι πελάτες μας προωθούν παρόμοιες συζητήσεις με όλες τις ενδιαφερόμενες εταιρείες valet που επιθυμούν να χρησιμοποιούν τις εγκαταστάσεις των αεροδρομίων, σε τρόπο ώστε οι σχετικές ρυθμίσεις να είναι στην ίδια ισότιμη βάση. Λόγω του αριθμού των ενδιαφερόμενων εταιρειών οι σχετικές συζητήσεις αναγκαία θα απαιτήσουν πρόσθετο χρόνο και οι πελάτες μας καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για την επίσπευση τους και την ρύθμιση των συναφών θεμάτων σε ικανοποίηση όλων των ενδιαφερομένων.*»

Στις 16/3/2016, η Επιτροπή ανακάλεσε τις αποφάσεις της προς συμμόρφωση με την απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου ημερομηνίας 29/1/2016, στην Προσφυγή με αρ. 5651/2013 και η καταγγελλόμενη εταιρεία ενημερώθηκε περί τούτου με επιστολή στις 4/4/2016. Η Επιτροπή, υπό προηγούμενή της σύνθεση, κοινοποίησε στις 8/7/2016 Έκθεση Αιτιάσεων στην καταγγελλόμενη εταιρεία αναφορικά με εκ πρώτης όψεως πιθανολογούμενη παράβαση του άρθρου 6(1)(α) του Νόμου.

Στις 21/7/2016, οι νομικοί εκπρόσωποι της καταγγελλόμενης εταιρείας απέστειλαν σχετική επιστολή στην οποία καταγράφονται τα ακόλουθα: «*Οι πελάτες μας, Hermes Airports Ltd, από καιρό κατέβαλλαν προσπάθειες για διενέργεια συμφωνημένων διευθετήσεων για χρήση ειδικού χώρου στο αεροδρόμιο Λάρνακας μαζί με άλλες συναφείς ρυθμίσεις, από την Καταγγέλλουσα καθώς και όλες τις άλλες εταιρείες προσφοράς υπηρεσιών valet. Τελικά και ύστερα από εκτενείς διαβουλεύσεις τόσο με την Καταγγέλλουσα όσο και τις άλλες ενδιαφερόμενες εταιρείες, έχει εξευρεθεί ολοκληρωμένη συμφωνημένη διευθέτηση με τη δημιουργία νέου ειδικού χώρου για την αποκλειστική εξυπηρέτηση των εταιρειών αυτών μαζί με άλλες συναφείς ρυθμίσεις περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, και των τελών χρέωσης. Η νέα ρύθμιση αυτή προϋποθέτει σημαντικές κατασκευαστικές αλλαγές στους χώρους και ειδικές εγκαταστάσεις μηχανισμών ελέγχου και συναφών πρακτικών διευθετήσεων. Αυτές οι διευθετήσεις πρακτικά μπορούν να ολοκληρωθούν μέχρι το τέλος του έτους. Και τούτο διότι τα έργα αυτά δεν είναι δυνατό να διεξαχθούν στη διάρκεια της τρέχουσας τουριστικής περιόδου, γιατί θα προκαλέσουν μεγάλη αναστάτωση και δυσχέρεια στην εξυπηρέτηση των αυξημένων χρηστών του αεροδρομίου στη διάρκεια της τουριστικής περιόδου, δηλ. μέχρι το τέλος Οκτωβρίου. Με την Καταγγέλλουσα η Hermes έχει συναφώς προέλθει σε γραπτή συμφωνία ημερ. 17.6.2016 (αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται) με την οποία ρυθμίζονται όλα τα θέματα συνεργασίας των μερών. Συναφώς διευκρινίζεται ότι, ανεξάρτητα από την πρόνοια της συμφωνίας για την εφαρμογή της από 1.1.2017, η Hermes αποδέχθηκε εισήγηση για άμεση εφαρμογή της συμφωνίας στους νέους χώρους στην έκταση που τούτο είναι πρακτικά δυνατό. […] Νοείται ότι η Hermes προσφέρει τους ίδιους όρους συνεργασίας και σε κάθε άλλη ενδιαφερόμενη εταιρεία valet. […] Η Hermes είναι πρόθυμη και έτοιμη να δεσμευθεί προς την Επιτροπή για την εφαρμογή των υπό αναφορά νέων διευθετήσεων, τόσο σε σχέση με την Καταγγέλλουσα όσο και κάθε άλλη ενδιαφερόμενη εταιρεία. […]*».

Στις επιστολές της ημερομηνίας 3/7/2017 και 2/8/2017, η Hermes παραπέμπει στις γραπτές παρατηρήσεις που απέστειλε ημερομηνίας 29/8/2016 στην Έκθεση Αιτιάσεων που της κοινοποιήθηκε στις 8/7/2016 όπου αναφέρεται σε συμφωνημένη διευθέτηση και σύναψη σχετικής συμφωνίας με την καταγγέλλουσα ημερομηνίας 17/6/2017, η οποία θα τίθετο σε ισχύ την 1/1/2017. Στις θέσεις της, η Hermes αναφέρει σχετικά με την εν λόγω συμφωνία: «*Η υπό αναφοράν συμφωνία διαλαμβάνει διάφορες πρακτικές διευθετήσεις, ως η εγκατάσταση ειδικών συστημάτων αυτόματης αναγνώρισης πινακίδων για πρόσβαση και αποχώρηση από το χώρο, κάμερες ελέγχου, ειδικούς πασσάλους αυτόματης λειτουργίας για κάθε χώρο στάθμευσης, καθορισμένο χρόνο (μέχρι 3 λεπτά) χρήσης των χώρων drop-off και pick up area στις κεντρικές εισόδους του τερματικού, καθορισμένο ύψος δικαιωμάτων που είναι καταβλητέα στην Hermes για τις διευκολύνσεις του χρήστη […]. Οι υπό αναφοράν διευθετήσεις ήταν αποτέλεσμα μακρών διαβουλεύσεων τόσο με την*

Καταγγέλλουσα όσο και τις άλλες εταιρείες valet που είχαν κατ' αρχήν ενδιαφέρον για ενδεχόμενη χρήση των σχετικών χώρων και διευκολύνσεων. Η Hermes έχει ήδη δεσμευθεί συμβατικά με ενδιαφερόμενες εταιρείες σε σχέση με τις διευκολύνσεις αυτές και είναι διαθέσιμη για σύναψη ανάλογων συμφωνιών και με άλλες ενδιαφερόμενες εταιρείες valet. Η Hermes, δεσμεύεται προς την Επιτροπή για την πλήρη εφαρμογή των διευθετήσεων αυτών, που ήδη άρχισαν να υλοποιούνται, τόσο σε σχέση με την Καταγγέλλουσα όσο και κάθε άλλη ανάλογη επιχείρηση, που θα ενδιαφερόταν να χρησιμοποιήσει τις υπο αναφοράν διευκολύνσεις.»

Επίσης, στην επιστολή της Hermes ημερομηνίας 17/2/2017 προς την καταγγέλλουσα εταιρεία, η οποία κοινοποιήθηκε και στην Επιτροπή αναφέρεται: «*Είμαστε στην ευχάριστη θέση να επιβεβαιώσουμε την πλήρη εφαρμογή της Συμφωνίας μας ημερ. 17/6/2016 σε σχέση με την παραχώρηση στην εταιρεία σας χώρων στάθμευσης των οχημάτων της εταιρείας σας στο αεροδρόμιο Λάρνακας με παρεμφερείς ρυθμίσεις, ως λεπτομερώς προβλέπεται στη συμφωνία.* Ειδικότερα, επιβεβαιώνεται η εφαρμογή των ακολούθων: *Παραλαβή οχημάτων στη ζώνη αποβίβασης εντός μεγίστου χρόνου 3 λεπτών ανά όχημα. Παραχώρηση της χρήσης χώρων στάθμευσης στον ειδικά διαμορφωμένο χώρο με αποκλειστική είσοδο και έξοδο (αποκλειστικός χώρος στάθμευσης για οχήματα επιχειρήσεων φύλαξης οχημάτων). Η πρόσβαση στο χώρο στάθμευσης γίνεται με την έκδοση εισιτηρίου, το οποίο είναι αναγκαίο να πραγματοποιηθεί έξοδος από το χώρο. Για παραμονή οχημάτων στο χώρο μέχρι 4 ώρες το κόστος εισιτηρίου είναι {…} ενώ για παραμονή πέραν των 4 ωρών υπάρχει ημερήσια χρέωση ποσού €{…}. Η Εφαρμογή της ρύθμισης αυτής βασίζεται στην εγκατάσταση συστήματος Αυτόματης Ανανέωσης Πινακίδων (Automated Number Plate Recognition – ANPR). Το δικαίωμα χρήσης του χώρου είναι €{…} ανά μήνα ανά χώρο στάθμευσης. Το μηνιαίο ποσό θα υπόκειται σε ετήσια αύξηση {…}%. Έχει εγκατασταθεί σύστημα παρακολούθησης κλειστού κυκλώματος για 24ωρο έλεγχο (CCTV system). Έχει εγκατασταθεί σύστημα ελέγχου πρόσβασης ανά χώρο στάθμευσης (Parking locks) το οποίο κατεβαίνει και ανεβαίνει με τη χρήση ατομικού τηλεχειριστηρίου.*»

Στη συνέχεια σε επιστολή της καταγγελλόμενης εταιρείας ημερομηνίας 3/7/2017 αναφέρεται: «*Όπως αναφέρεται και στην προαναφερθείσα επιστολή μας ημερ. 29/8/2016, τα μέρη έχουν προέλθει σε νέα συμφωνία με την οποία έχουν ρυθμισθεί όλα τα θέματα που αφορά την συνεργασία τους και την χρήση των διευκολύνσεων του αεροδρομίου από την Καταγγέλλουσα σε σχέση με τις δραστηριότητες της ως παροχέα υπηρεσιών valet. Η καταγγέλλουσα έχει ήδη εγγράφως αποσύρει την καταγγελία της και είναι πλήρως ικανοποιημένη με τις συμφωνημένες διευθετήσεις στις οποίες έχει προέλθει με την Hermes και τις σχετικές αναληφθείσες δεσμεύσεις και υποχρεώσεις. […] Συναφώς προστίθεται ότι η Hermes ύστερα από διαβουλεύσεις με την Καταγγέλλουσα, όσο και τις άλλες εταιρείες παροχής υπηρεσιών valet, προέβει σε ρυθμίσεις δημιουργίας νέου χώρου στάθμευσης και διευκολύνσεων για την Καταγγέλλουσα και τις άλλες εταιρείες valet σε ικανοποίηση τους. Οι διευθετήσεις εξυπηρέτησης της Καταγγέλλουσας και των άλλων εταιρειών valet λειτουργούν αποτελεσματικά και σε ικανοποίηση των ενδιαφερομένων που τις χρησιμοποιούν. Οι βασικές εταιρείες παροχής υπηρεσιών valet έχουν ήδη συνάψει σχετικές συμφωνίες με την Hermes και, ως πληροφορούμαστε, έχουν πληροφορήσει την Επιτροπή ότι είναι πλήρως ικανοποιημένες και δεν έχουν οποιαδήποτε διεκδίκηση ή παράπονο έναντι της Hermes.*»

Η Επιτροπή, συνεκτιμώντας τα πιο πάνω, θεώρησε ότι οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις είχαν κάθε δυνατότητα να κάνουν χρήση του άρθρου 25 του Νόμου προσφέροντας προς την Επιτροπή την ανάληψη δεσμεύσεων για να ανταποκριθούν στις όποιες αντιρρήσεις της, από τις 26/10/2015, όταν τους είχε κοινοποιηθεί η Έκθεση Αιτιάσεων. Εντούτοις, έπραξαν τούτο κατά την τελευταία δυνατή ευκαιρία και αφού είχαν αλλάξει/μεταβληθεί άρδην τα υπό εξέταση από την Επιτροπή γεγονότα που είχαν καταγγελθεί τον Δεκέμβριο του 2013 (ήτοι χώρος στάθμευσης, όροι στάθμευσης κλπ.). Εκείνο που ουσιαστικά προκύπτει μέσα από τις επιστολές που απέστειλε η Hermes προς την Επιτροπή ήταν η μεταξύ των μερών διευθέτηση διαφορών και ζητημάτων στο πλαίσιο της μεταξύ τους συνεργασίας ως αυτή είχε διαμορφωθεί κατόπιν της λήξης των υπό εξέταση συμφωνιών και συνθηκών και η επίτευξη νέων συμφωνιών υπό νέους όρους και υπό διαφορετικές συνθήκες, όχι η υποβολή δεσμεύσεων αυτή καθ' εαυτή προς την Επιτροπή προς άρση των αμφιβολιών της και «*για να ανταποκριθούν στις αντιρρήσεις της Επιτροπής κατά την προκαταρκτική της εκτίμηση*» κατ' εφαρμογή του άρθρου 25 του Νόμου. Αυτό άλλωστε μπορεί να διαφανεί από το περιεχόμενο των επιστολών της Hermes και συγκεκριμένα:

- Σε επιστολή ημερομηνίας 12/1/2016, η Hermes αναφέρει: «*[…] ανεξάρτητα και χωρίς κανένα επηρεασμό των θέσεων τους από νομική άποψη, προωθούνται προσπάθειες για εξεύρεση*

πρακτικών ρυθμίσεων που να είναι αποδεκτές από όλους τους ενδιαφερομένους και ειδικά τις διάφορες εταιρείες valet που δυνατό να επιθυμούν να προσέλθουν σε συμφωνημένες διευθετήσεις χρήσης στους χώρους στάθμευσης του αεροδρομίου Λάρνακας. Πιστεύουμε ότι η εξάντληση τέτοιων προσπαθειών για φιλικές διευθετήσεις μεταξύ των ενδιαφερομένων εξυπηρετεί το αληθές δημόσιο συμφέρον […].»

- Σε επιστολή ημερομηνίας 4/2/2016, οι νομικοί εκπρόσωποι της καταγγελλόμενης, ανέφεραν: «*Ανεξάρτητα και χωρίς επηρεασμό των προαναφερόμενων, επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι οι πελάτες μας έχουν ήδη προέλθει σε συζητήσεις με την Καταγγέλλουσα με προοπτική τη διευθέτηση των ζητημάτων που συνάπτονται με την καταγγελία, στα πλαίσια των προσπαθειών στις οποίες έχουμε αναφερθεί με την επιστολή μας ημερ. 12.1.2016. Πρόσθετα οι πελάτες μας προωθούν παρόμοιες συζητήσεις με όλες τις ενδιαφερόμενες εταιρείες valet που επιθυμούν να χρησιμοποιούν τις εγκαταστάσεις των αεροδρομίων, σε τρόπο ώστε οι σχετικές ρυθμίσεις να είναι στην ίδια ισότιμη βάση. Λόγω του αριθμού των ενδιαφερόμενων εταιρειών οι σχετικές συζητήσεις αναγκαία θα απαιτήσουν πρόσθετο χρόνο και οι πελάτες μας καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για την επίσπευση τους και την ρύθμιση των συναφών θεμάτων σε ικανοποίηση όλων των ενδιαφερομένων.*»
- Σε επιστολή ημερομηνίας 21/7/2016, η Hermes αναφέρει: «*Οι πελάτες μας, Hermes Airports Ltd, από καιρό κατέβαλλαν προσπάθειες για διενέργεια συμφωνημένων διευθετήσεων για χρήση ειδικού χώρου στο αεροδρόμιο Λάρνακας μαζί με άλλες συναφείς ρυθμίσεις, από την Καταγγέλλουσα καθώς και όλες τις άλλες εταιρείες προσφοράς υπηρεσιών valet. Τελικά και ύστερα από εκτενείς διαβουλεύσεις τόσο με την Καταγγέλλουσα όσο και τις άλλες ενδιαφερόμενες εταιρείες, έχει εξευρεθεί ολοκληρωμένη συμφωνημένη διευθέτηση με τη δημιουργία νέου ειδικού χώρου για την αποκλειστική εξυπηρέτηση των εταιρειών αυτών μαζί με άλλες συναφείς ρυθμίσεις περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, και των τελών χρέωσης. […] Με την Καταγγέλλουσα η Hermes έχει συναφώς προέλθει σε γραπτή συμφωνία ημερ. 17.6.2016 (αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται) με την οποία ρυθμίζονται όλα τα θέματα συνεργασίας των μερών. Συναφώς διευκρινίζεται ότι, ανεξάρτητα από την πρόνοια της συμφωνίας για την εφαρμογή της από 1.1.2017, η Hermes αποδέχθηκε εισήγηση για άμεση εφαρμογή της συμφωνίας στους νέους χώρους στην έκταση που τούτο είναι πρακτικά δυνατό. […]*».
- Στις επιστολές της ημερομηνίας 3/7/2017 και 2/8/2017, η Hermes παραπέμπει στις γραπτές παρατηρήσεις που απέστειλε ημερομηνίας 29/8/2016 και αναφέρει: «*Οι υπό αναφοράν διευθετήσεις ήταν αποτέλεσμα μακρών διαβουλεύσεων τόσο με την Καταγγέλλουσα όσο και τις άλλες εταιρείες valet που είχαν κατ' αρχήν ενδιαφέρον για ενδεχόμενη χρήση των σχετικών χώρων και διευκολύνσεων.*»
- Σε επιστολή της καταγγελλόμενης εταιρείας ημερομηνίας 3/7/2017 αναφέρεται: «*Όπως αναφέρεται και στην προαναφερθείσα επιστολή μας ημερ. 29/8/2016, τα μέρη έχουν προέλθει σε νέα συμφωνία με την οποία έχουν ρυθμισθεί όλα τα θέματα που αφορά την συνεργασία τους και την χρήση των διευκολύνσεων του αεροδρομίου από την Καταγγέλλουσα σε σχέση με τις δραστηριότητες της ως παροχέα υπηρεσιών valet. […] Συναφώς προστίθεται ότι η Hermes ύστερα από διαβουλεύσεις με την Καταγγέλλουσα, όσο και τις άλλες εταιρείες παροχής υπηρεσιών valet, προέβει σε ρυθμίσεις δημιουργίας νέου χώρου στάθμευσης και διευκολύνσεων για την Καταγγέλλουσα και τις άλλες εταιρείες valet σε ικανοποίηση τους.*»
- Τέλος, όπως η Hermes δηλώνει σε επιστολή της ημερομηνίας 2/8/2017: «*Οι υπό αναφορά συμβατικές διευθετήσεις ήταν αποτέλεσμα μακρών διαβουλεύσεων με τις ενδιαφερόμενες εταιρείες. Η Hermes επεζήτησε να ικανοποιήσει τις εταιρείες αυτές στην προσπάθεια να επιτύχει την αγαστή συνεργασία τους.*»

Επομένως, η Επιτροπή επισημαίνει ότι λαμβάνοντας υπόψη της το ιστορικό της υπόθεσης σε συνάρτηση και με την επιστολή των νομικών εκπροσώπων της καταγγελλόμενης ημερομηνίας 2/8/2017, φαίνεται ότι:

(Α) οι εκ πρώτης όψεως πιθανολογούμενες παραβάσεις αφορούν συνθήκες και συμφωνίες, οι οποίες ίσχυαν έως και τις αρχές του 2015, όπου είχαν λήξη οριστικά οι υπό εξέταση συμφωνίες και είχαν μετακινηθεί σε νέο χώρο οι εταιρείες valet. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή επισημαίνει ότι στις 31/3/2014, οπότε και έληξε η συμφωνία χρήσης των αποκλειστικών χώρων, δεν έγινε καμία ανανέωση και οι εταιρείες valet συνέχισαν να χρησιμοποιούν τον Ειδικό χώρο χωρίς οποιαδήποτε άλλη γραπτή συμφωνία, ενώ στις 21/7/2014 απεστάλη επιστολή από την Hermes προς τις εταιρείες valet, η οποία ανέφερε ότι θα εισαχθεί νέο σύστημα για αυτές. Πιο συγκεκριμένα, όπως

αναφερόταν στην επιστολή, οι εταιρείες valet πλέον θα μπορούσαν να χρησιμοποιούν το χώρο στάθμευσης του κοινού, ο οποίος βρίσκεται στο χώρο βραχυπρόθεσμης στάθμευσης. Αναφορικά με τον τρόπο λειτουργίας του νέου συστήματος, η κάθε εταιρεία valet θα πλήρωνε προκαταβολικά ένα ποσό και η Hermes θα έδινε μια προπληρωμένη κάρτα για να πληρώνουν εισιτήριο για το κάθε αυτοκίνητο, που σταθμεύεται στο χώρο αυτό. Η Hermes θα προσέφερε τις ακόλουθες εκπτώσεις σε εταιρείες που χρησιμοποιούσαν τους κοινούς χώρους στάθμευσης ως εξής:

Amount	Discount	Discount value
€{…}	{…}%	€ {…}
€{…}	{…}%	€ {…}
€{…}	{…}%	€ {…}

Όπως ανέφερε η Hermes, σε ηλεκτρονική αλληλογραφία που είχε με εταιρείες valet, ο ειδικός χώρος στάθμευσης θα έκλεινε στις 31/8/2014 και η ισχύς του νέου συστήματος θα ξεκινούσε από την 1/9/2014.

Την 1/9/2014, όπως προκύπτει από ηλεκτρονική αλληλογραφία που είχε η Hermes με τις εταιρείες valet, οι οποίες χρησιμοποιούσαν τον ειδικό χώρο στάθμευσης, δόθηκε παράταση στη χρήση αυτού του χώρου για τρεις μέρες, αφού η Hermes δεν είχε κατορθώσει να αδειάσει το νέο χώρο από τα ιδιωτικά αυτοκίνητα, ενώ στις 4/9/2014 δόθηκε περαιτέρω παράταση δεδομένου του γεγονότος ότι ο νέος χώρος δεν είχε αδειάσει ακόμα.

Στις 24/9/2014 στάλθηκε νέο ηλεκτρονικό μήνυμα προς τις εταιρείες για επιβεβαίωση της επικείμενης συνάντησης ημερομηνίας 26/9/2014, η οποία θα είχε ως θέματα συζήτησης: 1. Την περίφραξη του χώρου στάθμευσης για τις εταιρείες valet, 2.Την ημερομηνία κατά την οποία ξεκινούσε τη λειτουργία του ο νέος χώρος στάθμευσης και 3. Την οριστικοποίηση των θέσεων στάθμευσης.

Στις 13/10/2014 απεστάλη ηλεκτρονικό μήνυμα στις εταιρείες valet, με το οποίο οι εταιρείες ενημερώθηκαν ότι η περίφραξη του νέου χώρου είχε ολοκληρωθεί και είχαν μπει master locks για είσοδο με την εισαγωγή κωδικού. Ο νέος χώρος στάθμευσης θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί από την επόμενη μέρα, ενώ όπως ανέφερε η Hermes, η πρόσβαση στον παλιό χώρο στάθμευσης θα σταματούσε στις 16/10/2014.

Στις 16/1/2015 απεστάλη νέο ηλεκτρονικό μήνυμα προς τις εταιρείες valet, με το οποίο ενημερώνονταν ότι στις 22/1/2015 θα μετακινηθούν και ότι η είσοδος στον παλιό χώρο στάθμευσης, δεν θα επιτρεπόταν μετά από την προαναφερόμενη ημερομηνία.

Τέλος, στις 27/2/2015, η Hermes απέστειλε επιστολή με θέμα: «Revised commercial proposal for companies providing valet services» προς τις εταιρείες valet, με την οποία τις πληροφόρησε ότι η άποψη της εταιρείας για την μετακίνηση των εταιρειών valet παραμένει η ίδια, καθώς ο παλαιός χώρος στάθμευσης, τον οποίο χρησιμοποιούσαν οι εταιρείες valet: «cannot support neither technically nor commercially the above mentioned service». Επιπλέον, στην ίδια επιστολή η Hermes ανακοίνωσε τις αναθεωρημένες τιμές των προπληρωμένων καρτών, μετά από αύξηση των εκπτώσεων για τις εταιρείες valet:

Amount	Revised Discount	Revised Discount value
€{…}	{…}%	€{…}
€{…}	{…}%	€{…}
€{…}	{…}%	€{…}

Από τα πιο πάνω μπορεί ευκόλως να διαφανεί ότι από το 2015 δεν ισχύουν ή και υφίστανται οι ίδιες συμφωνίες ή και ίδιες συνθήκες που ίσχυαν κατά τον υπό εξέταση ουσιώδη χρόνο και οι οποίες εξετάστηκαν για την εκ πρώτης όψεως κατάληξη πιθανολογούμενης παράβασης, η οποία κοινοποιήθηκε με την Έκθεση Αιτιάσεων ημερομηνίας 26/10/2015.

(Β) Ως φαίνεται και τα από όσα καταγράφονται στις επιστολές της Hermes εκτός των νέων συμφωνιών που ίσχυσαν περί το 2015 και εντεύθεν εντός του 2017 έχουν αλλάξει για ακόμη μία φορά οι εν λόγω συνθήκες και/ή οι συμφωνίες και/ή οι όροι δραστηριοποίησης και/ή ο χώρος που χρησιμοποιείται από την καταγγέλλουσα εταιρεία και γενικότερα της εταιρείες valet.

Η Επιτροπή επισήμανε ότι θεωρείται κατάλληλη η αποδοχή δεσμεύσεων σε υποθέσεις όπου τα προβλήματα ανταγωνισμού, τα οποία συμπεριλήφθηκαν σε Έκθεση Αιτιάσεων που κοινοποιήθηκε προς την εκάστοτε καταγγελλόμενη εταιρεία, μπορούν να προσδιοριστούν και να αντιμετωπιστούν πλήρως από τις προσφερόμενες δεσμεύσεις, αλλά και δεν δημιουργούνται νέα τετελεσμένα και δύνανται να επιλυθούν αποτελεσματικά και σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή ομόφωνα κατέληξε ότι οι γραπτές δεσμεύσεις της εταιρείας Hermes δεν σχετίζονται με τα γεγονότα αυτά καθ' αυτά του ουσιώδη χρόνου που καταγγέλθηκαν αποτελώντας την ουσία της καταγγελίας που υποβλήθηκε στις 18/12/2013 και διερευνήθηκε και για την οποία η Επιτροπή απέστειλε σχετική Έκθεση Αιτιάσεως και, ως εκ τούτου δεν μπορεί να εφαρμοστεί το άρθρο 25 του Νόμου το οποίο ξεκάθαρα εφαρμόζεται: «*Σε περίπτωση που η Επιτροπή σκοπεύει να εκδώσει απόφαση, με την οποία να απαιτεί τον τερματισμό μιας παράβασης των διατάξεων των άρθρων 3 και/ή 6 του Νόμου και/ή των Άρθρων 101 ΣΛΕΕ και/ή 102 ΣΛΕΕ και οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων προσφέρονται να αναλάβουν δεσμεύσεις για να ανταποκριθούν στις αντιρρήσεις της Επιτροπής κατά την προκαταρκτική της εκτίμηση, η Επιτροπή δύναται με απόφασή της να καθιστά τις δεσμεύσεις αυτές υποχρεωτικές για τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων. Η απόφαση της Επιτροπής δύναται να εκδοθεί για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και πρέπει να συμπεραίνει ότι δεν συντρέχουν πλέον λόγοι να αναλάβει περαιτέρω δράση.*».

Δεδομένων των όσων καταγράφηκαν, η Επιτροπή, ως το αρμόδιο διοικητικό όργανο, που ελέγχει τις εν τη Δημοκρατία πρακτικές παραβάσεων του Νόμου που εφαρμόζει, ασκεί εξουσία προς το δημόσιο συμφέρον και οφείλει να μην επιτρέπει την ανάπτυξη συνθηκών που καταστρατηγούν τον ελεύθερο ανταγωνισμό. Εξού και το ότι η Επιτροπή έχει αρμοδιότητα ανά πάσα στιγμή να επεμβαίνει με αυτεπάγγελτη έρευνα για πιθανολογούμενες παραβάσεις της νομοθεσίας της.

Ως έχει αναφέρει και ο καθηγητής Guylain Clamour σε σχετικό σύγγραμμά του: «*Η προστασία του ανταγωνισμού και η εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος αποτελούν δύο στόχους που συγκλίνουν, και ο ελεύθερος ανταγωνισμός μετατρέπεται σε απαίτηση δημοσίου συμφέροντος, σχετικού με την ορθή λειτουργία της αγοράς*».[9]

Ως εκ τούτου, και στη βάση των ανωτέρω, η Επιτροπή ασκώντας τη διακριτική της ευχέρεια αποφάσισε ομόφωνα ότι οι δεσμεύσεις που προτείνονται από την καταγγελλόμενη εταιρεία Hermes και που αφορούν διαφορετικές συνθήκες, όρους, χώρο και χρόνο και δεν δύνανται να άρουν τις αμφιβολίες της, δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτές, καθότι δεν ανταποκρίνονται στις αντιρρήσεις της Επιτροπής κατά την προκαταρκτική της εκτίμηση.»

(Β) <u>Αρχή «*ουχί δις επί τω αυτώ*» / Παραβίαση Συνταγματικών Δικαιωμάτων/ Συνεξέταση των δύο καταγγελιών</u>

Η Επιτροπή μελέτησε ενδελεχώς το θέμα που έθιξε ο δικηγόρος της Hermes αναφορικά με την αρχή «*ουχί δις επί τω αυτώ*» και τα όσα παρέθεσε επί τούτου.

Η Hermes ισχυρίζεται ότι παραβιάζονται τα Συνταγματικά της δικαιώματα και δη το Άρθρο 12(2) του Συντάγματος, που απαγορεύει το δις επί τω αυτώ, δικαιολογώντας το στη βάση του ότι η Επιτροπή εξετάζει δύο καταγγελίες, την παρούσα και την καταγγελία αρ. φακέλου 11.17.015.03, οι οποίες είναι ακριβώς οι ίδιες, αφορούν τις ίδιες εταιρείες, τα ίδια αντικείμενα, τα ίδια συμβόλαια, τις ίδιες επιστολές, ίδιες τιμολογήσεις, τα ίδια πράγματα, και ότι δεν είναι άλλη υπόθεση, αλλά είναι η ίδια, *μόνο που κάνατε διαφορετική αξιολόγηση σε διαφορετικούς χρόνους αυτό είναι των ίδιων γεγονότων*. Η Hermes ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή επιχειρεί την πρόσαψη δύο υποθέσεων, δύο κατηγοριών εναντίον της, δηλαδή την πρόσαψη διπλής κατηγορίας επί ουσιωδώς των ιδίων γεγονότων, πράγμα ανεπίτρεπτο.

Στην ουσία, η Hermes επικαλείται τη δικαιϊκή αρχή «*ne bis in idem*» («ουχί δις εν τω αυτώ»), δηλαδή ότι κανείς δεν διώκεται, ούτε τιμωρείται δις για το ίδιο αδίκημα**.** Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η εν λόγω Αρχή είναι θεμελιώδης για το ποινικό δίκαιο και σύμφωνα με αυτήν, το άτομο προστατεύεται από επανειλημμένες ή και παράλληλες ποινικές διώξεις και επιβολές ποινών για την ίδια πράξη.

Ουσιαστικά, η εν λόγω αρχή αποτελεί έκφανση του θεσμού του δεδικασμένου, το οποίο αναφέρεται στην επίδραση μιας απόφασης σε μια μεταγενέστερη δίκη με το ίδιο αντικείμενο, καθώς, δεν επιτρέπεται η ποινική δίωξη ή καταδίκη ατόμου για μια παράβαση για την οποία έχει ήδη αθωωθεί ή καταδικαστεί αμετάκλητα από δικαστήρια του ίδιου κράτους. Όμως, η Επιτροπή αποτελεί ανεξάρτητο διοικητικό όργανο, του οποίου οι αρμοδιότητες πηγάζουν από το Νόμο της και ως τέτοιο ενεργεί καθόλα εντός του πλαισίου, των αρμοδιοτήτων και εξουσιών που της παρέχει ο Νόμος το Ευρωπαϊκό Δίκαιο Ανταγωνισμού και δη ο Κανονισμός (ΕΚ) 1/2003 και φυσικά οι

---

[9] Guylain Clamour, *Intérêt général et concurrence*, Essai sur la pérennité du droit public en économie de marché, [2006] ed.Dalloz, Nouvelle bibliothèque des thèses, σελ. 52 επ..

Γενικές Αρχές του διοικητικού δικαίου. Οι δε πράξεις το διοικητικού οργάνου υπόκεινται στον αναθεωρητικό έλεγχο τόσο του Διοικητικού όσο και του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας καθοδήγηση από τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής το «ΔΕΕ»), σημειώνει ότι αυτό στην Υπόθεση *Aalborg Portland A/S κ.λπ.*[10] ανέφερε:

«14.Η εφαρμογή της αρχής non bis in idem εξαρτάται από την τριπλή προϋπόθεση της ταυτότητας των πραγματικών περιστατικών, της ταυτότητας του παραβάτη και της ταυτότητας του προστατευομένου εννόμου συμφέροντος. Συνεπώς, η αρχή αυτή απαγορεύει την επιβολή πλειόνων κυρώσεων στο ίδιο πρόσωπο για την ίδια παράνομη συμπεριφορά προς προστασία του ιδίου εννόμου αγαθού. Επομένως, δεν υφίσταται παραβίαση της αρχής non bis in idem όταν η Επιτροπή επιβάλλει κυρώσεις για συμπεριφορά επιχειρήσεως διαφορετική από εκείνη η οποία καταλογίζεται στην ίδια επιχείρηση και αποτέλεσε αντικείμενο της αποφάσεως μιας εθνικής αρχής ανταγωνισμού. βλ. σκέψεις 338-340

[…]

338 Όσον αφορά την τήρηση της αρχής non bis in idem, πρέπει να υπομνησθεί ότι η εφαρμογή της αρχής αυτής εξαρτάται από την τριπλή προϋπόθεση της ταυτότητας των πραγματικών περιστατικών, της ταυτότητας του παραβάτη και της ταυτότητας του προστατευομένου εννόμου συμφέροντος. Συνεπώς, η αρχή αυτή απαγορεύει την επιβολή πλειόνων κυρώσεων στο ίδιο πρόσωπο για την ίδια παράνομη συμπεριφορά προς προστασία του ιδίου εννόμου αγαθού.

[…]

340 Εφόσον δεν υφίσταται ταυτότητα πραγματικών περιστατικών, δεν παραβιάστηκε η αρχή non bis in idem.» (η υπογράμμιση είναι της Επιτροπής)

Κατά τον ίδιο τρόπο στην υπόθεση *Fédération nationale de la coopération bétail et viande (FNCBV) κ.λπ.*,[11] το ΔΕΕ έκρινε τα εξής:

«16. Η αρχή non bis in idem συνιστά γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου την τήρηση της οποίας εξασφαλίζει ο κοινοτικός δικαστής. Στον τομέα του κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού, η αρχή αυτή απαγορεύει στην Επιτροπή να καταδικάσει ή να διώξει μια επιχείρηση εκ νέου για αντίθετη προς τον ανταγωνισμό συμπεριφορά για την οποία της έχει επιβληθεί κύρωση ή για την οποία κρίθηκε ότι δεν έχει ευθύνη με προηγούμενη απόφαση της Επιτροπής η οποία δεν είναι πλέον δεκτική προσφυγής. Η εφαρμογή της αρχής non bis in idem εξαρτάται από την τριπλή προϋπόθεση της ταυτότητας των πραγματικών περιστατικών, της ταυτότητας του παραβάτη και της ταυτότητας του προστατευομένου εννόμου συμφέροντος. Η αρχή αυτή απαγορεύει συνεπώς την επιβολή πλειόνων κυρώσεων στο ίδιο πρόσωπο για την ίδια παράνομη συμπεριφορά προς προστασία του ιδίου εννόμου αγαθού. Αντιθέτως, δεν απαγορεύει την επιβολή κυρώσεων για το ίδιο γεγονός στις διάφορες ενώσεις επιχειρήσεων που μετέσχον, λόγω της συμμετοχής στην παράβαση και του βαθμού ευθύνης εκάστης εξ αυτών, έστω και αν ορισμένες από αυτές αποτελούν μέλη των λοιπών. (βλ. σκέψεις 340-344)

[…]

340 Από τη νομολογία προκύπτει ότι η αρχή non bis in idem συνιστά γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου την τήρηση της οποίας εξασφαλίζει ο κοινοτικός δικαστής. Στον τομέα του κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού, η αρχή αυτή απαγορεύει στην Επιτροπή να καταδικάσει ή να διώξει μια επιχείρηση εκ νέου για αντίθετη προς τον ανταγωνισμό συμπεριφορά για την οποία της έχει επιβληθεί κύρωση ή για την οποία κρίθηκε ότι δεν έχει ευθύνη με προηγούμενη απόφαση της Επιτροπής η οποία δεν είναι πλέον δεκτική προσφυγής (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 9ης Ιουλίου 2003, T-224/00, Archer Daniels Midland και Archer Daniels Midland Ingredients κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-2597, σκέψεις 85 και 86, και της 29ης Απριλίου 2004, Tokai Carbon κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψεις 130 και 131). Η εφαρμογή της αρχής non bis in idem εξαρτάται από την τριπλή προϋπόθεση της ταυτότητας των πραγματικών περιστατικών, της ταυτότητας του παραβάτη και της ταυτότητας του προστατευομένου εννόμου συμφέροντος. Η αρχή αυτή απαγορεύει συνεπώς την επιβολή πλειόνων κυρώσεων στο ίδιο πρόσωπο για την ίδια

---

[10] Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P και C-219/00 P, *Aalborg Portland A/S κ.λπ. κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,* Συλλογή 2004, σ. I-123, σκέψεις 338 έως 340.

[11] Συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-217/03 και T-245/03, *Fédération nationale de la coopération bétail et viande (FNCBV) κ.λπ. κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, [2006] Συλλογή της Νομολογίας 2006 II-04987.

παράνομη συμπεριφορά προς προστασία του ιδίου εννόμου αγαθού (απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Ιανουαρίου 2004, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P και C-219/00 P, Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. I-123, σκέψη 338).» (η υπογράμμιση είναι της Επιτροπής)

Στην υπόθεση *ThyssenKrupp Stainless AG,*[12] το ΔΕΕ αποφάσισε*:*

«*5. Η θεμελιώδης αρχή του κοινοτικού δικαίου non in idem, η οποία άλλωστε καθιερώθηκε με το άρθρο 4, παράγραφος 1, του πρωτοκόλλου 7 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ΕΣΔΑ), που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950, απαγορεύει, στον τομέα του ανταγωνισμού, την καταδίκη επιχειρήσεως ή την εκ νέου δίωξή της για αντίθετη προς τον ανταγωνισμό συμπεριφορά για την οποία της έχει ήδη επιβληθεί κύρωση ή για την οποία έχει κριθεί ως μη έχουσα ευθύνη με προγενέστερη απόφαση η οποία δεν μπορεί πλέον να προσβληθεί. Η εφαρμογή της αρχής non in idem εξαρτάται από την τριπλή προϋπόθεση της ταυτότητας των πραγματικών περιστατικών, της ταυτότητας του παραβάτη και της ταυτότητας του προστατευομένου εννόμου συμφέροντος.*» (η υπογράμμιση είναι της Επιτροπής)

Τέλος, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, και στην πιο πρόσφατη υπόθεση *Toshiba Corporation and Others*,[13] το ΔΕΕ επανέλαβε τα ακόλουθα:

«*93 Το δεύτερο σκέλος του δευτέρου ερωτήματος αφορά το ζήτημα αν η αρχή ne bis in idem αποκλείει, σε μια περίπτωση όπως αυτή της υποθέσεως της κύριας δίκης, την εφαρμογή του εθνικού δικαίου του ανταγωνισμού από την εθνική αρχή ανταγωνισμού.*

94 Η αρχή ne bis in idem πρέπει να τηρείται στις διαδικασίες επιβολής προστίμου, στον τομέα του δικαίου του ανταγωνισμού (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 15ης Οκτωβρίου 2002, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P έως C-252/99 P και C-254/99 P, Limburgse Vinyl Maatschappij κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-8375, σκέψη 59, της 7ης Ιανουαρίου 2004, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P και C-219/00 P, Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. I-123, σκέψεις 338 έως 340, και της 29ης Ιουνίου 2006, C-289/04 P, Showa Denko κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. I-5859, σκέψη 50). Η αρχή αυτή απαγορεύει, στον τομέα του ανταγωνισμού, την καταδίκη επιχειρήσεως ή την εκ νέου άσκηση διώξεως κατά αυτής για αντίθετη προς τον ανταγωνισμό συμπεριφορά της, σε σχέση με την οποία είτε της είχε ήδη επιβληθεί κύρωση είτε κρίθηκε ότι δεν έχει ευθύνη με προγενέστερη απόφαση που δεν υπόκειται πλέον σε προσφυγή (προαναφερθείσα απόφαση Limburgse Vinyl Maatschappij κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 59)

95 Μικρή σημασία έχει συναφώς ότι η απόφαση με την οποία η Úřad pro ochranu hospodářské soutěže επέβαλε πρόστιμα σχετίζεται με περίοδο προγενέστερη της προσχωρήσεως της Τσεχικής Δημοκρατίας στην Ένωση. […]

96 Επιβάλλεται, πάντως, η διαπίστωση ότι, σε μια περίπτωση όπως αυτή της υποθέσεως της κύριας δίκης, η αρχή ne bis in idem δεν αποκλείει την εφαρμογή του εθνικού δικαίου του ανταγωνισμού από την εθνική αρχή ανταγωνισμού.

97 Το Δικαστήριο έχει κρίνει, σε υποθέσεις που άπτονται του δικαίου του ανταγωνισμού, ότι η εφαρμογή της αρχής ne bis in idem εξαρτάται από μια τριπλή προϋπόθεση, καθόσον πρέπει να πρόκειται για τα ίδια πραγματικά περιστατικά, για τον ίδιο παραβάτη και για το ίδιο προστατευόμενο έννομο συμφέρον (προαναφερθείσα απόφαση Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 338).

98 Διαπιστώνεται ότι, στην υπόθεση της κύριας δίκης, δεν συντρέχει, εν πάση περιπτώσει, μία από τις ως άνω προϋποθέσεις, δεδομένου ότι τα πραγματικά περιστατικά δεν είναι τα ίδια.» (η υπογράμμιση είναι της Επιτροπής)

Περαιτέρω, η Επιτροπή σημειώνει την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου, *ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ v. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ,*[14] όπου

---

[12] Υπόθεση T-24/07,*ThyssenKrupp Stainless AG κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, [2009] ΕΕ C 193 της 15.8.2009, σ. 18.

[13] Βλ. Υπόθεση C-17/10, *Toshiba Corporation and Others v Úřad pro ochranu hospodářské soutěže,* [2012], ΕΕ C 98 της 31.3.2012, σ. 3 έως 4.παρά. 94-97.

[14] Απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου, *ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ v. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ κ.α,* ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 1/2009, 18 Φεβρουαρίου 2011.

απορρίφθηκε η προσφυγή και αναφορικά με το άρθρο 12 του Συντάγματος το Δικαστήριο ανέφερε τα κάτωθι:

«Τέλος η αιτήτρια υποστηρίζει ότι η επίδικη απόφαση είναι παράνομη και κατά παράβαση των προνοιών του Άρθρου 12 του Συντάγματος που ισχύουν κατ' αναλογία και στην προκείμενη περίπτωση, καθώς και των αρχών της φυσικής δικαιοσύνης.

Υποβάλλεται ειδικότερα από μέρους της, ότι ίδιο θέμα με το εξεταζόμενο στην παρούσα περίπτωση εξετάστηκε από την Επιτροπή σε προηγούμενη έρευνα της και η αιτήτρια καταδικάστηκε να καταβάλει διοικητικό πρόστιμο ύψους £22,000 με την απόφαση της Επιτροπής ημερ. 19/12/2006.

Συνεπώς συνεχίζει η εισήγηση της δεν δύναται η αιτήτρια να καταδικάζεται δύο φορές για τα ίδια γεγονότα.

Από εξέταση των ενώπιον μου γεγονότων που αφορούν την παρούσα και την εν λόγω υπόθεση, προκύπτει ότι (α) εκεί ήταν άλλη εταιρεία από την Thunderworx Ltd. και (β) η προσφυγή εναντίον της υπό αναφορά απόφασης της Επιτροπής ημερ. 26/2/2006 είχε επιτυχή κατάληξη έστω και αν ο λόγος ήταν η κακή συγκρότηση της Επιτροπής. (βλ. Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου v. Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού κ.α. ***υπόθ. αρ. 658/2007 ημερ. 15/12/2009)****. Παραπέμπω ειδικότερα στις υποπαραγράφους 3 έως 6 της τελευταίας παραγράφου της απόφασης υπό τον τίτλο «Διοικητικό Πρόστιμο» στις οποίες οι καθ' ων η αίτηση σχολιάζουν τις θέσεις της αιτήτριας σε σχέση με το πρόστιμο που θα της επιβάλλετο και αιτιολογούν πλήρως την απόφασή τους για την επιβολή του προστίμου.»* (η υπογράμμιση είναι της Επιτροπής)

Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι τόσο η παρούσα καταγγελία όσο και η καταγγελία με αρ. φακέλου 11.17.15.03, στην οποία κάνει αναφορά ο δικηγόρος της Hermes, αποτελούν δύο ξεχωριστές καταγγελίες, οι οποίες έχουν υποβληθεί από διαφορετικές εταιρείες, ξεχωριστά δηλαδή νομικά πρόσωπα. Εξάλλου, όπως αναφέρει ρητά και το άρθρο 35 του Νόμου, «(1) *Σε καταγγελία παραβάσεων των διατάξεων των άρθρων 3 και/ ή 6 του παρόντος Νόμου […], δικαιούται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει έννομο προς τούτο συμφέρον*». Ως εκ τούτου, η Επιτροπή έκρινε ότι τόσο η εταιρεία Karydas στα πλαίσια της παρούσας καταγγελίας όσο και οι καταγγέλλουσες εταιρείες στο πλαίσιο της καταγγελίας με αριθμό φακέλου 11.17.15.03 είχαν έννομο συμφέρον να υποβάλουν καταγγελία ως εταιρείες, οι οποίες πλήττονταν από τη συμπεριφορά της Hermes και ως εκ τούτου έδωσε οδηγίες προς την Υπηρεσία για διεξαγωγή προκαταρκτικής έρευνας των δύο ξεχωριστών καταγγελιών.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας καθοδήγηση από την υπάρχουσα νομολογία, παρατηρεί πως η εν λόγω αρχή ενεργοποιείται όταν αρχίσει μία κυρωτική διαδικασία, η οποία θα καταλήξει στην έκδοση αμετάκλητης απόφασης, αθωωτικής ή καταδικαστικής, αφορά διαδικασία «ποινικής φύσεως» και τέλος, οι διαδικασίες πρέπει να στρέφονται κατά του ίδιου προσώπου και να αφορούν στην ίδια κατ' ουσίαν παράβαση και ως εξήγησε και το ΔΕΕ, να πρόκειται για *τα ίδια πραγματικά περιστατικά, για τον ίδιο παραβάτη και για το ίδιο προστατευόμενο έννομο συμφέρον*.

Στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή ομόφωνα έχει διαπιστώσει ότι δεν έχει επιβληθεί μέχρι στιγμής οποιαδήποτε *κύρωση* και δεν έχει κριθεί με τελική απόφαση της Επιτροπής η οποιαδήποτε αντιανταγωνιστική συμπεριφορά της καταγγελλόμενης εταιρείας ως έχει συμπεραθεί στην εκ πρώτης όψεως πιθανολογούμενη παράβαση που της καταλογίζεται στην Έκθεση Αιτιάσεων, που της κοινοποιήθηκε, αλλά ούτε και έχει ήδη κριθεί σε προγενέστερη της Επιτροπής απόφασή της σε έτερη εξετασθείσα καταγγελία, η οποία δεν μπορεί πλέον να προσβληθεί.

Αυτό που επικαλείται ο δικηγόρος της Hermes βασιζόμενος στην αρχή «*ουχί δις επί τω αυτώ*», αφορά την καταγγελία με αρ. Φακέλου 11.17.15.03, που υπεβλήθη από τρίτες εταιρείες, που δραστηριοποιούνται παρέχοντας υπηρεσίες valet στο αεροδρόμιο της Λάρνακας, ως παρέχει και η καταγγέλλουσα εταιρεία στην παρούσα καταγγελία και η οποία καταγγελία παρελήφθη στις 12/3/2015, δηλαδή περίπου 15 μήνες μετά την παραλαβή της παρούσας καταγγελίας. Και παρά το γεγονός ότι υπάρχει ταυτότητα του *παραβάτη*, ήτοι της Hermes, τα πραγματικά περιστατικά και η κατ' ουσία παράβαση που καταγγέλθηκαν και ελέγχθηκαν, που στη βάση αυτών απεστάλη στις 11/9/2017 Έκθεση Αιτιάσεων από την Επιτροπή, είναι διαφορετικά και αφορούν γεγονότα που έλαβαν χώρα σε μεταγενέστερο χρόνο από το χρόνο που αφορά και εξετάζεται η παρούσα καταγγελία.

Επίσης, επί της ουσίας, αν και οι καταγγέλλουσες εταιρείες στην καταγγελία τους με αρ. φακέλου 11.17.15.03 κάνουν αρχικά γενικές αναφορές στη συμπεριφορά της καταγγελλόμενης εταιρείας, αναφέροντας μεταξύ άλλων ότι μετακινούνταν συχνά από αυτήν σε διαφορετικούς χώρους στάθμευσης ακριβότερους και λιγότερους λειτουργικούς, στη συνέχεια συγκεκριμενοποιούν τους

ισχυρισμούς τους καταγγέλλοντας τα προβλήματα που τους δημιουργεί η νέα συμφωνία, που προτάθηκε από την καταγγελλομένη εταιρεία αρχικά στα μέσα του 2014 και εφαρμόστηκε με τη μεταφορά των εν λόγω εταιρειών στις αρχές του 2015 – εξού και η υποβληθείσα καταγγελία τους τον Μάρτιο του 2015- και αφορούσε τη μεταφορά τους σε νέο χώρο, που βρίσκεται εντός του χώρου στάθμευσης του κοινού και όπου ίσχυε πλέον ένα διαφορετικό είδος συμφωνίας με κάρτα που χρεώνεται με βάση την τιμολογιακή πολιτική για το χώρο στάθμευσης μικρής διάρκειας (εισιτήρια) και προσφέρονταν εκπτώσεις αναλόγως τους ύψους του προπληρωμένου ποσού. Επομένως, αυτό που διερευνήθηκε από την Υπηρεσία και ομόφωνα εκ πρώτης όψεως αποφάσισε η Επιτροπή και κοινοποίησε προς όλα τα εμπλεκόμενα μέρη με τα πιθανολογούμενα εκ πρώτης όψεως συμπεράσματα της Επιτροπής στην Έκθεση Αιτιάσεων της, αφορούν τη νέα τιμολογιακή πολιτική, που εφάρμοζε στο νέο μη λειτουργικό χώρο, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς των καταγγελλουσών εταιρειών, η Hermes έναντι τους και που κατόπιν της ολοκλήρωσης της προκαταρκτικής έρευνας πιθανολογείται εκ πρώτης όψεως υπερτιμολόγηση των εν λόγω εταιρειών valet.

Σε αντίθεση με την προαναφερόμενη καταγγελία, η παρούσα καταγγελία αφορούσε ένα χρονικό πλαίσιο που ξεκίνησε από το 2006 με την ανάληψη του αεροδρομίου από την Hermes και έληξε με τις επιστολές της για μη ανανέωση των συμβολαίων που είχε με την καταγγέλλουσα εταιρεία τον Νοέμβριο του 2013, όπου και η καταγγέλλουσα εταιρεία Karydas προέβη τον Δεκέμβριο 2013 σε υποβολή της καταγγελίας της προς την Επιτροπή και παράλληλα ζήτησε με αίτημά της να ληφθούν προσωρινά μέτρα εναντίον της Hermes λόγω ακριβώς της άρνησης από μέρους της τελευταίας μετά τη λήξη της συμφωνίας άδειας χρήσης στις 4/11/2013, να την ανανεώσει.

Κατά τη διαδικασία που ακολούθησε ενώπιον της Επιτροπής στις 13/1/2014, αναφορικά με το αίτημα της καταγγέλλουσας εταιρείας για τη λήψη προσωρινών μέτρων και ενώ εκκρεμούσε η καταχώρηση των γραπτών θέσεων των μερών και η ενδιάμεση απόφαση της Επιτροπής, η καταγγελλόμενη εταιρεία στις 17/1/2014 απέστειλε επιστολή προς την καταγγέλλουσα εταιρεία παρατείνοντας μέχρι τις 31/3/2014 τη διάρκεια της συμφωνίας χρήσης των αποκλειστικών χώρων, υπό τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις.

Περαιτέρω, όπως γίνεται φανερό μέσα από την καταγγελία της εταιρείας Karydas και στην επιστολή της ημερομηνίας 23/12/2013, καθώς και στη διαδικασία που ακολούθησε αναφορικά με την αίτηση της καταγγέλλουσας για λήψη προσωρινών μέτρων, η καταγγελία αφορά αθέμιτους εμπορικούς όρους και πρακτικές από μέρους της Hermes στη βάση της μεταξύ τους συμφωνίας για χρήση συγκεκριμένου χώρου στάθμευσης εντός της υποδομής του ΔΑΛ. Η καταγγέλλουσα εταιρεία αναφέρει συγκεκριμένα στην καταγγελία της ότι η καταγγελλόμενη εταιρεία δύναται ανά πάσα στιγμή να επιβάλλει όρους, να ελέγξει, να αυξήσει και να περιορίσει τον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά και κάνει αναφορά αναλυτικά σε όλες τις συμφωνίες από τον Ιούλιο του 2006 μέχρι και την τελευταία συμφωνία που έληξε τον Νοέμβριο του 2013 και που αργότερα της υποβολής της καταγγελίας της ανανεώθηκε αρχές του 2014, ως προαναφέρθηκε, και ήταν η ίδια με αυτή του 2013.

Επίσης, η Επιτροπή τονίζει ότι τόσο στην επιστολή της καταγγέλλουσας ημερομηνίας 23/12/2013, έγγραφο το οποίο έχει στην κατοχή της η καταγγελλόμενη εταιρεία, γίνεται ρητή αναφορά στα άρθρα 6(1)(α) και (γ) του Νόμου όσο και κατά τη διεξαγωγή της ενώπιον της Επιτροπής διαδικασίας αναφορικά με το αίτημά της για λήψη προσωρινών μέτρων διευκρίνισε η ίδια ότι: «*Απλώς εστιάζομαι στη νομική βάση της καταγγελίας και κατ' επέκταση θέλω να ξεκαθαρίσουμε ότι και για τα προσωρινά μέτρα, […] στο 6(1)(α) και 6(1)(γ) του 13(Ι)/2008. […] εστιάζεται και βασίζεται στο άρθρο 6(1)(α) και 6(1)(γ) περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου του 2008. Είμαι σίγουρος ότι γνωρίζεται το περιεχόμενο του άρθρου 6. Αυτό απαγορεύει την καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης μιας επιχείρησης που έχει σε μία αγορά, με το να επιβάλλει αθέμιτους υπό τας περιστάσεις όρους συναλλαγής ή εφαρμογή ανόμοιων όρων δια ισοδύναμες συναλλαγές*.» (η υπογράμμιση είναι της Επιτροπής)

Επ' αυτού, γίνεται φανερό και κατά τη διεξαγωγή της προκαταρκτικής έρευνας όπου με την ολοκλήρωση αυτής κατατέθηκε στις 17/9/2015 σημείωμα από την Υπηρεσία -δηλαδή ημερομηνία όπου ακόμα δεν είχαν καν παραληφθεί οι πρώτες απαντήσεις σε ερωτηματολόγιο της Υπηρεσίας αναφορικά με την καταγγελία αρ. φακέλου 11.17.15.03 από την καταγγελλόμενη εταιρεία καθώς αυτές παρελήφθησαν στις 9/10/2015- και εξετάσθηκαν οι συμφωνίες χρήσης χώρου στάθμευσης μεταξύ των εμπλεκομένων μερών από το 2006 μέχρι αυτή του 2014, που ήταν ίδια με αυτή του 2013. Και δεν περιλαμβάνεται οποιαδήποτε ανάλυση, εξέταση και συμπέρασμα που να αφορά την

πρακτική, τους όρους και τις τιμές των νέων συμφωνιών που υποβλήθηκαν από την καταγγελλόμενη εταιρεία για το νέο χώρο στάθμευσης και το σύστημα κάρτας/εισιτηρίου που εφάρμοσε για τις εταιρείες valet και συγκεκριμένα την εταιρεία Karydas περί τον Φεβρουάριο του 2015 –αν και αυτή προχώρησε και συνεβλήθη με την καταγγελλόμενη εταιρεία- παρά μόνο έγιναν αναφορές των γεγονότων που επισυνέβησαν κατόπιν της υποβολής της καταγγελίας από την εταιρεία Karydas.

Επομένως, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη της όλα όσα καταγράφηκαν ανωτέρω, ομόφωνα καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η αρχή «*ne bis in idem*» ή «*ουχί δις επί τω αυτώ*», η οποία της απαγορεύει, ως αναφέρει η προαναφερθείσα νομολογία του ΔΕΕ, *να καταδικάσει ή να διώξει μια επιχείρηση εκ νέου για αντίθετη προς τον ανταγωνισμό συμπεριφορά για την οποία της έχει επιβληθεί κύρωση ή για την οποία κρίθηκε ότι δεν έχει ευθύνη με προηγούμενη απόφαση της Επιτροπής, η οποία δεν είναι πλέον δεκτική προσφυγής,* δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής στην εν προκειμένω υπόθεση, καθώς δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της νομολογίας.

Συνακόλουθα, η Επιτροπή απορρίπτει τον ισχυρισμό της Hermes ότι η παρούσα διαδικασία αποτελεί διπλή διαδικασία με την οποία παραβιάζεται συνταγματικό της δικαίωμα.

(Γ) <u>ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ. EX TURPI CAUSA NON ORITUR ACTION</u>

Η Επιτροπή μελέτησε ενδελεχώς τους ισχυρισμούς της καταγγελλόμενης εταιρείας στις γραπτές της παρατηρήσεις που αναφέρουν ότι: «*Η Επιτροπή ήταν, κατά το σχετικό ουσιώδη χρόνο, **<u>παράνομα συγκροτημένη</u>** και ενεργούσε παράνομα στη διερεύνηση της υπόθεσης, την έκδοση αποφάσεων και οδηγιών/ διαταγών και για την συγκέντρωση του πραγματικού υλικού. Τούτο ίσχυε κατά την περίοδο που η Επιτροπή ενεργούσε με τη συμμετοχή μέλους (Χρ. Τσίγκη) που δεν ενομιμοποιείτο να συμμετέχει στην Επιτροπή **(απόφαση Διοικητικού Δικαστηρίου ημερ. 29.1.2016, στην Προσφυγή αρ. 5651/2013, Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου να Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού).***»

Η καταγγελλόμενη εταιρεία αναφέρει περαιτέρω ότι η Επιτροπή προχώρησε σε επανεξέταση της υπόθεσης χρησιμοποιώντας το εντός του διοικητικού φακέλου της καταγγελίας υλικό που συλλέχθηκε κατά την προκαταρκτική έρευνα, ενώ το υπάρχον στο σχετικό φάκελο υλικό είναι καρπός παράνομων πράξεων.

Η καταγγελλόμενη εταιρεία αναπτύσσει την πιο πάνω θέση της στη βάση διαφόρων αποφάσεων του Δικαστηρίου και καταλήγει υποβάλλοντας ότι «*η Επιτροπή δεν νομιμοποιείται να κάμνει χρήση του φακέλου, τούτου όντος φακέλου παράνομων ερευνών και συνεχούς παράνομης συγκέντρωσης υλικού, σε ανάλογη εφαρμογή του καθιερωμένου αξιώματος **ex turpi causa non oritur actio.***»

Η Επιτροπή, αφού μελέτησε ενδελεχώς το πιο πάνω ζήτημα που θίγει η καταγγελλομένη εταιρεία, σημειώνει ότι σε συνεδρία της στις 16/3/2016, υπό νέα σύνθεση, εξέτασε την υπόθεση υπό το φως της απόφασης του Διοικητικού Δικαστηρίου, ημερομηνίας 29/1/2016, στην Προσφυγή με αρ. 5651/2013 (*Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου κ.α. και 1. Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού και 2. Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού*) με την οποία κρίθηκε ότι η συγκρότηση της Επιτροπής ήταν κακή λόγω της συμμετοχής σε αυτήν του κ. Χρίστου Τσίγκη, ο οποίος ήταν ταυτόχρονα και μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του ΔΗΚΟ, καθότι τούτο παραβίαζε την αρχή της διάκρισης των εξουσιών.

Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι αποφάσεις της σχετικά με την πιο πάνω υπόθεση, λήφθηκαν με τη συμμετοχή του κ. Χρίστου Τσίγκη στη σύνθεση της Επιτροπής, γεγονός που κρίθηκε από το Διοικητικό Δικαστήριο στην εν λόγω απόφαση ότι συνιστά κακή συγκρότηση της Επιτροπής, καθιστώντας τις ληφθείσες αποφάσεις παράνομες.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή ομόφωνα αποφάσισε όπως ανακαλέσει όλες τις αποφάσεις που έλαβε, έχοντας στη σύνθεσή της τον κ. Χρίστο Τσίγκη και όπως εξετάσει εξ΄ υπαρχής την υπόθεση, δίδοντας ταυτόχρονα σχετικές οδηγίες για έρευνα στην Υπηρεσία.

Ακολούθως, η Επιτροπή, υπό τη νέα σύνθεσή της, σε συνεδρία που πραγματοποιήθηκε την 29/5/2017 εξέτασε την υπόθεση υπό το φως της απόφασης της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση με αρ. 2/2016 ημερομηνίας 3/3/2017 και της γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ημερομηνίας 8/5/2017 (Αρ. Φακ. Γ.Ε. 50(Α)/2005/Ν.52/5). Με την εν λόγω απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση με αρ. 2/2016 κρίθηκε <u>νόμιμη</u> η σύνθεση της Επιτροπής με τη συμμετοχή σε αυτή του κ. Τσίγκη. Η Επιτροπή, συνεπώς ομόφωνα αποφάσισε την ανάκληση της ανακλητικής απόφασης της ημερομηνίας 16/3/2016, καθώς και όλων των μετέπειτα ληφθεισών αποφάσεων με

το Μέλος κ. Θεοφάνη Κωνσταντινίδη, προς ενεργό συμμόρφωση με την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση με αρ. 2/2016. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με σχετική νομολογία,[15] με την παρούσα απόφαση της Επιτροπής αναβιώνουν όλες οι ληφθείσες αποφάσεις που προηγούνται της ανακληθείσας, ήτοι οι αποφάσεις της Επιτροπής που είχαν ληφθεί με τη συμμετοχή του κ. Τσίγκη.

Επομένως, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το όλο θέμα του κατά πόσο ήταν παράνομη η συγκρότηση της Επιτροπής με τη συμμετοχή σε αυτήν του μέλους, κ. Τσίγκη, έχει αποφασιστεί από το Ανώτατο Δικαστήριο της Κύπρου στις 3/3/2017 όπου εκδόθηκε η σχετική απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση με αρ. 2/2016.

Ως επόμενο, η Επιτροπή δεν ήταν, κατά το σχετικό ουσιώδη χρόνο, **παράνομα συγκροτημένη** και ούτε ενεργούσε παράνομα στη διερεύνηση της υπόθεσης, την έκδοση αποφάσεων και οδηγιών/ διαταγών και για την συγκέντρωση του πραγματικού υλικού.

(Δ) ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ ΣΕ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΜΕ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΠΛΗΡΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΜΕ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΚΥΡΩΣΕΩΝ/ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 30 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ, ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 47 ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η Επιτροπή σημειώνει ότι η Hermes στις γραπτές της παρατηρήσεις έχει ισχυριστεί ότι: « *στερείται του δικαιώματος προσφυγής σε δευτεροβάθμιο όργανο ή σε δικαστήριο που παρέχει τη δυνατότητα πλήρους ελέγχου με πλήρη δικαιοδοσία να ανατρέψει τα πραγματικά ευρήματα και την άσκηση διακριτικής εξουσίας της Επιτροπής που δυνατό να επιβάλλει χρηματικές ή άλλες ποινές ή κυρώσεις. Η αναθεωρητική δικαιοδοσία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, πιστεύουμε, είναι αναντίλεκτο δεν συνιστά τέτοια πλήρη δικαιοδοσία.*»

Η καταγγελλόμενη εταιρεία αναπτύσσει την πιο πάνω θέση της παραθέτοντας νομολογία και καταλήγει: «*ότι η λειτουργία της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού και το νομοθετικό πλαίσιο της παραβιάζει έκδηλα το άρθρο 30 του Συντάγματος και το άρθρο 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, το άρθρο 47 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και γενικά του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αφού, αντίθετα με τις εν λόγω διατάξεις και την κρατούσα νομολογία, η Επιτροπή είναι εξεταστής, κατήγορος και δικαστής/κριτής με εξουσία επιβολής ποινών και οι επηρεαζόμενοι από τις αποφάσεις της στερούνται της ευχέρειας να εξετασθεί και κριθεί η υπόθεση τους* ***στην ολότητα της, από νομική και πραγματική άποψη,*** *από δικαστήριο ή δευτεροβάθμιο ανεξάρτητο και αμερόληπτο σώμα, όπως η ενωσιακή νομοθεσία και νομολογία απαιτεί.*»

Η Επιτροπή μελέτησε ενδελεχώς την πιο πάνω θέση της καταγγελλόμενης εταιρείας και κρίνει σκόπιμο εν πρώτοις να αναφερθεί στον τρόπο λειτουργίας της, όπως αυτός καθορίζεται από το Νόμο γιατί έτσι θα καταδειχθεί η σύμφωνη με τις αρχές της φυσικής δικαιοσύνης λειτουργία της, η οποία και ταυτίζεται με τον τρόπο λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το αρμόδιο όργανο για την εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Συγκεκριμένα, η Επιτροπή, ύστερα από δέουσα προκαταρκτική έρευνα, που διενεργείται από την Υπηρεσία, όταν διαπιστώσει πιθανολογούμενη εκ πρώτης όψεως παράβαση αποφασίζει να κινήσει διαδικασία εξέτασης της, καταρτίζοντας γραπτή Έκθεση περί των Αιτιάσεων την οποία κοινοποιεί προς τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις δίδοντάς τους χρόνο να υποβάλλουν τις γραπτές τους παρατηρήσεις, χρόνος ο οποίος σε δικαιολογημένες περιπτώσεις παρατείνεται και συνήθως παρατείνεται πέραν της μίας φοράς.

Κατά την ενώπιον της Επιτροπής προφορική διαδικασία για εξέταση παραβάσεων καλούνται να παρίστανται σύμφωνα με το άρθρο 17(4) του Νόμου οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις, καθώς και οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο, κατά την κρίση της Επιτροπής, θα βοηθήσει στην εξέταση της παράβασης και/ή της καταγγελίας.

Περαιτέρω, ας σημειωθεί ότι η Επιτροπή κοινοποιεί στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις, τα έγγραφα του φακέλου πάνω στα οποία προτίθεται να στηρίξει την απόφασή της, εξαιρουμένων εκείνων των εγγράφων που αποτελούν εμπιστευτικής φύσεως πληροφορίες ή και επαγγελματικά απόρρητα και της δίδει κάθε δικαίωμα να επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, ώστε αυτή να είναι

---

[15] Υπόθεση Αρ. 256/2013, *ΑΤΗΚ v. Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού* ημερ. 22/12/2015, Υπόθεση αρ. 846/2013, *Salamis Shipping Services Ltd v. Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού* ημερ. 13/6/2013, Υπόθεση 996/2010, *Μιλτιάδης Παπαμιλτιάδους κ.α. v. Δήμου Αγλαντζιάς* ημερ. 29/4/2012.

έγκυρα ενήμερη για όλα τα έγγραφα που θα χρησιμοποιηθούν από την Επιτροπή ως αποδεικτικά στοιχεία.
Κατά την ενώπιον της Επιτροπής προφορική διαδικασία τα μέρη σε αυτήν έχουν κάθε δικαίωμα να αναπτύξουν και προφορικά τις θέσεις τους και στις πλείστες περιπτώσεις η Επιτροπή δίδει το δικαίωμα να υποβάλουν και δευτερολογία.
Η Επιτροπή συστάθηκε σύμφωνα με το άρθρο 8 του Νόμου, όπως αναφέρεται στο Προοίμιο του: «*Για σκοπούς ρύθμισης και προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού στη Δημοκρατία και εφαρμογή της πράξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο «Κανονισμός (ΕΚ) αρ. 1/2003* [...]», η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε τον περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμο του 2008 δυνάμει του οποίου ιδρύθηκε ανεξάρτητη Επιτροπή, καλούμενη «Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού». Στην Κυπριακή Δημοκρατία δηλαδή, επιλέχθηκε να ανατεθούν οι παραπάνω αρμοδιότητες στην Επιτροπή, ένα όργανο δεόντως και νομίμως συγκροτημένο από το Υπουργικό Συμβούλιο, κατ' εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1/2003,[16] ο οποίος ορίζει πως:
«*1. Τα κράτη μέλη ορίζουν την αρχή ανταγωνισμού ή τις αρχές που είναι αρμόδιες για την εφαρμογή των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης κατά τρόπο, ώστε να τηρούνται όντως οι διατάξεις του παρόντος Κανονισμού. Τα μέτρα που είναι αναγκαία για την παραχώρηση στις αρχές αυτής της εξουσίας να εφαρμόζουν τα εν λόγω άρθρα λαμβάνονται πριν από την 1η Μαΐου 2004. Οι οριζόμενες αρχές ενδέχεται να περιλαμβάνουν δικαστήρια.*
2. Όταν η επιβολή της κοινοτικής νομοθεσίας ανταγωνισμού ανατίθεται σε διοικητικές και δικαστικές αρχές, τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν διάφορες εξουσίες και καθήκοντα στις διάφορες αυτές εθνικές αρχές, είτε είναι διοικητικές είτε δικαστικές».
Σημειώνεται παράλληλα πως από την ισχύ του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1/2003, η εθνική Επιτροπή έχει αρμοδιότητα και για την εφαρμογή των άρθρων 101 και 102 της ΣΛΕΕ (πρώην άρθρα 81 και 82 της Συνθήκης ΕΚ).
Η Επιτροπή είναι ανεξάρτητο διοικητικό όργανο, του οποίου οι πράξεις υπόκεινται στον αναθεωρητικό έλεγχο του Δικαστηρίου. Η Επιτροπή έχει την αρμοδιότητα να αποφασίζει επί παραβάσεων των άρθρων 3 και 6 του Νόμου, να προβαίνει σε έλεγχο των συγκεντρώσεων μείζονος σημασίας σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 83(Ι)/2014 και να λαμβάνει σχετικές αποφάσεις, οι οποίες πρέπει να είναι πλήρως κι επαρκώς αιτιολογημένες σύμφωνα με τις γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου, όπως αυτές αποτυπώνονται στον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο, Ν. 158(Ι)/1999.
Στη βάση των άρθρων 17(1) και 35(6) του Νόμου, η Επιτροπή αποφασίζει να κινήσει διαδικασία εξέτασης μιας παράβασης, εφόσον ύστερα από δέουσα προκαταρκτική έρευνα της Υπηρεσίας διαπιστώσει πιθανολογούμενη, εκ πρώτης όψεως, παράβαση των άρθρων 3 και / ή 6 του Νόμου και/ή των άρθρων 101 και/ή 102 ΣΛΕΕ.
Αξίζει να τονιστεί ότι και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά τον ίδιο τρόπο καλείται να διερευνήσει και να αποφασίσει επί παραβάσεων των κανόνων του ανταγωνισμού στη Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής είναι ανάλογες των εξουσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ως αυτές καθορίζονται στον Κανονισμό 1/2003 και στον *«Κανονισμό (ΕΚ) αριθ.773/2004 της Επιτροπής, της 7ης Απριλίου 2004, σχετικά με τη διεξαγωγή από την Επιτροπή των διαδικασιών δυνάμει των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης ΕΚ».*
Ειδικότερα, ο Κύπριος Νομοθέτης με το άρθρο 23 του Νόμου καθόρισε λεπτομερειακά τις αρμοδιότητες της Επιτροπής, σύμφωνα με τις οποίες η Επιτροπή είναι επιφορτισμένη, κυρίως, με τη λήψη αποφάσεων αναφορικά με τις παραβάσεις που ο Νόμος καθορίζει, καθώς επίσης και με την επιβολή διοικητικών προστίμων και κυρώσεων, σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης.
Παράλληλα, με το άρθρο 20 του Νόμου, ο Νομοθέτης καθόρισε τις αρμοδιότητες της Υπηρεσίας, η οποία είναι υπεύθυνη για: (α) την εκτέλεση έργων γραμματείας της Επιτροπής, (β) την τήρηση των Μητρώων τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 22, (γ) τη συλλογή και τον έλεγχο πληροφοριών αναγκαίων για την άσκηση των κατά τον παρόντα Νόμο αρμοδιοτήτων, εξουσιών και καθηκόντων της Επιτροπής, (δ) την εισαγωγή καταγγελιών και την υποβολή εισηγήσεων προς την Επιτροπή, (ε) τη διενέργεια των κατά τον παρόντα Νόμο αναγκαίων κοινοποιήσεων και δημοσιεύσεων και,

[16] Κανονισμός (ΕΚ) του Συμβουλίου αριθ. 1/2003 της 16ης Δεκεμβρίου 2002 για την εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της Συνθήκης, Επίσημη Εφημερίδα L 001 της 4.1.2003.

(στ) την παροχή προς την Επιτροπή κάθε δυνατής διευκόλυνσης προς εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων, εξουσιών και καθηκόντων της.
Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης, η διερεύνηση της έγινε από την Υπηρεσία, η οποία στη βάση του άρθρου 35(4) του Νόμου έχει την ευθύνη να διεξάγει τη δέουσα προκαταρκτική έρευνα. Η Υπηρεσία διενήργησε τη δέουσα προκαταρκτική έρευνα της κατόπιν των οδηγιών της Επιτροπής σε σχετική συνεδρία της και με την ολοκλήρωση αυτής καταχώρισε σχετικό σημείωμα στο διοικητικό φάκελο της υπόθεσης.
Εν συνεχεία, η Επιτροπή, αφού μελέτησε το σημείωμα της Υπηρεσίας κατέληξε σε *εκ πρώτης όψεως* πιθανολογούμενη παράβαση και προχώρησε στον καταρτισμό Εκθέσεων Αιτιάσεων κοινοποιώντας την στα εμπλεκόμενα μέρη. Τονίζεται ότι η Έκθεση Αιτιάσεων αποτελεί στην ουσία μια γραπτή έκθεση, την οποία καταρτίζει η Επιτροπή προς ενημέρωση των επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, αναφορικά με τις αιτιάσεις που εκ πρώτης όψεως διατυπώνονται εις βάρος τους για πιθανολογούμενες παραβάσεις των διατάξεων του Νόμου. Υπογραμμίζεται ότι στην έκθεση αυτή, που είναι το έναυσμα της όλης διαδικασίας, οι αναφορές σε «παράβαση», συνοδεύονται από τη λέξη «πιθανολογούμενη» ή/και «εκ πρώτης όψεως», ενώ από το κείμενο μπορεί ευκόλως να διαφανεί ότι αυτή αφορά εκ πρώτης όψεως πιθανολογούμενες παραβάσεις στις οποίες καλούνται τα εμπλεκόμενα μέρη να απαντήσουν. Η Επιτροπή καταλήγει στην τελική της απόφαση μόνο αφού προηγηθεί η διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 17 του Νόμου, και καταγράφηκε πιο πάνω, με ενδιάμεσα στάδια την πραγματοποίηση επιθεώρησης του διοικητικού φακέλου και τις ενδιάμεσες συνεδρίες της Επιτροπής κατά τις οποίες οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις υποβάλλουν τις γραπτές παρατηρήσεις επί της έκθεσης αιτιάσεων, καθώς και προφορική διαδικασία που διεξάγεται ενώπιον της όπου τα μέρη έχουν το δικαίωμα να αναπτύξουν τις θέσεις τους και να αναλύσουν ενδελεχώς τις απόψεις τους. Όλα τα παραπάνω βήματα της προβλεπόμενης διαδικασίας, έχουν ακολουθηθεί κατά γράμμα από την Επιτροπή στην παρούσα υπόθεση. Καθίσταται λοιπόν αντιληπτό ότι στην υπό εξέταση υπόθεση τηρήθηκαν οι αρχές της αμεροληψίας και της φυσικής δικαιοσύνης από την Επιτροπή στη βάση των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου. Άλλωστε, οι αποφάσεις της Επιτροπής υπόκεινται σε έλεγχο τόσο από το Διοικητικό Δικαστήριο, στα πλαίσια άσκησης προσφυγής όσο και από το Ανώτατο Δικαστήριο, κατ' έφεση, δυνάμει του Άρθρου 146 του Συντάγματος, ο έλεγχος του οποίου παρέχει τα εχέγγυα του Άρθρου 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης και του Άρθρου 30.2 του Συντάγματος.
Η Επιτροπή, εξέτασε σωρεία αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου και αφού υπογραμμίζει ότι σε μεγάλο αριθμό αποφάσεων αυτού, έχει αποφασιστεί το θέμα τελεσιδίκως, σημειώνει την απόφαση της Πλήρους Ολομέλειας στην υπόθεση *Sigma Radio T.V. Ltd v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου* (2004) 3 Α.Α.Δ, 134, στην οποία γίνεται αναφορά ότι μια διοικητική αρχή δεν είναι Δικαστήριο *stricto sensu* και δεν υπάρχει παραβίαση του Άρθρου 30.2 του Συντάγματος και του άρθρου 6.1 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με την προϋπόθεση πάντοτε ότι ο Νόμος και οι Κανονισμοί του διοικητικού οργάνου παρέχουν, όπως και εδώ το εχέγγυο της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας.[17]
Παράλληλα, η Επιτροπή σημειώνει ότι παρόμοιο με το υπό εξέταση θέμα τέθηκε σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης από το 1980, στην Υπόθεση 209-215/78 *Heintz van Landewyck Sarl κ.α. κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1980, 3125. Το Δικαστήριο έκρινε ότι το άρθρο 6(1) της Συνθήκης δεν ήταν σχετικό, καθότι η Επιτροπή δεν ήταν Δικαστήριο, σύμφωνα με την έννοια του εν λόγω άρθρου. Έκτοτε το Δικαστήριο επανέλαβε την ίδια θέση σε σωρεία αποφάσεών του (Συνεκδικασθείσες Υποθέσεις 100-103/80 *Musique Diffusion Francaise SA and others v. Commission*, Συλλογή 1983, 1825, Υπόθεση Τ-11/89 *Shell v. Commission*, Συλλογή 1992, ΙΙ-757.) Αξίζει να σημειωθεί ότι, σε σχετικά νεότερες αποφάσεις, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι: «*η αποτελεσματικότητα του κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού θα επηρεαζόταν σοβαρά αν γινόταν δεκτή η άποψη ότι το δίκαιο του ανταγωνισμού υπάγεται στο ποινικό*» (βλ. αποφάσεις C-388/00, *Volskwage,* Συλλογή 2003, Ι-9189, σκέψη 97 και Τ-276/04, *Compagnie Maritime Belge*, Συλλογή 2008, ΙΙ-1277, σκέψη 66).
Ακόμα, η Επιτροπή σημείωσε ότι στην Υπόθεση Τ-348/94, *Espanola SA κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1998, σελ. ΙΙ-1875, η προσφεύγουσα υποστήριξε ότι η σώρευση των λειτουργιών της ανακρίσεως

[17] Βλ. Απόφαση Ανωτάτου Δικαστηρίου στην προσφυγή αρ. 1006/2009, *Aspis Πρόνοια ΑΕΓΑ, Aspis Holding Public Company Limited και Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς*, ημερομηνίας 22/7/2010.

και της αποφάσεως στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή προσβάλλει το θεμελιώδες δικαίωμα του κρίνεσθαι από αμερόληπτο και ανεξάρτητο δικαστήριο, με επίκληση του άρθρου 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης. Μεταξύ άλλων, η προσφεύγουσα ισχυρίστηκε ότι παρόλο που η μεροληψία της Επιτροπής θα μπορούσε να επανορθωθεί εάν υπήρχε η δυνατότητα άσκησης προσφυγής ενώπιον δικαιοδοτικού οργάνου το οποίο διαθέτει εξουσία πλήρους δικαιοδοσίας, εντούτοις ο έλεγχος που ασκεί το Πρωτοδικείο «*ουδόλως είναι έλεγχος πλήρους δικαιοδοσίας καθιστών δυνατή την έρευνα όλων των πραγματικών και νομικών εκτιμήσεων*». Το Γενικό Δικαστήριο (πρώην Πρωτοδικείο) απέρριψε τον προβληθέντα λόγο ακύρωσης τονίζοντας ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να χαρακτηρισθεί ως «δικαστήριο» κατά την έννοια του άρθρου 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης, ενώ ο έλεγχος νομιμότητας που ασκεί το Πρωτοδικείο επί των αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τις οποίες διαπιστώνεται παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού και επιβάλλονται πρόστιμα «*πρέπει να θεωρηθεί ως αποτελεσματικός δικαστικός έλεγχος της προσβαλλόμενης πράξης*.»

Επισημαίνεται ότι η εξέταση του νομοθετικού πλαισίου και της εφαρμογής του από έκαστη αρχή και χώρα για σκοπούς εξαγωγής συμπερασμάτων αναφορικά με ύπαρξη κυρώσεων ποινικής φύσεως ή μη ύπαρξη αποτελεσματικού δικαστικού ελέγχου πρέπει να εξετάζεται στη βάση των συγκεκριμένων νομοθεσιών και διατάξεων που εφαρμόζεται σε αυτή και όχι *in abstracto*. Στην περίπτωση της Κυπριακής Δημοκρατίας το Ανώτατο Δικαστήριο έχει ήδη εκδώσει δύο σχετικές αποφάσεις,[18] ενώ το Διοικητικό Δικαστήριο με την απόφασή του ημερομηνίας 12/9/2016 στις *Συνεκδικαζόμενες Υποθέσεις Αρ. 5669/2013 (*ΠΦΑΪΖΕΡ ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ-ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΩΝ (PFIZER HELLAS-CYPRUS BRANCH) και ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ) και Αρ. 5670/2013 *(*PHADISCO LTD και ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ) στην οποία καταγράφονται τα ακόλουθα:

«*Τέλος, ισχυρίζονται οι αιτήτριες ότι η προσβαλλόμενη απόφαση παραβιάζει συγκεκριμένα θεμελιώδη δικαιώματά τους και δη το δικαίωμά τους σε δίκαιη δίκη, που κατοχυρώνεται στο Άρθρο 30.2*[9] *του Συντάγματος, το περιεχόμενο του οποίου αποτελεί την κατ' ουσίαν αντιγραφή του άρθρο 6(1) της Ε.Σ.Δ.Α.. Ούτε αυτός ο ισχυρισμός με βρίσκει σύμφωνο.*

Εν πρώτοις, επισημαίνεται ότι ο Νόμος, όπως αναφέρει και στο προοίμιο του, σκοπό έχει και την εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003, αναφορικά με την εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού που προβλέπονται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΛΕΕ). Στο άρθρο 23 του εν λόγω Κανονισμού προβλέπεται ότι τα κράτη μέλη ορίζουν την αρχή ανταγωνισμού ή τις αρχές που είναι αρμόδιες για την εφαρμογή των άρθρων 81 και 82 της προαναφερθείσας Συνθήκης, κατά τρόπο που να τηρούνται οι διατάξεις του Κανονισμού, και ότι, στην περίπτωση που η επιβολή κοινοτικής νομοθεσίας ανταγωνισμού ανατίθεται σε διοικητικές και δικαστικές αρχές, τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν διάφορες εξουσίες και καθήκοντα στις αρχές αυτές, είτε είναι διοικητικές είτε είναι δικαστικές. Στην ημεδαπή έννομη τάξη, και κατ' εφαρμογή των πιο πάνω, ιδρύθηκε ως ανεξάρτητη αρχή η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού, δυνάμει του άρθρου 8 του Νόμου 13(Ι)/2008, της οποίας οι αρμοδιότητες, ως προβλέπονται ρητά στο Νόμο αυτό, παραπέμπουν σαφώς σε λειτουργίες και αρμοδιότητες διοικητικού οργάνου και/ή διοικητικής αρχής. Όπως δε έχει κατ' επανάληψη νομολογηθεί, μια διοικητική αρχή δεν είναι δικαστήριο και δεν τηρούνται οι ίδιες κατ' ανάγκη διαδικασίες, αλλά είναι και λειτουργεί ως διοικητικό όργανο (αναφέρω χαρακτηριστικά την απόφαση της Πλήρους Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Sigma Radio T.V. Ltd v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (2004) 3 Α.Α.Δ. 134, καθώς και την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην ΑΝΤΕΝΝΑ ΛΙΜΙΤΕΔ v. ΑΡΧΗΣ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ, Υποθ. Αρ. 573/2007, ημερ. 23.3.2010).

Στις προαναφερθείσες αποφάσεις (Sigma Radio T.V. Ltd και ΑΝΤΕΝΝΑ ΛΙΜΙΤΕΔ) κρίθηκε επίσης ότι η λειτουργία μιας διοικητικής αρχής και η υπ' αυτής ακολουθητέα διαδικασία πληροί τα εχέγγυα της ανεξαρτησίας και αμεροληψίας, εφόσον παρέχεται η δυνατότητα πρόσβασης σε αμερόληπτο δικαστήριο για προσβολή της διοικητικής απόφασης. Τονίστηκε συναφώς ότι ο αναθεωρητικός έλεγχος που ασκείται δυνάμει του Άρθρου 146 είναι όντως επαρκής, δεδομένου ότι είναι διοικητική πράξη που τίθεται υπό αναθεώρηση, και ότι διαφορετική προσέγγιση θα παραγνώριζε τη φύση του

---

[18] Υπόθεση Sigma Radio T.V. Ltd v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (2004) 3 Α.Α.Δ, 134 και Απόφαση Ανωτάτου Δικαστηρίου στην προσφυγή αρ. 1006/2009, Aspis Πρόνοια ΑΕΓΑ, Aspis Holding Public Company Limited και Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ημερομηνίας 22/7/2010.

δικαστικού ελέγχου ως ακυρωτικού και θα ισοδυναμούσε με κατάργηση της έννοιας της φύσης της διοικητικής διαδικασίας. Επισημαίνω στο σημείο αυτό και την απόφαση του Ε.Δ.Α.Δ. στην Sigma Radio Television Ltd v. Cyprus, Applications nos. 32181/04 and 35122/05, όπου το Δικαστήριο, κατά την εξέταση της προαναφερθείσας απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Sigma Radio T.V. Ltd, διαπίστωσε ότι "the Supreme Court fully satisfied the requirements of independence and impartiality and provided the other guarantees of Article 6 of the Convention".

Δεν μου διαφεύγει ότι οι πιο πάνω αποφάσεις αφορούσαν την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, η οποία έχει κατ' επανάληψη λεχθεί ότι αποτελεί διοικητική αρχή, ωστόσο δεν μπορώ να αντιληφθώ γιατί, εντός του ιδίου πλαισίου και υπό το φως των πιο πάνω αποφάσεων, να μην αποτελεί και/ή να μην μπορεί να χαρακτηριστεί ως διοικητική αρχή και η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού, οι αρμοδιότητες και ο τρόπος λειτουργίας της οποίας και ειδικότερα η μεθοδολογία διερεύνησης παραβάσεων και λήψης αποφάσεων, όπως προκύπτει από το Νόμο, είναι δομημένος κατ' αντιστοιχία με τον τρόπο λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε θέματα ανταγωνισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.). Όπως δε ορθά επισημαίνει η ευπαίδευτη συνήγορος για την καθ' ης η αίτηση, αναλογικότητα υπάρχει και μεταξύ του ελέγχου που ασκείται από τα Δικαστήρια της Ε.Ε. επί αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε θέματα ανταγωνισμού και του αντίστοιχου ελέγχου του Ανωτάτου Δικαστηρίου (και νυν του Διοικητικού Δικαστηρίου) σε αντίστοιχες αποφάσεις της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού, δεδομένης και της διάταξης του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, σύμφωνα με την οποία ο έλεγχος των Δικαστηρίων της Ε.Ε. συνίσταται σε έλεγχο νομιμότητας στη βάση αναρμοδιότητας, παράβασης ουσιώδους τύπου, παράβασης των Συνθηκών ή οποιουδήποτε κανόνα σχετικού με την εφαρμογή τους και κατάχρησης εξουσίας. Έχει δε καταστεί σαφές και σε επίπεδο Ενωσιακού δικαίου ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως «δικαστήριο» εν τη εννοία του άρθρου 6 της Ε.Σ.Δ.Α., ενώ ο έλεγχος που ασκείται από το Γενικό Δικαστήριο (πρώην Πρωτοδικείο) επί των αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με τις οποίες διαπιστώνεται παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού και επιβάλλονται πρόστιμα αποτελεί αποτελεσματικό δικαστικό έλεγχο της προσβαλλόμενης πράξης (βλ. Υπόθεση Τ-348/94, Espanola SA v. Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. ii-1875, η οποία στη συνέχεια επικυρώθηκε με την απόφαση C-282/98 του Δ.Ε.Ε., Συλλογή 2000, σ. I-9817).

Ενόψει των πιο πάνω, καταλήγω ότι σαφώς και η Επιτροπή, ενεργώντας στα πλαίσια του Νόμου και των υπ' αυτού καθοριζομένων αρμοδιοτήτων της, υπέχει το χαρακτήρα διοικητικού οργάνου και ως τέτοιο λειτουργεί, με σαφώς δομημένες λειτουργίες και κατ' ανάλογη εφαρμογή του αντίστοιχου πλαισίου λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όσον αφορά θέματα ανταγωνισμού, σε επίπεδο Ενωσιακού δικαίου. Η δε δυνατότητα προσφυγής ενώπιον αμερόληπτου και ανεξάρτητου Δικαστηρίου δυνάμει του Άρθρου 146 του Συντάγματος, όπως έχει λεχθεί και πιο πάνω, διασφαλίζει επαρκώς τα εχέγγυα αμεροληψίας και ανεξαρτησίας και, συνακόλουθα, ουδεμία παραβίαση των διατάξεων του Άρθρου 30.2 του Συντάγματος και 6 της Ε.Σ.Δ.Α. υφίσταται.

Στη βάση των πιο πάνω, δεν μπορώ να συμφωνήσω ούτε με τον ισχυρισμό ότι οι υπό της Επιτροπής επιβαλλόμενες κυρώσεις συνιστούν ποινικές κυρώσεις. Ο ίδιος ο Νόμος (βλ. άρθρο 42) χαρακτηρίζει ως «διοικητικά πρόστιμα» τις υπό της Επιτροπής επιβαλλόμενες χρηματικές ποινές για παραβάσεις των διατάξεων αυτού. Επιπρόσθετα, το Ανώτατο Δικαστήριο έχει κατ' επανάληψη αποφανθεί ότι οι υπό των διαφόρων διοικητικών οργάνων επιβαλλόμενες κυρώσεις δεν αποτελούν ποινές ποινικού δικαίου, αλλά διοικητικές ποινές που προκύπτουν από διοικητική διαδικασία (βλ. Μυροφόρα (Μιράντα) Παπαγεωργίου v. Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, Υποθ. Αρ. 585/2007, ημερ. 9.6.2009, Α.Τ.Η.Κ. v. Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων, Υποθ. Αρ. 1339/2006, ημερ. 19.3.2007, Sigma Radio T.V. Ltd v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, Υποθ. Αρ. 1096/01, ημερ. 7.1.2003 και Sigma Radio T.V. Ltd v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, Υποθ. Αρ. 393/2003, ημερ. 14.2.2006). Όπως αποφασίστηκε σε παρόμοιο ζήτημα από το Ανώτατο Δικαστήριο στην Αίτηση Αρ. 78/91, Παμπίνος Χαραλάμπους κ.α, για άδεια υποβολής αίτησης για την έκδοση εντάλματος Prohibition και αφορούσε τη δικαστική διαδικασία που διεξαγόταν ενώπιον της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού σχετικά με την απεργία των πρατηριούχων πετρελαιοειδών με αριθμό 1313/Α, «η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού δεν ήταν δικαστήριο, ούτε δικαστική επιτροπή, ούτε ασκούσε δικαστική εξουσία, οι δε ποινές που είχε εξουσία να επιβάλει ήσαν διοικητικής, και όχι ποινικής, φύσεως». Μάλιστα, στα Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας" 1929-1959, στη σελ. 168, Κεφ. Δ, παράγραφος

3(viii), με τίτλο "Διοικητικά Μέτρα και διοικητικαί ποιναί", στην οποία γίνεται παραπομπή από την πιο πάνω απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, αναφέρονται τα εξής, άμεσα σχετικά:

«Σημειωτέον, ότι η νομολογία ονομάζει διοικητικά μέτρα και τας καλουμένας διοικητικάς ποινάς (πλην των πειθαρχικών), ήτοι πρόστιμα κλπ. επιβαλλόμενα εις βάρος των διοικουμένων των μη διατελούντων εν πειθαρχική σχέσει προς το Κράτος ή άλλον οργανισμόν δημοσίου δικαίου, ουχί προς κολασμόν των, αλλά προς εξαναγκασμόν των, όπως συμμορφώνται προς ωρισμένας νομίμους υποχρεώσεις των: 1276 (34), 436, 538 (51), 1825 (54), δια την εξασφάλισιν της κανονικής λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών και χάριν του γενικού συμφέροντος».

Ενόψει των πιο πάνω, καταλήγω ότι ούτε ο ισχυρισμός περί παραβίασης των διατάξεων του Άρθρου 30.2 του Συντάγματος και του άρθρου 6 της Ε.Σ.Δ.Α. ευσταθεί και, συνακόλουθα, αυτός υπόκειται σε απόρριψη.»

Η Επιτροπή, στη βάση όλων όσων αναλύθηκαν ανωτέρω, ομόφωνα καταλήγει ότι δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή η θέση και οι ισχυρισμοί της καταγγελλόμενης εταιρείας και ως εκ τούτου απορρίπτονται.

7.3 <u>Έννομο συμφέρον</u>

Βάσει του άρθρου 35(1) και (2) του Νόμου, δικαίωμα καταγγελίας πιθανών παραβάσεων του Νόμου, έχει οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο έχει έννομο προς τούτο συμφέρον.

Η Επιτροπή, ως το αρμόδιο διοικητικό όργανο, έχει υποχρέωση να προβεί στη δέουσα έρευνα υπό τις περιστάσεις για να διαπιστώσει κατά πόσο η εταιρεία Karydas έχει έννομο συμφέρον να προβεί στην πιο πάνω καταγγελία, ήτοι κατά πόσο υπέστη ή κατά πόσο υπάρχει σοβαρός ή πιθανός κίνδυνος να υποστεί αισθητή οικονομική βλάβη ή να τεθεί σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό, ως άμεσο αποτέλεσμα της παράβασης.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, στη βάση των στοιχείων του διοικητικού φακέλου της υπόθεση, προκύπτει ότι η εταιρεία Karydas συνάπτει από το 2006 με την καταγγελλόμενη εταιρεία, η οποία διαχειρίζεται κατά αποκλειστικότητα τους χώρους του ΔΑΛ, συμφωνίες για χρήση προκαθορισμένων χώρων στάθμευσης εντός του ΔΑΛ με σκοπό την παροχή της εξειδικευμένης υπηρεσίας στάθμευσης valet προς τους πελάτες της.

Επομένως, η εταιρεία Karydas, στο πλαίσιο της συνεργασίας της με την εταιρεία Hermes, είναι δυνατόν να επηρεάζεται άμεσα ή/και έμμεσα από οποιαδήποτε πολιτική που ενδεχομένως εφαρμόζει η καταγγελλόμενη εταιρεία και εφόσον υπάρχει κίνδυνος σοβαρής οικονομικής βλάβης της καταγγέλλουσας με επιπτώσεις και στον ελεύθερο ανταγωνισμό, είχε έννομο συμφέρον να προβεί στην υπό εξέταση καταγγελία.

Στη βάση όσων προαναφέρθηκαν, η Επιτροπή, στη συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16/3/2016, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η καταγγέλλουσα εταιρεία νομιμοποιείτο να προβεί στην καταγγελία, καθότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις του άρθρου 35 του Νόμου.

7.4 <u>Επιχείρηση</u>

Το άρθρο 2 του Νόμου ορίζει ως «επιχείρηση» κάθε φορέα που ασκεί οικονομική δραστηριότητα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τον διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησής του.

Σύμφωνα και με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής το «ΔΕΕ»), η έννοια επιχείρηση, στο πλαίσιο του ανταγωνισμού συμπεριλαμβάνει «*κάθε οντότητα που ασκεί οικονομικής ή εμπορικής φύσεως δραστηριότητες*», ανεξάρτητα από τη νομική της υπόσταση και τον τρόπο με τον οποίο χρηματοδοτείται.[19] Επιπλέον, το ΔΕΕ έχει αποφανθεί ότι ο όρος «*οικονομικής φύσεως δραστηριότητα*», εφαρμόζεται σε οποιαδήποτε δραστηριότητα που έχει σχέση με την προσφορά αγαθών και/ή υπηρεσιών σε συγκεκριμένη αγορά, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που την διέπει και τον τρόπο της χρηματοδότησής της και η οικονομική δραστηριότητα συνίσταται σε κάθε δραστηριότητα προσφοράς αγαθών ή υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά.[20]

Η Επιτροπή παρατηρεί ότι, η καταγγελλόμενη έχει αναλάβει τον έλεγχο και τη διοίκηση των αερολιμένων της Λάρνακας και της Πάφου από τις 12 Μαΐου 2006 για 25 χρόνια, με την υπογραφή της «*Σύμβασης Παραχώρησης για την Ανάπτυξη και Διαχείριση Διεθνών Αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου*» με την Κυπριακή Δημοκρατία. Η εν λόγω Σύμβαση αφορούσε τα σχέδια για ανάπτυξη

---

[19] Υπόθεση C-41/90, *Hofner & Elsner v. Macrotron*, [1991] ECR I-1979; Υπόθεση 170/83, *Hydrotherm v. Compact*, [1984] ECR 2999.

[20] *Ibid.*

και των δύο αεροδρομίων με τη δημιουργία ενός νέου «passenger terminal building» σε κάθε αεροδρόμιο, καθώς και άλλων κατασκευών, διαμορφώνοντας τα έτσι σε αεροδρόμια πρώτης τάξης, με πρωτοποριακές εγκαταστάσεις, δίνοντας έμφαση στην εξυπηρέτηση πελατών. Η Hermes μέσω της εν λόγω σύμβασης έχει δικαίωμα διαχείρισης αυτών, το οποίο περιλαμβάνει την παραχώρηση αποκλειστικών δικαιωμάτων στην ίδια να εκτελέσει και διεκπεραιώσει τα έργα, τη Διεύθυνση, λειτουργία και παροχή υπηρεσιών αεροδρομίου, σύμφωνα με το Schedule 3 της Σύμβασης.[21]

Στον όρο 4.1.1 της Σύμβασης, ορίζονται τα ακόλουθα:

«4.1.1. The Grantor hereby grants to the Project Co (Hermes) for the whole of the Project Period the exclusive right to provide the Project Operations (including all advertising, retail, catering and rental services at the Airport. ProjectCo is responsible for performing all activities needed to finance, complete the Design, carry out and perform the Project Operations at the Airport in accordance with the terms of Agreement».

Σημειώνεται περαιτέρω ότι, στην υπόθεση *Aéroport de Paris κατά της Επιτροπής,*[22] το Δικαστήριο έκρινε ότι η διάθεση αερολιμενικών εγκαταστάσεων στις αεροπορικές εταιρείες και στους διάφορους φορείς παροχής υπηρεσιών έναντι καταβολής τέλους, το οποίο καθορίζεται ελεύθερα, συνιστά δραστηριότητα οικονομικής φύσεως. Επιπλέον, το Δικαστήριο στην εν λόγω απόφαση έκρινε ότι οι εγκαταστάσεις των αερολιμένων αποτελούν βασική διευκόλυνση, υπό την έννοια ότι η χρήση τους είναι απαραίτητη για την παροχή υπηρεσιών, ιδίως υπηρεσιών εδάφους. Η διαχείριση και διάθεση των εγκαταστάσεων αυτών για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών συνιστούν οικονομική δραστηριότητα.

Στην ίδια υπόθεση, το Δικαστήριο σημείωσε ότι: «*Στο πλαίσιο του δικαίου του ανταγωνισμού, η έννοια της επιχειρήσεως καλύπτει κάθε φορέα που ασκεί οικονομική δραστηριότητα, ήτοι που προσφέρει αγαθά ή παρέχει υπηρεσίες σε μια δεδομένη αγορά, ανεξαρτήτως του νομικού καθεστώτος που τον διέπει και του τρόπου χρηματοδοτήσεώς του». Αυτό συμβαίνει στην περίπτωση ενός δημόσιου οργανισμού ο οποίος, πέραν των αμιγώς διοικητικών δραστηριοτήτων, ιδίως των καθηκόντων αστυνομεύσεως διαχειρίζεται και εκμεταλλεύεται αεροδρόμια. Πράγματι, οι δραστηριότητες αυτές είναι οικονομικής φύσεως δεδομένου ότι, αφενός, συνίστανται στη διάθεση αερολιμενικών εγκαταστάσεων στις αεροπορικές εταιρίες και στους διάφορους φορείς παροχής υπηρεσιών έναντι καταβολής τελών το ύψος των οποίων καθορίζεται ελεύθερα από τον φορέα διαχειρίσεως και δεδομένου ότι, αφετέρου, οι δραστηριότητες αυτές δεν περιλαμβάνουν την άσκηση δημόσιας εξουσίας, διακρίνονται δε από τις δραστηριότητες που αφορούν την άσκηση δημόσιας εξουσίας.*».[23]

Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή ομόφωνα καταλήγει ότι η εταιρεία Hermes χαρακτηρίζεται ως επιχείρηση, σύμφωνα με τον ορισμό που δίδει ο Νόμος, στο άρθρο 2, εφόσον η διαχείριση και διάθεση των εγκαταστάσεων/υποδομών του ΔΑΛ συνιστά εμπορικής φύσεως δραστηριότητα.

7.5 <u>Σχετική Αγορά</u>

7.5.1 <u>Σχετική αγορά προϊόντος</u>

Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με τον τρόπο οριοθέτησης της σχετικής αγοράς για σκοπούς του ενωσιακού δικαίου του ανταγωνισμού (97/C 372/03):

«η αγορά του σχετικού προϊόντος περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα ή και τις υπηρεσίες που είναι δυνατό να εναλλάσσονται ή να υποκαθίστανται αμοιβαία από τον καταναλωτή, λόγω των χαρακτηριστικών, των τιμών και της χρήσης για την οποία προορίζονται».[24]

Η εναλλαξιμότητα ή η υποκατάσταση δεν εκτιμάται μόνον από την άποψη των αντικειμενικών χαρακτηριστικών των σχετικών προϊόντων και υπηρεσιών, αλλά λαμβάνονται κυρίως υπόψη οι συνθήκες ανταγωνισμού και η διάρθρωση της ζήτησης και προσφοράς στην αγορά.[25]

---

[21] Βλ. Απόφαση ΕΠΑ:52/2012, Καταγγελία της εταιρείας MEGA FLYPARK LTD εναντίον της εταιρείας HERMES AIRPORTS LTD, σελ. 8.

[22] Υπόθεση Τ-128/98, *Aéroports de Paris κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,* Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 2000 σελίδα ΙΙ-03929.

[23] Υπόθεση C-82/01 P, Aéroports de Paris κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, [2002], Συλλογή της Νομολογίας 2002 I-09297.

[24] Βλ. Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον καθορισμό της σχετικής αγοράς, ΕΕ C 372 της 3.12.1997.

[25] Υπόθεση 322/81, *NV Nederlandshe Banden Industrie Michelin κατά Επιτροπής*, Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 1983 σελ.3461, παρ.37.

Με τον ορισμό της σχετικής αγοράς προσδιορίζονται τα όρια εντός των οποίων ασκείται ο ανταγωνισμός μεταξύ επιχειρήσεων και καθορίζεται το πλαίσιο εντός του οποίου εφαρμόζεται η εθνική και η ενωσιακή πολιτική ανταγωνισμού. Επίσης, κύριος σκοπός του προσδιορισμού της σχετικής αγοράς είναι να διαπιστώσει η Επιτροπή τους ανταγωνιστικούς περιορισμούς τους οποίους αντιμετωπίζουν οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις. Προκειμένου δε, περί εφαρμογής του άρθρου 6(1) του Νόμου, ο ορισμός της αγοράς αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για να εξεταστεί αν υπάρχει δεσπόζουσα θέση σε αυτήν την αγορά.

Ως προς τον προσδιορισμό της σχετικής αγοράς, η Επιτροπή έχει σημειώσει ότι το αντικείμενο της παρούσας υπό εξέταση καταγγελίας αφορά την *αγορά διαχείρισης και εκμετάλλευσης του αερολιμένα Λάρνακας*, στην οποία δραστηριοποιείται η εταιρεία Hermes.

Η Επιτροπή επαναλαμβάνει ότι η αποκλειστική διαχείριση και εκμετάλλευση των αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου ανατέθηκε στην εταιρεία Hermes με τη «*Σύμβαση Παραχώρησης για την Ανάπτυξη και διαχείριση των Διεθνών Αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου*», η οποία υπογράφηκε το 2006 και έχει ισχύ για 25 χρόνια.

Η Hermes, η οποία έχει το δικαίωμα εκμετάλλευσης του χώρου του ΔΑΛ, είναι ο αποκλειστικός φορέας εκμετάλλευσης του και ασχολείται κυρίως με τη διαχείριση των αερολιμενικών υποδομών και την εξασφάλιση της καλής λειτουργίας τους ελέγχοντας και συντονίζοντας το σύνολο των δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα σε αυτόν. Επομένως, η Επιτροπή κρίνει ότι η Hermes δραστηριοποιείται στη *σχετική αγορά της διαχείρισης των αερολιμενικών υποδομών.*

Η διαχείριση των αερολιμενικών υποδομών συνήθως περιλαμβάνει την ανάπτυξη, τη συντήρηση, τη λειτουργία και την παροχή υποδομών όπως αεροδιαδρόμων, χώρων στάθμευσης, υπόστεγων για αεροπλάνα και άλλες εγκαταστάσεις, όπως επίσης και το συντονισμό και τον έλεγχο των δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα στο αεροδρόμιο. Επίσης, αναφορικά με τη διαχείριση και την παροχή αερολιμενικών υποδομών μπορούν να προσδιοριστούν διακριτές αγορές, σύμφωνα με τους διαφορετικούς τύπους των υποδομών.[26]

Περαιτέρω, η Επιτροπή σημειώνει ότι, η εταιρεία Hermes στη βάση της προαναφερθείσας σύμβασης, διαχειρίζεται και τον ευρύτερο χώρο και εγκαταστάσεις των αερολιμένων. Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά το ΔΑΛ, ο ευρύτερος χώρος του αερολιμένα συμπεριλαμβάνει τους δρόμους που οδηγούν στο τερματικό του αεροδρομίου Λάρνακας, το δρόμο μπροστά από το χώρο αναχωρήσεων και αφίξεων, το δημόσιο χώρο βραχυπρόθεσμης στάθμευσης και μακροπρόθεσμης στάθμευσης, το χώρο βραχυπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης στάθμευσης για λεωφορεία, το χώρο στάθμευσης για ταξί και το χώρο στάθμευσης για οχήματα δημόσιας μεταφοράς.[27]

Η Επιτροπή, για την κατάληξη της οριοθέτησης της σχετικής αγοράς, λαμβάνει υπόψη τα όσα προαναφέρθηκαν και έχει σημειώσει τα όσα κατέθεσε η καταγγελλόμενη εταιρεία και τις θέσεις της για το ότι ο ορισμός της σχετικής αγοράς προϊόντος της Επιτροπής είναι εσφαλμένος, καθότι όπως αναφέρεται η παροχή υπηρεσιών valet που δραστηριοποιείται η καταγγέλλουσα εταιρεία είναι διακεκριμένη αγορά. Επίσης, συνεκτιμά ότι η καταγγελλόμενη εταιρεία υποστηρίζει ότι: «*η απόδοση χαρακτηριστικών ταυτοσημότητας υπηρεσιών, σαν* ***«υπηρεσιών στάθμευσης προς το επιβατικό κοινό»*** *και ανταγωνιστικότητας μεταξύ της Hermes και της Καταγγέλλουσας, υποβάλλεται ότι είναι καταφανώς λανθασμένη.*»

Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι: «*[…] εκτιμάται ότι λανθασμένα η ΕΠΑ και η Υπηρεσία της ΕΠΑ κρίνουν ότι οι εταιρείες Hermes και Karydas είναι ανταγωνίστριες. Μάλιστα δεν μπορεί να γίνει κατανοητό πώς κατέληξε η ΕΠΑ στον ισχυρισμό της αυτό, δεδομένου ότι η ίδια αναγνωρίζει, ότι δεν μπορούν να θεωρηθούν ως υποκατάστατες οι ακόλουθες υπηρεσίες: α) η υπηρεσία στάθμευσης εντός του χώρου του ΔΑΛ, που λόγω του ιδιαίτερου-χαρακτήρα της ευρύτερης δραστηριότητας της παρέχει και η Hermes, και β) η υπηρεσία valet parking που παρέχει η καταγγέλλουσα.*»

Επ' αυτών των θέσεων, η Επιτροπή διαφωνεί, καθότι λαμβάνοντας ως βάση τη σχετική νομολογία, που αναλύεται και στη συνέχεια, η αγορά παροχής υπηρεσιών στάθμευσης και στη συγκεκριμένη περίπτωση προς το επιβατικό κοινό του ΔΑΛ, αποτελεί μία γενική αγορά, όπου όλες οι εταιρείες, ως έχει αναφερθεί και στην απόφαση της Επιτροπής αρ. 52/2012, «*οι εταιρείες στάθμευσης οχημάτων εκτός του χώρου του αερολιμένα, […] δραστηριοποιούνται ως ανταγωνιστές της Hermes*

---

[26] AUTORITÀ GARANTE DELLA CONCORRENZA E DEL MERCATO, *A303 - AVIAPARTNER/SOCIETA' AEROPORTO GUGLIELMO MARCONI DI BOLOGNA*, *Provvedimento n. 12047*, 29/5/2003.

[27] Βλ. σχετικά *supra* υποσ. 21, Απόφαση της Επιτροπής, Αρ. 52/2012.

στην αγορά παροχής υπηρεσιών στάθμευσης σε επιβάτες του αερολιμένα που ταξιδεύουν στο εξωτερικό.» Επομένως, πρόκειται για υπο-αγορές στην αγορά της παροχής χώρου στάθμευσης και γι' αυτό το λόγο υπάρχει ανταγωνιστική σχέση. Επιπλέον, υπάρχει και η δυνατότητα της δραστηριοποίησης της Hermes ως δυνητικοί ανταγωνιστές και στην υποαγορά του *valet parking*, ως και ο ισχυρισμός της καταγγέλλουσας εταιρείας, διότι μια Επιτροπή θέλει να προστατεύσει και μακροπρόθεσμα τον ανταγωνισμό. Άρα οι δύο εταιρείες είναι ανταγωνιστές στην αγορά «υπηρεσιών στάθμευσης προς το επιβατικό κοινό», καθώς και δυνητικοί ανταγωνιστές στην υποαγορά του *valet parking*, αλλά η μία εταιρεία, ήτοι η Hermes, μπορεί να αποπέμψει εκτός αγοράς διαδοχικά μία μία όλες τις άλλες επιχειρήσεις valet, ώστε να γίνει κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, δηλαδή για να ολοκληρωθεί κάθετα η ίδια.

Περαιτέρω, αναφορικά με την υπόθεση του Αγγλικού Δικαστηρίου *Purple Parking Limited and Meteor Parking Ltd vs Heathrow Airport Limited* [28] στην οποία κάνει αναφορά η καταγγέλλουσα εταιρεία αναφερόμενη ότι: «*Το Δικαστήριο διέκρινε* ***με σαφήνεια τις υπηρεσίες valet από οποιαδήποτε άλλη παρεμφερή υπηρεσία στο αεροδρόμιο που ενέχει το στοιχείο στάθμευσης,*** *είτε πλησίον είτε μακράν των εισόδων του αεροδρομίου*», η Επιτροπή σημειώνει καταρχάς ότι το θέμα δεν διερευνήθηκε από την Εθνική Αρχή Ανταγωνισμού. Το αεροδρόμιο του Heathrow στο Λονδίνο βρέθηκε να έχει παραβιάσει το άρθρο 102(2)(γ) της ΣΛΕΕ και το αντίστοιχο εθνικό άρθρο, λόγω διακριτικής μεταχείρισης εταιρειών valet, καθώς το Δικαστήριο έκρινε ότι το αεροδρόμιο προέβαινε σε κατάχρηση της δεσπόζουσας του θέσης που διέθετε αναντίλεκτα στην ανάντη αγορά (upstream market) των εγκαταστάσεων του αεροδρομίου, ενώ κρίθηκε ότι το γεγονός ότι διέθετε δραστηριότητα παράλληλα και στην ίδια κατάντη αγορά (downstream market), δηλαδή στην ίδια αγορά που δραστηριοποιούνταν οι καταγγέλλουσες εταιρείες valet, αποτελούσε το κίνητρο για να πλήξει τους ανταγωνιστές του. Επομένως, για την εν λόγω απόφαση του Δικαστηρίου, ήταν κρίσιμος παράγοντας στην περίπτωση αυτή ότι η εταιρεία του αεροδρομίου διέθετε τη δική της (αν και μικρή) κατάντη λειτουργία valet στάθμευσης, καθότι δεδομένου ότι η διαπίστωση της παράβασης για διακριτική μεταχείριση βασίστηκε σε αυτό το γεγονός. Επομένως, η αντιμετώπιση και τα συμπεράσματα σε μία υπόθεση που δεν θα αφορούσαν παράβαση διακριτικής μεταχείρισης, θα ήταν διαφορετικά, καθότι λαμβάνονται υπόψη διαφορετικοί παράγοντες σε υπόθεση διακριτικής μεταχείρισης.

Επίσης γίνεται φανερό ότι ο δικαστής στην περίπτωση αυτή έλαβε σοβαρά υπόψη το γεγονός ότι, παρόλο που δεν υπήρχαν σαφείς ενδείξεις αντι-ανταγωνιστικής πρόθεσης πίσω από την αλλαγή της πολιτικής για την πρόσβαση σε συγκεκριμένο χώρο/προαύλιο, η εταιρεία του αεροδρομίου δεν μπόρεσε να παρουσιάσει κανένα δυνατό στοιχείο που να υποστηρίζει μια εναλλακτική εξήγηση. Είναι επίσης αξιοσημείωτο ότι, ενώ ο δικαστής διαπίστωσε ότι οι μάρτυρες των εναγόντων ήταν «πειστικά», «αξιόπιστοι», «προσεκτικοί» και «ειλικρινείς», διαπίστωσε ότι οι μάρτυρες της καταγγελλόμενης εταιρείας του αεροδρομίου ήταν «αφελείς», «αμυντικοί πέρα από τα φυσικά ένστικτα ενός διασταυρωμένου μάρτυρα», «υπερβολικά απρόθυμος να δεχτεί αυτό που ο [δικαστής βρήκε] πίστευε», «επιφυλακτικός», «όχι πάντα αξιόπιστος», «επιφανής», «και όχι πειστικός».

Κατά τον ίδιο τρόπο, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το Δικαστήριο φαίνεται να κατέληξε στη σχετική αγορά βασιζόμενο στα δεδομένα ρύθμισης των τερματικών και των χώρων ενός αεροδρομίου στο μέγεθος του Heathrow, λαμβάνοντας υπόψη την άνεση που προσφέρει η υπηρεσία valet και συγκρίνοντας αυτή με το πάρκινγκ μικρής διαμονής και την ελκυστικότητα των διαφόρων χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων, καθώς και τη διαφορετικότητα στις τιμές, ώστε να καταλήξει ότι η αγορά στην κατάντη ήταν η συγκεκριμένη που πρόσφεραν τις υπηρεσίες valet τόσο οι καταγγέλλουσες όσο και η καταγγελλόμενη. Δεδομένα που δεν ισχύουν στην υπό εξέταση περίπτωση ούτε και σχετίζονται με την ουσία της παράβασης, αλλά ούτε και με τα λοιπά στοιχεία που αφορούν τα χαρακτηριστικά της εν προκειμένω αγοράς.

Περαιτέρω, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη της σχετική νομολογία και επισημαίνει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην υπόθεσή της *Irish Continental Group v CCI Morlaix,*[29] αποφάσισε τη λήψη προσωρινών μέτρων κατά του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου της πόλης Morlaix

---

[28] HIGH COURT OF JUSTICE CHANCERY DIVISION, Case No: HC10C02364, *Purple Parking Limited and Meteor Parking Ltd vs Heathrow Airport Limited, [2011] EWCH 987.*

[29] Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Case IV/35.388, *Irish Continental Group v CCI Morlaix* [1995] 5 CMLR 787.

(ΕΒΕ του Morlaix), λόγω του ότι διαπίστωσε ότι έκανε κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης του, ως φορέας εκμετάλλευσης του λιμένα του Roscoff, που βρίσκεται στη Βρετάνη, διότι αρνήθηκε να χορηγήσει άδεια για την πρόσβαση της εταιρείας Irish Continental Group (IGG) που παρείχε υπηρεσίες μεταφοράς οχημάτων και επιβατών μέσω πορθμείων στις εγκαταστάσεις του ανωτέρω λιμένα κατά παράβαση του άρθρου 102 της ΣΛΕΕ (βάσει του αντίστοιχου άρθρου 86 της Συνθήκης).

Η Επιτροπή κατέληξε στο εύρημα παράβασης, παρά το γεγονός του ότι η εταιρεία που διαχειριζόταν το λιμάνι δεν λειτουργούσε η ίδια υπηρεσίες πορθμείων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έκρινε ότι η άρνηση της CCI Morlaix, χωρίς αντικειμενικό λόγο, να παραχωρήσει πρόσβαση στο λιμάνι σε μια επιχείρηση που επιθυμούσε να ανταγωνιστεί με μια επιχείρηση, η οποία δραστηριοποιείτο σε μία κατάντη αγορά (downstream market) συνιστούσε κατάχρηση ακόμα και ανεξάρτητα από οποιοδήποτε οικονομικό συμφέρον είχε η εταιρεία CCI Morlaix στην εταιρεία BAI που ήταν ο κύριος χρήστης του λιμανιού.[30]

Επίσης, χρήση της εν λόγω απόφασης έκανε και το High Court στην απόφασή του *Arriva The Shires Ltd -v- London Luton Airport Operations Limited.*[31] Το Αγγλικό Δικαστήριο εξέτασε υπόθεση που αφορούσε μια εκτεταμένη εκτίμηση κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης, στο πλαίσιο απαίτησης από εταιρεία λεωφορείων προς τον φορέα εκμεταλλεύσεως του αεροδρομίου, που ισχυριζόταν ότι είχε καταχρασθεί τη δεσπόζουσα θέση του με την παροχή αποκλειστικής παραχωρήσεως λειτουργίας μιας υπηρεσίας από το Σταθμό λεωφορείων του αεροδρομίου σ' έναν από τους ανταγωνιστές του.

Η ιδιαίτερη σημασία της προαναφερόμενης απόφασης έγκειται στο ότι το Αγγλικό Δικαστήριο προχώρησε ένα βήμα περισσότερο, καθώς η επιχείρηση που κατείχε δεσπόζουσα θέση δεν είχε η ίδια ενεργό ρόλο στην οικεία κατάντη αγορά και η εν λόγω εγκατάσταση/υποδομή δεν κατατάχθηκε στην απόφαση ως «βασική υπηρεσία ή ουσιώδης διευκόλυνση» παρόλα αυτά κρίθηκε ότι υπήρξε καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης χρησιμοποιώντας υπό το πρίσμα της διάκρισης μεταξύ των ανταγωνιστικών φορέων στην αγορά επόμενου σταδίου. Επομένως, εκ του αποτελέσματος φαίνεται ότι διευρύνεται η βάση για τη διαπίστωση καταχρήσεως δεσπόζουσας θέσεως σε υποθέσεις άρνησης παροχής πρόσβασης σε εγκαταστάσεις.

Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή καταλήγει ότι η προαναφερόμενη υπόθεση είναι παρεμφερή με την υπό εξέταση καταγγελία και όπως έχει ήδη καταγραφεί, τα αεροδρόμια και η υποδομή αυτών έχουν κριθεί από τη νομολογία ως βασική διευκόλυνση. Και εδώ απαντάται και η σχετική αμφιβολία που έθεσε η καταγγελλόμενη εταιρεία για την ουσιώδη διευκόλυνση στη βάση ότι η καταγγέλλουσα εταιρεία θα μπορούσε να δραστηριοποιηθεί εκτός αεροδρομίου.

Το σημείο αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την Επιτροπή αφού, στη βάση των ενώπιόν της στοιχείων και των όσων έχει αναφέρει η ίδια η καταγγέλλουσα εταιρεία, τα οποία εξετάστηκαν ενδελεχώς, προκύπτει ότι η εξεύρεση τρόπου παροχής προς τους επιβάτες υπηρεσίας τύπου valet εκτός του χώρου του αεροδρομίου είναι αδύνατη. Όπως φαίνεται, ακόμα και αν γινόταν η παράδοση του οχήματος από τον πελάτη της καταγγέλλουσας στην είσοδο του αεροδρομίου, η άμεση μεταφορά ενός οχήματος στον ιδιωτικό της χώρο προς φύλαξη θα απαιτούσε την ύπαρξη ενός μεγάλου αριθμού προσωπικού, ώστε να εξυπηρετηθούν πελάτες που θα έφταναν την ίδια ώρα, πράγμα το οποίο θα ανέβαζε ακόμα περισσότερο το κόστος της, ώστε στο τέλος της ημέρας να καταστεί ασύμφορη η χρήση από τον καταναλωτή της εν λόγω υπηρεσίας valet. Στη βάση των ενώπιόν της Επιτροπής στοιχείων φαίνεται πως, η καταγγέλλουσα εταιρεία αποτελεί εταιρεία που δραστηριοποιείται πολλά χρόνια στο συγκεκριμένο τομέα, διαθέτει ένα ευρύ πελατολόγιο και οι υπηρεσίες της εκτελούνται με επαγγελματικότητα. Επομένως, η Επιτροπή θεωρεί λογικό μια επιχείρηση να προέβαινε σε κάθε δυνατή ενέργεια έτσι ώστε να μπορούσε να παρέχει επιμελώς και επαγγελματικά τις υπηρεσίες της και χωρίς να υποβάλλεται στη διαδικασία να συνάπτει κάθε έτος συμφωνίες με την Hermes και να πληρώνει ένα σημαντικό ποσό για να έχει πρόσβαση στο χώρο εντός του αεροδρομίου. Και αν υπήρχε αυτή η δυνατότητα, η καταγγέλλουσα εταιρεία θα την είχε ήδη εφαρμόσει.

---

[30] *Ibid,* παρά. 59.

[31] HIGH COURT OF JUSTICE CHANCERY DIVISION, Case No: HC13D01784, *Arriva The Shires Ltd -v- London Luton Airport Operations Limited,* [2014] EWHC 64 (Ch).

Το Δικαστήριο, στην απόφαση *Arriva The Shires Ltd -v- London Luton Airport Operations Limited,* καθιστά σαφές, επικαλούμενο και την προαναφερόμενη απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ότι σε περίπτωση που η κυρίαρχη οντότητα έχει οικονομικό ή εμπορικό συμφέρον στις δραστηριότητες επόμενου σταδίου, στην κατάντη αγορά, μέσω της συμμετοχής στα έσοδα που προέρχονται από τις δραστηριότητες αυτές, αυτό είναι ισοδύναμο για τους σκοπούς αυτών των υποθέσεων ως εάν η δεσπόζουσα επιχείρηση να συμμετέχει άμεσα στην κατάντη αγορά. Συγκριμένα, το Δικαστήριο απέρριψε το επιχείρημα του Αεροδρόμιου Λούτον ότι η ανάθεση της αποκλειστικής παραχώρησης δεν μπορούσε να αποτελεί καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας του θέσης διότι αυτό δεν ανταγωνιζόταν στην αγορά επόμενου σταδίου, δηλαδή την αγορά του καταγγέλλοντα που αφορούσε τις υπηρεσίες λεωφορείων, αναφέροντας ότι:

« 99. In my judgment, the ruling of the General Court in Aéroports de Paris shows that it is not necessary for there to be some commercial benefit to be gained by the dominant undertaking from its conduct before that conduct can be condemned as abusive.

[…]

I do not accept, however, that as a matter of law, a foreclosure of the downstream market distorting competition among competitors on that market should be an abuse only if it generates an economic gain on the part of the dominant undertaking. That is inconsistent with the case law which emphasises the objective nature of abuses and which establishes that motivation and intention are generally not relevant to the question of infringement (otherwise than in some clearly established instances such as predatory pricing).

100. Even if I am wrong on that point, I reject the contention that the economic or commercial interest on the part of the dominant undertaking must derive from it being active itself on the downstream market. I can see no legal or economic justification for such a requirement. Indeed, this case shows how arbitrary such a requirement would be. Here although Luton Operations do not themselves operate coach services, they derive an important commercial and economic benefit from the terms of the New Concession. They are paid a fee based on a percentage of the revenue earned by the undertaking to which they have granted exclusive rights and a substantial minimum guaranteed sum, the setting of which is related to the expected revenue to be generated for the concessionaire. They therefore share in the revenue generated in the downstream market, without bearing the risks that would be associated with setting up their own rival service. They also benefit if the protection from competition conferred on National Express by the grant of exclusivity results in National Express being able to charge customers higher prices than would otherwise prevail. I agree with the statement of Dr Niels in his report that the New Concession gives Luton Operations a stake in the downstream market such that they have sufficient incentive to favour one downstream operator over another. That constitutes a commercial and economic interest in the state of competition on the downstream market: Luton Operations are not a neutral or indifferent upstream provider of facilities.

101. In my judgment, the fact that Luton Operations are not coach operators themselves does not prevent any distortion of the downstream market arising from their conduct from being an abuse.» [32]

Μελετώντας τις θέσεις της καταγγελλόμενης εταιρείας, η Επιτροπή σημειώνει καταρχάς ότι η καταγγελλόμενη εταιρεία προσπαθεί να καθορίσει τη σχετική αγορά, ως μία αγορά, στην οποία δραστηριοποιείται η καταγγέλλουσα εταιρεία των υπηρεσιών valet, διακεκριμένη, ξεχωριστή, που δεν έχει καμία σχέση με την αγορά που δραστηριοποιείται η Hermes, και ως τέτοια, δεν αποτελεί ανταγωνιστή της τελευταίας. Κατά συνέπεια, με αυτόν τον τρόπο δεν θεωρούνται, επί της ουσίας της εξεταζόμενης παράβασης, ανταγωνίστριες και επομένως, δεν δύναται να τεθεί θέμα «εξόντωσης» και απομάκρυνσης της καταγγέλλουσας εταιρείας από την αγορά.

Επιπρόσθετα, προς υποστήριξη αυτού, γίνεται ο ισχυρισμός ότι και τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν και αναλύθηκαν σε συγκριτικό πίνακα αναφορικά με τις χρεώσεις/τέλη από την Hermes προς την καταγγέλλουσα εταιρεία και αυτών που χρεώνει η ίδια προς τους επιβάτες που σταθμεύουν στο χώρο του κοινού στο ΔΑΛ και αφορά τη στοιχειοθέτηση «αθέμιτων συναλλακτικών όρων», έτυχαν εσφαλμένης χρήσης, καθώς «*εδράζεται στην εσφαλμένη θέση ότι οι η παροχή υπηρεσιών valet parking και η παροχή χώρου στάθμευσης εντός του ΔΠΑ προς το κοινό είναι*

[32] *Ibid*, παρά. 99-101.

ανταγωνιστικές μεταξύ τους.» Συμπληρώνεται επίσης ότι: *«Επί της προσέγγισης που ακολούθησε η Υπηρεσία της ΕΠΑ, τα συμπεράσματα της οποίας φαίνεται ότι υιοθετεί και η ΕΠΑ, πρέπει να σημειωθούν κάποια βασικά σφάλματα και παρερμηνείες: α) Κατ' αρχάς αναφέρεται ότι η Υπηρεσία της ΕΠΑ με τη σύγκρισή της αυτή πρακτικά προσπαθεί να εξάγει συμπεράσματα από στοιχεία που δεν μπορούν να συγκριθούν μεταξύ τους, καθώς στην πράξη αφορούν σε διαφορετικές μονάδες μέτρησης.»*

Επ΄ αυτών, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η καταγγελλόμενη εταιρεία, αν και παραθέτει αυτή της την άποψη για τη σχετική αγορά και τη διάκριση ως μίας ξεχωριστής αγοράς για την παροχή υπηρεσιών valet, στην οποία δεν δραστηριοποιείται η Hermes, και καταλήγει στο συμπέρασμα αυτό χωρίς να προβαίνει σε ανάλυση οποιωνδήποτε σχετικών στοιχείων, δεδομένων και χωρίς να παρουσιάσει αποτελέσματα οικονομικής ή άλλης φύσεως για να αντιστρέψει το καταληκτικό συμπέρασμα της Επιτροπής. Στην ουσία, το μόνο που παραθέτει προς προώθηση της θέσης της, είναι η αναφορά στο σημείωμα της Υπηρεσίας: *«[α]υτή η ιδιαιτερότητα της υπηρεσίας valet […]»* και επικαλείται ότι η ίδια η καταγγέλλουσα *«αναγνωρίζει, η υπηρεσία valet parking φέρει χαρακτηριστικά τέτοια που τη διακρίνουν από οποιαδήποτε υπηρεσία στάθμευσης (π.χ. υπηρεσίες φύλαξης και ασφάλισης από κάθε ζημιά του οχήματος, φωτογράφηση οχήματος κατά την παραλαβή και παράδοση, καταγραφή της εξωτερικής κατάστασης του αμαξώματος) και για το λόγο αυτό τη χαρακτηρίζει ως «εξειδικευμένη».»*

Η Επιτροπή για ό,τι αφορά τον προσδιορισμό της σχετικής αγοράς προϊόντος, επισημαίνει τα ακόλουθα:

Κατά πάγια πρακτική και νομολογία, η οριοθέτηση της σχετικής αγοράς κάθε υπόθεσης βασίζεται σε μια πολύπλευρη προσέγγιση, λαμβανομένων υπόψη όλων των διαθέσιμων στοιχείων και αποδεικτικών μέσων που μπορεί να είναι χρήσιμα για την εκτίμηση της συγκεκριμένης περίπτωσης και στα οποία έχει τη δυνατότητα η εκάστοτε αρχή να ανατρέξει. Το εύρος των στοιχείων δεν είναι ούτε προκαθορισμένο, ούτε εξαντλητικό, ούτε και δεσμευτικό.

Λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική Ανακοίνωση της Επιτροπής για τον ορισμό της σχετικής αγοράς,[33] η κάθε αρχή ανταγωνισμού δεν χρησιμοποιεί, ούτε και δεσμεύεται να χρησιμοποιεί, αυστηρά μια σειρά πηγών πληροφοριών ή αποδεικτικών στοιχείων προκειμένου να προσδιορίσει τη σχετική αγορά. Συναφώς, η εκάστοτε αρχή ανταγωνισμού δεν οφείλει να ακολουθεί προκαθορισμένη ή/και πάγια ιεράρχηση, ούτε και να διεξάγει κάθε φορά συγκεκριμένη ποιοτική, ποσοτική, τεχνική ή μη τεχνική ανάλυση, αλλά εκτιμά στο σύνολό τους τις διαπιστώσεις που προκύπτουν από το φάσμα των στοιχείων που έχει στη διάθεσή της, λαμβανομένου υπόψη του όλου οικονομικού πλαισίου.[34]

Εν προκειμένω, η Επιτροπή τονίζει πως η προκαταρκτική έρευνα της υπόθεσης έγινε στη βάση των εχέγγυων μέσων που διέθετε η Υπηρεσία της και των επιτρεπτών ορίων της νομοθεσίας, αλλά και των στοιχείων που παρέθεσαν τα εμπλεκόμενα μέρη της υπόθεσης και τρίτες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στο χώρο του αεροδρομίου.

Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι, για την εξαγωγή συμπερασμάτων δεν λήφθηκαν υπόψη μόνο οι απόψεις και απαντήσεις της καταγγέλλουσας εταιρείας, αλλά το σύνολο των εγγράφων του διοικητικού φακέλου, το οποίο περιλαμβάνει τις θέσεις και απαντήσεις όλων των εμπλεκομένων μερών, τρίτων εταιρειών, καθώς και άλλα στοιχεία.

Περαιτέρω, η Επιτροπή σημειώνει τη σχετική Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον ορισμό της σχετικής αγοράς[35] και συγκεκριμένα:

«10. Η έννοια της σχετικής αγοράς συνδέεται στενά με τους επιδιωκόμενους στόχους στο πλαίσιο της κοινοτικής πολιτικής ανταγωνισμού. Για παράδειγμα, στο πλαίσιο του ελέγχου των συγκεντρώσεων στην Κοινότητα, στόχος του ελέγχου των διαρθρωτικών μεταβολών που επηρεάζουν την προσφορά ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας είναι να εμποδίσει τη δημιουργία ή την ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης, η οποία θα είχε ως αποτέλεσμα τον αισθητό περιορισμό του αποτελεσματικού ανταγωνισμού σε σημαντικό τμήμα της κοινής αγοράς. Βάσει των κοινοτικών κανόνων ανταγωνισμού, η δεσπόζουσα θέση αποτελεί τη δυνατότητα, για μια ή περισσότερες επιχειρήσεις, να ενεργούν, σε σημαντικό βαθμό, ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές, τους πελάτες

---

[33] *Supra* υποσ. 24, σημ. 25.

[34] Βλ. ΔΕΕ C- 333/94 P, *Tetra Pak κατά Επιτροπής*, Συλλ. [1996], σελ. I-5951, παρά. 10. Υπόθεση T-342/99 *Airtours κατά Επιτροπής*, Συλλ. [2002], σελ. II-2585, παρά. 20. Εφετειακό Δικαστήριο Ανταγωνισμού Ηνωμένου Βασιλείου 1005/1/1/01, *Aberdeen Journals κατά OFT* [2002], παρά. 96-97.

[35] *Supra* υποσ. 24.

και, σε τελική ανάλυση, τους καταναλωτές (3). Η κατάσταση αυτή δημιουργείται όταν μια επιχείρηση ή όμιλος επιχειρήσεων εξασφαλίζει σημαντικό τμήμα της προσφοράς σε συγκεκριμένη αγορά, υπό την προϋπόθεση ότι και άλλοι παράγοντες που εξετάζονται στο πλαίσιο της αξιολόγησης (όπως η ύπαρξη φραγμών στην είσοδο, η ικανότητα αντίδρασης των καταναλωτών, κ.λπ.) οδηγούν προς την ίδια κατεύθυνση.

11. Την ίδια προσέγγιση ακολουθεί η Επιτροπή για την εφαρμογή του άρθρου 86 της συνθήκης στις επιχειρήσεις που κατέχουν, μεμονωμένα ή από κοινού, δεσπόζουσα θέση. Δυνάμει του κανονισμού αριθ. 17, η Επιτροπή έχει το δικαίωμα να διεξαγάγει έρευνα και να θέσει τέρμα στην κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, η εκτίμηση της οποίας προϋποθέτει επίσης τον ορισμό της σχετικής αγοράς. […]

12. Τα κριτήρια για τον ορισμό της σχετικής αγοράς εφαρμόζονται γενικά για την ανάλυση ορισμένων συμπεριφορών στην αγορά ή αλλαγών στη δομή της προσφοράς των προϊόντων. Η μεθοδολογία αυτή μπορεί ωστόσο να έχει διαφορετικά αποτελέσματα ανάλογα με τη φύση του προβλήματος που δημιουργείται όσον αφορά τον ανταγωνισμό. Για παράδειγμα, η έκταση της γεωγραφικής αγοράς μπορεί να είναι διαφορετική στο πλαίσιο της εξέτασης μιας πράξης συγκέντρωσης, στην οποία η ανάλυση αφορά τις συνέπειες μιας μελλοντικής πράξης, απ' ό,τι θα ήταν στο πλαίσιο της ανάλυσης μιας ενέργειας που έχει πραγματοποιηθεί στο παρελθόν.[…]» (η υπογράμμιση είναι της Επιτροπής)

Η Επιτροπή σημειώνει ότι, κατά τη συνεδρία της στις 13/1/2014, αναφορικά με την προφορική διαδικασία που αφορούσε το αίτημα της καταγγέλλουσας εταιρείας για λήψη προσωρινών μέτρων εναντίον της Hermes, για το θέμα του κατά πόσο η καταγγέλλουσα εταιρεία και η καταγγελλόμενη θεωρούν ότι είναι ανταγωνίστριες μεταξύ τους ανέφεραν τα κάτωθι, μετά από σχετική ερώτηση μέλους της Επιτροπής προς την καταγγελλόμενη εταιρεία:

«*κ. Παστελλής: Η εταιρεία ισχυρίζεται ότι είσαστε ανταγωνιστές εσείς λέτε ότι δεν είσαστε ανταγωνιστές. Για να καταλάβω, ανταγωνιστές θεωρείστε γιατί προσφέρεται το open parking;*
κ. Λιασής: Ναι.
κ. Ιωαννίδης: Τι να κάνουμε, έχουμε open parking, είναι μέρος της ύπαρξης του αεροδρομίου η ύπαρξης open parking, το οποίο χρησιμοποιούν όχι μόνο οι εταιρείες κι΄ ο κόσμος όλος. Είτε ταξιδιώτες είναι, εγώ για παράδειγμα σας λέω, όταν κάνω σύντομο ταξίδι μέχρι δύο μέρες, πηγαίνω και σταθμεύω στο χώρο, χωρίς να το δίδω σε εταιρεία, δεν το φυλάγω. Δεν αναμένω να μου το καταστρέψουν σαν εμένα το κάνουν κι΄ άλλοι, αλλά δεν έχω προστασία, δεν έχω στέγαστρο, δεν έχω να μου το καθαρίσουν να μου το παραδώσουν, αυτές είναι οι υπηρεσίες οι αναβαθμισμένες αν θέλετε γι΄ αυτό λέγονται και valet services. Εκεί δεν έχουμε κανένα χώρο ο οποίος είναι προνομιακός σαν χώρος παροχής parking στο αεροδρόμιο. Είναι ο ανοικτός χώρος, ο διακεκριμένος, με τον έλεγχο της εισόδου και της εξόδου, με τη διαφορά ότι και αυτές οι εταιρείες έχουν διακεκριμένο χώρο με διακεκριμένη είσοδο για την εξυπηρέτηση. Δηλαδή, τους διευκολύνομε να κάνουν τη δουλειά τους στο αεροδρόμιο. Πως θα το κάνουμε; Με διακεκριμένη είσοδο και έξοδο και διακεκριμένους χώρους χρήσης.»

Επομένως, στην ουσία αυτό που αναφέρεται ανωτέρω από τα εμπλεκόμενα μέρη, είναι ότι όσο συντομότερο είναι το ταξίδι (π.χ. 2 μέρες) τόσο μεγαλύτερος είναι και ο βαθμός υποκατάστασης μεταξύ των δύο παρεχόμενων υπηρεσιών στάθμευσης προς τους επιβάτες από την Hermes και την Karydas.

Η Επιτροπή, συνεκτιμώντας τις θέσεις της καταγγελλόμενης εταιρείας, ομόφωνα έχει καταλήξει στα πιο πάνω συμπεράσματα. Συνεπώς, οι ισχυρισμοί της καταγγελλόμενης εταιρείας απορρίπτονται, εφόσον επιπρόσθετα, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν έχουν δοθεί οποιαδήποτε στοιχεία ή νομολογία που να ανατρέπει/παραμερίζει την κατάληξή της επί της σχετικής αγοράς.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή προχωρεί και ορίζει τη σχετική αγορά της εν προκειμένω καταγγελίας λαμβάνοντας καθοδήγηση από σχετική νομολογία του ΔΕΕ.

Αναφορικά με τις υπηρεσίες διαχείρισης των αερολιμενικών υποδομών, η Επιτροπή λαμβάνει καθοδήγηση από την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην *Alpha Flight Services / Aéroports de Paris*,[36] στην οποία αναφέρονται τα κάτωθι:

---

[36] Απόφαση της Επιτροπής της 11ης Ιουνίου 1998, *Alpha Flight Services/Aéroports de Paris* (IV/35.613), 98/513/ΕΚ, ΕΕ L 230 της 18.8.1998, σ. 10 έως 27.

«54) Από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι οι δραστηριότητες της ADP όσον αφορά τη διαχείριση των αερολιμένων περιλαμβάνουν κυρίως: τη χορήγηση άδειας για την παροχή μιας συγκεκριμένης κατηγορίας υπηρεσίας (βλέπε ιδίως τις παραγράφους 9, 14 και 23 έως 29), τον έλεγχο των μετακινήσεων οχημάτων και προσώπων και την οργάνωση των δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα στις κοινόχρηστες εγκαταστάσεις (βλέπε τις παραγράφους 12 και 26 έως 27), τον έλεγχο της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχονται στις αεροπορικές εταιρείες (βλέπε τις παραγράφους 9, 14 και 30). Σε αντάλλαγμα για τις εν λόγω υπηρεσίες διαχείρισης των παρισινών αερολιμένων, η ADP διαπραγματεύεται με δική της πρωτοβουλία τις εμπορικές συμβάσεις με τους παρέχοντες υπηρεσίες (βλέπε τις παραγράφους 7 έως 9, 12, 13 και 14, 18 έως 22).

(55) Λαμβάνοντας υπόψη τα εν λόγω στοιχεία, η Επιτροπή κρίνει ότι η ADP καθορίζει τους όρους δραστηριότητας των παρεχόντων υπηρεσίες εδάφους τους οποίους εγκρίνει και ότι οι εν λόγω δραστηριότητες συνιστούν δραστηριότητες επιχείρησης κατά την έννοια του άρθρου 86 της συνθήκης.

γ) Αγορά που πρέπει να ληφθεί υπόψη

Υπηρεσίες διαχείρισης αερολιμένα που παρέχονται από τον φορέα εκμετάλλευσης

(56) Η παρούσα υπόθεση αφορά τις δραστηριότητες διαχείρισης και εκμετάλλευσης των αερολιμένων της περιοχής του Παρισιού. Ο φορέας εκμετάλλευσης ενός αερολιμένα ασχολείται κυρίως με τη διαχείριση των αερολιμενικών υποδομών και την εξασφάλιση της καλής λειτουργίας τους ελέγχοντας και συντονίζοντας το σύνολο των δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα σε αυτόν.

(57) Η Επιτροπή έχει κάνει ήδη διάκριση (12) μεταξύ της αγοράς υπηρεσιών εδάφους και των δραστηριοτήτων του φορέα εκμετάλλευσης του αερολιμένα που αντιστοιχούν στις υπηρεσίες διαχείρισης και οργάνωσης της χρήσης των υποδομών κατά τον ακόλουθο τρόπο:

Η αγορά της αυτοεξυπηρέτησης χαρακτηρίζεται από το γεγονός ότι την παροχή των υπηρεσιών αυτών αναλαμβάνει συχνά ο ίδιος ο αερολιμένας ή ο εθνικός αερομεταφορέας. Ακόμη, η αυτοεξυπηρέτηση δεν επιτρέπεται πάντοτε ή επιτρέπεται σε ορισμένους μόνο μεταφορείς, επιλεγμένους βάσει κριτηρίων που συχνά δεν διακρίνονται από διαφάνεια.

Υπό αυτές τις συνθήκες, οι τιμές μπορούν να καθορίζονται κατά τρόπο διακριτικό και μη διαφανή. Επιπλέον, οι μεταφορείς δεν έχουν πάντα τα μέσα να επιτύχουν βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών ή την προσαρμογή τους στις ειδικές ανάγκες της πελατείας. Επίσης, ένας φορέας παροχής υπηρεσιών μπορεί να δείξει εύνοια σε ορισμένους μεταφορείς εις βάρος άλλων: ο κίνδυνος αυτός είναι ακόμη μεγαλύτερος όταν ο φορέας αυτός είναι ο εθνικός μεταφορέας, άμεσος ανταγωνιστής των εταιρειών που είναι αναγκασμένες να προσφύγουν στις υπηρεσίες του. Οι αρχές του αερολιμένα έχουν ως αποστολή να διαχειρίζονται τις υποδομές του αερολιμένα, να τις συντηρούν, ακόμη και να τις κατασκευάζουν, να τις θέτουν στη διάθεση των χρηστών και να εξασφαλίζουν την καλή λειτουργία τους, ιδίως οργανώνοντας και συντονίζοντας το σύνολο των δραστηριοτήτων στο χώρο τους. Η πρόσβαση επομένως άλλων φορέων στην αγορά υπηρεσιών εδάφους δεν θα θέσει σε κίνδυνο την καλή λειτουργία των αερολιμένων.

(58) Οι υπηρεσίες διαχείρισης των αερολιμένων που παρέχει η ADP αφορά ιδίως: την έγκριση των φορέων παροχής, τον έλεγχο και την οργάνωση των δραστηριοτήτων στις κοινόχρηστες εγκαταστάσεις του αερολιμένα καθώς και τον έλεγχο της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχονται στους παρισινούς αερολιμένες (βλέπε παράγραφος 54). Σε αντάλλαγμα για τις εν λόγω υπηρεσίες, και κυρίως την άδεια λειτουργίας, η ADP μπορεί να ζητήσει αμοιβή η οποία καθορίζεται στο πλαίσιο των εμπορικών συμβάσεων.

[…]

Συμπέρασμα

(71) Από τις εν λόγω παρατηρήσεις προκύπτει ότι πρέπει στην προκειμένη υπόθεση να ληφθεί υπόψη η αγορά υπηρεσιών διαχείρισης του αεροδρομίου που παρέχονται τόσο στους φορείς παροχής υπηρεσιών εδάφους όσο και στους χρήστες που εξυπηρετούνται δι' ιδίων μέσων στους παρισινούς αερολιμένες (στο εξής αγορά υπηρεσιών διαχείρισης αερολιμένα).» (η υπογράμμιση είναι της Επιτροπής)

Σημειώνεται ότι η εν λόγω υπόθεση κρίθηκε και επιβεβαιώθηκε σε πρώτο βαθμό από το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (εφεξής το «ΠΕΚ»)[37] και αργότερα, κατ' αναίρεση από

[37] *Supra* υποσ. 22, T-128/98.

το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.[38] Συγκεκριμένα, το ΠΕΚ στην υπόθεση *Aéroports de Paris*, έκρινε ότι τα εμπορικά τέλη που υποβάλλουν οι εταιρείες στην Aéroports de Paris (ADP) για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας ορισμένων κατηγοριών υπηρεσιών εδάφους, συνιστούν την αντιπαροχή των υπηρεσιών διαχείρισης των αερολιμενικών υποδομών και επομένως, η αγορά που πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι εκείνη των υπηρεσιών διαχείρισης των παρισινών αερολιμένων. Περαιτέρω, κρίθηκε ότι: «*Η ADP ως φορέας διαχείρισης των αερολιμένων αυτών αντιπροσωπεύει την προσφορά στην κρίσιμη αγορά, ενώ οι φορείς παροχής υπηρεσιών εδάφους, οι οποίοι χρειάζονται, προκειμένου για την άσκηση της δραστηριότητάς τους, την άδεια της ADP και τις αερολιμενικές εγκαταστάσεις αντιπροσωπεύουν τη ζήτηση.*».[39]

Λαμβάνοντας υπόψη όσα καταγράφονται στην εν λόγω απόφαση, η Επιτροπή παρατηρεί αρχικά ότι αντιστοίχως και η Hermes παρέχει παρόμοιες υπηρεσίες διαχείρισης που αφορούν: *την έγκριση των φορέων παροχής, τον έλεγχο και την οργάνωση των δραστηριοτήτων στις κοινόχρηστες εγκαταστάσεις του αερολιμένα, καθώς και τον έλεγχο της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχονται στους κυπριακούς αερολιμένες και σε αντάλλαγμα για τις εν λόγω υπηρεσίες, μπορεί να ζητήσει αμοιβή, η οποία καθορίζεται στο πλαίσιο των εμπορικών συμβάσεων*.

Επομένως, η Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη όσα καταγράφηκαν ανωτέρω, διακρίνει ότι η Hermes, ως ο φορέας εκμετάλλευσής του ΔΑΛ δραστηριοποιείται στην αγορά υπηρεσιών διαχείρισης του ΔΑΛ και εφόσον, όπως έχει ήδη αναφερθεί ανωτέρω, η αγορά της διαχείρισης του αερολιμένα δύναται να διακριθεί, σύμφωνα με τους διαφορετικούς τύπους των υποδομών, στις οποίες δραστηριοποιείται ή/και διαχειρίζεται η καταγγελλόμενη εταιρεία, ομόφωνα καταλήγει ότι *η Hermes παρέχει υπηρεσίες διαχείρισης και οργάνωσης της χρήσης όλων των υποδομών του ΔΑΛ*.

Η υπό εξέταση καταγγελία αφορά εν πρώτοις το χώρο στάθμευσης εντός του ΔΑΛ, ο οποίος αποτελεί υποδομή εντός του ΔΑΛ και εμπίπτει στα πλαίσια της διαχείρισης της καταγγελλόμενης εταιρείας, η οποία ενοικιάζει θέσεις στάθμευσης σε προκαθορισμένο χώρο σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών στάθμευσης valet.

Συγκεκριμένα, η εταιρεία Karydas, στην καταγγελία της, παραθέτει ισχυρισμούς και γεγονότα, τα οποία αφορούν προβλήματα, που ανακύπτουν με την καταγγελλόμενη εταιρεία, στο πλαίσιο της διαχείρισης της χρήσης της υποδομής των προκαθορισμένων χώρων στάθμευσης εντός του ΔΑΛ, οι οποίοι ενοικιάζονται σε εταιρείες παροχής υπηρεσιών στάθμευσης valet.

Όσον αφορά την αγορά της παροχής υπηρεσιών στάθμευσης, σημειώνεται ότι οι επιβάτες/ταξιδιώτες, έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν να σταθμεύσουν ή να παραδώσουν τα οχήματά τους είτε εντός είτε εκτός του χώρου του αερολιμένα.

Όσον αφορά τους χώρους στάθμευσης εντός του ΔΑΛ, καθώς και την παρεχόμενη από την καταγγέλλουσα εταιρεία υπηρεσία στάθμευσης valet, δηλαδή, παραλαβής και παράδοσης του οχήματος των επιβατών/ταξιδιωτών εντός των χώρων του ΔΑΛ, η Επιτροπή κρίνει χρήσιμο σε αυτό το σημείο να παραθέσει τα ακόλουθα στοιχεία:

Η καταγγελλόμενη εταιρεία διαχειρίζεται αποκλειστικά τους χώρους στάθμευσης -στα πλαίσια που της έχει ανατεθεί η αποκλειστική διαχείριση και εκμετάλλευση των εγκαταστάσεων του ΔΑΛ- και στο πλαίσιο αυτής της διαχείρισης, αφενός δραστηριοποιείται η ίδια στην αγορά αυτή, παρέχοντας υπηρεσίες στάθμευσης εντός του χώρου του ΔΑΛ στο κοινό και αφετέρου, από την πλευρά της προσφοράς, ενοικιάζει χώρους στάθμευσης σε επιχειρήσεις/επαγγελματίες, που δραστηριοποιούνται στην εξυπηρέτηση των επιβατών με υπηρεσίες όπως, η στάθμευση valet, ενοικίασης οχήματος (Ζ) κτλ.

Επομένως, στην περίπτωση που οι επιβάτες -ή/και οποιοσδήποτε άλλος επισκέπτης- επιλέξουν να σταθμεύσουν τα οχήματα τους εντός του χώρου του αερολιμένα, μπορούν να χρησιμοποιήσουν μόνο τις εγκαταστάσεις της Hermes, η οποία διαχειρίζεται το χώρο στάθμευσης εντός του αεροδρομίου.

Σχετικά με τη δυνατότητα στάθμευσης εντός του χώρου του αεροδρομίου, η εταιρεία Hermes (σύμφωνα με στοιχεία που εντοπίστηκαν στην ιστοσελίδα της αναφορικά με το χώρο στάθμευσης εντός του ΔΑΛ) προσφέρει τη δυνατότητα στάθμευσης σε χώρους στάθμευσης μικρής διάρκειας (σε ακάλυπτο χώρο), σε χώρους στάθμευσης μεγάλης διάρκειας σε καλυμμένο ή ακάλυπτο χώρο και επίσης, παρέχει τη δυνατότητα στάθμευσης σε θέσεις για άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ) & Άτομα

---

[38] *Supra* υποσ. 23, C-82/01 P.
[39] *Supra* υποσ. 22, T-128/98.

με Μειωμένη Κινητικότητα. Στην ιστοσελίδα του αεροδρομίου, επίσης αναγγέλλεται ότι είναι ή πρόκειται σύντομα να είναι διαθέσιμοι και οι ακόλουθοι χώροι στάθμευσης για το κοινό: ο χώρος οικονομικής στάθμευσης και ο χώρος στάθμευσης προσφορών Σαββατοκύριακου. Σημειώνεται ότι σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις το κοινό (ταξιδιώτες και επισκέπτες του αεροδρομίου), αφού σταθμεύσει το όχημά του παραμένουν στην κατοχή του τα κλειδιά αυτού.
Οι ταξιδιώτες μπορούν να σταθμεύσουν τα οχήματά τους στους διαθέσιμους χώρους στάθμευσης εντός του ΔΑΛ, τους οποίους διαχειρίζεται η Hermes. Αλλά οι επιβάτες έχουν επίσης τη δυνατότητα να παραδώσουν το όχημά τους εντός του ΔΑΛ σε κάποια από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών στάθμευσης valet, οι οποίες ενοικίαζαν, ως επί το πλείστο, ειδικό, προκαθορισμένο χώρο στάθμευσης από την Hermes για την παροχή των υπηρεσιών στάθμευσης "valet" για προσωρινή παραμονή του οχήματος μέχρι τη μεταφορά του στους ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης εκτός του ΔΑΛ. Στη δεύτερη περίπτωση, οι ταξιδιώτες παραδίδουν τα οχήματά τους εκτός του ΔΑΛ σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους στάθμευσης εταιρειών, που προσφέρουν υπηρεσίες «shuttle», όπου στη συνέχεια οι επιβάτες μεταφέρονται με ιδιωτικά οχήματα της εταιρείας από τον ιδιωτικό χώρο στάθμευσης στο αεροδρόμιο και αντίστροφα από το αεροδρόμιο πίσω στον ιδιωτικό χώρο στάθμευσης, όταν επιστρέψουν, για να παραλάβουν τα οχήματά τους.
Στην περίπτωση, όπου η στάθμευση των οχημάτων λαμβάνει χώρα εκτός του χώρου του ΔΑΛ, οι εταιρείες, οι οποίες παρέχουν υπηρεσίες στάθμευσης, μπορούν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους με δύο διαφορετικούς τρόπους. Συγκεκριμένα, οι εταιρείες προσφέρουν τη δυνατότητα στους επιβάτες είτε **(α)** να μεταφερθούν με ιδιωτικά οχήματα της εκάστοτε εταιρείας από τον ιδιωτικό χώρο στάθμευσης, που βρίσκεται εκτός αεροδρομίου, προς το αεροδρόμιο και αντίστροφα, από το αεροδρόμιο πίσω στον ιδιωτικό χώρο στάθμευσης, για να παραλάβουν τα οχήματά τους μετά την επιστροφή τους από το εξωτερικό («shuttle»), είτε **(β)** να παραδώσουν τα αυτοκίνητά τους εντός του αεροδρομίου, τα οποία στη συνέχεια μεταφέρονται σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους στάθμευσης εκτός του ΔΑΛ για φύλαξη και όταν οι επιβάτες επιστρέψουν από το εξωτερικό, τα παραλαμβάνουν στον ειδικά διαμορφωμένο χώρο, μπροστά από την είσοδο του αεροδρομίου, στο χώρο στάθμευσης όπου ενοικιάζουν οι εταιρείες valet από την Hermes.
Στο παρόν σημείο η Επιτροπή παρενθετικά σημειώνει την ύπαρξη δύο ειδών διαφοροποιήσεις των προϊόντων στην οικονομική θεωρεία, την οριζόντια και την κάθετη. Η πρώτη αφορά προϊόντα στα οποία ο καταναλωτής δεν μπορεί να βγάλει συμπέρασμα ποιο από τα αγαθά είναι καλύτερο, δηλαδή Οριζόντια διαφοροποίηση έχουμε όταν τα προϊόντα διαφέρουν σε κάποια χαρακτηριστικά τους (π.χ. στην πρώτη περίπτωση μπορεί το ένα αυτοκίνητο να έχει ασφάλιση, αλλά να μην παραδίδεται εντός του αεροδρομίου, ενώ στη δεύτερη περίπτωση να μην έχει ασφάλιση, αλλά να παραδίδεται εντός του αεροδρομίου) για το οποίο όλοι οι καταναλωτές δεν έχουν τις ίδιες προτιμήσεις. Ενώ, Κάθετη διαφοροποίηση έχουμε όταν τα προϊόντα διαφέρουν σε κάποιο χαρακτηριστικό τους, όπως η ποιότητα για το οποίο όλοι οι καταναλωτές έχουν τις ίδιες προτιμήσεις, (π.χ. το να υπάρχει ασφάλιση του αυτοκινήτου (ενώ όλες οι άλλοι παραμέτροι παραμένουν οι ίδιες), ενόσω ο επιβάτης βρίσκεται στο εξωτερικό θεωρείται καλύτερο από το να μην παρέχεται σε αυτόν η προστασία και ασφάλιση του οχήματός του.). Εννοείται ότι κάτω από τη συγκεκριμένη διαφοροποίηση το καλύτερο προϊόν έχει και μεγαλύτερη τιμή.
Στην παρούσα περίπτωση όπου ο ανταγωνισμός βρίσκεται στην αγορά της παροχής υπηρεσιών στάθμευσης, ο καταναλωτής μπορεί να αγοράσει τρία είδη υπηρεσιών. Α) υπηρεσίες στάθμευσης valet εντός αεροδρομίου, Β) υπηρεσίες στάθμευσης valet εκτός αεροδρομίου (shuttle) και Γ) υπηρεσίες στάθμευσης εντός του αεροδρομίου στο χώρο του κοινού που διαχειρίζεται η εταιρεία Hermes.
Λαμβάνοντας υπόψη και τη θέση της καταγγελλόμενης εταιρείας ότι οι υπηρεσίες τύπου valet μπορούν να προσφερθούν από τις εν λόγω επιχειρήσεις και εκτός του αεροδρομίου και δεν είναι απαραίτητη η χρήση του ειδικού ή συγκεκριμένου ορισμένου χώρου στάθμευσης εντός του αεροδρομίου, η Επιτροπή επισημαίνει ότι στην περίπτωση που η Hermes τελικά αφαιρέσει από τον καταναλωτή την επιλογή Α, τότε θα μείνουν τα προϊόντα Β και Γ, τα οποία είναι κάτω από τα πλαίσια οριζόντιας διαφοροποίησης, δηλαδή η Hermes δεν έχει ανταγωνισμό με καλύτερης επιλογής προϊόντα και θα έχει πολλούς καταναλωτές πλέον που θα επιλέξουν το προϊόν της (τουλάχιστον περισσότερους από πριν). Οπότε ο καταναλωτής θα χάσει την επιλογή της κάθετης διαφοροποίησης που υπήρχε πριν μεταξύ Α και Γ και αναμένεται το καταναλωτικό πλεόνασμα τελικά να μειωθεί λόγω εξαφάνισης ενός εκ των τριών διαφοροποιημένων προϊόντων. Κάτι που η Hermes έχει κίνητρο να κάνει, γιατί θα αυξήσει τις πωλήσεις για το προϊόν της.

Επισημαίνεται ότι, οι υπηρεσίες παροχής χώρων στάθμευσης για επιβάτες που μεταβαίνουν στο εξωτερικό προσφέρονται τόσο από την Hermes όσο και από τις υπόλοιπες εταιρείες παροχής στάθμευσης που δραστηριοποιούνται εκτός του χώρου του αερολιμένα Λάρνακας, έναντι καταβολής καθοριζομένων τελών στάθμευσης. Επομένως, η καταγγελλόμενη εταιρεία Hermes αποτελεί ανταγωνίστρια εταιρεία των εταιρειών παροχής υπηρεσιών στάθμευσης για επιβάτες που μεταβαίνουν στο εξωτερικό, εκτός του αερολιμένα, ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι η εν λόγω εταιρεία δραστηριοποιείται εντός του χώρου του αερολιμένα Λάρνακας, καθότι από την πλευρά του καταναλωτή, η ζήτηση αφορά την παροχή της υπηρεσίας στάθμευσης του οχήματός του, ώστε αυτός να μπορέσει να μεταβεί στο εξωτερικό. Ωστόσο, διαπιστώνεται όμως μια βασική διαφορά, η οποία έγκειται στο γεγονός ότι η καταγγέλλουσα εταιρεία, όπως επίσης και οι υπόλοιπες εταιρείες valet, παρέχουν μία διαφορετικού είδους, εξειδικευμένη υπηρεσία προς τους επιβάτες του ΔΑΛ. Επίσης, για την παροχή της υπηρεσίας στάθμευσης valet το αντίτιμο είναι μεγαλύτερο συγκριτικά με τις άλλες υπηρεσίες στάθμευσης, λόγω ακριβώς της διακεκριμένης και ιδιαίτερης εξυπηρέτησης στη στάθμευση του οχήματος του ταξιδιώτη.

Συναφώς, σημειώνεται ότι σημαντική επίσης παράμετρος για την οριοθέτηση της σχετικής αγοράς κατά προϊόν/υπηρεσία αποτελεί η χρήση για την οποία προορίζονται τα αγαθά. Από τη νομολογία καθιερώθηκε επίσης η αρχή ότι η διαφορετικότητα της χρήσης των υπό εξέταση αγαθών από τους καταναλωτές ενδέχεται να αποτελεί λόγο ένταξης τους σε διαφορετικές αγορές, έστω και αν τα προϊόντα είναι ομοειδή. Η προσέγγιση που υιοθετήθηκε στην υπόθεση *RTE*[40] από το Πρωτοδικείο και στη συνέχεια και από το Δικαστήριο είναι ότι όταν τα προϊόντα ικανοποιούν κάποια ιδιαίτερη ζήτηση των καταναλωτών, ανήκουν σε υπο-αγορές στα πλαίσια μιας αγοράς.

Ως εκ των ανωτέρω, το επιβατικό κοινό ζητά την υπηρεσία παροχής στάθμευσης, η οποία μπορεί να είναι εντός του αεροδρομίου ή εκτός (μέσω άλλων εταιρειών).

Όσον αφορά την πλευρά της ζήτησης, σε σχέση με την καταγγελλόμενη κατ' ισχυρισμό συμπεριφορά της καταγγέλλουσας εταιρείας, έχει ιδιαίτερη σημασία η παροχή, έναντι αμοιβής, των εγκαταστάσεων/υποδομής του χώρου στάθμευσης, που βρίσκεται εντός του ΔΑΛ, για την οποία η ζήτηση εκφράζεται από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών στάθμευσης (valet), από τις εταιρείες ενοικίασης οχημάτων (Z), λεωφορεία μεταφοράς επιβατών από και προς άλλες πόλεις, κτλ. Η διαθεσιμότητα των εν λόγω εγκαταστάσεων, ήτοι της υποδομής του χώρου στάθμευσης εντός του ΔΑΛ, είναι στην πραγματικότητα αναγκαία για αυτές τις επιχειρήσεις για την παροχή των υπηρεσιών τους σε τρίτους, κυρίως επιβάτες που θα χρησιμοποιήσουν το ΔΑΛ και τη δραστηριοποίησή τους στην αγορά.[41] Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την καταγγέλλουσα εταιρεία, η Hermes αντιπροσωπεύει το δυνητικό ανταγωνισμό, καθώς επιδιώκει να δραστηριοποιηθεί και η ίδια στην παροχή στάθμευσης valet.

Επιπρόσθετα σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την καταγγέλλουσα θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση, η χρήση του ειδικού χώρου στάθμευσης, που ενοικιάζεται εντός του ΔΑΛ από την Hermes, ο οποίος διαμορφώθηκε και βρίσκεται σε συγκεκριμένο, κατάλληλο και με εύκολη και άμεση πρόσβαση σημείο για τις επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες valet, για να μπορεί να παρέχει τις υπηρεσίες της, όπως αυτές έχουν περιγραφεί ανωτέρω. Συνεπακόλουθα, η αγορά στην οποία ουσιαστικά δραστηριοποιείται η καταγγέλλουσα εταιρεία είναι η αγορά παροχής υπηρεσιών στάθμευσης valet. Για την προσφορά της εξειδικευμένης παροχής υπηρεσιών στάθμευσης valet, είναι αναγκαία η χρήση «Ειδικού Χώρου», που βρίσκεται στις υποδομές του ΔΑΛ, τις οποίες διαχειρίζεται η καταγγελλόμενη εταιρεία Hermes.

Η ιδιαιτερότητα της υπηρεσίας valet έγκειται στο ότι απαλλάσσεται ο οδηγός από τη διαδικασία της στάθμευσης και μέσα από μια απλή, γρήγορη και άνετη διαδικασία, χωρίς αναμονή, με την παραλαβή του οχήματος του στην είσοδο του αερολιμένα, την παράδοση των κλειδιών, τη φύλαξη του οχήματός του, κυρίως σε καλυμμένο ιδιωτικό χώρο και τέλος, την άμεση παράδοση του οχήματος κατά την επιστροφή του σε χώρο εύκολης πρόσβασης εντός του αερολιμένα. Επιπλέον, την ανάληψη της ασφάλειας και ευθύνης απέναντι στον ιδιοκτήτη του οχήματος -συνήθως γίνεται

---

[40] Υπόθεση Τ-69/89, *Radio Telefis Eireann κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, [1991] ECR II-00485. *Υπόθεση* C-241/91 P και C-242/91, *P Radio Telefis Eireann (RTE) και Independent Television Publications Ltd (ITP) κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, [1995] EC R I-00743.

[41] Βλ. σχετικά, *supra* υποσ. 26, *A303 - AVIAPARTNER/SOCIETA' AEROPORTO GUGLIELMO MARCONI DI BOLOGNA,* παρά. 15.

και ασφαλιστική κάλυψη- την 24ωρη παρουσία ανθρώπινου δυναμικού στον ιδιωτικό χώρο στάθμευσης ή/και παρακολούθηση αυτού μέσω κλειστού κυκλώματος και την πιθανή συντήρηση ή/και καθαρισμό/πλύσιμο αυτού. Στην αντίθετη περίπτωση, ο πελάτης βρίσκει μόνος του το χώρο στάθμευσης, όπου θα παρκάρει το όχημά του.

Συνεπώς, οι εταιρείες valet δραστηριοποιούνται στην αγορά παρέχοντας εξειδικευμένες υπηρεσίες στάθμευσης προς επιβάτες του ΔΑΛ, με το να παραλαμβάνουν το όχημά τους κατά την είσοδό τους στο χώρο του αεροδρομίου, να το μεταφέρουν σε ασφαλείς, ιδιόκτητους χώρους εκτός του ΔΑΛ και να το παραδίδουν στο χώρο του ΔΑΛ μετά την επιστροφή των πελατών τους από το εξωτερικό. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει ότι η σχετική αγορά στην οποία δραστηριοποιούνται οι εταιρείες valet και δη η καταγγέλλουσα εταιρεία αφορά την υπο-αγορά της παροχής υπηρεσιών στάθμευσης valet προς το επιβατικό κοινό.

Επίσης σημειώνεται ότι, η Hermes δραστηριοποιείται στη γενική σχετική αγορά παροχής υπηρεσιών στάθμευσης, διαθέτοντας επίσης δραστηριοποίηση στην υπο-αγορά παροχής στάθμευσης μεγάλης διάρκειας σε καλυμμένο ή ακάλυπτο χώρο για το επιβατικό κοινό.

Στο παρόν σημείο, λαμβάνοντας υπόψη της σχετική νομολογία και συγκεκριμένα, την προαναφερθείσα υπόθεση *Aéroports de Paris*, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι έχει αναλύσει τη σχετική αγορά δραστηριοποίησης της καταγγέλλουσας εταιρείας, καθότι η καταγγελλόμενη κατ' ισχυρισμό συμπεριφορά αφορά την καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσα θέσης της εταιρείας Hermes αναφορικά με τη διαχείριση της υποδομής του ΔΑΛ και συγκεκριμένα, του χώρου στάθμευσης που έχει παραχωρήσει, στη βάση συμφωνιών, προς τις εταιρείες που παρέχουν υπηρεσίες στάθμευσης valet και επομένως, θα εξετασθούν οι κατ' ισχυρισμό αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές στην αγορά που δραστηριοποιείται η Hermes, οι οποίες δυνατόν να έχουν επιπτώσεις στη σχετική αγορά δραστηριοποίησης της καταγγέλλουσας εταιρείας.

Συνακόλουθα, υπό το φως όλων όσων καταγράφηκαν και αναλύθηκαν ανωτέρω, και στο πλαίσιο της καταγγελίας, των γεγονότων που καταγράφονται και των ισχυρισμών της καταγγέλλουσας εταιρείας, οι οποίοι αφορούν τη διαχείριση από μέρους της εταιρείας Hermes των αποκλειστικών χώρων στάθμευσης για χρήση από τις εταιρείες που παρέχουν υπηρεσίες στάθμευσης valet και που αποτελούν μέρος της υποδομής του ΔΑΛ, η Επιτροπή ομόφωνα καταλήγει στα εξής συμπεράσματα:

Καταρχάς, εφόσον η Hermes, στη βάση συμφωνίας αποτελεί τον φορέα εκμετάλλευσης του ΔΑΛ, η σχετική αγορά για τους σκοπούς της παρούσας καταγγελίας δύναται να οριστεί ως: *η αγορά της παροχής υπηρεσιών διαχείρισης και εκμετάλλευσης του ΔΑΛ από τον φορέα εκμετάλλευσης*.

Περαιτέρω, η Επιτροπή, έχοντας ως βάση τη σχετική νομολογία, τα δεδομένα της υπόθεσης και το ότι, ως έχει ήδη αναλυθεί ανωτέρω, ο φορέας εκμετάλλευσης στα πλαίσια της διαχείρισης του αερολιμένα έχει αναλάβει και *τη διαχείριση των αερολιμενικών υποδομών*, στην οποία αγορά περιλαμβάνονται, εκτός της ανάπτυξης, της συντήρησης και της λειτουργίας, η παροχή υποδομών, ως υποαγορά αυτής λογίζεται *η παροχή αερολιμενικών υποδομών από το φορέα εκμετάλλευσης*.[42]

Επιπρόσθετα, ως έχει ήδη αναφερθεί, η νομολογία καθορίζει ότι από τις αερολιμενικές υποδομές μπορούν να προσδιοριστούν διακριτές αγορές, σύμφωνα με τους διαφορετικούς τύπους των υποδομών.[43]

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή ομόφωνα καταλήγει ότι η αγορά στην οποία δραστηριοποιείται η καταγγελλόμενη εταιρεία Hermes, με την παροχή αερολιμενικών υποδομών, στην εν προκειμένω καταγγελία δύναται να διακριθεί περαιτέρω στη βάση της παρεχόμενης υποδομής, η οποία αφορά την *αγορά παροχής χώρου στάθμευσης εντός του ΔΑΛ για παροχή υπηρεσιών από άλλες επιχειρήσεις.*

---

[42] Βλ. σχετικά: Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, *FAG - Flughafen Frankfurt/Main AG* (IV/34.801), 98/190/ΕΚ, ΕΕ L 072 της 11/03/1998 σ. 0030 – 0050, παρά. 54 seq.. CONSEIL DE LA CONCURRENCE, Décision n° 98-MC-13 du 2 décembre 1998, *relative à la situation de la concurrence sur le marché des locaux et espaces nécessaires aux activités des sociétés de location de véhicules sans chauffeur mis à leur disposition par Aéroports de Paris sur les aéroports d'Orly et de Roissy-Charles-de-Gaulle.* S*upra* υποσ. 26, AUTORITÀ GARANTE DELLA CONCORRENZA E DEL MERCATO, *A303 - AVIAPARTNER/SOCIETA' AEROPORTO GUGLIELMO MARCONI DI BOLOGNA*. Απόφαση της Ελληνικής Επιτροπής Ανταγωνισμού, ΑΡΙΘΜ. 428/V/2009.

[43] *Ibid.*

Έχοντας αναλύσει όλα τα πιο πάνω σημεία στη βάση των θέσεων της καταγγελλόμενης εταιρείας και έχοντας καταλήξει στα πιο πάνω συμπεράσματα, η Επιτροπή περαιτέρω επισημαίνει ότι, η οριοθέτηση και σημασία της σχετικής αγοράς είναι ένα αναγκαίο στάδιο κρίσης για την εφαρμογή του άρθρου 102 της ΣΛΕΕ, όπως και αφορά η παρούσα υπόθεση, για τον προσδιορισμό του χώρου εντός του οποίου εντοπίζεται η δεσπόζουσα θέση μιας επιχείρησης.
Επομένως, το ερώτημα που τίθεται σε υπόθεση κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης είναι το κατά πόσο η επιχείρηση έχει επαρκή ισχύ ως προς τα μερίδια αγοράς προκειμένου να είναι σε θέση να καταχραστεί τη δεσπόζουσα της θέση.
Πρέπει να σημειωθεί ότι ο ορισμός της σχετικής αγοράς δεν είναι μονοσήμαντος, αλλά μπορεί να είναι διαφορετικός ανάλογα με την υπό εξέταση υπόθεση. Έτσι, δύο προϊόντα μπορεί π.χ. να θεωρούνται ότι ανήκουν στην ίδια σχετική αγορά σε μία υπόθεση συγχώνευσης, αλλά να μην ανήκουν στην ίδια σχετική αγορά όταν κρίνεται μία υπόθεση κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης.
Επισημαίνεται ότι, για την οριοθέτηση της σχετικής αγοράς γίνεται *Ad hoc* προσδιορισμός, καθώς η νομολογία του ΔΕΕ έχει επιδείξει ότι αυτό δεν μπορεί να βασιστεί σε προηγούμενες δικαστικές αποφάσεις που οριοθετούν μια σχετική αγορά, καθώς κριτήρια για την οριοθέτηση είναι οι συνθήκες του ανταγωνισμού *in concreto* στη δεδομένη περίπτωση που κατάγεται σε κρίση (δομή αγοράς, πλήθος και ποσοστά ανταγωνιστών, καταναλωτικές συνήθειες σε διαφορετικές εποχές του έτους, κόστος παραγωγής και διανομής, ιδιαίτερες εμπορικές συνθήκες σε εθνικό επίπεδο).
Η Επιτροπή επομένως έχει καταλήξει ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση που εξετάζει, η αγορά που δεικνύει τη δεσπόζουσα θέση της Hermes, στην οποία αναφέρεται και η καταγγελία, είναι η αγορά που δραστηριοποιείται με αποκλειστικά δικαιώματα μέσω συμβάσεων η Hermes και αφορά την αγορά *παροχής χώρου στάθμευσης εντός του ΔΑΛ για παροχή υπηρεσιών από άλλες επιχειρήσεις* και όχι η αγορά του χώρου στάθμευσης εντός ή εκτός του ΔΑΛ, όπως αναφέρει η καταγγελλόμενη εταιρεία. Όπως είναι φανερό, σε αυτή τη σχετική αγορά που εξετάζεται, δεν υπάρχει ανταγωνιστική τιμή ούτε και ανταγωνιστής παρά μόνο η Hermes να καθορίζει η ίδια την τιμή. Άρα οι οποιοιδήποτε ισχυρισμοί της καταγγελλόμενης εταιρείας για τη μη ύπαρξη ανταγωνιστικής σχέσης μεταξύ των εμπλεκομένων μερών της υπόθεσης δεν ανατρέπουν τα δεδομένα της αγοράς, εφόσον η εξεταζόμενη παράβαση αφορά έτερη αγορά στην οποία δεν έχει δραστηριοποίηση η καταγγέλλουσα εταιρεία αλλά είναι εξαρτώμενη σε αυτή την αγορά.

7.5.2 Σχετική γεωγραφική αγορά

Σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όσον αφορά τον προσδιορισμό της σχετικής αγοράς για σκοπούς του κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού,
«η γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή όπου οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις συμμετέχουν στην προμήθεια προϊόντων ή υπηρεσιών και οι όροι του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και η οποία μπορεί να διακριθεί από γειτονικές κυρίως περιοχές, διότι στις εν λόγω περιοχές οι όροι του ανταγωνισμού διαφέρουν σημαντικά.»[44]
Αναφορικά με το θέμα του προσδιορισμού της σχετικής γεωγραφικής αγοράς στην καταγγελία, η Επιτροπή, άντλησε καθοδήγηση από σχετικές αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και σχετικά σημειώνει ότι, στην υπόθεση *FAG - Flughafen Frankfurt/Main AG,*[45] η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έκρινε ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για συγκεκριμένη παρεχόμενη υπηρεσία, όπως είναι η παροχή αερολιμενικών εγκαταστάσεων που επιτρέπουν την προσγείωση και την απογείωση αεροσκαφών, ήταν ο αερολιμένας της Φρανκφούρτης. Συναφώς, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στην απόφασή της *Alpha Flight Services /Aéroports de Paris*,[46] κατέληξε ότι η αγορά υπηρεσιών διαχείρισης του αερολιμένα αφορούσε τους διεθνείς αερολιμένες της περιοχής του Παρισιού Orly και CDG, με δεδομένο ότι η εν λόγω υπόθεση αφορούσε τη χορήγηση από το φορέα εκμετάλλευσης των παρισινών αεροδρομίων (ADP) άδειας λειτουργίας στους φορείς παροχής ορισμένων κατηγοριών υπηρεσιών εδάφους στους εν λόγω αερολιμένες.
Η Επιτροπή σημειώνει ότι η καταγγελία της εταιρείας Karydas αναφέρεται μόνο σε γεγονότα που λαμβάνουν χώρα αποκλειστικά και μόνο στις εγκαταστάσεις του αεροδρομίου Λάρνακας, του οποίου τη διαχείριση έχει αναλάβει η Hermes και επίσης, οι δραστηριότητες της ίδιας παρέχονται αποκλειστικά προς επιβάτες του ΔΑΛ.

---

[44] *Supra* υποσ. 24, Ανακοίνωση Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον καθορισμό της σχετικής αγοράς.
[45] *Supra* υποσ. 42, *FAG - Flughafen Frankfurt/Main AG*, παρά. 56.
[46] Βλ. *supra* υποσ. 36.

Συνεπακόλουθα, η Επιτροπή, έχοντας υπόψη τους ισχυρισμούς και τα γεγονότα της καταγγελίας, τα οποία αφορούν την κατ' ισχυρισμό καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης που κατέχει η εταιρεία Hermes, καταλήγει ότι η σχετική γεωγραφική αγορά σε σχέση με την αγορά της παροχής υπηρεσιών διαχείρισης και εκμετάλλευσης του ΔΑΛ από τον φορέα εκμετάλλευσης είναι ο χώρος του αερολιμένα της Λάρνακας.
Ως εκ τούτου, η Επιτροπή ομόφωνα καταλήγει ότι και η διαχείριση των αερολιμενικών υποδομών, η παροχή αερολιμενικών υποδομών από το φορέα εκμετάλλευσης και συγκεκριμένα, η υπό εξέταση αγορά της παροχής χώρου στάθμευσης εντός του ΔΑΛ για παροχή υπηρεσιών από άλλες επιχειρήσεις, αφορούν τη γεωγραφική αγορά του αερολιμένα της Λάρνακας.
Τέλος, σημειώνεται ότι στη σχετική αγορά της παροχής υπηρεσιών στάθμευσης που δραστηριοποιούνται τα εμπλεκόμενα μέρη και συνεπακόλουθα και στη σχετική υπο-αγορά, στην οποία δραστηριοποιείται η καταγγέλλουσα εταιρεία, ήτοι την αγορά της παροχής υπηρεσιών στάθμευσης valet προς επιβάτες του αεροδρομίου, καθώς και στη σχετική υπο-αγορά που δραστηριοποιείται ανταγωνιστικά η Hermes, ήτοι την αγορά της παροχής υπηρεσιών στάθμευσης μεγάλης διάρκειας σε καλυμμένο ή ακάλυπτο χώρο προς το επιβατικό κοινό, η γεωγραφική αγορά αυτών αφορά το ΔΑΛ.

7.6 Παραβάσεις του Άρθρου 6(1) του Νόμου

Υπό το πρίσμα των ισχυρισμών της καταγγέλλουσας εταιρείας, η Επιτροπή επικέντρωσε την προσοχή της στις πρόνοιες του άρθρου 6(1) του Νόμου, το οποίο καθορίζει τα κάτωθι:
6.-(1) Απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων, που κατέχει ή κατέχουν δεσπόζουσα θέση στο σύνολο ή μέρος της εγχώριας αγοράς ενός προϊόντος, ιδιαίτερα εάν η πράξη αυτή έχει ως αποτέλεσμα ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα -
(α) τον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό αθέμιτων τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων μη θεμιτών υπό τις περιστάσεις όρων συναλλαγής·
(β) τον περιορισμό της παραγωγής ή της διάθεσης ή της τεχνολογικής ανάπτυξης, προς ζημιά των καταναλωτών·
(γ) την εφαρμογή ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές, με συνέπεια ορισμένες επιχειρήσεις να τίθενται σε μειονεκτική στον ανταγωνισμό θέση·
(δ) την εξάρτηση της σύναψης συμφωνιών από την αποδοχή εκ μέρους των αντισυμβαλλόμενων πρόσθετων υποχρεώσεων, οι οποίες, εκ της φύσεώς τους ή σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες, δεν έχουν σχέση με το αντικείμενο των συμφωνιών αυτών.

7.6.1 Δεσπόζουσα θέση

Σύμφωνα με τον ορισμό που δίδεται στο άρθρο 2 του Νόμου, ο οποίος πηγάζει από την Ενωσιακή νομολογία, δεσπόζουσα θέση «*περιλαμβάνει τη θέση οικονομικής δύναμης που απολαμβάνει η επιχείρηση, που την καθιστά ικανή να παρακωλύει τη διατήρηση αποτελεσματικού ανταγωνισμού στη σχετική αγορά και της επιτρέπει να ενεργεί σε αισθητό βαθμό ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές και τους πελάτες της και σε τελική ανάλυση ανεξάρτητα από τους καταναλωτές».* Βασικό στοιχείο της έννοιας της δεσπόζουσας θέσης είναι η ύπαρξη οικονομικής ισχύος, η οποία παρέχει στη δεσπόζουσα επιχείρηση ευχέρεια ανεξάρτητης συμπεριφοράς, την αποδεσμεύει δηλαδή από τους περιορισμούς που υπάρχουν σε μια ανταγωνιστική αγορά.
Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, για τη στοιχειοθέτηση ή μη των κατ' ισχυρισμό παραβάσεων του Νόμου, θα πρέπει να εξεταστεί πρωταρχικά η ύπαρξη ή όχι δεσπόζουσας θέσης της καταγγελλόμενης εταιρείας στη σχετική αγορά της παροχής υπηρεσιών διαχείρισης και εκμετάλλευσης του ΔΑΛ και κατ' επέκταση και στην αγορά της παροχής χώρου στάθμευσης εντός του ΔΑΛ για παροχή υπηρεσιών από άλλες επιχειρήσεις, ως έχει ορισθεί ανωτέρω.
Η Επιτροπή έχει συναφώς λάβει υπόψη της τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής το «ΔΕΕ»), σύμφωνα με τη οποία, πολύ υψηλά μερίδια αγοράς, πλην εξαιρετικών περιπτώσεων, είναι αρκετά για την απόδειξη ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης. Μία επιχείρηση που διαθέτει πολύ υψηλό μερίδιο αγοράς για αρκετό χρονικό διάστημα βρίσκεται, λόγω του μεριδίου αυτού, σε κατάσταση ισχύος που την καθιστά υποχρεωτικό συνέταιρο και της εξασφαλίζει την ελευθερία συμπεριφοράς (freedom of action) έναντι των ανταγωνιστών που χαρακτηρίζει την επιχείρηση με δεσπόζουσα θέση.[47] Αντίθετα, όταν επιχείρηση δεν κατέχει μονοπωλιακή θέση στην αγορά, αλλά κατέχει ένα ποσοστό της τάξεως του 40-50% (μερίδιο

[47] Υπόθεση 85/76, *Hoffmann- La Roche & Co. AG v. Commission*, [1979] ECR 461.

αγοράς), θεωρείται ότι αποτελεί μία αξιόπιστη αλλά όχι επαρκή ένδειξη ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης και, επομένως, απαιτείται να ληφθούν υπόψη και άλλοι παράγοντες, προκειμένου να θεμελιωθεί η ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης.[48]

Καταρχάς, σημειώνεται ότι σύμφωνα με τους περί Πολιτικής Αεροπορίας Νόμους 2002 έως 2008, «Φορέας Διαχείρισης Αερολιμένα» σημαίνει «*τον φορέα ο οποίος σε συνδυασμό ή όχι με άλλες δραστηριότητες ανάλογα με την περίπτωση, έχει ως στόχο δυνάμει εθνικών, νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων ή συμβάσεων, τη διοίκηση και την διαχείριση των αερολιμενικών υποδομών ή των υποδομών αερολιμενικών συστημάτων και το συντονισμό και τον έλεγχο δραστηριοτήτων των διάφορων αερομεταφορέων που εξυπηρετούν τους συγκεκριμένους αερολιμένες ή αερολιμενικά συστήματα*».

Όσον αφορά την υπό εξέταση καταγγελία, ως έχει ήδη αναφερθεί, η Hermes, υπέγραψε τη «*Σύμβαση Εκχώρησης για την Ανάπτυξη και Διαχείριση Διεθνών Αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου*» με την Κυπριακή Δημοκρατία και από το 2006, που υπογράφηκε η προαναφερόμενη συμφωνία, έως και σήμερα, η Hermes αποτελεί τον αποκλειστικό φορέα διαχείρισης των αερολιμένων της Λάρνακας και Πάφου. Επομένως, η Hermes κατέχει πραγματικό, νόμιμο και αποκλειστικό μονοπώλιο σε ό,τι αφορά τη διαχείριση του χώρου του ΔΑΛ.

Σύμφωνα με πάγια νομολογία του Δικαστηρίου,[49] μια επιχείρηση, η οποία διαθέτει νόμιμο μονοπώλιο κατά την έννοια του άρθρου 106 της ΣΛΕΕ, μπορεί να θεωρηθεί ως κατέχουσα δεσπόζουσα θέση. Αξίζει να αναφερθεί ότι στην υπόθεση *SA Centre belge d'études de marché - télémarketing (CBEM)*[50] *το* ΔΕΕ αναφέρει κατά λέξη ότι: *«το άρθρο 86 εφαρμόζεται σε επιχειρήσεις, οι οποίες κατέχουν δεσπόζουσα θέση σε συγκεκριμένη αγορά ακόμα και όταν η θέση αυτή οφείλεται όχι στη δραστηριότητα των ίδιων των επιχειρήσεων, αλλά στο γεγονός ότι λόγω νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων στην αγορά αυτή δεν μπορεί να υπάρξει ανταγωνισμός ή μπορεί να υπάρξει μόνο εξαιρετικά περιορισμένος ανταγωνισμός»*.

Κατά τον ίδιο τρόπο, στην υπόθεση *Aéroports de Paris* έχει σημειωθεί από το ΔΕΕ ότι «*Κατέχει δεσπόζουσα θέση κατά την έννοια του άρθρου 86 της Συνθήκης (νυν άρθρο 82 ΕΚ) στην αγορά των υπηρεσιών διαχειρίσεως αεροδρομίων σε μια συγκεκριμένη περιοχή, οι οποίες είναι απαραίτητες για την παροχή υπηρεσιών εδάφους, ο δημόσιος οργανισμός ο οποίος λόγω του ότι οι αεροπορικές εγκαταστάσεις του ανήκουν, είναι ο μόνος που έχει την εξουσία να επιτρέψει την πρόσβαση σε αυτές. Πράγματι, ο οργανισμός αυτός, διαθέτοντας το νόμιμο μονοπώλιο της διαχειρίσεως των αεροδρομίων αυτών και, ως εκ τούτου, όντας ο μόνος που δύναται να παράσχει άδεια ασκήσεως δραστηριοτήτων με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών εδάφους και να καθορίζει τους όρους ασκήσεως των δραστηριοτήτων αυτών, βρίσκεται σε θέση οικονομικής ισχύος η οποία του δίνει την ευχέρεια να παρεμποδίζει τη διατήρηση αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην αγορά παρέχοντάς του τη δυνατότητα να αναπτύσσει ανεξάρτητες συμπεριφορές.*».[51]

Στη βάση όσων καταγράφηκαν ανωτέρω σχετικά με το στοιχείο της δεσπόζουσας θέσης που προνοείται στο άρθρο 6 του Νόμου, η Επιτροπή ομόφωνα καταλήγει ότι η Hermes κατέχει δεσπόζουσα θέση λόγω του μονοπωλίου της σε ό,τι αφορά τη διαχείριση των χώρων του ΔΑΛ. Επομένως, η Hermes κατέχει δεσπόζουσα θέση στη σχετική αγορά της παροχής υπηρεσιών διαχείρισης και εκμετάλλευσης του ΔΑΛ και κατ' επέκταση στην αγορά της διαχείρισης των υποδομών του ΔΑΛ και στην αγορά παροχής χώρου στάθμευσης εντός του ΔΑΛ για παροχή υπηρεσιών από άλλες επιχειρήσεις.

Στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή σημειώνει ότι η Hermes προσφέρει υπηρεσίες βραχυπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης στάθμευσης και ως εκ τούτου δραστηριοποιείται στην αγορά της παροχής υπηρεσιών στάθμευσης προς το επιβατικό κοινό που χρησιμοποιεί το ΔΑΛ, ως και η καταγγέλλουσα εταιρεία. Συνεπώς και η εταιρεία Hermes χρησιμοποιεί μέρος των

---

[48] Υπόθεση 62/86, *Akzo Chemie κατά Επιτροπής*, [1991] Συλλογή της Νομολογίας 1991 I-03359, παρά.60-61.

[49] Βλ. σχετικά, Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, 94/119/ΕΚ, σχετικά με την άρνηση πρόσβασης στις λιμενικές εγκαταστάσεις του RODBY Δανία, [1993], ΕΕ L 55, σ. 52 έως 57. Υπόθεση C-311/84, *SA Centre belge d'etudes de marche - telemarketing κατά SA Compagnie luxembourgeoise de telediffusion και SA Information publicite Benelux,* [1985], Συλλογή της Νομολογίας 1985 -03261. *Supra* υποσ. 42, *FAG - Flughafen Frankfurt/Main AG. Supra* υποσ. 23, C-82/01P.

[50] *Ibid*, C-311/84.

[51] *Supra* υποσ. 23, Περίληψη της αποφάσεως, C-82/01 P, σημείο 5.

υποδομών του ΔΑΛ, που διαχειρίζεται, ήτοι τους χώρους στάθμευσης, μέρος των οποίων παράλληλα προσφέρει για ενοικίαση στην καταγγέλλουσα εταιρεία έναντι αμοιβής. Επομένως, η καταγγέλλουσα εταιρεία δραστηριοποιείται σε αγορά στην οποία η υποδομή των χώρων στάθμευσης στο ΔΑΛ αποτελούν σημαντικό στοιχείο (input) στην παροχή των δικών της υπηρεσιών στάθμευσης valet στο επιβατικό κοινό. Η καταγγελλόμενη εταιρεία κατέχει δεσπόζουσα θέση στην αγορά παροχής χώρων στάθμευσης εντός του ΔΑΛ για παροχή υπηρεσιών από άλλες επιχειρήσεις.

7.6.2 Κατάχρηση Δεσπόζουσας Θέσης

Σύμφωνα με την ενωσιακή νομολογία σε θέματα ανταγωνισμού, η ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης μιας επιχείρησης δεν απαγορεύεται· αυτό που βασικά απαγορεύεται είναι η καταχρηστική εκμετάλλευση αυτής της θέσεως.

Σύμφωνα πάντα με την νομολογία του ΔΕΕ και τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κατάχρηση συνδέεται με τη συμπεριφορά της δεσπόζουσας επιχείρησης που επιδρά στη δομή της αγοράς, αποδυναμώνοντας τον ήδη ασθενή ανταγωνισμό, με τη χρήση μεθόδων που δεν αρμόζουν σε καθεστώς υγιούς ανταγωνισμού.[52] Σημειώνεται επίσης, το λεκτικό του ΔΕΕ, όπου οι επιχειρήσεις με δεσπόζουσα θέση στην αγορά ενός προϊόντος έχουν «special responsibility» (ιδιαίτερη ευθύνη), πράγμα που τις κάνει ακόμα πιο υπεύθυνες σε περίπτωση παραβίασης του Νόμου.[53]

Στην υπόθεση *Tetra Pak International SA,*[54] η ιδιαίτερη ευθύνη επεκτείνεται ώστε το άρθρο 102 (πρώην 82) της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής η «ΣΛΕΕ»), το αντίστοιχο 6(1) του Νόμου, να εφαρμόζεται και να απαγορεύει κάθε συμπεριφορά επιχειρήσεως, η οποία κατέχει δεσπόζουσα θέση, ικανή να εμποδίσει τη διατήρηση ή την ανάπτυξη του ανταγωνισμού που υφίσταται ακόμη σε μια αγορά όπου, λόγω ακριβώς της παρουσίας αυτής της επιχειρήσεως, ο ανταγωνισμός είναι ήδη εξασθενημένος. Το Δικαστήριο ανέφερε τα εξής: «*Επομένως, για να καθοριστούν οι προϋποθέσεις αυτές, πρέπει να ερμηνευθεί το άρθρο 86 της Συνθήκης βάσει του αντικειμένου του και του σκοπού του, όπως διευκρινίστηκαν από το Δικαστήριο, το οποίο έκρινε, με την προπαρατεθείσα απόφαση του Michelin κατά Επιτροπής (σκέψη 57), ότι το άρθρο αυτό επιρρίπτει σε επιχείρηση που κατέχει δεσπόζουσα θέση, ανεξάρτητα από τους λόγους μιας τέτοιας θέσεως, την ιδιαίτερη ευθύνη να μη θίγει με τη συμπεριφορά της την άσκηση πραγματικού και ανόθευτου ανταγωνισμού στην κοινή αγορά, σύμφωνα με τον γενικό σκοπό του άρθρου 3, στοιχείο στ', της Συνθήκης όπως ίσχυε την εποχή εκείνη. Εμπίπτει έτσι στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 86 κάθε συμπεριφορά επιχειρήσεως που κατέχει δεσπόζουσα θέση ικανή να εμποδίσει τη διατήρηση ή την ανάπτυξη του ανταγωνισμού που υφίσταται ακόμη σε μια αγορά όπου, λόγω ακριβώς της παρουσίας αυτής της επιχειρήσεως, ο ανταγωνισμός είναι ήδη εξασθενημένος (βλ. την προπαρατεθείσα απόφαση Hoffmann-La Roche κατά Επιτροπής, σκέψη 91).*»

***Αξιολόγηση θέσεων της καταγγελλόμενης εταιρείας*:**

Στο παρόν σημείο, η Επιτροπή προτού προχωρήσει σε ανάλυση της ουσίας της πιθανολογούμενης παράβασης του Νόμου σε συνάρτηση με τις θέσεις που αναφέρθηκαν και κατατέθηκαν από την καταγγελλόμενη εταιρεία, τις οποίες εξέτασε ενδελεχώς προβαίνει σε αξιολόγηση σημείων που τέθηκαν από την καταγγελλόμενη εταιρεία.

Συγκεκριμένα, η καταγγελλόμενη εταιρεία ανέφερε ότι: «*Στην Έκθεση Αιτιάσεων πιθανολογείται συμπέρασμα εκμετάλλευσης δεσπόζουσας θέσης από την Hermes με την επιβολή αθέμιτων όρων συναλλαγής, αφού η Hermes φέρεται να είναι ανταγωνιστής της Καταγγέλλουσας (και άλλων επιχειρήσεων valet) και να επιχειρεί να τις* ***«εξοντώσει»*** *και απομακρύνει από την αγορά.*» Επίσης, η καταγγελλόμενη εταιρεία κάνει διάφορες αναφορές σε αυθαίρετα συμπεράσματα της Επιτροπής, καταγράφοντας ότι: «*Από τα διαλαμβανόμενα στην Έκθεση Αιτιάσεων και το Εσωτερικό Σημείωμα γίνεται αντιληπτό ότι οι αθέμιτοι αυτοί όροι σχετίζονται αφενός με την τιμολογιακή πολιτική της Hermes, η οποία κρίνεται ως μη αναλογική ή υπερβολική […]*» Στη συνέχεια υποστηρίζει ότι η αξιολόγηση της τιμολογιακής πολιτικής της Hermes από την Επιτροπή ήταν αυθαίρετη, μη αναλογική ή υπερβολική.

---

[52] Βλ. σχετικά *supra* υποσ. 48, *Akzo Chemie κατά Επιτροπής*, παρ.60-61.
[53] Υπόθεση C-322/81, *Michelin v. Commission*, [1983] ECR 3461, παρά.52, 59.
[54] Υπόθεση T-83/91, *Tetra Pak International SA v. Commission* [1994] ECR II-755, παρά. 114.

Επίσης, η Hermes παρέθεσε, κατά την ενώπιον της Επιτροπής προφορική διαδικασία, κατάλογο με τα εισοδήματα της από τις εταιρείες valet για τα έτη 2010 μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2017, σημειώνοντας ότι η Επιτροπή θα έπρεπε να τα λάβει υπόψη της καθώς και την απόδοση προς το κράτος, δηλώνοντας επίσης: {…}.

Η Έκθεση Αιτιάσεων που κοινοποιήθηκε στην Hermes αφορά πιθανολογούμενη παράβαση σχετικά με την επιβολή αθέμιτων όρων συναλλαγής στη βάση των μεταξύ των μερών συμφωνιών για χρήση συγκεκριμένου χώρου στάθμευσης εντός της υποδομής του ΔΑΛ που ξεκίνησαν από το 2006 μέχρι το 2013, όπου και υπεβλήθη η καταγγελία μαζί με αίτημα για λήψη προσωρινών μέτρων λόγω της μη ανανέωσης του συμβολαίου της καταγγέλλουσας από την καταγγελλόμενη εταιρεία. Η Επιτροπή θεωρεί περιττό να επαναλάβει τους ισχυρισμούς της καταγγέλλουσας εταιρείας, αφού τα όσα έχουν εικάσει, έχουν ήδη αναφερθεί, πλην όμως σημειώνει πως στην καταγγελία της εταιρείας Karydas, γίνεται επίκληση παραβάσεων για αθέμιτους εμπορικούς όρους και όχι για υπερβολικές τιμές, αναφερόμενη στη δυνατότητα της Hermes ανά πάσα στιγμή να επιβάλλει όρους, να ελέγξει, να αυξήσει και να περιορίσει τον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά, να μην ανανεώσει τα συμβόλαιά τους με τη λήξη της συμφωνίας άδειας χρήσης στις 4/11/2013, την άρνησή της για κάθε διαπραγμάτευση των συμβολαίων και άλλες συμπεριφορές όπως την απαγόρευση να παραλαμβάνουν ή/και να παραδίδουν τα αυτοκίνητα των πελατών τους έξω από το κτίριο αναχωρήσεων και αφίξεων του ΔΑΛ στη λεγόμενη «drop off and pick up zone» των ταξιδιωτών**.** Όσον αφορά την τιμολογιακή πολιτική της Hermes, η καταγγέλλουσα κάνει αναφορά σε νέες τιμολογιακές πολιτικές από μέρους της Hermes, οι οποίες αυξάνονταν κάθε χρόνο, με την ανανέωση του συμβολαίου υπερβολικά σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Επομένως, η Επιτροπή προχώρησε να εξετάσει αυτές τις αυξήσεις στις ανανεώσεις των συμβολαίων σε συνάρτηση με τη συμπεριφορά της καταγγελλόμενης εταιρείας για μη ανανέωση του συμβολαίου και την απειλή που δήλωσε η καταγγέλλουσα εταιρεία ότι ένιωθε ότι θα τεθεί εκτός αεροδρομίου, και επίσης τους όρους των συμβολαίων που ως αναφέρθηκε στην Έκθεση Αιτιάσεων «*[…] όπως προκύπτει από τα στοιχεία, ήταν πανομοιότυποι για όλες τις εταιρείες valet και δεν φαίνεται να ήταν διαπραγματεύσιμοι, αλλά επιβάλλονταν από την Hermes και μεταβάλλονταν κάθε φορά, χωρίς όμως να παρατίθεται κάποια δικαιολογία γι' αυτό.*»

Επομένως, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η καταγγελλόμενη εταιρεία λανθασμένα θεωρεί ότι η ανάλυση της Επιτροπής αναφορικά με πιθανολογούμενη παράβαση του Νόμου και δη του άρθρου 6(1)(α), αφορά αθέμιτους όρους που σχετίζονται αποκλειστικά με την τιμολογιακή πολιτική της Hermes και βέβαια η Επιτροπή δεν επεκτάθηκε, αντίθετα με τους ισχυρισμούς της καταγγελίας, σε ανάλυση εξοντωτικής τιμολόγησης ως η σχετική νομολογία, αλλά η νομολογία που παρέθεσε αφορά αποκλειστικά αθέμιτους όρους και διαφέρει ουσιωδώς στα σημεία από την ανάλυση που πραγματοποιείται για στοιχειοθέτηση ή μη εξοντωτικής τιμολόγησης, η οποία βασίζεται σε κοστολόγηση και περιθώριο κέρδους των επιχειρήσεων.

Βέβαια, σε αντίθεση με τα όσα αναφέρονται πιο πάνω από την Hermes, η καταγγελλόμενη εταιρεία, σε άλλο σημείο των θέσεων της, αναφέρεται σε «*Αυθαίρετο χαρακτηρισμό των συμβατικών όρων ως επιβολή αθέμιτων όρων συναλλαγής*» και καταγράφει ότι «*η Υπηρεσία κάνει λόγο για συνεχή κίνδυνο μη ανανέωσης των συμβολαίων ενώ από την πλευρά της η ΕΠΑ κάνει λόγο για συνεχή «απειλή» της καταγγέλλουσας περί της δυνατότητά της να παρέχει υπηρεσίες στάθμευσης valet.*»

Όσον αφορά την αναφορά της Hermes ότι η κατάχρηση που της καταλογίζεται έγκειται στην επιβολή αθέμιτων όρων συναλλαγής αφού φέρεται να είναι ανταγωνιστής της καταγγέλλουσας και *επιχειρεί να τις **«εξοντώσει»** και απομακρύνει από την αγορά*, η Επιτροπή σημειώνει ότι τα συμπεράσματα της, όπως αυτά καταγράφηκαν στην Έκθεση Αιτιάσεων, αφορούν την πιθανολογούμενη επιβολή αθέμιτων όρων και βασίζονται στα όσα ήδη έχουν αναφερθεί πιο πάνω και όχι στο γεγονός ότι η Hermes *φέρεται να είναι ανταγωνιστής της καταγγέλλουσας εταιρείας*. Η πιο πάνω αναφορά της καταγγελλόμενης εταιρείας εδράζεται στο συμπέρασμα που κάνει η Επιτροπή στην Έκθεση Αιτιάσεων που της κοινοποιήθηκε στις χρεώσεις της Hermes προς την καταγγέλλουσα εταιρεία ότι: «*Επιπρόσθετα, η Επιτροπή, στη βάση των χρεώσεων της Hermes και έχοντας επίσης υπόψη της ότι στις χρεώσεις της προς το κοινό δημοσίευε και επιπλέον 30% μείωση αυτών, κατέληξε ομόφωνα στο εκ πρώτης όψεως συμπέρασμα ότι οι ενέργειες της αυτές έχουν εκμεταλλευτικό αποτέλεσμα προς τις εταιρείες valet. Οι χρεώσεις επομένως της Hermes προς τις εταιρείες valet μπορούν εκ πρώτης όψεως να θεωρηθούν εξοντωτικές με απώτερο σκοπό την απομάκρυνση αυτών από την αγορά, καθότι αυτές δεν θα έχουν πλέον την δυνατότητα να είναι*

ανταγωνιστικές, ανεξαρτήτως του είδους της παρεχόμενης υπηρεσίας. Καταλήγοντας επ' αυτού, η Επιτροπή ομόφωνα έκρινε ότι εκ πρώτης όψεως η καταγγέλλουσα εταιρεία στην ουσία λόγω των αθέμιτων χρεώσεων της Hermes στερείται της δυνατότητας να ανταγωνιστεί επί ίσοις όροις, και στη βάση των δεδομένων της υπόθεσης συμπεραίνεται εκ πρώτης όψεως ότι οι χρεώσεις της Hermes δεν θα ήτο δυνατό να επιβληθούν κάτω από συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού.»

Επομένως, η καταγγελλόμενη εταιρεία φαίνεται να θίγει επιλεκτικά, αλλά και να αναλύει αποσπασματικά σημεία αναφοράς της Επιτροπής από την Έκθεση Αιτιάσεων ή/και το σημείωμα της Υπηρεσίας και να αποδίδει σε αυτά ξέχωρα αποτελέσματα ή/και να τα υποδεικνύει ως θεμέλιο της καταλογισθείσας πιθανολογούμενης παράβασης αγνοώντας την όλη εικόνα που στοιχειοθετείται στο σύνολο των καταγεγραμμένων θέσεων και κρίσεων της Επιτροπής.

Όσον αφορά την αναφορά ότι λανθασμένα δεν λήφθηκε υπόψη από την Επιτροπή το κόστος και οι δαπάνες της Hermes και ο ρόλος της, η Επιτροπή επισημαίνει ότι όλα τα στοιχεία που στάλθηκαν από την καταγγελλόμενη εταιρεία λήφθηκαν υπόψη, αλλά όπως έχει ήδη αναφερθεί, τα εν λόγω στοιχεία θεωρούνται απαραίτητα σε περίπτωση οικονομικής ανάλυσης επί καταγγελίας που αφορά παράβαση για υπερβολικές/εξοντωτικές τιμές και όχι στην υπό εξέταση καταγγελία που αφορά αθέμιτους όρους και συμπεριφορά της καταγγελλόμενης εταιρείας.

Επίσης, έχει τεθεί το θέμα ότι η Επιτροπή δεν έχει αξιολογήσει σωστά τον ρόλο της Hermes, δηλαδή το γεγονός ότι ως η μοναδική διαχειρίστρια εταιρεία των αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου, είχε κληθεί να επωμιστεί μια σειρά δαπανών ώστε να βελτιωθούν οι υποδομές των αερολιμένων. Επίσης, η Hermes θεωρεί αβάσιμη την άποψη ότι οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών valet parking δεν πρέπει να επιβαρυνθούν καθόλου με το κόστος των σχετικών επενδύσεων αφού «*αυτές ικανοποιούνταν με την υφιστάμενη υποδομή*» και η υιοθέτηση μιας τέτοιου είδους άποψης εγείρει σημαντικά ζητήματα παρασιτισμού *(free riding*) και καιροσκοπικής συμπεριφοράς (opportunistic behavior).

Όπως αναφέρθηκε, το κόστος της Hermes δεν αποτέλεσε θέμα οικονομικής ανάλυσης από την Επιτροπή λόγω του ότι η καταγγελία αφορά αθέμιτους όρους, επομένως η βελτίωση από την Hermes των εγκαταστάσεων του χώρου στάθμευσης των οχημάτων που εξυπηρετούν οι εταιρείες που διαθέτουν υπηρεσίες στάθμευσης valet εντός του αεροδρομίου δεν είναι σημαντικό στοιχείο για τις τελευταίες, εφόσον ο καταναλωτής δεν θα επιλέξει εταιρεία valet βασισμένος στις εντυπώσεις ενός καλύτερου και βελτιωμένου χώρου προσωρινής στάθμευσης του οχήματός του μέχρι την μεταφορά του στους ιδιόκτητους χώρους της κάθε εταιρείας valet. Επιπλέον και να είχε κάποιο κέρδος η καταγγέλλουσα εταιρεία για να θεωρείται θέμα free riding, αφού η εταιρεία Hermes θα βελτιώσει και τους δύο χώρους στάθμευσης, δηλαδή και αυτόν που δραστηριοποιείται η ίδια και αυτόν που παραχωρεί προς την καταγγέλλουσα εταιρεία, τότε σε σχέση με το καθεστώς που υφίστατο πριν την αναβάθμιση δεν υπάρχει οποιαδήποτε καλυτέρευση σε σχέση με τον προηγούμενο χώρο.

Περαιτέρω, η καταγγελλόμενη εταιρεία αναφέρει στις θέσεις ότι, «*ενώ κυρίαρχο και κεντρικό στοιχείο της Καταγγελίας είναι ισχυριζόμενη ανοχή της Hermes για καταχρηστικές και παράνομες συμπεριφορές άλλων εταιρειών valet, ανταγωνιστριών της Καταγγέλλουσας, με παράνομη χρήση χώρων, παράνομες σταθμεύσεις, καταλήψεις χώρων κτλ, το θέμα τούτο ουδόλως εξετάζεται στην Έκθεση Αιτιάσεων.*» Επίσης, η καταγγελλόμενη εταιρεία στις θέσεις της κάνει αναφορά σε αβάσιμη επίκληση διακριτικής μεταχείρισης της καταγγέλλουσας από την Hermes κατά παράβαση του άρθρου 6(1)(γ) του Νόμου.

Επ' αυτού, η Επιτροπή επαναλαμβάνει, όπως έχει ήδη αναφέρει ότι, η καταγγέλλουσα εταιρεία έχει συγκεκριμενοποιήσει τα άρθρα που καταγγέλλει και αυτά αφορούν δύο ξεχωριστά θέματα. Το ένα αφορά ισχυρισμούς για αθέμιτους όρους και συμπεριφορές της Hermes υπό το πρίσμα του άρθρου 6(1)(α) του Νόμου και το άλλο ισχυρισμούς για διακριτική μεταχείριση της καταγγέλλουσας από την εταιρεία Hermes σε σχέση με τις άλλες εταιρείες valet που ενοικίαζαν χώρο στάθμευσης από την καταγγελλόμενη εταιρεία κατά παράβαση του άρθρου 6(1)(γ) του Νόμου. Για τους τελευταίους ισχυρισμούς της η καταγγέλλουσα εταιρεία κάνει αναφορά, όπως αναφέρει στις θέσεις της η καταγγελλόμενη εταιρεία, σε *ανοχή της Hermes για καταχρηστικές και παράνομες συμπεριφορές άλλων εταιρειών valet, ανταγωνιστριών της Καταγγέλλουσας, με παράνομη χρήση χώρων, παράνομες σταθμεύσεις, καταλήψεις χώρων κτλ.*

Στη βάση αυτών των ισχυρισμών της καταγγέλλουσας, η Επιτροπή έδωσε οδηγίες στην Υπηρεσία για διεξαγωγή δέουσας προκαταρκτικής έρευνας και ακολούθως, στην εκ πρώτης όψεως απόφασή της, βάση της οποίας καταρτίσθηκε και η Έκθεση Αιτιάσεων που κοινοποιήθηκε στα εμπλεκόμενα

μέρη, κατέληξε ομόφωνα ότι δεν είχε εκ πρώτης όψεως στοιχειοθετηθεί οποιαδήποτε διακριτική μεταχείριση της καταγγέλλουσας εταιρείας σε σχέση με τις άλλες εταιρείες που ενοικίαζαν χώρο στάθμευσης από την Hermes. Για αυτό το λόγο δεν καταρτίσθηκε επί της εν λόγω ισχυριζόμενης και εξετασθείσας παράβασης, Έκθεση Αιτιάσεως προς την καταγγελλόμενη εταιρεία. Η εν λόγω προκαταρκτική θέση της Επιτροπής για τη μη στοιχειοθέτηση οποιαδήποτε παράβασης του άρθρου 6(1)(γ) του Νόμου κοινοποιήθηκε προς την καταγγέλλουσα εταιρεία στο πλαίσιο της διαδικασίας.

Αναφορικά με τη θέση της καταγγελλόμενης εταιρείας για «*αυθαίρετη αξιολόγηση της τιμολογιακής πολιτικής της Hermes ως μη αναλογικής ή υπερβολικής»,* η Επιτροπή μελέτησε όσα αναφέρονται και συγκεκριμένα το επιχείρημα που καταγράφεται επί του θέματος ότι: «*Η κατ' ισχυρισμό ιδιαιτερότητα που έχει η πρόσβαση των εταιρειών που παρέχουν υπηρεσίες valet parking σε ειδικό χώρο στάθμευσης εντός του ΔΑΛ για να σταθμεύουν προσωρινά τα οχήματα των πελατών τους, αναντίλεκτα συνεπάγεται ότι αυτός ο χώρος στάθμευσης έχει μεγάλη οικονομική αξία (economic value) για αυτές τις εταιρείες. Επομένως, η εκτίμηση του κόστους ευκαιρίας των εν λόγω θέσεων στάθμευσης για την Hermes, και η σύγκριση αυτού με το έσοδο της Hermes ανά θέση στάθμευσης εντός του ειδικού χώρου στάθμευσης θα παρείχε χρήσιμα συμπεράσματα σε σχέση με το οικονομικό κέρδος και/ή την αναλογικότητα των χρεώσεων της Hermes έναντι των εταιρειών valet parking. Με άλλα λόγια, <u>εάν αποδειχθεί ότι το έσοδο ανά θέση στάθμευσης που είχε η Hermes από την παροχή των θέσεων στάθμευσης εντός του ΔΑΛ στο κοινό, που συνιστά το κόστος ευκαιρίας κάθε θέσης στάθμευσης εντός του ειδικού χώρου στάθμευσης, ήταν μεγαλύτερο από το έσοδο που είχε η Hermes ανά θέση στάθμευσης εντός του ειδικού χώρου στάθμευσης από τις εταιρείες valet, τότε θα πρέπει να απορριφθεί κάθε ισχυρισμός περί αθέμιτων και/ή υπερβολικών και/ή αδικαιολόγητων χρεώσεων των εταιρειών valet parking</u>. Αυτή είναι μια απλή άσκηση που θα μπορούσε να κάνει η ΕΠΑ και η οποία οπωσδήποτε θα οδηγούσε σε πιο αξιόπιστα συμπεράσματα από αυτά που συνάγονται από τις ανόμοιες/ασυνεπείς συγκρίσεις που προβαίνει η Υπηρεσία της ΕΠΑ.*» (η υπογράμμιση είναι της Επιτροπής)

Η Επιτροπή, έχοντας μελετήσει αυτή τη θέση, θεωρεί ότι αυτό που προτείνεται είναι καθαρά εσφαλμένο, εφόσον μετά πάσης βεβαιότητας το έσοδο της Hermes από το χώρο στάθμευσης του κοινού θα είναι μεγαλύτερο από το έσοδο της Karydas, αφού άλλωστε είναι και μεγαλύτερος ο χώρος στάθμευσης του κοινού. Άρα η αξιολόγηση που προτείνει η καταγγελλόμενη εταιρεία, που θα μπορούσε να κάνει ως απλή άσκηση η Επιτροπή και «*θα οδηγούσε σε πιο αξιόπιστα συμπεράσματα από αυτά που συνάγονται από τις ανόμοιες/ασυνεπείς συγκρίσεις που προβαίνει η Υπηρεσία της ΕΠΑ»,* ουδόλως δεικνύει αυτό που ισχυρίζεται. Αντίθετα δεν αποδεικνύει οτιδήποτε αξιόπιστο.

Επιπρόσθετα επί του θέματος και της απόρριψης της καταγγελλόμενης εταιρείας ότι αποτελούν αθέμιτοι όροι συναλλαγής η αναφορά της Επιτροπής για συνεχή «απειλή» της δυνατότητας της καταγγέλλουσας να παρέχει υπηρεσίες στάθμευσης valet και κίνδυνο μη ανανέωσης των συμβολαίων της, η Επιτροπή, στη βάση των ενώπιόν της στοιχείων, απορρίπτει αυτή τη θέση της καταγγελλόμενης εταιρείας, καθώς και τον ισχυρισμό της ότι: «*σε καμία περίπτωση δεν επέδειξε συμπεριφορά τέτοια με την οποία να απειλείται η δραστηριότητα των εταιρειών παροχής υπηρεσιών valet και ποτέ δεν τέθηκε εν αμφιβόλω η παροχή προς αυτές χώρων στάθμευσης εντός του ΔΑΛ. […] Είναι δε σαφές ότι καθόλα τα έτη λειτουργίας του εν λόγω ειδικού χώρου στάθμευσης, <u>οι εταιρείες παρκινγκ υπηρεσιών valet parking ποοέβησαν σε συμπεριφορές τέτοιες που καθιστούσαν δυσχερή την ομαλή διαχείρισή του από πλευράς της Hermes.».</u>*

Η Επιτροπή διαφωνεί με την πιο πάνω θέση και θεωρεί ότι τα ενώπιόν της στοιχεία δεικνύουν, κυρίως μέσα από τις ανταλλαχθείσες επιστολές ότι, έχει αποδειχθεί ο φόβος και η «απειλή» που βίωσε η καταγγέλλουσα εταιρεία για τον κίνδυνο της μη ανανέωσης του συμβολαίου της και της παραχώρησης προς αυτήν προκαθορισμένου χώρου εντός του ΔΑΛ, καθώς αυτό ακριβώς την ανάγκασε να υποβάλλει την ενώπιόν της Επιτροπής καταγγελία και δη αποτέλεσε και το αντικείμενο του αιτήματος της καταγγέλλουσας εταιρείας για λήψη προσωρινών μέτρων εναντίον της Hermes, που εξετάσθηκε από την Επιτροπή στην ενδιάμεση απόφασή της αρ. 08/2014. Η θέση αυτή και το που εστιάστηκε η Επιτροπή για την απόρριψη του αιτήματος έκδοσης, στην τελική, των προσωρινών μέτρων προς την καταγγέλλουσα εταιρεία, γίνεται αντιληπτό μέσα από τα πιο κάτω απόσπασμα της εν λόγω απόφασής της:

«Με δεδομένη την πιο πάνω εξέλιξη και συγκεκριμένα, έχοντας υπόψη την επιστολή της καθ' ης η αίτηση για παράταση της συμφωνίας χρήσης των χώρων στάθμευσης εντός του ΔΑΛ μέχρι τις 31

Μαρτίου 2014, η Επιτροπή κρίνει ότι πρωτίστως θα πρέπει να προχωρήσει να εξετάσει κατά πόσο πληρείται η δεύτερη προϋπόθεση του άρθρου 28(2) του Νόμου ότι δηλαδή, η εν προκειμένω περίπτωση είναι και παραμένει ακόμη επείγουσα.»

«Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη της τα στοιχεία που απεστάλησαν από την αιτήτρια και την καθ' ης η αίτηση και βασιζόμενη στη νομολογία που έχει αναφερθεί, διαπιστώνει ότι, η καθ' ης η αίτηση έχει ήδη αποστείλει επιστολή στις 17 Ιανουαρίου 2014 με την οποία παρατείνει την παραχώρηση της χρήσης χώρου στην αιτήτρια μέχρι τις 31 Μαρτίου 2014 και επιπλέον της αναφέρει ότι, με την αποπεράτωση των 48 έργων αναβάθμισης θα κληθεί και θα της δοθεί η ευκαιρία να συνάψει νέα συμφωνία στη βάση της οποίας θα μπορέσει να συνεχίσει να χρησιμοποιεί τον ίδιο ή ανάλογο χώρο στάθμευσης κατά αποκλειστική χρήση. Επίσης, δεν πρέπει να αγνοηθεί το γεγονός ότι ήδη η καθ' ης η αίτηση προέβη σε παράταση της ειδικής συμφωνίας μετά την αρχική της λήξη.

Ως αποτέλεσμα αυτού, η αιτήτρια δεν αδυνατεί να παρέχει τις υπηρεσίες της προς τους πελάτες της, καθώς παρατάθηκε η ισχύς της συμφωνίας χρήσης με την καθ' ης η αίτηση και αναμένεται να υπογράψει και νέα συμφωνία, όπως αναφέρει η σχετική επιστολή. Επομένως, η Επιτροπή ομόφωνα θεωρεί ότι δεν δύναται να τεθεί θέμα ύπαρξης περίπτωσης επείγουσας ως προς τη βιωσιμότητα της αιτήτριας, ως οι σχετικοί της ισχυρισμοί.»

Πέραν των όσων ισχυρίστηκε πιο πάνω η καταγγελλόμενη εταιρεία, ακολούθως επιχειρεί να ανατρέψει τα γεγονότα υποστηρίζοντας ότι: «*οι εταιρείες παρκινγκ υπηρεσιών valet parking ποοέβησαν σε συμπεριφορές τέτοιες που καθιστούσαν δυσχερή την ομαλή διαχείρισή του από πλευράς της Hermes.*» και προσθέτει ότι η Hermes «*αποσκοπώντας στην αναβάθμιση των υποδομών του αερολιμένα, κλήθηκε να προβεί όχι μόνο σε έργα βελτίωσης των υποδομών του ΔΑΛ, αλλά και σε αναδιάρθρωση των χώρων παροχής κάθε υπηρεσίας εντός του αερολιμένα, ανταποκρινόμενη στα συνεχή προβλήματα που δημιουργούντο μεταξύ κυρίως των εταιρειών valet.*»

Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι πιο πάνω ισχυρισμοί της Hermes δεν ευσταθούν και δεν βρίσκουν έρεισμα στα πραγματικά γεγονότα, καθώς δεν έχει διαφανεί ότι η Hermes προέβη στη βελτίωση των υποδομών του ΔΑΛ και στην αναδιάρθρωση των χώρων παροχής προς αυτές λόγω των μεταξύ των εταιρειών valet οποιωνδήποτε προβλημάτων. Εξάλλου, το αντικείμενο που εξετάζεται στην παρούσα υπόθεση δεν αφορά ούτε το σκοπό της αναδιάρθρωσης ούτε και την οποιαδήποτε νέα μετακίνηση των εταιρειών valet σε νέο χώρο, εφόσον αυτό το γεγονός δεν είχε καν προκύψει κατά την υποβολή της καταγγελίας από την καταγγέλλουσα εταιρεία προς την Επιτροπή, αλλά επισυνέβη πολύ αργότερα. Αυτό όμως που υποβλήθηκε προς εξέταση με την παρούσα υπόθεση είναι -εκτός των αθέμιτων όρων επί των συμβολαίων που υπογράφονταν χρόνο με το χρόνο μεταξύ των μερών- ο κίνδυνος μη ανανέωσης του συμβολαίου και η παραχώρηση καθορισμένου χώρου βάσει των επιστολών που είχε αποστείλει και συγκεκριμένα της επιστολής ημερομηνίας 17/10/2013, όπου ενημερωνόταν η καταγγέλλουσα εταιρεία ότι με τη λήξη της υφιστάμενης συμφωνίας άδειας χρήσης στις 4/11/2013 δεν θα προχωρούσε στην ανανέωσή της.

Η Επιτροπή σημειώνει το περιεχόμενο της εν λόγω επιστολής ημερομηνίας 17/10/2013: «*<u>Θέμα-Συμφωνία για χρήση χώρου valet,</u> Σε σχέση με το πιο πάνω θέμα θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι με τη λήξη του υφιστάμενου συμβολαίου σας στις 4 Νοεμβρίου του 2013, δεν θα προχωρήσουμε για ανανέωση. Θα έχετε την δυνατότητα να χρησιμοποιείτε τους χώρους στάθμευσης του κοινού με τα ίδια δικαιώματα όπως το κοινό, συμπεριλαμβανόμενο τον χώρο αποβίβασης μπροστά από το κτίριο για αποβίβαση του κοινού μόνο όχι για παράδοση αυτοκινήτων.*»

Προτού η Επιτροπή προχωρήσει σε ανάλυση των ισχυρισμών περί παραβάσεων του άρθρου 6 του Νόμου, ως αναφέρονται στην καταγγελία, επισημαίνει ότι η νομολογία έχει καταδείξει ότι η κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης σε μια αγορά μπορεί να καταδικαστεί λόγω των αποτελεσμάτων που παράγει σε μια άλλη αγορά. Αναλυτικότερα, το ΔΕΕ στην υπόθεση *British Airways plc* ανέφερε τα εξής[55]:

«127 <u>Η καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσεως που γίνεται στην τομεακή αγορά όπου υπάρχει η δεσπόζουσα θέση αλλά της οποίας τα αποτελέσματα γίνονται αισθητά σε χωριστή αγορά όπου η ενδιαφερόμενη επιχείρηση δεν κατέχει δεσπόζουσα θέση μπορεί να εμπίπτει στο άρθρο 82 ΕΚ εφόσον αυτή η χωριστή αγορά είναι επαρκώς συναφής με την πρώτη</u> (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 6ης Μαρτίου 1974, 6/73 και 7/73, Istituto Chemioterapico Italiano

---

[55] Υπόθεση Τ-219/99, *British Airways plc κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, [2003], Συλλογή της Νομολογίας ΙΙ-05917, σκέψεις 127,130,132.

και Commercial Solvents κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1974, σ. 113, σκέψη 22, και της 3ης Οκτωβρίου 1985, 311/84, CBEM, Συλλογή 1985, σ. 3261, σκέψη 26).
[…]
130 Οι υπηρεσίες που πωλούν έτσι στους επιβάτες οι αεροπορικές εταιρίες μέσω των ταξιδιωτικών πρακτόρων του Ηνωμένου Βασιλείου αποτελούνται από τις υπηρεσίες αερομεταφορών στις τακτικές πτήσεις τις οποίες οι εταιρίες διασφαλίζουν από και προς τα βρετανικά αεροδρόμια.
[…]
132 Επομένως, υπάρχει αδιαμφισβήτητη σχέση συναφείας μεταξύ, αφενός, των υπηρεσιών πρακτορείων αεροπορικών ταξιδίων που παρέχουν στις αεροπορικές εταιρίες οι πράκτορες του Ηνωμένου Βασιλείου και, αφετέρου, των υπηρεσιών αερομεταφορών που διασφαλίζουν οι εταιρίες αυτές στις βρετανικές αγορές αερομεταφορών που αποτελούνται από τις αεροπορικές γραμμές από και προς τα αεροδρόμια του Ηνωμένου Βασιλείου.» (η υπογράμμιση είναι της Επιτροπής)
Κατά το ίδιο τρόπο, το ΔΕΕ στη υπόθεση *Aéroports de Paris* έκρινε ως ακολούθως[56]:
«164 Το επιχείρημα αυτό στερείται παντός νομικού ερείσματος. Πράγματι, το Δικαστήριο υπενθύμισε σαφέστατα στην προπαρατεθείσα απόφασή του της 14ης Νοεμβρίου 1996, Tetra Pak κατά Επιτροπής (σκέψη 25), ότι οι προπαρατεθείσες αποφάσεις Istituto chemioterapico italiano et Commercial Solvents κατά Επιτροπής και CBEM παρέχουν παραδείγματα καταχρηστικών εκμεταλλεύσεων που παράγουν αποτελέσματα σε άλλες αγορές εκτός των αγορών στις οποίες υπάρχει δεσπόζουσα θέση. Δεν υφίσταται επιπλέον καμία αμφιβολία ότι η κατάχρηση δεσπόζουσας θέσεως σε μια αγορά μπορεί να καταδικαστεί λόγω των αποτελεσμάτων που παράγει σε μια άλλη αγορά. Μόνο στη διαφορετική περίπτωση όπου η κατάχρηση πραγματοποιείται σε αγορά άλλη από την αγορά στην οποία υπάρχει δεσπόζουσα θέση το άρθρο 86 της Συνθήκης είναι ανεφάρμοστο, εκτός αν συντρέχουν ειδικές περιστάσεις (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση της 14ης Νοεμβρίου 1996, Tetra Pak κατά Επιτροπής, σκέψη 27).
165 Εν προκειμένω, ακόμη και αν η κολαζόμενη στην προσβαλλόμενη απόφαση συμπεριφορά της ADP, δηλαδή η εφαρμογή άνισων τελών, παράγει αποτελέσματα στην αγορά υπηρεσιών εδάφους και, εμμέσως, στην αγορά των αεροπορικών μεταφορών, παρ' όλ' αυτά βρίσκεται στην αγορά διαχειρίσεως αερολιμένων όπου η ADP κατέχει δεσπόζουσα θέση. Επιπλέον, όταν η επιχείρηση-αποδέκτης της υπηρεσίας βρίσκεται σε αγορά διαφορετική από εκείνη στην οποία είναι παρών ο παρέχων την υπηρεσία, οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 86 της Συνθήκης πληρούνται, εφόσον ο αποδέκτης βρίσκεται σε θέση οικονομικής εξαρτήσεως από τον φορέα παροχής της υπηρεσίας, λόγω της δεσπόζουσας θέσεως που καταλαμβάνει ο τελευταίος, χωρίς να είναι απαραίτητη η παρουσία αμφοτέρων στην ίδια αγορά. Αρκεί ότι η παροχή υπηρεσιών που προτείνεται από τον προσφέροντα είναι απαραίτητη για την άσκηση της ίδιας της δραστηριότητας του αποδέκτη.» (η υπογράμμιση είναι της Επιτροπής)
Επ' αυτού, η καταγγελλόμενη εταιρεία αναφέρει ότι είναι αμφισβητούμενη η σχέση οικονομικής εξάρτησης της Karydas από την Hermes, καθότι ουσιαστικά *η Επιτροπή υποδεικνύει ότι η παροχή του χώρου στάθμευσης στο ΔΑΛ αποτελεί ουσιώδη διευκόλυνση και ως εκ τούτου η διακοπή της σχετικής παροχής δεν θα επέτρεπε στις εταιρείες να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους*. Αναφέρεται επίσης ότι, η Επιτροπή αγνοεί και υποβαθμίζει «*το γεγονός ότι οι εν λόγω εταιρείες δύνανται να χρησιμοποιήσουν εναλλακτικές λύσεις προκειμένου να συνεχίσουν* ***απρόσκοπτα*** *την παροχή της υπηρεσιών valet parking. Εξ άλλου, και η ίδια η καταγγέλλουσα αναγνωρίζει την ύπαρξη εναλλακτικής λύσης, απλώς επιλέγει να τη χαρακτηρίσει ως «ζημιογόνα» επιλογή, καθώς η υιοθέτησή της ενδεχομένως να προϋποθέτει την αποτελεσματικότερη λειτουργία της ίδιας.»*
Η Επιτροπή διαφωνεί με την πιο πάνω θέση της καταγγελλόμενης εταιρείας. Καταρχάς, θέτοντας ως αφετηρία σχολιασμού τη θέση της καταγγελλόμενης εταιρείας ότι αυτή και η καταγγέλλουσα δεν είναι ανταγωνιστές και επαναλαμβάνει ως έχει ήδη αναφέρει ότι, ακόμα και αν λανθασμένα θεωρήθηκε πως η αγορά όπου φαίνεται να πραγματοποιείται η καταγγελθείσα, υπό εξέταση παράβαση είναι αυτή της παροχής υπηρεσιών διαχείρισης και εκμετάλλευσης του ΔΑΛ και συγκεκριμένα, της αγοράς της παροχής χώρου στάθμευσης εντός του ΔΑΛ για παροχή υπηρεσιών από άλλες επιχειρήσεις που η Επιτροπή θεωρεί ότι σε αυτήν δεν τίθεται αμφιβολία για το μονοπώλιο που κατέχει η καταγγελλόμενη εταιρεία. Τα αποτελέσματα της

[56] *Supra* υποσ. 22, T-128/98, σκέψεις 164-165.

πρακτικής/συμπεριφοράς της καταγγελλόμενης εταιρείας παράγονται στην αγορά που δραστηριοποιείται η καταγγέλλουσα εταιρεία.
Συνεπώς, λαμβάνοντας υπόψη και την προαναφερόμενη νομολογία, η συσχέτιση της δεσπόζουσα θέσης που κατέχει η Hermes στη σχετική αγορά, με την προαναφερθείσα αγορά στην οποία δραστηριοποιείται η καταγγέλλουσα εταιρεία, λαμβάνοντας υπόψη και τους ισχυρισμούς της καταγγέλλουσας, ότι η συμπεριφορά της καταγγελλόμενης παράγει αποτελέσματα στην αγορά που δραστηριοποιείται η καταγγέλλουσα, παρόλο που η δεσπόζουσα θέση της πρώτης δεν βρίσκεται σε αυτήν, αλλά στην αγορά παροχής χώρου στάθμευσης εντός του ΔΑΛ για παροχή υπηρεσιών από άλλες επιχειρήσεις,[57] διαφαίνεται να εδράζεται στο γεγονός ότι η καταγγέλλουσα έχει ανάγκη την υποδομή των χώρων στάθμευσης στο ΔΑΛ και εν προκειμένω βρίσκεται σε θέση οικονομικής εξάρτησης από το φορέα παροχής της υπηρεσίας και παροχέα υποδομής εντός του ΔΑΛ και η παροχή του συγκεκριμένου χώρου στάθμευσης, ήτοι της υποδομής από την Hermes, της είναι απαραίτητη για να είναι σε θέση να παρέχει επαρκώς τις υπηρεσίες της προς τους πελάτες της. Σημειώνεται ότι, παρόλο που η καταγγελλόμενη δεν δραστηριοποιείται στην αγορά παροχής υπηρεσιών στάθμευσης valet, προσφέρει όμως υπηρεσίες στάθμευσης προς το επιβατικό κοινό. Επίσης θα μπορούσε να λεχθεί ότι η Hermes θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει το χώρο για οτιδήποτε επιθυμεί, ακόμη και για αποθηκευτικό χώρο κάνοντας μικρές τροποποιήσεις. Επιπλέον, θα μπορούσε να ξεκινήσει να δραστηριοποιείται η ίδια παρέχοντας υπηρεσίες valet. Επομένως, δεν είναι σε θέση η Επιτροπή να γνωρίζει τι θα γινόταν εάν δεν είχε υποβάλει την καταγγελία της η εταιρεία Karydas και εξεταζόταν η υπόθεση.
Αναλυτικότερα, η Επιτροπή σημειώνει όσον αφορά το θέμα της οικονομικής εξάρτησης και το κατά πόσον είναι απαραίτητη η παροχή της συγκεκριμένης υποδομής από την Hermes προς την καταγγέλλουσα εταιρεία ότι, η τελευταία ανέφερε σχετικά ότι: «*[…] χρειάζεται να έχει χώρους στάθμευσης στο αεροδρόμιο έτσι ώστε (α) να διευκολύνονται οι πελάτες της στην παράδοση και παραλαβή των οχημάτων τους πριν την αναχώρηση και μετά την άφιξη τους στο ΔΑΛ, αλλά και (β) για να μπορεί το προσωπικό της να παραλαμβάνει τα οχήματα, να τα σταθμεύει προσωρινά στο ΔΑΛ και να τα οδηγεί με ασφάλεια και προσοχή στις εγκαταστάσεις της όπου παραμένουν τα οχήματα μέχρι την άφιξη των ιδιοκτητών των οχημάτων.*»
Ακόμα σημειώνεται πως σε σχετικά ερωτηματολόγια και άλλων επιχειρήσεων, που δραστηριοποιούνται στην ίδια σχετική αγορά με την καταγγέλλουσα εταιρεία και οι οποίες έχουν συνάψει συμβόλαια χρήσης των συγκεκριμένων χώρων στάθμευσης με την Hermes, αναφέρθηκαν τα εξής:
«*ότι με την μετακίνηση ουσιαστικά θα τερματιστούν οι δραστηριότητες τους»,*
«ότι θα κλείσει η εταιρεία και είναι απολύτως απαραίτητο να χρησιμοποιούν τον ειδικό χώρο στάθμευσης στο ΔΑΛ»,
«ότι είναι πρακτικά αδύνατο να υλοποιεί η εταιρεία τις υπηρεσίες της όταν το ίδιο χρονικό διάστημα υπάρχουν αρκετοί πελάτες, αν δεν έχει συμφωνία χρήσης χώρου στάθμευσης» και,
«ότι είναι απαραίτητο να χρησιμοποιεί η εταιρεία τον ειδικό χώρο και σε περίπτωση μετακίνησής της, θα υπάρχουν συνέπειες σε θέματα κόστους και λειτουργίας.»
Όσον αφορά τη θέση της καταγγελλόμενης εταιρείας ότι υπάρχει εναλλακτική λύση που δεν λήφθηκε υπόψη και υποδεικνύει ότι εταιρείες που παρέχουν υπηρεσίες valet parking αναφέρουν ότι υπάρχουν και άλλοι τρόποι για να παρέχουν τις υπηρεσίες τους, π.χ. τηλεφωνική συνεννόηση με πελάτες και παραλαβή/παράδοση σε δευτερόλεπτα, χρήση των ιδιωτικών οχημάτων τους για μεταφορά των πελατών τους στον αερολιμένα (shuttle), η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα στοιχεία αυτά αφορούν εταιρείες, όπως φαίνεται και στην προκαταρκτική έρευνα, που δεν χρησιμοποιούν ή/και είχαν συμβληθεί με την Hermes για χρήση του ειδικού χώρου στάθμευσης. Επομένως, οι {…} συγκεκριμένες εταιρείες, {…} δεν λειτουργούσε ως εταιρεία παροχής υπηρεσίας valet, αλλά πρόσφερε άλλου είδους υπηρεσία και {…} ανέφερε ότι το κόστος ενοικίασης των χώρων στάθμευσης ήταν ψηλό για τα δεδομένα της, {…}.
Επομένως, το γεγονός ότι μία εταιρεία που δεν δραστηριοποιείται καν στην εν λόγω αγορά ανέφερε ότι περιστασιακά εάν κάποιος πελάτης τηλεφωνήσει και ζητήσει την εν λόγω υπηρεσία του την παρέχει και επομένως δεν του είναι απαραίτητος ο χώρος στάθμευσης, δεν μπορεί να γίνει

[57] Βλ. σχετικά Απόφαση ΕΠΑ: 51/2012 Καταγγελία της Aviapartner Cyprus Ltd και Two Serve εναντίον της Hermes Airports Ltd και της κοινοπραξίας Goldair Handling S.A, Servisair U.K LTD/CLIN Company Ltd (σελ 12).

αποδεκτό ως βάση για να συμπεράνουμε ότι υπάρχουν εναλλακτικές λύσης παροχής της υπηρεσίας valet από τις εν λόγω εταιρείες. Στον αντίποδα, οι άλλες εταιρείες, όπως καταγράφηκε ανωτέρω, έχουν δηλώσει όλες το πώς λειτουργεί η εν λόγω υπηρεσία και πόσο απαραίτητος είναι ο καθορισμένος χώρος στάθμευσης του οχήματος του πελάτη προς ομαλή εξυπηρέτησή του και τις συνέπειες της μη πρόσβασης σε αυτόν.
Εξάλλου, όπως έχει ήδη αναφερθεί ανωτέρω, οι υπηρεσίες που προσφέρουν εταιρείες με Shuttle Bus αποτελούν διαφοροποιημένη επιλογή του καταναλωτή και το να μην υπάρχει, να σταματήσει να παρέχεται κάποια από αυτές της υπηρεσίες είτε η valet είτε η shuttle bus, που είναι ένα προϊόν στις επιλογές του καταναλωτή, σίγουρα μειώνει το καταναλωτικό πλεόνασμα. Με τον ίδιο τρόπο και η οποιαδήποτε εναλλακτική λύση που ισχυρίζεται η καταγγελλόμενη εταιρεία, καταλύει, υποβαθμίζει και εξαλείφει την επιλογή του καταναλωτή σε μία υπηρεσία, που διακρίνεται ως ιδιαίτερη, προνομιούχα, που του προσφέρει τη γρήγορη παραλαβή και παράδοση του οχήματός του, σε σημείο μάλιστα πλησίον της εισόδου του κεντρικού κτιρίου του ΔΑΛ.
Εάν ληφθεί υπόψη το δεδομένο ότι οι εταιρείες, που παρέχουν υπηρεσίες στάθμευσης valet εντός του ΔΑΛ, για να μπορέσουν να παρέχουν αυτή τη διακεκριμένη, όπως αναφέρεται, υπηρεσία προς επιβάτες του ΔΑΛ, θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να παραλάβουν το όχημα του επιβάτη στο χώρο του ΔΑΛ και κατόπιν να το μεταφέρουν στον ιδιόκτητο χώρο τους, που βρίσκεται εκτός αεροδρομίου και πίσω στον πελάτη στην επιστροφή του, συνάγονται τα ακόλουθα: Για να μπορέσει κάθε μία εταιρεία να προσφέρει αδιαλείπτως και χωρίς προβλήματα αυτή την υπηρεσία θα πρέπει είτε να έχει τον απαραίτητο αριθμό προσωπικού –ο οποίος συνεπάγεται και μεγαλύτερο κόστος λειτουργίας-, είτε χώρο στάθμευσης εντός του ΔΑΛ, ώστε η εν λόγω διαδικασία παραλαβής, αλλά και παράδοσης του οχήματος στον επιβάτη/πελάτη, να γίνεται χωρίς διακοπές, καθυστερήσεις, με συνέπεια και ασφάλεια του κάθε οχήματος και γενικά χωρίς οποιαδήποτε προβλήματα που θα αναγκάσουν ή προτρέψουν τον πελάτη να αναζητήσει αλλού τέτοιου είδους υπηρεσίες. Οπότε, ένας συγκεκριμένος, προκαθορισμένος χώρος στάθμευσης εντός του ΔΑΛ για να σταθμεύουν προσωρινά τα οχήματα των επιβατών, που επιλέγουν την υπηρεσία στάθμευσης valet μέχρι τη μεταφορά τους στους ιδιόκτητους χώρους στάθμευσης των εν λόγω εταιρειών, εξυπακούει τα προαναφερόμενα προτερήματα, σε αντίθεση με το χώρο στάθμευσης του κοινού. Εξάλλου, ο πελάτης/επιβάτης που αναζητά υπηρεσίες στάθμευσης valet και πιθανότατα πληρώνει ένα υψηλότερο ποσό φύλαξης του οχήματός του, αντικειμενικά το πράττει προς αποφυγή οποιασδήποτε καθυστέρησης ή ταλαιπωρίας στην ανεύρεση χώρου στάθμευσης για το όχημά του και γιατί προτιμά την φύλαξη αυτού σε χώρους που είτε υπάρχει 24ωρη παρακολούθηση με φρουρό είτε και κλειστό κύκλωμα παρακολούθησης και επιπλέον, ο χώρος διαθέτει στέγαστρο.
Συνεπώς, δεδομένων όλων όσων αναφέρθηκαν, γίνεται αντιληπτός ο ρόλος και η σημαντικότητα των ειδικών, προκαθορισμένων χώρων στάθμευσης εντός του ΔΑΛ για τη δραστηριοποίηση των εταιρειών και δη της καταγγέλλουσας εταιρείας, που παρέχουν υπηρεσίες στάθμευσης valet εντός του ΔΑΛ.
Τονίζεται ότι, κάθε υπόθεση εξετάζεται στη βάση των ιδιαίτερων στοιχείων και δεδομένων της και ως εκ τούτου, θα πρέπει να εξεταστεί αν στην παρούσα υπόθεση ενδέχεται να παρεμποδιστεί ο ανταγωνισμός στην αγορά της παροχής υπηρεσιών στάθμευσης valet, εξαιτίας της δεσπόζουσας θέσης που κατέχει η Hermes στην αγορά παροχής υπηρεσιών διαχείρισης και εκμετάλλευσης του ΔΑΛ και στην παροχή χώρου στάθμευσης εντός του ΔΑΛ για παροχή υπηρεσιών από άλλες επιχειρήσεις.
Επιπρόσθετα των πιο πάνω, η Hermes απορρίπτει τον ισχυρισμό ότι ο «ειδικός χώρος στάθμευσης» εντός του ΔΑΛ αποτελεί ουσιώδη διευκόλυνση για τη δραστηριοποίηση μιας εταιρείας στη σχετική αγορά των υπηρεσιών valet parking.
Η Επιτροπή σημειώνει ότι ανωτέρω, στο κεφάλαιο για τη σχετική αγορά προϊόντος έχει ήδη αναφερθεί επί του θέματος κάνοντας μνεία στις σχετικές αποφάσεις του Αγγλικού Δικαστηρίου, αλλά και στην υπόθεση *Irish Continental Group v CCI Morlaix.*[58]
Περαιτέρω, η Επιτροπή λαμβάνει καθοδήγηση από την νομολογία του ΔΕΕ, η οποία έχει καταδείξει ότι οι υποδομές των αερολιμένων είναι βασικές ή/και ουσιώδεις για τη παροχή ορισμένων αγαθών και υπηρεσιών. Αυτό γιατί «*χωρίς πρόσβαση σε αυτούς δημιουργείται, στην πράξη ένα αξεπέραστο εμπόδιο εισόδου για τους ανταγωνιστές της δεσπόζουσας επιχείρησης ή*

[58]Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Case IV/35.388, *Irish Continental Group v CCI Morlaix* [1995] 5 CMLR 787.

χωρίς πρόσβαση οι ανταγωνιστές θα υφίστανται ένα σοβαρό μόνιμο και αναπόδραστο μειονέκτημα το οποίο θα καθιστούσε τις δραστηριότητές τους αντιοικονομικές».[59] Σημειώνεται ότι η Επιτροπή έχει επίσης καταλήξει στις αποφάσεις της *B&A The Best MCC Ltd v Hermes Airports Ltd*[60] και *Mega Flypark v Hermes Airports Ltd*[61] ότι, η αγορά παροχής υπηρεσιών διαχείρισης και εκμετάλλευσης των αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου, βάσει της συμφωνίας εκχώρησης που έχει υπογραφεί μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της εταιρείας Hermes, αποτελεί βασική διευκόλυνση για επιχειρήσεις, των οποίων οι δραστηριότητες εστιάζονται σε υπηρεσίες προς τους χρήστες του ΔΑΛ.

Σύμφωνα με τη νομολογία, μια διευκόλυνση για να θεωρηθεί ως βασική θα πρέπει να είναι βασική για τον ανταγωνισμό και όχι για τον ίδιο τον ανταγωνιστή.[62] Στη βάση των όσων αναφέρθηκαν πιο πάνω, η πρόσβαση στις εγκαταστάσεις του ΔΑΛ και συγκεκριμένα, στο χώρο στάθμευσης, αποτελεί βασική υποδομή. Περαιτέρω, η Επιτροπή σημειώνει ότι η υπό εξέταση καταγγελία αφορά αθέμιτους εμπορικούς όρους και πρακτικές από μέρους της Hermes στη βάση της μεταξύ τους συμφωνίας για χρήση συγκεκριμένου χώρου στάθμευσης εντός της υποδομής του ΔΑΛ και όχι τη δυνατότητα πρόσβασης σε βασική διευκόλυνση, αν και μέρος των αθέμιτων όρων και συμπεριφοράς της καταγγελλόμενης εταιρείας έχει εκκινήσει από την άρνησή της να ανανεώσει τα μεταξύ των εμπλεκομένων μερών συμβόλαια.

Ακολούθως, η Επιτροπή μελέτησε τη θέση της καταγγελλόμενης εταιρείας ότι: *«η ΕΠΑ ισχυρίζεται ότι η καταγγέλλουσα δεν μπορεί να ανταγωνιστεί την Hermes γιατί η τελευταία χρεώνει παρεμφερείς τιμές στο επιβατικό κοινό για την παραχώρηση θέσεων στάθμευσης, αγνοώντας παντελώς ότι υπάρχουν και άλλοι τρόποι παροχής υπηρεσιών valet parking χωρίς τη χρήση κανενός χώρου στάθμευσης εντός του ΔΑΛ ή με χρήση του χώρου στάθμευσης του κοινού (σε ενδεχομένως προνομιακή τοποθεσία εντός του ΔΑΛ και με προνομιακούς όρους σε σχέση με την στάθμευση του κοινού) ή και με την χρήση shuttle. […] με τη σύγκρισή της αυτή πρακτικά προσπαθεί να εξάγει συμπεράσματα από στοιχεία που δεν μπορούν να συγκριθούν Μεταξύ τους, καθώς στην πράξη αφορούν σε διαφορετικές μονάδες μέτρησης. Με άλλα λόγια, δεν γίνεται σύγκριση μήλων με μήλα, αλλά μήλων με πορτοκάλια. Ειδικότερα, η Υπηρεσία της ΕΠΑ συγκρίνει το ύψος του τέλους που καταβάλουν οι ιδιώτες για τη στάθμευση του οχήματος τους εντός του ΔΑΛ με το αντίστοιχο τέλος που καταβάλει η καταγγέλλουσα για την ενοικίαση χώρου στάθμευσης εντός του ΔΑΛ. Ωστόσο, ενώ το τέλος αφορά και στις δύο περιπτώσεις στο προϊόν «θέση στάθμευσης εντός του ΔΑΛ», υπάρχει μια ειδοποιός και σημαντική διαφορά:* ***η Karydas δεν χρησιμοποιεί τους χώρους στάθμευσης για ένα μόνο αυτοκίνητο, αλλά για όσα οχήματα βάσει του πελατολογίου της πρέπει να εξυπηρετηθούν κάθε ημέρα.***»

Επ' αυτής της θέσης, η Επιτροπή σημειώνει πως το ότι προέβη σε σύγκριση των τιμών που χρεώνει η Hermes την εταιρεία Karydas με τις τιμές που χρεώνει τους ταξιδιώτες, που θα χρησιμοποιήσουν τον καλυμμένο ή ακάλυπτο χώρο στάθμευσης, που προσφέρει η ίδια η Hermes, δεν γίνεται με σκοπό να δείξει την ύπαρξη ή μη ανταγωνιστικής σχέσης των δύο εταιρειών ούτε και σχετίζεται η μία αγορά με την άλλη, καθότι είναι φανερό ότι η αγορά της Hermes, που καταγράφεται είναι η αγορά της υπηρεσίας στάθμευσης εντός του ΔΑΛ, που δείχνει το περιθώριο κέρδους που αφήνεται να έχει η εταιρεία Karydas, εφόσον ξεκινά με βάση το κόστος της από την ενοικίαση χώρου προς εξυπηρέτηση των πελατών της από την καταγγελλόμενη εταιρεία. Η δεύτερη αγορά που καταγράφεται είναι αυτή που επισυμβαίνει η παράβαση της Hermes, δηλαδή η αγορά της παροχής χώρου στάθμευσης εντός του ΔΑΛ για παροχή υπηρεσιών από άλλες επιχειρήσεις. Και εφόσον στο τέλος της ημέρας, η χρέωση της Karydas προς τον πελάτη της θα αντανακλά αυτό το κόστος της, που είναι η χρέωση που της γίνεται από την Hermes, συν το κόστος των εξειδικευμένων υπηρεσιών (π.χ. ασφάλιση), συν το κέρδος της, εάν όμως αυτό (το κόστος) ξεπερνά κατά πολύ το κόστος που θα έχει ένας επιβάτης στη χρήση χώρου στάθμευσης εκτός του ΔΑΛ, τότε το αποτέλεσμα θα είναι να πραγματοποιηθεί αυτό που φοβάται η Karydas ως κατάληξη. Δηλαδή, ότι δεν θα έχουν πλέον ζήτηση οι υπηρεσίες της καταγγέλλουσας εταιρείας ή

---

[59] Βασίλης Γ. Χατζόπουλος, «*Ο κανόνας των Βασικών Διευκολύνσεων στο Ευρωπαϊκό και Εθνικό Δίκαιο*», (2002) εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, σελ. 56.

[60] Απόφαση ΕΠΑ 29/13, ημερομηνίας 4/4/2013.

[61] *Supra* υποσ. 21, Απόφαση ΕΠΑ 52/2012.

[62] Υπόθεση Τ-504/93, *Tiercé Ladbroke SA κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, [1997] Συλλογή της Νομολογίας 1997 II-00923.

θα μειωθεί κατακόρυφα η ζήτηση αυτών, εφόσον ο καταναλωτής θα στραφεί σε φθηνότερες λύσεις, όπως αυτή της χρήσης του χώρου στάθμευσης εντός του ΔΑΛ, παρά το γεγονός ότι η Karydas προσφέρει προς τον καταναλωτή περισσότερες διευκολύνσεις και μια πιο εξειδικευμένη υπηρεσία.

Ουσιαστικά αυτό που ξεκίνησε η Επιτροπή είναι μία απλή ανάλυση στον Πίνακα 2, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω που καταγράφηκαν για να εξαχθούν κάποια συμπεράσματα για το αν η Hermes χρεώνει διαφορετικά τους ανταγωνιστές από τον εαυτό της συμβάλλοντας στην αύξηση του κόστους του ανταγωνιστή ή όχι. Από τη στιγμή που η σύγκριση πραγματοποιήθηκε για ένα χώρο στάθμευσης σε κάποιο χρηματικό ποσό, τότε η έκφραση που χρησιμοποιεί στις θέσεις της η καταγγελλόμενη εταιρεία ότι συγκρίθηκαν λανθασμένα *πορτοκάλια με μήλα*, δεν ευσταθεί ούτε και υποστηρίζεται από βάσιμα στοιχεία.

Τέλος, όσον αφορά τα όσα καταγράφει η καταγγελλόμενη εταιρεία στις θέσεις που παρέδωσε κατά την ενώπιον της Επιτροπής προφορική διαδικασία στις 9/10/2017, και δη στις παραγράφους 38-40 αυτής, η Επιτροπή επισημαίνει ότι όπως αναφέρεται και στο σημείωμα της Υπηρεσίας η Hermes δεν απέστειλε κοστολόγιο με τη δικαιολογία ότι «η κατηγοριοποίηση κοστολογίου ανά τμήμα των υποδομών δεν είναι δυνατή». Η Επιτροπή εξέτασε τις αλλαγές στις τιμές για την περίοδο 2006-2014 χρησιμοποιώντας ποσοστιαίες μεταβολές από τις αρχικές χρονιές που χαρακτηρίστηκαν ως βάση και παρατήρησε ότι υπήρχαν αυξήσεις από {…}% μέχρι και {…}%. Αφού η Επιτροπή απέρριψε το επιχείρημα της Hermes ότι θα έπρεπε να υπάρχει αύξηση στις τιμές λόγω της επένδυσης της σε αναβαθμίσεις (για τον ακριβή λόγο δείτε παράγραφο 180 σημειώματος) και αφού δεν υπήρχε το οποιοδήποτε κοστολόγιο, μια εύλογη υπόθεση (assumption) που θα μπορούσε να γίνει είναι ότι το κόστος ήταν σταθερό κατά την περίοδο 2006-2014. Αφού οι τιμές αυξήθηκαν σε τεράστια ποσοστιαία επίπεδα, μια τέτοια υπόθεση «σταθερού κόστους» οδηγεί στο συμπέρασμα ότι και τα κέρδη ανά χώρο στάθμευσης της Hermes από τις εταιρείες Valet (τους ανταγωνιστές) αυξήθηκαν κατακόρυφα χωρίς να υπάρχει εύλογη εξήγηση. Χαλαρώνοντας την υπόθεση «σταθερού κόστους» και αντικαθιστώντας την με μια άλλη «ότι το κόστος αυξάνεται με βάση τον πληθωρισμό» και πάλι τα συμπεράσματα δεν αλλοιώνονται σε μεγάλο βαθμό αφού και πάλι τα κέρδη ανά χώρο στάθμευσης θα είναι τεράστια σε σχέση με τα αντίστοιχα κέρδη των χρονιών βάσης 2006-2007. Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν ισχύει η Αρχή της αναλογικότητας αφού δεν υπάρχει εύλογη εξήγηση γιατί παρουσιάστηκαν αυξήσεις στις τιμές της τάξης του {…}%-{…}% σε σχέση με τις αρχικές χρονιές βάσης.

Επίσης, αναφορικά με την παράγραφο 41, η Επιτροπή σημειώνει ότι θα μπορούσε η Hermes να καλέσει όλες τις εταιρείες valet για διαπραγμάτευση. Εναλλακτικά θα μπορούσε να ακούσει τις θέσεις της κάθε μιας ξεχωριστά και να τις λάβει υπόψη για εξεύρεση μιας κοινά αποδεκτής λύσης.

Περαιτέρω, αναφορικά με την παράγραφο 42, η Επιτροπή θεωρεί ότι με το σκεπτικό που αναφέρεται στην παράγραφο 42 θα πρέπει σε όλες τις υποθέσεις που η Hermes αδυνατεί να παρουσιάσει κοστολόγιο να αθωώνεται λόγω εκείνης της μιας απόφασης.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι το άρθρο 6(1) του Νόμου μνημονεύει μια σειρά καταχρηστικών πρακτικών και όπως αναφέρεται στην υπόθεση *Continental Can,*[63] η λίστα των καταχρηστικών πρακτικών είναι απλώς ενδεικτική όχι όμως εξαντλητική.

(α) Ισχυρισμός περί Άμεσου ή έμμεσου καθορισμού αθέμιτων τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων μη θεμιτών υπό τις περιστάσεις όρων συναλλαγής - Άρθρο 6(1)(α) του Νόμου

Νομολογία:

Αναφορικά με την κατ' ισχυρισμόν ενδεχόμενη παράβαση του άρθρου 6(1)(α) του Νόμου από μέρους της καταγγελλόμενης εταιρείας, η Επιτροπή σημειώνει τη σχετική νομολογία, η οποία θεωρεί ότι πρωταρχικός στόχος του δικαίου του ανταγωνισμού της Ε.Ε. είναι να διασφαλίσει ότι οι επιχειρήσεις με δεσπόζουσα θέση στην αγορά δεν εκμεταλλεύονται άμεσα τους πελάτες τους χρεώνοντας τους υπερ-ανταγωνιστικές τιμές και επιβάλλοντας τους άλλους αντι-ανταγωνιστικούς εμπορικούς όρους. Το άρθρο 102 στοιχ. α' της ΣΛΕΕ και το αντίστοιχο εθνικό άρθρο 6(1)(α) του Νόμου, προβλέπουν για αυτό το σκοπό ότι μία επιχείρηση που κατέχει δεσπόζουσα θέση καταχράται τη θέση της εάν η πράξη της έχει σαν αντικείμενο ή αποτέλεσμα ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα τον καθορισμό μη θεμιτών υπό τις περιστάσεις όρων συναλλαγής.

---

[63] Υπόθεση 6/72, *Europemballage Corporation & Continental Can v. Commission*, [1973] ECR 215, παρά. 26.

Η πρώτη περίπτωση του άρθρου 102 στοιχ. α' της ΣΛΕΕ, (συνεπώς και του άρθρου 6(1) του Νόμου), αναφέρεται κυρίως σε εκμεταλλευτικές καταχρήσεις, όπου η δεσπόζουσα επιχείρηση χρησιμοποιεί την ισχύ της για να επιτύχει οικονομικά πλεονεκτήματα που συνίστανται είτε στην απαίτηση υψηλών ή χαμηλών τιμών (ανάλογα αν λειτουργεί μονοπωλιακά ή μονοψωνιακά) ή στην επιβολή άλλων επαχθών όρων στους συναλλασσομένους με αυτήν. Το πιο σύνηθες είναι η κατηγορία αυτή να περιλαμβάνει την περίπτωση της υπερβολικής τιμολόγησης, όμως η θεωρία και η νομολογία εντάσσουν εκεί και παρεμποδιστικές πρακτικές τιμολογιακής φύσεως, όπως η ληστρική υποτιμολόγηση, η συμπίεση περιθωρίου κ.α.[64]

Το άρθρο 6(1)(α) του Νόμου ρητώς καταδικάζει αθέμιτους όρους -και τιμές- όπως επίσης και η πρόνοια του άρθρου 6(1)(γ), που αναφέρεται σε ανόμοιους όρους. Σχετικά, στην υπόθεση *Tetra Pak II*[65] κρίθηκε ότι οι όροι, τους οποίους η δεσπόζουσα επιχείρηση επέβαλε στους πελάτες της, ήταν επαχθείς.

Σημειώνεται, ότι βασική διαπίστωση της μελέτης των οικονομικών της συμπεριφοράς (behavioral economics), είναι ότι όταν οι πελάτες αντιμετωπίζουν πολύπλοκες στρατηγικές τιμολόγησης, οι οποίες χαρακτηρίζονται από χαμηλό αρχικό τέλος (fee) σε συνδυασμό με ακριβές ακολούθως σχετικές παρεχόμενες υπηρεσίες, αυτοί συχνά καταλήγουν με ανεπιθύμητες προσφορές ή συμφωνίες. Με αυτό κατά νου, οι κατασκευαστές/παραγωγοί μπορούν να χειριστούν ή/και να εκμεταλλευτούν τους πελάτες μέσω διαφόρων πρακτικών ή/και «κρυφών χρεώσεων», όπως κυρώσεων για την καθυστέρηση και υπερβολικά τέλη διεθνούς περιαγωγής.[66]

Στη βάση του δικαίου του ανταγωνισμού της Ε.Ε. παρέχεται μια βάση για τον περιορισμό αυτών των πρακτικών από δεσπόζουσες επιχειρήσεις. Όπως προαναφέρθηκε, στην απόφαση Tetra Pak II, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η δεσπόζουσα εταιρεία διέπραξε καταχρήσεις κατά τους όρους του άρθρου 86 της Συνθήκης (νυν άρθρο 102 ΣΛΕΕ), καθότι είχε μισθώσει το υλικό συσκευασίας στους πελάτες της με μη δίκαιους όρους συναλλαγής. Οι πελάτες της δεσπόζουσας επιχείρησης που είχαν τροποποιήσει ή μετακινήσει το μισθωμένο εξοπλισμό είχαν κληθεί να πληρώσουν: «*ένα ποσό, […], το οποίο όχι μόνο αντιπροσωπεύει το σύνολο σχεδόν όλων των τρεχόντων και μελλοντικών μισθωμάτων, αλλά που επιπλέον καταλήγει να είναι ισοδύναμο και, ενίοτε ανώτερο της τιμής πωλήσεως*.»[67]

Σε ακόμα μία περίπτωση, το ΔΕΕ, κατόπιν προδικαστικού ερωτήματος στην υπόθεση *ALSATEL*[68] σημείωσε περιπτώσεις, οι οποίες αφορούσαν αθέμιτους όρους συναλλαγής στους οποίους θα μπορούσε να τύχει εφαρμογής το άρθρο 102 ΣΛΕΕ, νοουμένου ότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις της δεσπόζουσας θέσης της επιχείρησης, που έθετε αυτούς και της ύπαρξης επηρεασμού του εμπορίου μεταξύ κρατών μελών. Αναλυτικότερα, το ΔΕΕ ανέφερε τα εξής: *«10 Επ' αυτού πρέπει να σημειωθεί ότι, καίτοι η επιβαλλόμενη στους μισθωτές υποχρέωση να απευθύνονται αποκλειστικά στην επιχείρηση εγκαταστάσεων για κάθε μεταβολή της εγκαταστάσεως μπορεί να δικαιολογηθεί από το ότι αυτή παραμένει στην κυριότητά της, <u>εντούτοις το γεγονός ότι είναι ακαθόριστη η τιμή που συνδέεται με τις προσθήκες που συνεπάγονται αυτές οι μεταβολές, ο μονομερής καθορισμός της από την επιχείρηση εγκαταστάσεων, καθώς και η αυτόματη παράταση της συμβάσεως για 15 έτη, εάν οι εν λόγω μεταβολές περιλαμβάνουν αύξηση του μισθώματος άνω του 25%, μπορούν να συνιστούν μη δίκαιους όρους συναλλαγής, οι οποίοι απαγορεύονται, ως καταχρηστικές πρακτικές, από το άρθρο 86 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις εφαρμογής αυτού του άρθρου.</u>»* (η υπογράμμιση είναι της Επιτροπής)

Επίσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και αργότερα και το ΔΕΕ επιβεβαίωσαν στην υπόθεση *Der Grüne Punkt (DSD)*[69] ότι οι όροι, τους οποίους η DSD επέβαλε, αναφορικά με το εμπορικό της σήμα

---

[64] Δημήτρης Τζουγανάτος, *Το Δίκαιο του Ελεύθερου Ανταγωνισμού*, (2013), Νομική Βιβλιοθήκη, σελ. 527- 528.

[65] Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, 92/163/ΕΟΚ: *Tetra Pak II* (IV/31.043), [1991] ΕΕ L 72 της 18.3.1992, σ. 1 έως 68.

[66] The Global Competition Law Centre, GCLC Working Paper 02/10, «*Behavioral Economics and Abuse of Dominance: A Proposed Alternative Reading of the Article 102 TFEU Case-Law*», Nicolas PETIT and Norman NEYRINCK University of Liege (ULg), Belgium, College of Europe.

[67] *Supra* υποσ. 65, παρά. 131.

[68] Υπόθεση C-247/86, *ALSATEL - SOCIETE ALSACIENNE ET LORRAINE DE TELECOMMUNICATIONS ET D'ELECTRONIQUE KATA S. A. NOVASAM*, [1988] Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 1988 σελίδα 05987.

[69] Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2001/463/ΕΚ: *DSD* (COMP D3/34493), [2001] ΕΕ L 166 της 21.6.2001, σ. 1 έως 24.

Green Dot στη Γερμανία, θεωρούνταν μη δίκαιοι κατά παράβαση του άρθρου 82(2) στοιχ. α' της Συνθήκης (νυν άρθρο 102 της ΣΛΕΕ), καθότι η DSD χρέωνε τέλη άδειας σε περιπτώσεις όπου το σήμα δεν χρησιμοποιείτο στην πραγματικότητα.
Συγκεκριμένα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανέφερε τα εξής:
«(111) Η DSD επιβάλλει δυσανάλογες τιμές και συναλλακτικούς όρους σε περιπτώσεις αναντιστοιχίας μεταξύ της χρήσης του σήματος και της πραγματικής προσφυγής στις υπηρεσίες της DSD για την απαλλαγή από την υποχρέωση ανάληψης και ανακύκλωσης. Γίνεται δεκτό ότι υπάρχει παράβαση του άρθρου 82 παράγραφος 2 στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ όταν υπάρχει εμφανής δυσαναλογία μεταξύ του κόστους παροχής της υπηρεσίας και της τιμής που χρεώνεται γι' αυτήν. Το κύριο στοιχείο κόστους της DSD είναι η εκμετάλλευση ενός συστήματος ολικής εδαφικής κάλυψης για την αποκομιδή, τη διαλογή και την ανακύκλωση χρησιμοποιημένων συσκευασιών πώλησης σύμφωνα με το άρθρο 2 της σύμβασης. Απεναντίας, η παροχή άδειας για την αναγραφή στις συσκευασίες πώλησης του σήματος "Der Grüne Punkt" χωρίς αποδεδειγμένη προσφυγή στις υπηρεσίες της DSD συνεπάγεται ελάχιστο κόστος για την εν λόγω εταιρεία ή και κανένα πρόσθετο κόστος, εφόσον η ανάθεση στην DSD αφορά μία επιμέρους ποσότητα. Τούτο προκύπτει από τις ίδιες τις διατάξεις της σύμβασης, σύμφωνα με τις οποίες τα τέλη χρήσης χρησιμεύουν αποκλειστικά και μόνο για την κάλυψη του κόστους αποκομιδής, διαλογής και ανακύκλωσης, καθώς και των αναγκαίων διοικητικών εξόδων (αιτιολογική σκέψη 42). Το κόστος που επωμίζεται η DSD εξαιτίας της χρήσης του σήματος μπορεί να αντιμετωπίζεται -στη χειρότερη περίπτωση- ως τμήμα των διοικητικών της εξόδων. Υπό την έννοια αυτή, ο όρος "τέλος χρήσης" είναι παραπλανητικός, διότι, με βάση ακριβώς τη διατύπωση της σύμβασης την οποία επέλεξε η DSD, το τέλος χρήσης πρέπει πάνω απ' όλα να αντικατοπτρίζει το κόστος παροχής της υπηρεσίας απαλλαγής. Μολονότι σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης η DSD εξαρτά τη χρέωση του τέλους από τη χρήση του σήματος, στην πραγματικότητα οι δαπάνες στις οποίες υποβάλλεται η DSD εξαρτώνται από τον όγκο συσκευασιών ως προς τις οποίες παρέχεται η υπηρεσία απαλλαγής για λογαριασμό του αντισυμβαλλόμενου. Κατά συνέπεια, οι τιμές που χρεώνει η DSD είναι υπέρμετρες οσάκις ο όγκος των συσκευασιών που φέρουν το σήμα "Der Grüne Punkt" είναι μεγαλύτερος από τον όγκο των συσκευασιών ως προς τις οποίες παρέχεται η υπηρεσία απαλλαγής.
(112) Γίνεται δεκτό ότι οι συναλλακτικοί όροι είναι αθέμιτοι όταν η δεσπόζουσα επιχείρηση που τους εφαρμόζει δεν τηρεί την αρχή της αναλογικότητας(15). Η DSD ζητά από τους αναδόχους του σήματος να επιλέξουν μεταξύ, αφενός, της συγκρότησης ξεχωριστών γραμμών συσκευασίας και δικτύων διανομής και, αφετέρου, της καταβολής ενός τέλους χρήσης το ύψος του οποίου δεν αποτελεί συνάρτηση της υπηρεσίας που τους παρέχεται. Η πρακτική της αυτή αξιολογείται ως επιβολή αθέμιτων συναλλακτικών όρων. […]» (η υπογράμμιση είναι της Επιτροπής)
Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην εν λόγω υπόθεση διατύπωσε έναν πληρέστερο ορισμό των αθέμιτων, μη δίκαιων όρων, πέραν της υπόθεσης της Tetra Pak II, καταλήγοντας ότι αθέμιτοι συναλλακτικοί όροι υφίστανται: «[…] όταν *η δεσπόζουσα επιχείρηση που τους εφαρμόζει δεν τηρεί την αρχή της αναλογικότητας*.» Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διατήρησε την άποψη, που είχε εκφραστεί σε παλαιότερες υποθέσεις, του κατά πόσο ο όρος είναι κεντρικής σημασίας για το αντικείμενο της σύμβασης, αλλά προχώρησε και έκρινε και το κατά πόσο οι όροι είναι ανάλογοι, λαμβάνοντας υπόψη τα αντίστοιχα συμφέροντα των διαδίκων.
Στο σύγγραμμα του Robert O' Donoghue and A. Jorge Padilla,[70] καταγράφονται σχετικά τα εξής: «*In basic terms, it requires a balancing between the object of the contract, the terms of the contract, and the contractor's justification for those terms. Thus, the clause should: (1) have a legitimate objective other than consumer exploitation; (2) be "effective", that is to say, capable of achieving the legitimate goal; (3) be "necessary" in the sense that there is no alternative that is equally effective in achieving the legitimate goal but less with a restrictive or less exploitative effect; and (4) be "proportionate", in the sense that the legitimate objective pursued by the dominant firm should not be outweighed by its exploitative effect on the trading party in question.*»
Επομένως, αυτό που στην ουσία αναφέρεται στη σχετική νομολογία και θα πρέπει να ληφθεί υπόψη, ώστε να τύχει ή όχι εφαρμογής η πρόνοια του άρθρου 102 στοιχ. α' της ΣΛΕΕ, αντίστοιχο του άρθρου 6(1)(α) του Νόμου, είναι η αξιολόγηση των περιστάσεων της κάθε υπόθεσης

[70] Robert O' Donoghue and A. Jorge Padilla, "*The Law and Economics of Article 82 EC*", (2006) Hart Publishing, σελ. 654.

ξεχωριστά, αλλά και του κατά πόσο ένας όρος δεν θα ήταν δυνατό να επιβληθεί κάτω από συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού. Επ' αυτού, έχει επίσης λεχθεί ότι: «*Similarly to the process for unfair prices, assessment as to whether trading conditions are unfair or not is based on a hypothetical evaluation of the alleged abuse in a competitive market. The relevant question is:* ***if conditions were competitive would the dominant undertaking still have been in a position to impose the trading conditions?*** *If yes, the trading conditions cannot be said to be unfair.*»[71]

Σημαντική είναι και η απόφαση *Sarl Héli-Inter Assistance*,[72] με την οποία το Γαλλικό Συμβούλιο Ανταγωνισμού και στη συνέχεια το Εφετείο του Παρισιού,[73] έκριναν ότι το ελικοδρόμιο αποτελεί βασική διευκόλυνση για την παροχή υπηρεσιών μεταφορών άμεσης ανάγκης με ελικόπτερο.[74] Το Γαλλικό Συμβούλιο Ανταγωνισμού (νυν Αρχή Ανταγωνισμού), στην υπό αναφορά υπόθεση είχε να αντιμετωπίσει το ζήτημα των αναβλητικών μέτρων αντί για μια απλή άρνηση συνάψεως σύμβασης και αυτό δεικνύει ότι η εν λόγω απόφαση περιέχει σημαντικές εξελίξεις όχι μόνο αναφορικά με την αρχή των βασικών διευκολύνσεων -που γινόταν για πρώτη φορά ρητή αναφορά της στη Γαλλία- αλλά και για τους όρους, σύμφωνα με τους οποίους πρέπει να δίνεται η πρόσβαση.[75]

Συγκεκριμένα, στην εν λόγω υπόθεση, η εταιρεία Heli-Inter Assistance κατείχε μονοπώλιο στη διαχείριση του ελικοδρομίου της πόλης Narbonne και ταυτόχρονα παρείχε υπηρεσίες ιατρικών μεταφορών με ελικόπτερο στο νοσοκομείο της Narbonne. Στο τέλος του 1994, το νοσοκομείο της Narbonne μετά από διεξαγωγή μιας ανταγωνιστικής διαδικασίας, έδωσε την υπηρεσία ιατρικών μεταφορών στην εταιρεία Jet System, η οποία ήταν ανταγωνίστρια της Heli- Inter. Οι όροι της σύμβασης επέβαλλαν ότι ένα ελικόπτερο θα έμενε στη διάθεση του νοσοκομείου, στο ελικοδρόμιο της Narbonne, έτσι δεν υπήρχε εναλλακτική λύση για την S.A. Jet System. Σε αυτή την περίπτωση, ο ουσιώδης χαρακτήρας της υποδομής προέκυπτε από τους όρους, οι οποίοι επιβλήθηκαν από το ίδιο το νοσοκομείο. Η S.A. Jet System ζήτησε από την Heli- Inter να την προμηθεύσει με τις χρεώσεις για τη χρήση των διάφορων υπηρεσιών του ελικοδρομίου (χώρων στάθμευσης, ανεφοδιασμού κτλ), οι οποίες φάνηκαν καταχρηστικές στην S.A. Jet System και έτσι υπέβαλε καταγγελία στο Γαλλικό Συμβούλιο Ανταγωνισμού. [76]

Το Γαλλικό Συμβούλιο Ανταγωνισμού κατέληξε ότι, όταν μια επιχείρηση κατέχει μονοπώλιο στην διαχείριση μιας υποδομής (του ελικοδρομίου στην παρούσα περίπτωση) και είναι την ίδια στιγμή πιθανός ανταγωνιστής των επιχειρήσεων που παρέχουν τις υπηρεσίες τους χρησιμοποιώντας την υποδομή αυτή, η επιχείρηση καταχράται τη δεσπόζουσα θέση της ή τη σχέση οικονομικής εξάρτησης, στην οποία βρίσκονται προς αυτήν οι ανταγωνιστές της, αν περιορίζει ή νοθεύει τον ανταγωνισμό στην κατάντη αγορά (downstream market), θέτοντας αδικαιολόγητη τιμή εισόδου στη σχετική υποδομή.[77]

Συγκεκριμένα, λέχθηκε από το Γαλλικό Συμβούλιο Ανταγωνισμού το εξής: «*[…]; que les conditions financières offertes pour l'accès à la structure essentielle par son exploitant devront être non-discriminatoires par rapport aux conditions qu' il s'applique pour sa propre production de services concurrencés et que ces conditions devront être proportionnées, orientées vers les coûts, transparentes et relever de critères objectifs;*[78] *(σε ελεύθερη μετάφραση:* ότι οι οικονομικές προϋποθέσεις που προσφέρονται για την πρόσβαση στην ουσιαστική *υπο*δομή από το χειριστή του πρέπει να μη δημιουργούν διακρίσεις σε σχέση με τους όρους που εφαρμόζει για τη δική της παραγωγή των *ανταγωνιστικών* υπηρεσιών και ότι οι όροι αυτοί πρέπει να είναι ανάλογοι*, να αντικατοπτρίζουν το κόστος, διαφανείς και πληρούν αντικειμενικά κριτήρια·*)

Επομένως, η επιχείρηση, η οποία εκμεταλλεύεται την υποδομή και παράλληλα παρέχει και υπηρεσίες, οφείλει να τη διαθέτει σε τρίτους κάτω από όρους αντικειμενικούς, <u>έναντι αντιτίμου</u>

---

[71] Erik Bertelsen, Morten Kofmann, Jens Munk Plum, «*Competition Law in Denmark*», (2011) Wolters Kluwer Law & Business, σελ. 124.

[72] CONSEIL DE LA CONCURRENCE, Décision n° 96-D-51 du 3 septembre 1996 relative à des pratiques de la Sarl Héli-Inter Assistance.

[73] Arrêt du 9 septembre 1997 de la cour d'appel de Paris, BOCCRF 7-10-97, σελ. 692.

[74] *Supra* υποσ. 59, σελ. 32.

[75] NautaDutilh, «*Dealing with Dominance, The Experience of National Competition Authorities*», (2004), Kluwer Law International, σελ. 42.

[76] *Ibid*.

[77] *Ibid*.

[78] *Supra*, υποσ. 72, Décision n° 96-D-51, σελ.7.

αναλογικού προς το πραγματικό κόστος, υπολογισμένου με διαφανείς διαδικασίες χωρίς να εισάγει διακρίσεις.[79]

Το Γαλλικό Συμβούλιο Ανταγωνισμού κατέληξε ότι οι υπηρεσίες τις οποίες ζήτησε η S.A. Jet System δεν μπορούσαν να δικαιολογήσουν τις χρεώσεις της Heli-Inter, ενώ η τελευταία δεν κατάφερε να καταδείξει ότι αυτές «*ήταν αναλογικές προς τη φύση και τη σημασία των ζητούμενων υπηρεσιών ή απευθύνονταν για την κάλυψη των δαπανών/εξόδων, που πραγματοποιήθηκαν άμεσα ή έμμεσα από τη Sarl Héli-Inter Assistance για την παροχή των υπηρεσιών αυτών προς την S.A. Jet Systems*» (κοστοστρεφείς).[80] (η υπογράμμιση είναι της Επιτροπής)

Στη συνέχεια, το Εφετείο σημείωσε ότι τα παραπάνω κριτήρια υπολογισμού του αντιτίμου της πρόσβασης δεν συνεπάγονται σε καμιά περίπτωση έλεγχο τιμών, αλλά αποβλέπουν στη διασφάλιση της ανταγωνιστικής τάξης της αγοράς.[81] Η Απόφαση του Συμβουλίου επικυρώθηκε και από το Εφετείο και από το Γαλλικό Ακυρωτικό Δικαστήριο.

Τέλος, η Επιτροπή παραθέτει και την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής *AAMS*[82] στην οποία αντικείμενο ανάλυσης, μεταξύ άλλων, ήταν η συμπεριφορά της AAMS, η οποία κατείχε μονοπωλιακή θέση στην ιταλική αγορά χονδρικής πώλησης τσιγάρων, αναφορικά με τη στερεότυπη σύμβαση διανομής, που σύναπτε με ορισμένες επιχειρήσεις παραγωγής τσιγάρων, δυνάμει των οποίων οι εν λόγω επιχειρήσεις αναθέτουν στην AAMS το έργο της εισαγωγής και της χονδρεμπορικής διανομής των τσιγάρων, που κατασκευάζονται σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην απόφασή της ανέφερε ότι το κείμενο της σύμβασης διανομής καθορίζεται μονομερώς από την AAMS, ενώ οι ξένες επιχειρήσεις έχουν απλώς τη δυνατότητα να προσχωρήσουν στη σύμβαση, όπως αυτή καθορίστηκε από την AAMS και κατέληξε ότι, η AAMS, εκμεταλλευόμενη τη δεσπόζουσα θέση της στην αγορά χονδρικής διανομής τσιγάρων, έχει περιλάβει στις συμβάσεις διανομής ρήτρες, οι οποίες της επιτρέπουν να ελέγχει και, ενδεχομένως, να εμποδίζει τις ανταγωνιστικές πρωτοβουλίες των αλλοδαπών επιχειρήσεων, προκειμένου να προστατεύσει τις δικές της πωλήσεις.[83] Σημειώνεται ότι το ΔΕΕ επιβεβαίωσε την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.[84]

Εξέταση πιθανολογούμενης παράβασης:

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι όσον αφορά τους ισχυρισμούς της καταγγέλλουσας περί παράβασης του άρθρου 6(1)(α) του Νόμου, αυτοί στηρίζονται στα εξής, ως διαφαίνονται και στην καταγγελία της:

(α) η Hermes εκμεταλλεύεται τη δεσπόζουσα της θέση ως διαχειρίστρια του ΔΑΛ και κατ' επέκταση ως διαχειρίστρια των χώρων στάθμευσης εντός του ΔΑΛ, καθώς δύναται ανά πάσα στιγμή να επιβάλλει όρους, να ελέγξει, να αυξήσει και να περιορίσει τον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά, κατά την ενοικίαση και ανανέωση των συμβολαίων για χρήση των καθορισμένων προνομιακών χώρων στάθμευσης εντός του ΔΑΛ με την καταγγέλλουσα εταιρεία, η οποία παρέχει υπηρεσίες στάθμευσης valet και αυτή η συμπεριφορά και οι πρακτικές της έχουν ως απο*τέλεσμα τον καθορισμό αθέμιτων όρων συναλλαγής* και,

(β) η Hermes αποφάσισε, καταχρώμενη τη δεσπόζουσα της θέση, να μην ανανεώσει και να σταματήσει την παροχή των εν λόγω χώρων στάθμευσης στον προκαθορισμένο χώρο του ΔΑΛ, που ενοικιάζει προς την καταγγέλλουσα επιχείρηση, η οποία προσφέρει στάθμευση valet. Η Hermes, με τη λήξη της συμφωνίας άδειας χρήσης στις 4/11/2013 δήλωσε την πρόθεσή της να μην προχωρήσει στην ανανέωσή της, αποστέλλοντας αρχικά σχετική επιστολή ημερομηνίας 17/10/2013 και ακολούθως, δεύτερη επιστολή, ημερομηνίας 7/11/2013, με την οποία η ισχύς της συμφωνίας χρήσης παρατάθηκε μέχρι τις 31/12/2013.

Η Επιτροπή, πριν προβεί στην εξέταση των ισχυρισμών της καταγγέλλουσας για τη στοιχειοθέτηση ή μη παράβασης των διατάξεων του Νόμου, θεωρεί ουσιαστικό να παραθέσει χρονολογικά τα

---

[79] *Supra*, υποσ. 59, σελ. 32.

[80] *Supra*, υποσ. 72, Décision n° 96-D-51, σελ. 9-10.

[81] *Supra*, υποσ. 59, σελ. 32.

[82] Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, 98/538/ΕΚ, *Αυτόνομη Διοίκηση Κρατικών Μονοπωλίων - Amministrazione Autonoma dei Monopoli di Stato* (IV/36.010-F3), *ΕΕ L 252 [1998], σ. 0047 – 0066.*

[83] *Ibid*, παρά. 34.

[84] Υπόθεση Τ-139/98, *Amministrazione Autonoma dei Monopoli di Stato (AAMS) κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, [2001] Συλλογή της Νομολογίας 2001 II-03413.

γεγονότα, όπως προκύπτουν από την έρευνα, την καταγγελία, αλλά και τα υπόλοιπα στοιχεία του διοικητικού φακέλου, για να διαφανεί η εξέλιξη των γεγονότων, καθ' όλη τη διάρκεια της συνεργασίας της Hermes με την καταγγέλλουσα, συμπεριλαμβανομένων γεγονότων που τέθηκαν ενώπιον της μετά την υποβολή της καταγγελίας, τα οποία δόθηκαν από τα εμπλεκόμενα μέρη της υπόθεσης.

Η καταγγέλλουσα προσφέρει υπηρεσίες στάθμευσης/φύλαξης οχημάτων από το 1997. Από τον Ιούνιο του 2001 ενοικίαζε προνομιακούς χώρους στάθμευσης στο παλιό ΔΑΛ, στη βάση σύμβασης με το τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων. Από τα τιμολόγια, που έχουν προσκομιστεί, προκύπτει ότι η Karydas ενοικίαζε τέσσερις (4) θέσεις στάθμευσης στην τιμή των £{…}.

Τον Μάιο του 2006, υπογράφηκε η συμφωνία για διαχείριση των αεροδρομίων από την Hermes και τον Ιούλιο του 2006, η καταγγέλλουσα εταιρεία ειδοποιήθηκε ότι η άδεια χρήσης του χώρου που ενοικίαζε θα συνεχιζόταν σε μηνιαία βάση, με δικαίωμα από την καταγγελλόμενη εταιρεία να την τερματίσει με προειδοποίηση 30 ημερών.

Την 1/12/2008, η Hermes προχώρησε σε γραπτή συμφωνία (memorandum of understanding- εφεξής το «MOU»), η οποία έληγε την 1/11/2009, με νέες τιμές για ενοικίαση χώρων στάθμευσης εντός του βραχυπρόθεσμου χώρου στάθμευσης του παλιού ΔΑΛ με την καταγγέλλουσα και με άλλες εταιρείες, που πρόσφεραν υπηρεσίες στάθμευσης valet. Η καταγγέλλουσα εταιρεία, έχοντας τη δυνατότητα να επιλέξει είτε (α) να πληρώσει €{…} για κάθε χώρο στάθμευσης τον χρόνο και €{…} το κάθε εισιτήριο εξόδου, είτε (β) να ενοικιάσει επτά (7) χώρους στάθμευσης για €{…} + ΦΠΑ για έντεκα μήνες, με χρέωση €{…} το κάθε εισιτήριο εξόδου, κατέληξε στη δεύτερη επιλογή. Με βάση τους κανόνες της εν λόγω συμφωνίας, η Hermes είχε την υποχρέωση να απαγορεύει σε οποιαδήποτε εταιρεία Shuttle valet να χρησιμοποιεί τη λεγόμενη "drop off zone" για να παραλαμβάνει τους πελάτες της από τις 6:00 μέχρι τις 24:00.

Τον Νοέμβριο του 2009, με τη λειτουργία του νέου ΔΑΛ, ανακοινώθηκε νέα τιμολογιακή πολιτική για τις εταιρείες παροχής στάθμευσης valet και η Hermes, όπως ισχυρίζεται η καταγγέλλουσα, αρνήθηκε κατηγορηματικά κάθε διαπραγμάτευση. Συγκεκριμένα, η Hermes πρότεινε τη σύναψη συμφωνίας μικρής διάρκειας (από 1/11/2009 μέχρι την 1/3/2010), σύμφωνα με την οποία θα παραχωρείτο προνομιακός χώρος στάθμευσης μέσα στο χώρο του κοινού, στην τιμή των €{…} μηνιαίως για κάθε ενοικιαζόμενο χώρο στάθμευσης και σε περίπτωση τυχόν παραμονής στο χώρο στάθμευσης για περισσότερο από είκοσι λεπτά, θα έπρεπε να πληρώνεται κανονικά εισιτήριο εξόδου με βάση τις τιμές που ίσχυαν για το κοινό. Το νέο συμβόλαιο, περιλάμβανε τους εξής όρους: "*Payment Terms: €{…} per month per parking space excluding VAT, €{…} per staff card provided, €{…} (including VAT) for the installation of the bollards".* Με βάση τη νέα συμφωνία, απαγορεύτηκε στις εταιρείες να παραλαμβάνουν ή/και να παραδίδουν τα αυτοκίνητα των πελατών τους έξω από το κτίριο αναχωρήσεων και αφίξεων του ΔΑΛ στη λεγόμενη «drop off and pick up zone» των ταξιδιωτών.

Η καταγγέλλουσα ανέφερε ότι υπέγραψε την προαναφερόμενη συμφωνία μη έχοντας άλλη επιλογή και πως η Hermes είχε καταστήσει σαφές ότι μόνο όσες εταιρείες υπέγραφαν το εν λόγω MOU θα μπορούσαν να προσφοροδοτήσουν τον Μάρτιο του 2010, όταν θα προέβαινε σε εξαγγελία προσφοράς (tender) για υπηρεσίες airport valet parking. Εν τέλει, σημειώνεται ότι ο διαγωνισμός δεν πραγματοποιήθηκε ποτέ.

Στις 15/12/2011, η καταγγέλλουσα εταιρεία απέστειλε ηλεκτρονικό μήνυμα προς την Hermes ενημερώνοντάς την ότι είχε υπογράψει και της απέστειλε τη ρηθείσα συμφωνία, εφόσον η προηγούμενη θα έληγε στις 31/12/2011. Κατά {…}, η Hermes απέστειλε επιστολή και προς τρίτη εταιρεία παροχής στάθμευσης valet, με την οποία την ενημέρωνε ότι μετά τη λήξη του συμβολαίου στις 31/12/2011, η τότε ισχύουσα άδεια θα ανανεωνόταν σε μηνιαία βάση, ενώ θα μπορούσε να τερματιστεί ανά πάσα στιγμή από οποιοδήποτε από τα μέρη με προειδοποίηση τουλάχιστον 30 ημερών.

Στις 2/8/2012, η Hermes απέστειλε επιστολή προς όλες τις εταιρείες valet με θέμα «*Νέος αναβαθμισμένος χώρος για τις εταιρείες Valet στο αεροδρόμιο Λάρνακας*», στην οποία αναφερόταν ότι τα νέα συμβόλαια, που θα υπέγραφαν οι εταιρείες παροχής στάθμευσης valet θα είχαν διάρκεια ένα (1) χρόνο και ότι η νέα τιμολόγηση θα είχε ως εξής:

Από 0 μέχρι 5 θέσεις	€{…} μηνιαίως ανά θέση
Από 6 μέχρι 10 θέσεις	€{…} μηνιαίως ανά θέση
Από 11 μέχρι 16 θέσεις	€{…} μηνιαίως ανά θέση

Από 17+ θέσεις €{…} μηνιαίως ανά θέση

Στις 29/8/2012, η Hermes απέστειλε νέα επιστολή προς τις εταιρείες παροχής στάθμευσης valet, στην οποία επισυναπτόταν το νέο συμβόλαιο και στο περιεχόμενο της οποίας δίνονταν διευκρινήσεις σε θέματα που είχαν εγερθεί από τις εταιρείες. Στην εν λόγω επιστολή η Hermes τόνισε ότι: «*Σε περίπτωση όμως που αποδειχτεί ότι η σύγκρουση που υπάρχει μεταξύ μερικών εκ των εταιρειών εμποδίζει την ομαλή λειτουργία του χώρου, τότε να είστε σίγουροι ότι ο χώρος αυτός καθώς και οποιοσδήποτε άλλος θα αποτελέσει παρελθόν κάτι που είναι απόλυτο και αποκλειστικό νομικό δικαίωμα της Hermes Airports.*».

Τον Νοέμβριο 2012 υπογράφηκαν συμβόλαια άδειας χρήσης χώρων στάθμευσης σε συγκεκριμένο προνομιακό χώρο στάθμευσης εντός του ΔΑΛ από την καταγγέλλουσα και άλλες ανταγωνίστριες εταιρείες με την καταγγελλόμενη εταιρεία. Στο εν λόγω συμβόλαιο, η καταγγέλλουσα εταιρεία θα κατέβαλε €{…} +ΦΠΑ για ένα (1) χρόνο, για έξι (6) χώρους στάθμευσης και {…} για το ποσό των €{…} +ΦΠΑ. Επιπλέον, €{…} +ΦΠΑ για κάθε κάρτα προσωπικού για κάθε χώρο στάθμευσης.

Στις 17/10/2013, οι εταιρείες valet έλαβαν επιστολή από την καταγγελλόμενη εταιρεία με την οποία ενημερώνονταν ότι μετά τη λήξη της συμφωνίας άδειας χρήσης στις 4/11/2013, η καταγγελλόμενη δεν θα προχωρούσε στην ανανέωσή της. Πιο συγκεκριμένα, η επιστολή αυτή, με θέμα: «*Συμφωνία για χρήση χώρου valet*», ανέφερε ότι: «*Σε σχέση με το πιο πάνω θέμα θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι με τη λήξη του υφιστάμενου συμβολαίου σας στις 4 Νοεμβρίου του 2013, δεν θα προχωρήσουμε για ανανέωση. Θα έχετε τη δυνατότητα να χρησιμοποιείτε τους χώρους στάθμευσης του κοινού με τα ίδια δικαιώματα όπως το κοινό, συμπεριλαμβανόμενου του χώρου αποβίβασης μπροστά από το κτίριο για αποβίβαση του κοινού μόνο, όχι για παράδοση αυτοκινήτων*».

Στις 7/11/2013, ακολούθησε δεύτερη επιστολή, στην οποία γινόταν αναφορά στην αναμενόμενη ολοκλήρωση της αναβάθμισης και τη δυνατότητα να συναφθεί νέα ανάλογη συμφωνία στα πλαίσια του νέου αναβαθμισμένου χώρου. Με την επιστολή αυτή, δινόταν επίσης παράταση από την Hermes προς την καταγγέλλουσα εταιρεία στην τότε υπάρχουσα μεταξύ τους συμφωνία, που έληγε στις 4/11/2013, μέχρι τις 31/12/2013.

Εν τω μεταξύ, οι εταιρείες παροχής στάθμευσης valet συνέχισαν να χρησιμοποιούν τον Ειδικό χώρο και μετά τις 31/12/2013 παρά τη λήξη της παράτασης. Στις 17/1/2014, -και ενώ η εταιρεία Karydas είχε υποβάλει στην Επιτροπή στις 18/12/2013, την καταγγελία και αίτησή της για λήψη προσωρινών μέτρων εναντίον της εταιρείας Hermes- η Hermes απέστειλε επιστολή στις εταιρείες παροχής στάθμευσης valet με θέμα «*Extension of the License Agreement for Parking Spaces at Larnaka International Airport that expired on 4/11/2013 and extended until 31/12/2013*». Στην εν λόγω επιστολή αναφερόταν ότι οι εργασίες αναβάθμισης δεν είχαν τελειώσει ακόμα και ότι η διάρκεια της συμφωνίας χρήσης των αποκλειστικών χώρων θα παρατεινόταν μέχρι και τις 31/3/2014, υπό τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις. Επίσης, αναγραφόταν ότι με τη αποπεράτωση των έργων αναβάθμισης, θα δινόταν η ευκαιρία στις εταιρείες παροχής στάθμευσης valet να συνάψουν νέα συμφωνία στη βάση της οποίας θα συνέχιζαν να χρησιμοποιούν τον ίδιο ή ανάλογο χώρο στάθμευσης κατά αποκλειστική χρήση της κάθε εταιρείας valet.

Στις 31/3/2014, οπότε και έληξε η συμφωνία χρήσης των αποκλειστικών χώρων, δεν έγινε καμία ανανέωση και οι εταιρείες valet συνέχισαν να χρησιμοποιούν τον Ειδικό χώρο χωρίς οποιαδήποτε άλλη γραπτή συμφωνία.

Στις 21/7/2014 απεστάλη επιστολή από την Hermes προς τις εταιρείες που προσφέρουν υπηρεσίες valet, η οποία ανέφερε ότι θα εισαχθεί νέο σύστημα για αυτές. Πιο συγκεκριμένα, όπως αναφερόταν στην επιστολή, οι εταιρείες valet πλέον θα μπορούσαν να χρησιμοποιούν το χώρο στάθμευσης του κοινού, ο οποίος βρίσκεται στο χώρο βραχυπρόθεσμης στάθμευσης. Αναφορικά με τον τρόπο λειτουργίας του νέου συστήματος, η κάθε εταιρεία valet θα έπρεπε να πληρώνει προκαταβολικά ένα ποσό και η Hermes θα έδιδε μια προπληρωμένη κάρτα για να πληρωθεί εισιτήριο για το κάθε αυτοκίνητο, που θα σταθμεύετο στο χώρο αυτό. Η Hermes ενημέρωσε ότι θα προσφέρει τις ακόλουθες εκπτώσεις σε εταιρείες που χρησιμοποιούν τους κοινούς χώρους στάθμευσης ως εξής:

Amount	Discount	Discount value
€{…}	{…}%	€ {…}
€{…}	{…}%	€ {…}
€{…}	{…}%	€ {…}

Επιπλέον, με τη νέα συμφωνία, προνοούνται χώροι στάθμευσης για το προσωπικό, διαθέσιμοι στην τιμή των €{…} + VAT, ανά θέση, ανά χρονιά. Η απαγόρευση να παραλαμβάνουν ή/και να παραδίδουν τα αυτοκίνητα των πελατών τους έξω από το κτίριο αναχωρήσεων και αφίξεων του ΔΑΛ στις λεγόμενες «pick-up and drop-off areas» των ταξιδιωτών, εξακολουθούσε να υφίσταται.
Όπως ανέφερε η Hermes, σε ηλεκτρονική αλληλογραφία ημερομηνίας 24/7/2014 που είχε με εταιρείες valet, ο ειδικός χώρος στάθμευσης θα έκλεινε στις 31/8/2014 και η ισχύς του νέου συστήματος θα ξεκινούσε από την 1/9/2014.
Την 1/9/2014, όπως προκύπτει από ηλεκτρονική αλληλογραφία που είχε η Hermes με τις εταιρείες valet, ημερομηνίας 1/9/2014 και 4/9/2014, οι οποίες χρησιμοποιούσαν τον ειδικό χώρο στάθμευσης, δόθηκε παράταση στη χρήση αυτού του χώρου για τρεις μέρες, αφού η Hermes δεν είχε κατορθώσει να αδειάσει το νέο χώρο από τα ιδιωτικά αυτοκίνητα, ενώ στις 4/9/2014 δόθηκε περαιτέρω παράταση δεδομένου του γεγονότος ότι ο νέος χώρος δεν είχε αδειάσει ακόμα.
Στις 24/9/2014 στάλθηκε νέο ηλεκτρονικό μήνυμα προς τις εταιρείες valet για επιβεβαίωση της επικείμενης συνάντησης τους με την Hermes ημερομηνίας 26/9/2014, η οποία θα είχε ως θέματα συζήτησης: 1. Την περίφραξη του χώρου στάθμευσης για τις εταιρείες valet, 2.Την ημερομηνία κατά την οποία ξεκινούσε τη λειτουργία του ο νέος χώρος στάθμευσης και 3. Την οριστικοποίηση των θέσεων στάθμευσης.
Στις 13/10/2014 απεστάλη ηλεκτρονικό μήνυμα στις εταιρείες valet, με το οποίο οι εταιρείες ενημερώθηκαν ότι η περίφραξη του νέου χώρου είχε ολοκληρωθεί και είχαν μπει κλειδωνιές master locks για είσοδο με την εισαγωγή κωδικού. Ο νέος χώρος στάθμευσης θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί από την επόμενη μέρα, ενώ όπως ανέφερε η Hermes, η πρόσβαση στον παλιό χώρο στάθμευσης θα σταματούσε στις 16/10/2014.
Στις 16/1/2015 απεστάλη νέο ηλεκτρονικό μήνυμα προς τις εταιρείες valet, με το οποίο ενημερώνονταν ότι στις 22/1/2015 θα μετακινηθούν και ότι η είσοδος στον παλιό χώρο στάθμευσης, δεν θα επιτρεπόταν μετά από την προαναφερόμενη ημερομηνία.
Τέλος, σημειώνεται ότι στις 27/2/2015, η Hermes απέστειλε επιστολή με θέμα: «*Revised commercial proposal for companies providing valet services*» προς τις εταιρείες valet, με την οποία τις πληροφόρησε ότι η άποψη της εταιρείας για την μετακίνηση των εταιρειών valet παρέμενε η ίδια, καθώς ο παλαιός χώρος στάθμευσης, τον οποίο χρησιμοποιούσαν οι εταιρείες valet: «*cannot support neither technically nor commercially the above mentioned service».* Επιπλέον, στην ίδια επιστολή η Hermes ανακοίνωσε τις αναθεωρημένες τιμές των προπληρωμένων καρτών, μετά από αύξηση των εκπτώσεων για τις εταιρείες valet:

Amount	Revised Discount	Revised Discount value
€{…}	{…}%	€ {…}
€{…}	{…}%	€ {…}
€{…}	{…}%	€ {…}

Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή παρατηρεί ότι, καθ' όλη τη διάρκεια της διαχείρισης του ΔΑΛ και των ευρύτερων χώρων του από την Hermes, η συνεργασία με τις εταιρείες παροχής στάθμευσης valet εδραζόταν στη βάση συμβάσεων τακτού χρόνου, οι όροι των οποίων, όπως προκύπτει από τα στοιχεία, ήταν πανομοιότυποι για όλες τις εταιρείες valet και δεν φαίνεται να ήταν διαπραγματεύσιμοι, αλλά επιβάλλονταν από την Hermes και μεταβάλλονταν κάθε φορά, χωρίς όμως να παρατίθεται κάποια δικαιολογία γι' αυτό.
Όσον αφορά τη σύμβαση με το τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, η καταγγέλλουσα ενοικίαζε τέσσερις (4) θέσεις στάθμευσης στην τιμή των £{…} (Λίρες Κύπρου), αντίστοιχο ποσό σε ευρώ €{…}, (άρα £{…} έκαστη, αντίστοιχο ποσό σε ευρώ €{…}).
Τον Ιούλιο του 2006, λίγους μήνες μετά την ανάληψη της διαχείρισης του ΔΑΛ από την Hermes, η καταγγέλλουσα ειδοποιήθηκε ότι η άδεια χρήσης του χώρου που ενοικίαζε θα συνεχιζόταν σε μηνιαία βάση, με δικαίωμα από την καταγγελλόμενη εταιρεία να την τερματίσει με προειδοποίηση 30 ημερών, κάτι που, όπως ισχυρίζεται η καταγγέλλουσα, δημιούργησε συνθήκες αβεβαιότητας και πολλών μετακινήσεων που δεν συνέτειναν στην εύρυθμη λειτουργία της.
Ακολούθως, το 2008, όπως ισχυρίζεται η καταγγέλλουσα, μη έχοντας άλλη επιλογή, υπέγραψε νέο MOU, το οποίο της προτάθηκε από την Hermes. Από υπολογισμούς της καταγγέλλουσας προκύπτει ότι το συνολικό ποσό των €{…}, το οποίο πλήρωσε η καταγγέλλουσα για ενοικίαση επτά (7) χώρων στάθμευσης για 11 μήνες, αντιστοιχεί σε €{…} ανά θέση στάθμευσης μηνιαίως. Αυτό το ποσό, αν συσχετισθεί με τις £{…} (ήτοι €{…}) ανά θέση στάθμευσης, τις οποίες πλήρωνε η

Karydas για τις χρονιές 2006 και 2007, προκύπτει αύξηση της τάξης του {…}%, (({…}-{…})/{…}), χωρίς να υπολογισθούν τα εισιτήρια εξόδου.
Στη συνέχεια, το Νοέμβριο του 2009, ανακοινώθηκε νέα τιμολογιακή πολιτική για τις εταιρείες valet για να τους δοθεί προνομιακός χώρος στο χώρο στάθμευσης του κοινού και όπως ισχυρίζεται η καταγγέλλουσα, η Hermes αρνήθηκε κατηγορηματικά κάθε διαπραγμάτευση. Με τη νέα πολιτική, οι εταιρείες valet πλήρωναν €{…} ανά χώρο στάθμευσης μηνιαίως, που σήμαινε αύξηση {…}% (({…}-{…})/{…}) σε σχέση με τις χρονιές 2006-2007 και διπλασιασμό σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το κόστος των εισιτηρίων εξόδου. Η καταγγέλλουσα, όπως υποστηρίζει, υπέγραψε το MOU, παρότι ήταν άκρως ζημιογόνο, μη έχοντας άλλη επιλογή, αφού η καταγγελλομένη είχε καταστήσει σαφές ότι μόνο όσες εταιρείες υπέγραφαν το εν λόγω MOU θα μπορούσαν να προσφοροδοτήσουν τον Μάρτιο του 2010, όταν θα προέβαινε σε εξαγγελία προσφοράς (tender) για υπηρεσίες airport valet parking. Σημειώνεται ότι, παρά την εν λόγω προειδοποίηση, η Hermes δεν προέβη εντέλει σε διαγωνισμό στη βάση προσφορών.
Τον Νοέμβριο 2012 υπογράφηκαν συμβόλαια άδειας χρήσης χώρων στάθμευσης σε συγκεκριμένο προνομιακό χώρο στάθμευσης εντός του ΔΑΛ, για αποκλειστική χρήση, έναντι καθορισμένου ανταλλάγματος για κάθε χώρο αποκλειστικής χρήσης, ανεξάρτητα από το χρόνο στάθμευσης του κάθε οχήματος. Η καταγγέλλουσα ενοικίασε έξι (6) χώρους, προς €{…} έκαστος.
Υπό το νέο καθεστώς λειτουργίας των εταιρειών valet, όπου έχουν μεταφερθεί σε συγκεκριμένο χώρο εντός του χώρου στάθμευσης του κοινού, που ισχύει αυτή τη στιγμή και καθόσον διαρκούσε η έρευνα της Υπηρεσίας, η εταιρεία Karydas αγόρασε προπληρωμένη κάρτα ύψους €{…}. Σε σχέση με το σύστημα, το οποίο είναι σε λειτουργία στο παρόν στάδιο, σημειώνεται ότι, όπως αναφέρει η καταγγέλλουσα, οι συγκεκριμένες χρεώσεις είναι ίδιες με αυτές του κοινού μείον {…}% και ακόμη και με τη συγκεκριμένη έκπτωση οι χρεώσεις παραμένουν εξωφρενικά υψηλές. Με βάση ένα μέσο όρο παραμονής ενός αυτοκινήτου στο χώρο του ΔΑΛ κατά την παράδοσή του, που είναι γύρω στα 60λεπτά, στοιχίζει γύρω στα €{…} το κάθε αυτοκίνητο.
Παραθέτοντας τις πιο πάνω χρεώσεις προκύπτει ότι, το κόστος ενοικίασης χώρων στο ΔΑΛ για τις εταιρείες valet, έχει σημειώσει ραγδαία αύξηση κατά τα τελευταία 9 χρόνια, κατά τα οποία διαχειρίζεται το ΔΑΛ η Hermes. Τα σχετικά στοιχεία παρουσιάζονται συγκεντρωμένα στον ακόλουθο πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Έτος	Χρεώσεις προς την Karydas σύμφωνα με τις συμφωνίες με την Hermes	Ανά μήνα/χώρο στάθμευσης	Ποσοστιαία αύξηση βάση τιμών 2006
2006	£{…} (€{…}) για 4 χώρους στάθμευσης	€{…}	
2007	£{…} (€{…}) για 4 χώρους στάθμευσης	€{…}	
Δεκ. 2008	€{…} για 11 μήνες για 7 χώρους στάθμευσης (*επιπλέον* €{…} *το κάθε εισιτήριο εξόδου*)	€{…}	{…}%
Νοε. 2009	€{…} ανά χώρο στάθμευσης *(και για παραμονή πλέον των 20λεπτών εισιτήριο εξόδου στη βάση των τιμών του κοινού)*	€{…}	{…}%
2010	€{…} ανά χώρο στάθμευσης *(και για παραμονή πλέον των 20λεπτών εισιτήριο εξόδου στη βάση των τιμών του κοινού)*	€{…}	{…}%
2011	€{…} ανά χώρο στάθμευσης *(και για παραμονή πλέον των 20λεπτών εισιτήριο εξόδου στη βάση των τιμών του κοινού)*	€{…}	{…}%
2012 (Νοέμβριο)	€{…} (για 6-10 θέσεις)	€{…}	{…}%
2013	€{…} (για 6-10 θέσεις)	€{…}	{…}%
2014	€{…} για 6-10 θέσεις)	€{…}	{…}%

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, κατόπιν ερώτησης προς την Hermes κατά την προκαταρκτική έρευνα της Υπηρεσίας αναφορικά με τον τρόπο καθορισμού και υπολογισμού των χρεώσεων της προς τις εταιρείες valet στο ΔΑΛ, όπως αυτές αναγράφονται στα συμβόλαια από το 2006 μέχρι και το 2013, η Hermes απάντησε ότι οι χρεώσεις για τη χρήση χώρων στάθμευσης είναι ανάλογες με τη χρήση των γενικών χώρων στάθμευσης, με τη διαφορά ότι είναι χαμηλότερες από αυτές και μάλιστα

έναντι ειδικών ουσιωδών διευκολύνσεων αποκλειστικής χρήσης σε προνομιακούς χώρους άμεσης πρόσβασης. Ακολούθως, ανέφερε ότι η κατηγοριοποίηση κοστολογίου ανά τμήμα των υποδομών του αεροδρομίου δεν είναι δυνατή, αλλά η χρήση των χώρων στάθμευσης γίνεται με εύλογη ισομερή/ανάλογη χρέωση για τη χρήση του κάθε χώρου. Η Hermes υπογράμμισε ότι, το κόστος των έργων υποδομής των αεροδρομίων είναι τεράστιο και η Hermes καθορίζει τέλη για τις εμπορικές εκμεταλλεύσεις σε εύλογη βάση, {...}.
Στο ίδιο πλαίσιο, η Hermes σημείωσε ότι στην περίπτωση των χώρων στάθμευσης, προωθεί τα τελευταία σχέδια αναβάθμισης αυτών με κόστος {…}.
Η Επιτροπή θεωρεί ότι η Hermes, μέσα από την προαναφερόμενη απάντησή της, δεν έχει επεξηγήσει ούτε έχει δικαιολογήσει τον τρόπο υπολογισμού των εκάστοτε χρεώσεων προς τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών valet στη βάση του πραγματικού κόστους της -των εξόδων/δαπανών- για την παροχή πρόσβασης αυτών στο συγκεκριμένο χώρο στάθμευσης. Εξάλλου, η αναφορά που γίνεται στο ότι «*το κόστος των έργων υποδομής των αεροδρομίων είναι τεράστιο*» είναι μη προσδιορίσιμο και αφορά ένα κόστος το οποίο γνώριζε η Hermes όταν αναλάμβανε τη σύμβαση κατασκευής του αεροδρομίου από το Κράτος. Επιπρόσθετα, για ό,τι αφορά την αναφορά της Hermes στο ποσό {…} για την αναβάθμιση των χώρων στάθμευσης, η Επιτροπή θεωρεί ότι το εν λόγω ποσό δεν αφορά τις εταιρείες valet και δεν θα αναμενόταν να το επιβαρυνθούν οι ίδιες, γιατί αυτές ικανοποιούνταν με την υφιστάμενη υποδομή, αφού από την κατασκευή του νέου ΔΑΛ προσέφεραν τις υπηρεσίες τους και δεν ζητούσαν ή θεωρούσαν απαραίτητο η Hermes να προέβαινε σε περαιτέρω επενδύσεις για να τους παρέχει τους χώρους στάθμευσης που αυτές χρειάζονταν για να μπορούν να δραστηριοποιούνται. Η πιο πάνω αναφερόμενη επένδυση φαίνεται ότι αποτελούσε αποκλειστικά επιλογή της Hermes.
Επιπρόσθετα σημειώνεται ότι, η Hermes σε σχετική ερώτηση της Υπηρεσίας να αναφερθούν με λεπτομέρεια τα σχέδια αναβάθμισης του ΔΑΛ, παρέπεμπε σε Παράρτημα αριθμούμενο ως 1, όπου υπάρχουν αναφορές και σχέδια σε χώρους στάθμευσης είτε των οχημάτων ενοικίασης, είτε του προσωπικού είτε του κοινού για το βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο χώρο στάθμευσης.
Η Επιτροπή σημειώνει ότι, όπως απορρέει από την προπαρατεθείσα νομολογία, η μη τήρηση της αρχής της αναλογικότητας από δεσπόζουσα επιχείρηση θεωρείται ως επιβολή αθέμιτων συναλλακτικών όρων. Όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο ελέγχεται αν τηρείται η αρχή αυτή ή όχι, ιδιαίτερα καθοδηγητική είναι η προαναφερθείσα υπόθεση *Sarl Héli-Inter Assistance*, στην οποία τέθηκαν τα ανωτέρω αναφερόμενα κριτήρια για τον υπολογισμό του αντιτίμου της πρόσβασης σε υποδομή (βασική υποδομή στην υπόθεση Heli-Inter Assistance).
Περαιτέρω, ως έχει αναφερθεί στην προαναφερθείσα νομολογία, «*οι οικονομικές προϋποθέσεις που προσφέρονται για την πρόσβαση στην ουσιαστική υποδομή από το χειριστή του πρέπει να μη δημιουργούν διακρίσεις σε σχέση με τους όρους που εφαρμόζει για τη δική της παραγωγή των ανταγωνιστικών υπηρεσιών […].*».[85] Η Επιτροπή, έχοντας αυτό υπόψη της, σημειώνει ότι η Hermes στις απαντήσεις της έχει αναφέρει ότι: «*Τα τέλη που καταβάλλουν οι εταιρείες valet όχι μόνο είναι συγκρίσιμα με τα γενικά τέλη χρήσης των χώρων στάθμευσης αλλά είναι και χαμηλότερα […].*». Παρά το γεγονός ότι η Hermes δεν έχει αποστείλει οποιαδήποτε στοιχεία κοστολόγησης, αν και της είχαν ζητηθεί κατά την προκαταρκτική έρευνα της Υπηρεσίας, η Επιτροπή θεωρεί ότι η εν λόγω δήλωσή της θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο ανάλυσης, καθώς η καταγγέλλουσα εταιρεία την αμφισβητεί, δηλώνοντας ότι υπερχρεώνεται και επίσης, προς στοιχειοθέτηση ή μη του κατά πόσο αυτές οι οικονομικές απαιτήσεις της Hermes δημιουργούν διακρίσεις σε σχέση με τις δικές της παρεχόμενες ανταγωνιστικές υπηρεσίες.
Η Hermes καταρχάς, όπως έχει ήδη αναφερθεί, αν και δεν παρέχει υπηρεσίες στάθμευσης valet προς τους επιβάτες του ΔΑΛ, παρέχει μία έτερη ανταγωνιστική υπηρεσία στάθμευσης εντός του ΔΑΛ, ήτοι την υπηρεσία στάθμευσης σε καλυμμένο και ακάλυπτο χώρο στάθμευσης μεγάλης διάρκειας. Εκτός αυτού, παρέχει και σε ανοικτό χώρο μικρής διάρκειας στάθμευση εντός του ΔΑΛ. Επομένως, η καταγγελλόμενη εταιρεία αποτελεί ανταγωνίστρια εταιρεία προς τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών στάθμευσης valet με την παροχή υπηρεσιών στάθμευσης προς το επιβατικό κοινό.
Σύμφωνα με την ιστοσελίδα της, οι τιμές στάθμευσης στον καλυμμένο χώρο μεγάλης διάρκειας ξεκινούν από €12 και φτάνουν €6 ανά ημέρα, αναλόγως της διάρκειας παραμονής του οχήματος και στον ακάλυπτο μεγάλης διάρκειας χώρο είναι €10 το πρώτο 24ωρο και €4 ανά ημέρα οι

[85] Βλ. σχετικά *supra* υποσ. 72, Decision n° 96-D-51.

επιπλέον μέρες. Εφόσον, υπολογιστεί ότι η καταγγέλλουσα εταιρεία χρεώνεται τα τελευταία τρία (3) έτη (2012, 2013, 2014) – πριν της δοθεί εντός του 2015 η νέα κάρτα με την οποία μετακινήθηκαν εντός του χώρου του κοινού- €{…}, ανά θέση χώρου στάθμευσης, καθότι το συμβόλαιό της εμπίπτει εντός του πλαισίου της κράτησης των 6 έως και 10 χώρων (η ίδια πληρώνει για 6 χώρους), εξάγονται τα εξής συμπεράσματα, συγκρίνοντας το τι χρεώνει η Hermes στη χρήση των χώρων στάθμευσης μεγάλης διάρκειας προς το επιβατικό κοινό:

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

	ΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ HERMES ΠΡΟΣ ΚΑΡΥΔΑ (για 6 χώρους στάθμευσης)	**ΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ HERMES ΠΡΟΣ ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ ΚΟΙΝΟ**	
ΑΝΑ ΜΗΝΑ ΓΙΑ 1 ΧΩΡΟ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΚΑΛΥΜΜΕΝΟΣ ΧΩΡΟΣ	€{…}+ΦΠΑ	€198 [€12+(€9 x 4μέρες)+(€6 x 25μέρες)]	
ΑΝΑ ΜΗΝΑ ΓΙΑ 1 ΧΩΡΟ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΑΚΑΛΥΠΤΟΣ ΧΩΡΟΣ		€126 €10+(€4 x 29μέρες)	
ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΓΙΑ 6 ΧΩΡΟΥΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΚΑΛΥΜΜΕΝΟΣ ΧΩΡΟΣ	€{…}+ΦΠΑ	€18.720 * (€60 x 52 βδομάδες) x 6 χώρους στάθμευσης	€21.024 ** (€48 x 73 πενθήμερα) x 6 χώρους στάθμευσης
ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΓΙΑ 6 ΧΩΡΟΥΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΑΚΑΛΥΠΤΟΣ ΧΩΡΟΣ		€10.608 * (€34x52 βδομάδες) x 6 χώρους στάθμευσης	€11.388 ** (€26 x 73 πενθήμερα) x 6 χώρους στάθμευσης
ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΓΙΑ 1 ΧΩΡΟ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΚΑΛΥΜΜΕΝΟΣ ΧΩΡΟΣ	€{…}+ΦΠΑ	€3.120 * (€60 x 52 βδομάδες)	€3.504 ** (€48 x 73 πενθήμερα)
ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΓΙΑ 1 ΧΩΡΟ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΑΚΑΛΥΠΤΟΣ ΧΩΡΟΣ		€1.768 * (€34 x 52 βδομάδες)	€1.898 ** (€26 x 73 πενθήμερα)

** Εάν ληφθεί υπόψη ότι το επιβατικό κοινό σταθμεύει κατά μέσο όρο 1 εβδομάδα (7 μέρες) στον καλυμμένο και στον ακάλυπτο χώρο της Hermes, είτε σε 6 χώρους στάθμευσης, που κρατούνται ολόχρονα είτε σε 1 χώρο.*

*** Εάν ληφθεί υπόψη ότι το επιβατικό κοινό σταθμεύει κατά μέσο όρο 5 μέρες στον καλυμμένο και στον ακάλυπτο χώρο της Hermes, είτε σε 6 χώρους στάθμευσης, που κρατούνται ολόχρονα είτε σε 1 χώρο.*

Καταρχάς, κρίνεται σκόπιμο να διευκρινιστεί ότι οι χρεώσεις στον ανοικτό χώρο στάθμευσης του κοινού, για μικρή διάρκεια, ανέρχονται σε €10 για 12-24 ώρες. Επομένως, για τρεις (3) μέρες παραμονής ενός οχήματος στο εν λόγω χώρο στάθμευσης, η χρέωση θα ήταν €30, ακριβώς η ίδια χρέωση που αντιστοιχεί για τριήμερη παραμονή στον καλυμμένο χώρο στάθμευσης της Hermes. Επίσης, στον ανοικτό χώρο του κοινού μικρής διάρκειας, οι χρεώσεις θα υπολογίζονταν για κάθε μία χρήση για ένα μήνα περίπου €300 σε αναλογία με τις χρεώσεις προς την Karydas που για κάθε χώρο στάθμευσης ανέρχεται σε €{…}+ ΦΠΑ.

Επίσης, οι πιο πάνω υπολογισμοί πραγματοποιήθηκαν κάτω από την υπόθεση ότι ένας ταξιδιώτης, που χρησιμοποιεί το χώρο στάθμευσης μακράς διάρκειας είτε καλυμμένο είτε ακάλυπτο εντός του ΔΑΛ συνήθως τους επιλέγει για ένα μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από αυτό των τριών (3) ημερών. Σημειώνεται ότι, στον Πίνακα 2 γίνεται σύγκριση των τιμών που χρεώνει η Hermes την εταιρεία Karydas με τις τιμές που χρεώνει τους ταξιδιώτες, που θα χρησιμοποιήσουν τον καλυμμένο ή ακάλυπτο χώρο στάθμευσης, που προσφέρει η ίδια η Hermes. Η πιο πάνω

σύγκριση πραγματοποιείται με δεδομένο ότι η εταιρεία Karydas ενοικιάζει έξι (6) χώρους στάθμευσης από την Hermes για ένα έτος και για σκοπούς πληρότητας γίνεται με αναφορά σε διάρκεια παραμονής του οχήματος στο χώρο στάθμευσης της Hermes ανά πενθήμερο, επταήμερο, μήνα και έτος.
Επίσης, θα πρέπει να αναφερθεί ότι τα ποσά που καταγράφηκαν πιο πάνω και αντιστοιχούν στην εταιρεία Karydas δεν περιλαμβάνουν ΦΠΑ, το οποίο θα πρέπει να ληφθεί υπόψη. Επίσης, σημειώνεται ότι η καταγγέλλουσα εταιρεία χρεώνεται τα πιο πάνω ποσά από την Hermes με δεδομένο ότι το συμβόλαιο της είναι διάρκειας ενός έτους και καταλαμβάνει έξι (6) χώρους, δηλαδή δεν τίθετο θέμα επιλογής χρέωσης σε μηνιαία ή ημερήσια βάση και αναλόγως της αυξομείωσης των πελατών και αναγκών της.
Όσον αφορά τις χρεώσεις της Hermes προς τις εταιρείες valet σημειώνεται ότι, σύμφωνα με πίνακα που απέστειλε η πρώτη, παρατηρείται ότι τουλάχιστο για το 2013 και 2014 οι χρεώσεις είναι κλιμακωτές. Δηλαδή, από 0-5 θέσεις χρεώνονται €{…} έκαστη, από 6-10 θέσεις €{…}, από 11-16 θέσεις €{…} και από 17+ θέσεις €{…}. Ενώ, οι εταιρείες που έχουν συνάψει σχετικά συμβόλαια είναι έξι (6) για το 2013 και τέσσερις (4)[86] για το 2014, με την εταιρεία {…} να ενοικιάζει το μεγαλύτερο αριθμό θέσεων, ήτοι 10 θέσεις το 2013 και 11 το 2014 και επόμενη η εταιρεία Karydas με έξι (6) θέσεις. Δεδομένων αυτών, η Επιτροπή καταλήγει ομόφωνα ότι η Hermes ναι μεν παραθέτει κλιμακωτές χρεώσεις αναλόγως των χώρων στάθμευσης, που ζητούνται, αλλά στην ουσία δεν υπάρχει καμία εταιρεία που να είναι σε θέση να ζητήσει πέραν των 10-11 θέσεων, ώστε να επωφεληθεί από χαμηλότερες χρεώσεις, με εξαίρεση την εταιρεία {…}, η οποία όμως ήταν κοινοπραξία τριών μαζί εταιρειών, με σκοπό να μπορέσει να ανταπεξέλθει στο ύψος των χρεώσεων.
Επομένως, η Επιτροπή, έχοντας καταγράψει τα πιο πάνω και χωρίς να έχει στη διάθεσή της οποιαδήποτε άλλα υποστηρικτικά περί του αντιθέτου στοιχεία, καταλήγει ομόφωνα ότι οι χρεώσεις της Hermes προς την καταγγέλλουσα εταιρεία είναι μεν συγκρίσιμες με αυτές του κοινού, αλλά δεν φαίνεται να είναι χαμηλότερες, αλλά τουναντίον ψηλότερες, με εξαίρεση στον καλυμμένο χώρο μεγάλης διάρκειας όπου και εκεί η διαφορά τους σε κάποιες περιπτώσεις θεωρείται αμελητέα. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει ομόφωνα ότι τίθεται θέμα διάκρισης σε ανταγωνιστικές υπηρεσίες και προκύπτει ότι οι χρεώσεις της Hermes δεν εξυπηρετούν το συμφέρον της λειτουργίας μίας εταιρείας παροχής στάθμευσης valet, εφόσον οι τιμές χρέωσης από την Hermes και προς την ίδια, και συνεπώς προς το κοινό, είναι παραπλήσιες ή/και ακριβότερες. Επομένως, προκύπτει ότι, η Hermes δεν επιτρέπει στις εταιρείες valet να ανταγωνίζονται την ίδια επί ίσοις όροις, καθώς με την προαναφερθείσα συμπεριφορά και πρακτική της, η εταιρεία valet δεν θα μπορεί να παρέχει τις υπηρεσίες της αποκομίζοντας κέρδος και ο επιβάτης/καταναλωτής δεν θα έχει την ευκαιρία να επιλέξει μία πιο εξειδικευμένη υπηρεσία, όπως η στάθμευση valet, που θα του δοθεί σε ανταγωνιστική/ελκυστική τιμή.
Επιπρόσθετα, η Επιτροπή, στη βάση των πιο πάνω χρεώσεων της Hermes και έχοντας επίσης υπόψη της ότι στις χρεώσεις της προς το κοινό δημοσίευε και επιπλέον 30% μείωση αυτών, καταλήγει ομόφωνα ότι οι ενέργειες της αυτές έχουν εκμεταλλευτικό αποτέλεσμα προς τις εταιρείες valet. Οι χρεώσεις επομένως της Hermes προς τις εταιρείες valet μπορούν να θεωρηθούν εξοντωτικές με απώτερο σκοπό την απομάκρυνση αυτών από την αγορά, καθότι δεν θα έχουν πλέον την δυνατότητα να είναι ανταγωνιστικές, ανεξαρτήτως του είδους της παρεχόμενης υπηρεσίας. Καταλήγοντας επ' αυτού, η Επιτροπή ομόφωνα κρίνει ότι η καταγγέλλουσα εταιρεία στην ουσία λόγω των αθέμιτων χρεώσεων της Hermes στερείται της δυνατότητας να ανταγωνιστεί επί ίσοις όροις και στη βάση των δεδομένων της υπόθεσης συμπεραίνεται ότι οι χρεώσεις της Hermes δεν θα ήτο δυνατό να επιβληθούν κάτω από συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού.
Επίσης, η Επιτροπή, αξιολογώντας τις απαντήσεις της Hermes προς την Υπηρεσία, για να διευκρινίσει τους λόγους αν είχε ή δεν είχε αλλαγές στις χρεώσεις της προς τις εταιρείες valet, παρατηρεί ότι δεν δόθηκε οποιαδήποτε σχετική απάντηση που να δικαιολογεί εύλογα τις αυξήσεις σε αυτές.

---

[86] Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τα στοιχεία που έστειλε μία από τις εταιρείες παροχής στάθμευσης valet με επιστολή της {…}, αναφέρεται ότι {…} δεν έχει υπογράψει νέα συμφωνία {…}. Επίσης, η εταιρεία {…} που καταγράφηκε στον πίνακα της Hermes, δεν έχει εντοπιστεί, αλλά ούτε και έχει αναφερθεί από τις άλλες εταιρείες.

Επομένως, η Hermes δεν έχει παραθέσει οποιαδήποτε στοιχεία, τα οποία να αποδεικνύουν ότι οι συνεχείς αυξήσεις στις τιμές, εκ μέρους της, δικαιολογούνται αντικειμενικά.
Λαμβάνοντας υπόψη τις απαντήσεις που δόθηκαν από την Hermes στην προκαταρκτική έρευνα, η Επιτροπή καταλήγει ότι δεν προκύπτει ότι η Hermes χρησιμοποιεί τις αναγκαίες διαφανείς διαδικασίες κατά τον υπολογισμό του συγκεκριμένου αντιτίμου (τέλος χρέωσης) που καλούνται να πληρώσουν οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών στάθμευσης, το οποίο επίσης δεν μπορεί να συναχθεί ότι αντιστοιχεί στο πραγματικό κόστος των συγκεκριμένων και ειδικών υπηρεσιών που παρέχει στις εταιρείες αυτές.
Ως προς τούτο, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η ίδια η Hermes παραδέχεται, ότι το ύψος των τελών, δεν υπολογίζεται στη βάση και δεν αποτελεί συνάρτηση, της ειδικής και συγκεκριμένης υπηρεσίας που παρέχει στις εταιρείες παροχής υπηρεσιών στάθμευσης αυτοκινήτων, αλλά αντίθετα καταγράφει στις απαντήσεις της ότι κατά τον καθορισμό των τελών, λαμβάνει υπόψη της τα γενικότερα έξοδα ({…}) α. της δημιουργίας νέων υποδομών, β. της άρτιας λειτουργίας αυτών και γ. της συνεχούς αναβάθμισής τους.
Η Hermes, στις απαντήσεις της, ήταν ξεκάθαρη ότι δεν γίνεται κατηγοριοποίηση του κοστολογίου ανά τμήμα των υποδομών. Αυτό που γίνεται στην πράξη είναι ένας υπολογισμός των γενικότερων εξόδων, τα οποία ακολούθως επωμίζονται σε εύλογη βάση όσοι χρησιμοποιούν υποδομές του ΔΑΛ.
Συνεπώς, η Επιτροπή καταλήγει ομόφωνα ότι η καταγγελλόμενη εταιρεία δεν έχει δικαιολογήσει τις χρεώσεις της, αλλά και όπως προκύπτει εκ των πραγμάτων δεν έχει καταδείξει ότι αυτές είναι αναλογικές με τη φύση και τη σημασία των υπηρεσιών και κοστοστρεφείς. Τουναντίον, φαίνεται ότι αυτές σχετίζονται με τις χρεώσεις της ίδιας της Hermes προς το επιβατικό κοινό, μη «επιτρέποντας» στις εταιρείες valet να ανταγωνίζονται την ίδια επαρκώς.
Συνεπακόλουθα, με βάση τα όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω, δεν δύναται να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι τα τέλη χρήσης χώρου στάθμευσης εντός του ΔΑΛ, τα οποία επιβάλλει η Hermes είναι αναλογικά και ότι η καταγγελλόμενη τηρεί την αρχή της αναλογικότητας. Συμπερασματικά, η Επιτροπή καθοδηγούμενη από τη σχετική νομολογία, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η πρακτική της Hermes συνιστά την επιβολή αθέμιτων συναλλακτικών όρων.
Επιπρόσθετα, αναφορικά με τη δυνατότητα διαπραγμάτευσης που είχε η καταγγέλλουσα εταιρεία στα συμβόλαια χρήσης του χώρου του ΔΑΛ με την Hermes, η Επιτροπή επαναλαμβάνει τα όσα έχει δηλώσει: *«Παρόλο που το κόστος λειτουργίας μας στο παλιό ΔΑΛ θα αυξανόταν περισσότερο από 300% μέσα σε μόλις 12 μήνες, δυστυχώς μη έχοντας άλλη επιλογή και υπό την απειλή να τεθούμε εκτός αεροδρομίου προχωρήσαμε στην υπογραφή του Μ.Ο.U.»* (Δεκ 2008)
«Το Νοέμβριο του 2009 με την λειτουργία του καινούριου αεροδρομίου κάλεσαν σε συνάντηση όλους τους αντιπροσώπους των εταιρειών που παρείχαν «airport car valet parking». Εκεί ο αντιπρόσωπος της Hermes, κος {…}, μας ανακοίνωσε ότι με την νέα συμφωνία θα μας έδιναν προνομιακό χώρο και πάλι μέσα στο χώρο στάθμευσης του κοινού, αλλά προς την εξωφρενική τιμή των €{…} έκαστος χώρος μηνιαίως. Επιπρόσθετα, για κάθε αυτοκίνητο που τυχόν παρέμενε περισσότερο από 20 λεπτά στο χώρο αυτό θα έπρεπε να πληρώνεται κανονικά το εισιτήριο εξόδου βάσει των τιμών του χώρου στάθμευσης του αεροδρομίου που ίσχυαν για όλο το κοινό. Σημειώστε εδώ ότι σε σύγκριση με το κόστος του 2007 υπήρχε μια αύξηση της τάξης του {…}% ανά χώρο στάθμευσης, μη λαμβάνοντας υπόψη το κόστος των εισιτηρίων εξόδου. Η απόφαση αυτή ήταν τελεσίδικη και αρνήθηκαν κατηγορηματικά κάθε διαπραγμάτευση.»
«Η εταιρεία μας αντέδρασε στα πιο πάνω αλλά και πάλι με εκβιαστικό τρόπο ο κος {…} μας πληροφόρησε ότι αυτό το Μ.Ο.U. είχε ημερομηνία λήξης την 1η Μαρτίου 2010, όταν τότε η Hermes θα προέβαινε σε εξαγγελία προσφοράς (tender) για να προσφέρει η ίδια υπηρεσίες «airport car valet parking» και θα δικαιούνταν να λάβουν μέρος στην προσφορά αυτή μόνο οι εταιρείες εκείνες που θα συνεργάζονταν […].»
Εξ όσων αναφέρθηκαν ανωτέρω και βάσει των στοιχείων του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης, η Επιτροπή έχει καταλήξει ομόφωνα στο συμπέρασμα ότι η Hermes κατά τη λήξη του κάθε συμβολαίου, αποφάσιζε μονομερώς για την επόμενη συμφωνία και επέβαλε όρους, οι οποίοι δεν ήταν διαπραγματεύσιμοι με τις εταιρείες valet και στις πλείστες των περιπτώσεων, φαίνεται ότι ήταν δυσμενείς για αυτές.
Περαιτέρω, είναι σημαντικό το γεγονός, που προκύπτει μέσα από τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης ότι, οι εταιρείες παροχής στάθμευσης valet στα εννέα (9) χρόνια διαχείρισης του ΔΑΛ από την εταιρεία Hermes, αντιμετώπιζαν συνεχώς τον κίνδυνο της μη

ανανέωσης των συμβολαίων τους. Για μεγάλα χρονικά διαστήματα φαίνεται να ανταλλάσσονταν διάφορες επιστολές μεταξύ των εμπλεκομένων μερών, στις οποίες είτε επίκειτο η μετακίνηση της καταγγέλλουσας εταιρείας σε άλλο χώρο, χωρίς να προκαθορίζεται αυτός και να είναι σε θέση η καταγγέλλουσα να γνωρίζει εάν θα μπορέσει να συνεχίσει τις εργασίες της, είτε τίθετο πλέον θέμα και της μη παρουσίας της στο ΔΑΛ με την «απειλή» της μη ανανέωσης της σύμβασής τους και κατ' επέκταση της δυνατότητας παροχής των υπηρεσιών στάθμευσης valet. Επιπλέον, λόγω αυτής της αβεβαιότητας που προκαλούσε η Hermes κάθε φορά με την ανανέωση ή μη των συμβολαίων της, η παρουσία της καταγγέλλουσας εντός ΔΑΛ ήταν υπό την αίρεση της δυνατότητας της να προσαρμοστεί στις αυξημένες απαιτήσεις των νέων συμβολαίων, τα οποία της πρότεινε η Hermes. Εν ολίγοις, η Hermes εξεδήλωσε μια ασταθή συμπεριφορά κατά την παροχή των υποδομών του ΔΑΛ προς τις εταιρείες, που χρησιμοποιούσαν αυτές για να δραστηριοποιούνται και με την αβεβαιότητα που προκαλείτο παρεμποδίζονταν να αναπτύσσουν επαρκώς τις προσφερόμενες υπηρεσίες τους.

Πέραν των πιο πάνω, όπως αναφέρεται στην καταγγελία, αλλά και στις απαντήσεις της εταιρείας Karydas στα ερωτηματολόγια της Υπηρεσίας, η χρήση συγκεκριμένου χώρου στάθμευσης σε προνομιακό σημείο κοντά στο κτίριο του αεροδρομίου, είναι κομβικής σημασίας για τη διατήρηση του υψηλού επιπέδου των υπηρεσιών, τις οποίες παρέχει και για τις οποίες πληρώνεται από τους πελάτες της. Τυχόν απομάκρυνση από τον ειδικό χώρο ή απομάκρυνση του χώρου αυτού από κτίριο του ΔΑΛ θα υποβάθμιζε τις υπηρεσίες της, συνεπώς δεν θα έχει λόγο ύπαρξης. Σε τέτοια περίπτωση, η διατήρηση του επιπέδου των υπηρεσιών θα είναι εφικτή μόνο με την πρόσληψη περισσοτέρων υπαλλήλων, η οποία όμως θα την εξοντώσει οικονομικά και θα την οδηγήσει στο κλείσιμο.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι και οι υπόλοιπες εταιρείες, οι οποίες χρησιμοποιούν τον ειδικό χώρο στάθμευσης, ανέφεραν κατά τη διενέργεια της έρευνας της υπόθεσης ότι η ύπαρξη ενός τέτοιου χώρου κοντά στο κτίριο του αεροδρομίου είναι ιδιαίτερα σημαντική για τη διεξαγωγή των εργασιών τους και πως τυχόν μετακίνηση τους από εκεί θα οδηγήσει στον τερματισμό των δραστηριοτήτων τους και συνεπακόλουθα στο κλείσιμό τους. Σημαντικό είναι και το γεγονός ότι όλες οι εταιρείες, οι οποίες ρωτήθηκαν κατά την έρευνα, ακόμα και αυτές που δεν χρησιμοποιούσαν τον ειδικό χώρο στάθμευσης, αναγνώρισαν τη σημασία ύπαρξης ενός τέτοιου χώρου. Οι εταιρείες, οι οποίες δεν χρησιμοποιούν τον ειδικό χώρο, ανέφεραν ότι οι λόγοι που τους εμποδίζουν είναι οικονομικής φύσης ({…}), ότι η παροχή υπηρεσιών στάθμευσης valet, δεν είναι η κύρια ασχολία τους και γίνεται μόνο κατ' εξαίρεση, οπότε δεν συντρέχει λόγος χρήσης ειδικού χώρου ({…}), ενώ η εταιρεία {…} απάντησε ότι προτίθεται να υπογράψει συμφωνία χρήσης.

Επιπρόσθετα, η Επιτροπή παρατηρεί ότι η Hermes αρχικά είχε αποστείλει επιστολή προς την καταγγέλλουσα εταιρεία στις 17/10/2013 με την οποία αναφερόταν στη λήξη του συμβολαίου της στις 4/11/2013 και χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω εξήγηση της ανέφερε ότι δεν θα προχωρήσει σε ανανέωση αυτού, ως ήταν η πρακτική της να ανανεώνει το συμβόλαιο τους κάθε χρόνο στη λήξη του και ότι είχε τη δυνατότητα χρήσης του γενικού χώρου στάθμευσης μετά τη λήξη αυτής. Κατόπιν αντίδρασης της καταγγέλλουσας, η Hermes απέστειλε νέα επιστολή στις 7/11/2013 αναφερόμενη σε αναβαθμίσεις στο χώρο στάθμευσης, σημειώνοντας ότι μέχρι να ολοκληρωθούν οι εργασίες αναβάθμισης, που θα της επιτρέψουν να είναι σε θέση να παρέχει λεπτομέρειες για οποιαδήποτε προσφερόμενη νέα διευθέτηση, η συμφωνία χρήσης ανανεώνεται μέχρι τις 31/12/2013. Στην επιστολή της η Hermes δεν δηλώνει ούτε αυτή τη φορά οποιαδήποτε πρόθεσή της για συνέχιση της συνεργασίας με την καταγγέλλουσα εταιρεία, δεδομένου ότι και στην προηγούμενη επιστολή κάνει αναφορά για χρήση του χώρου στάθμευσης του κοινού από αυτήν.

Στη βάση των πιο πάνω, η Επιτροπή εκτιμά ότι, η δικαιολογία που έδωσε η Hermes για τη μη ανανέωση των συμβολαίων των εταιρειών valet, ήτοι ότι προέβαινε σε αναβάθμιση του χώρου, έγινε με σκοπό να μεταφερθούν αυτές, όπως και έγινε εντός του 2015, στο χώρο στάθμευσης του κοινού. Τέλος, η Επιτροπή, από τα ενώπιόν της στοιχεία, καταλήγει ομόφωνα στο συμπέρασμα ότι η αναβάθμιση των συστημάτων εισόδου και εξόδου, δεν εμπόδιζε την Hermes να προχωρήσει σε ανανέωση των συμβολαίων της με τις εταιρείες valet στον ίδιο χώρο, καθότι προηγουμένως είχε κάθε δυνατότητα να ζητήσει την οποιαδήποτε συνεργασία και κατανόηση των εν λόγω εταιρειών για την ενδεχόμενη ταλαιπωρία, που ενδέχετο να επισυμβεί κατά το διάστημα που θα διεξάγονταν οι εργασίες και να τις ενημέρωνε εάν χρειαζόταν να μετακινηθούν για ορισμένο διάστημα.

Στη βάση των όσων αναλύθηκαν πιο πάνω, των στοιχείων, που συλλέχθηκαν κατά την προκαταρκτική έρευνα της Υπηρεσίας και βρίσκονται καταχωρισμένα εντός του διοικητικού

φακέλου της υπόθεσης και τη νομολογία που παρατέθηκε ανωτέρω, η Επιτροπή καταλήγει ομόφωνα ότι η Hermes, με τη συμπεριφορά της και τις πρακτικές που εφάρμοσε και καταγράφηκαν ανωτέρω και δεδομένου του γεγονός ότι και η ίδια παρέχει μία ανταγωνιστική υπηρεσία στο χώρο στάθμευσης του επιβατικού κοινού εντός του ΔΑΛ, ενήργησε κατά παράβαση του άρθρου 6(1)(α) του Νόμου.

Συγκεκριμένα, η Επιτροπή ομόφωνα καταλήγει ότι, η Hermes εκμεταλλεύεται τη δεσπόζουσα της θέση στην αγορά διαχείρισης και εκμετάλλευσης του ΔΑΛ και στην αγορά παροχής χώρου στάθμευσης εντός του ΔΑΛ για παροχή υπηρεσιών από άλλες επιχειρήσεις και μέσω της συμπεριφοράς της και των πρακτικών της, αλλά και μέσω των όρων συναλλαγής τους οποίους επιβάλλει στην καταγγέλλουσα εταιρεία παροχής στάθμευσης valet, στόχευε στην εκτόπιση ή/και καταχρηστική εκμετάλλευση των ανταγωνιστριών της στην αγορά της παροχής υπηρεσιών στάθμευσης για επιβάτες και ιδιαίτερα υπηρεσιών στάθμευσης valet, που χρησιμοποιούν το ΔΑΛ, κατά παράβαση του άρθρου 6(1)(α) του Νόμου.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι η Hermes δεν παρέθεσε οποιαδήποτε αντικειμενική δικαιολόγηση για τη συμπεριφορά και τις πρακτικές της, ως αυτές αναλύθηκαν και καταγράφηκαν ανωτέρω.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή κρίνει ομόφωνα ότι στοιχειοθετείται παράβαση του άρθρου 6(1)(α) του Νόμου με τον καθορισμό από μέρους της Hermes μη θεμιτών υπό τις περιστάσεις όρων συναλλαγής.

(β) <u>Εφαρμογή ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές, με συνέπεια ορισμένες επιχειρήσεις να τίθενται σε μειονεκτική στον ανταγωνισμό θέση – Άρθρο 6(1)(γ) του Νόμου</u>

Αναφορικά με την κατ' ισχυρισμόν ενδεχόμενη παράβαση του άρθρου 6(1)(γ) του Νόμου από μέρους της καταγγελλόμενης εταιρείας, η Επιτροπή ακολούθως εξέτασε και τον εν λόγω ισχυρισμό της Karydas στην καταγγελία της, καθώς και τα όσα κατεγράφησαν και ελέγχθηκαν από την καταγγελλόμενη εταιρεία στις θέσεις της επί της Έκθεσης Αιτιάσεως που της κοινοποιήθηκε, καθώς και τη θέση της καταγγέλλουσας εταιρείας στις γραπτές της παρατηρήσεις ημερομηνίας 15/1/2016 ότι δεν συμφωνεί με τα συμπεράσματα στα οποία καταλήγει η Επιτροπή σχετικά με την παράβαση του άρθρου 6(1)(γ) του Νόμου.

Στο άρθρο 6(1)(γ) του Νόμου ορίζεται ότι, μια επιχείρηση, η οποία έχει δεσπόζουσα θέση, καταχράται τη θέση της εάν προβαίνει σε πράξη, η οποία έχει ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα την εφαρμογή ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές με συνέπεια ορισμένες επιχειρήσεις να τίθενται σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό. Η καταχρηστική εκμετάλλευση μπορεί να έχει τη μορφή διακριτικής μεταχείρισης εντός της ίδιας αγοράς ή την υιοθέτηση διαφορετικής τιμολογιακής ή άλλης πολιτικής ανάλογα με την αγορά, στην οποία διατίθενται τα προϊόντα ή υπηρεσίες.

Σύμφωνα με τη νομολογία του ΔΕΕ, διακριτική μεταχείριση δεν θεωρείται μόνο η διακριτική τιμολόγηση, αλλά και οποιαδήποτε πρακτική ή συμπεριφορά. Σε παλαιότερες αποφάσεις του, το Δικαστήριο έκρινε ότι είτε πρόκειται για εφαρμογή της παραγράφου (α) είτε της παραγράφου (γ) του άρθρου 102 της ΣΛΕΕ, υπάρχει παράβαση λόγω διακριτικής μεταχείρισης ή επιβολής μη θεμιτών όρων συναλλαγής. Σχετικά, στην υπόθεση *GVL v. Commission*, το Δικαστήριο απεφάνθη ότι: «*Refusal by an undertaking having a de facto monopoly to provide its services for all those who may be in need of them but who do not come within a certain category of persons defined by the undertaking on the basis of nationality or residence must be regarded as an abuse of a dominant position within the meaning of the first paragraph of article 86 of the Treaty.*».[87]

Σύμφωνα με την πιο πάνω διάταξη του Νόμου, βασική προϋπόθεση για τη διαπίστωση ή μη της διακριτικής μεταχείρισης είναι η προηγούμενη αξιολόγηση της ισοδυναμίας ή μη των αντιπαροχών των επιχειρήσεων που δύνανται να συμβληθούν με τη δεσπόζουσα επιχείρηση. Είναι προφανές ότι απαγορευμένη διακριτική μεταχείριση δε μπορεί να υπάρξει στην περίπτωση κατά την οποία οι αντιπαροχές των αντισυμβαλλόμενων της επιχείρησης με δεσπόζουσα θέση δεν είναι ισοδύναμες.

Με βάση τα στοιχεία τα οποία έχει ενώπιον της η Επιτροπή, σημειώνει ότι το ύψος των χρεώσεων- το οποίο διαμορφώνεται ανάλογα με τις θέσεις στάθμευσης τις οποίες η κάθε εταιρεία επιθυμεί να χρησιμοποιεί- αλλά και οι όροι των συμβολαίων που συνάπτει η Hermes με τις εταιρείες valet, που

---

[87] Υπόθεση 7/82, *GVL v. Commission,* [*1983] ECR 483. Βλ επίσης,* Απόφαση της Επιτροπής 2000/12/EC, 1998 *Football World Cup*, (IV/36.888) [2000] OJ L 5/55.

χρησιμοποιούν τον ειδικό χώρο στάθμευσης είναι οι ίδιοι προς όλες. Οπότε καθίσταται ξεκάθαρο ότι δεν τίθεται θέμα διακριτικής μεταχείρισης των εταιρειών στη βάση των συμβολαίων τους.
Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της καταγγέλλουσας εταιρείας, η κατ' ισχυρισμό ευνοϊκή συμπεριφορά που δείχνει η καταγγελλόμενη υπέρ κάποιων εταιρειών έγκειται στον ανόμοιο τρόπο εφαρμογής των ίδιων όρων σε σχέση με την ίδια και τις ανταγωνίστριες εταιρείες της.
Η καταγγέλλουσα εταιρεία αναφέρει στην καταγγελία της ότι, η Hermes παραβαίνει το άρθρο 6(1)(γ) του Νόμου με τις διακρίσεις, τις οποίες εφαρμόζει υπέρ των άλλων εταιρειών valet, που χρησιμοποιούν τον ειδικό χώρο στάθμευσης έναντι της ίδιας, ισχυρισμός ο οποίος εδράζεται στο ότι η Hermes έδειχνε ανοχή στην παραβίαση των συμφωνηθέντων από τις ανταγωνίστριες εταιρείες.
Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την καταγγέλλουσα εταιρεία, *«[…] είχε επισημάνει στην Hermes την έλλειψη ελέγχου από αυτήν και την ευνοϊκή μεταχείριση, που τύγχαναν οι υπόλοιπες εταιρείες που δραστηριοποιούνταν στην ίδια σχετική αγορά.*», καθότι οι άλλες εταιρείες παροχής στάθμευσης valet «*χρησιμοποιούσαν περισσότερους χώρους στάθμευσης από αυτούς που καθορίζονταν στο MOU και στάθμευαν τα αυτοκίνητα των πελατών τους για αρκετές μέρες, πολλές φορές και για εβδομάδες, πληρώνοντας μόνο €{…} για την έξοδο του κάθε αυτοκινήτου από το συγκεκριμένο χώρο στάθμευσης. Παρ' όλες τις προφορικές και γραπτές καταγγελίες της Karydas για την παραβίαση των συμφωνηθέντων από άλλες εταιρείες, η καταγγελλόμενη δεν έλαβε τα αναγκαία μέτρα για εξάλειψη του φαινομένου αυτού, με αποτέλεσμα να αυξηθεί σημαντικά το λειτουργικό κόστος της καταγγέλλουσας εταιρείας σε αντίθεση με όλες τις υπόλοιπες εταιρείες, που χρησιμοποιούσαν πολύ περισσότερους χώρους από αυτήν, αλλά πλήρωναν πολύ λιγότερα, τοποθετώντας την καταγγέλλουσα εταιρεία σε σοβαρά μειονεκτική θέση.*»
Η Επιτροπή, εν συντομία επαναλαμβάνει συνοπτικά κάποια από τα γεγονότα, τα οποία εκδηλώθηκαν στη πάροδο των χρόνων και όπως υποστηρίζει η καταγγέλλουσα δείχνουν την προαναφερόμενη ανοχή της καταγγελλόμενης:
Στη γραπτή συμφωνία χρήσης των χώρων εντός του ΔΑΛ που υπογράφηκε με την Hermes, με ημερομηνία έναρξης την 1/12/2008, υπήρχε όρος, ο οποίος προνοούσε την απαγόρευση στις εταιρείες παροχής υπηρεσιών valet να προβαίνουν στη χρήση άλλων χώρων εκτός από αυτούς που ενοικίαζαν και καθορίζονταν στο MOU. Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της καταγγέλλουσας, οι όροι αυτοί δεν τηρήθηκαν από τις ανταγωνίστριες εταιρείες και η Hermes δεν λάμβανε τα αναγκαία μέτρα για την εξάλειψη του φαινομένου αυτού.
Όπως υποστηρίζει η καταγγέλλουσα, οι ανταγωνιστές συνέχιζαν να λειτουργούν με τον ίδιο παράνομο τρόπο και μετά την υπογραφή του νέου MOU, το οποίο είχε ως ημερομηνία έναρξης την 1/11/2009, χρησιμοποιώντας επί καθημερινής βάσεως και για μεγάλη χρονική διάρκεια πολύ περισσότερους χώρους στάθμευσης από αυτούς που δικαιούνταν χωρίς κανένα επιπρόσθετο κόστος και πάντοτε με την ανοχή της καταγγελλόμενης, προκαλώντας ζημιά στην καταγγέλλουσα.
Το Νοέμβριο του 2012, οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών valet υπέγραψαν νέο συμβόλαιο για μεταφορά τους σε νέο αναβαθμισμένο χώρο στάθμευσης, όπου σύμφωνα πάντα με την καταγγέλλουσα, μέχρι και τη στιγμή της καταγγελίας, όλες οι ανταγωνιστικές της εταιρείες χρησιμοποιούσαν και εκμεταλλεύονταν πολύ περισσότερους χώρους από αυτούς που δικαιούνταν βάσει της γραπτής τους συμφωνίας. Περαιτέρω, όπως ισχυρίζεται η καταγγέλλουσα, παρά το γεγονός ότι η ίδια ειδοποιούσε την Hermes και κατάγγελλε την παραβίαση των συμφωνηθέντων από τις άλλες εταιρείες, η Hermes δεν λάμβανε τα απαραίτητα μέτρα, ούτε και τις έλεγχε.
Η Επιτροπή είναι της θέσης ότι κατ' αρχήν η εξέταση των γεγονότων, τα οποία επικαλείται η καταγγέλλουσα, δεν υπάγεται στην καθ' ύλην αρμοδιότητα της, αφού ούτε η επιτήρηση των χώρων στάθμευσης ή/και του ευρύτερου χώρου των εγκαταστάσεων του αεροδρομίου και συνεπακόλουθα, ο έλεγχος της σωστής επιτήρησής τους από την διαχειρίστρια εταιρεία, είναι θέματα, που άπτονται των αρμοδιοτήτων της ίδιας. Με άλλα λόγια, το κατά πόσο η Hermes επιτηρεί ή όχι ορθά τους χώρους στάθμευσης, ώστε η κάθε εταιρεία ενώ νοικιάζει π.χ. 5 χώρους στάθμευσης να μην χρησιμοποιεί 6 και 7 και το ότι οι ανταγωνίστριες της εταιρείες με την «*παρανομία τους*» πλήρωναν λιγότερα, ενώ το δικό της λειτουργικό κόστος αυξανόταν, δεν είναι θέματα για τα οποία ο Νόμος παρέχει στην Επιτροπή δυνατότητα δράσης.

Η Επιτροπή λαμβάνει καθοδήγηση από τη σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου *Αρχοντίδου ν. Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου*,[88] όπου τονίζεται ότι: *«αρμοδιότητα σημαίνει άσκηση εξουσίας κατά νόμο και όχι αυθαίρετα. Ένεκα του λόγου αυτού, δηλαδή της αποφυγής αυθαιρεσίας, η εξουσία της διοικητικής λειτουργίας ασκείται από τα όργανά της, τα οποία ο Νόμος (τυπικά και ουσιαστικά) κατέστησε αρμόδια».*

Περαιτέρω, όπως σημειώνει ο Δ. Τζουγανάτος,[89] το δίκαιο του Ανταγωνισμού δεν έχει σκοπό να μπει στο χώρο του αστικού δικαίου και να αναμορφώσει τις ενοχικές σχέσεις, αλλά αποβλέπει πρωτίστως στην προστασία του δημόσιου συμφέροντος και παρεμβαίνει μόνο διορθωτικά και εξαιρετικά όταν περιορίζεται ο ανταγωνισμός. Η Επιτροπή εξετάζει αν η καταγγελλόμενη, ως διαχειρίστρια του ΔΑΛ κατά το υπό αναφορά διάστημα, ενέργησε με τέτοιο τρόπο, ώστε να τίθεται η καταγγέλλουσα σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι από τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου, φαίνεται ότι πράγματι η Karydas είχε προβεί σε καταγγελίες προς την Hermes σχετικά με το θέμα της κακής χρήσης των χώρων στάθμευσης από τις άλλες εταιρείες παροχής υπηρεσιών valet (αλληλογραφία Ιούλιος 2009- Νοέμβριος 2013), αλλά όπως προκύπτει, η Hermes ερευνούσε τις καταγγελίες και τους ισχυρισμούς της Karydas και μετά το πέρας της εκάστοτε έρευνας, λάμβανε τα μέτρα εκείνα, τα οποία θεωρούσε κατάλληλα για την αντιμετώπιση των θεμάτων, που ανέκυπταν και ενημέρωνε σχετικά την καταγγέλλουσα.

Σημειώνεται ακόμη, ότι η Hermes, στις 6/6/2013, απέστειλε επιστολή σε όλες τις εταιρείες valet ενημερώνοντας τις ότι έχει έλθει στην αντίληψή της ότι ορισμένες εταιρείες χρησιμοποιούσαν επιπλέον χώρους στάθμευσης και πάρκαραν εκτός των καθορισμένων χώρων τους. Με τη συγκεκριμένη επιστολή, η Hermes επέστησε την προσοχή των εταιρειών στην παράγραφο 7 της συμφωνίας τους, στην οποία ορίζεται ότι δεν επιτρέπεται η χρήση επιπρόσθετου χώρου στάθμευσης χωρίς την άδεια της και προειδοποίησε ότι σε περίπτωση εντοπισμού αυτοκινήτου, εκτός των καθορισμένων χώρων στάθμευσης, αυτό θα ακινητοποιείται με βαρετού τύπου σφιγκτήρα κλειδώματος τροχού και θα υπάρχει χρέωση €85 για την απελευθέρωσή του.

Περαιτέρω, η Επιτροπή σημειώνει ότι η Hermes διαθέτει ειδική υπηρεσία, η οποία εποπτεύει σε συνεχή βάση τους χώρους στάθμευσης για τη διατήρηση της ευταξίας και της εύρυθμης λειτουργίας. Σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης, η ειδική υπηρεσία προβαίνει σε ρυμουλκήσεις και ακινητοποιήσεις αυτοκινήτων με συσφιγκτήρες, ακόμα και στον ειδικό χώρο των εταιρειών valet και τα οχήματα, τα οποία εντοπίζονται να είναι παράνομα σταθμευμένα, αποδεσμεύονται μόνο μετά από την πληρωμή σχετικού τέλους.

Η Επιτροπή παρατηρεί ότι, αναφορικά με τις κατ' ισχυρισμό παραβάσεις, που γίνονται εντός του ειδικού χώρου στάθμευσης, όπως προκύπτει από τις ενδεικτικές ημερήσιες καταστάσεις και τις αποδείξεις καταβολής τελών, τις οποίες απέστειλε η καταγγελλόμενη, καταγράφεται απλά ότι η παράβαση έγινε στο χώρο των εταιρειών valet, χωρίς να αναφέρονται οποιαδήποτε επιπλέον στοιχεία. Αυτό είναι λογικό, καθώς τα αυτοκίνητα, τα οποία βρίσκονται στον ειδικό χώρο στάθμευσης, είναι αυτοκίνητα πελατών των εταιρειών valet και δεν υπάρχει οποιοδήποτε στοιχείο, το οποίο να τα συνδέει με συγκεκριμένη εταιρεία και συνεπώς, η καταγγελλόμενη δεν είναι σε θέση να γνωρίζει ποια εταιρεία ακριβώς διαπράττει την παράβαση.

Η Επιτροπή, στη βάση των όσων έχουν λεχθεί ανωτέρω και των ενώπιόν της στοιχείων, έχει καταλήξει ομόφωνα στο συμπέρασμα ότι, η Hermes προέβαινε σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για να εξασφαλίσει την ορθή χρήση και λειτουργία του ειδικού χώρου στάθμευσης, αλλά και τον έλεγχο του χώρου αυτού. Το γεγονός ότι ενίοτε γίνεται κακή χρήση των χώρων στάθμευσης από κάποιες εταιρείες, δεν αμφισβητείται από την καταγγελλόμενη, η οποία όμως, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, φαίνεται να λάμβανε επαρκή μέτρα για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας των χώρων στάθμευσης.

Είναι σημαντικό να υπογραμμιστεί επίσης ότι τυχόν κακή χρήση των χώρων στάθμευσης δεν σημαίνει δίχως άλλο διακριτική μεταχείριση, δεδομένου και του γεγονότος ότι, όπως φαίνεται από την προκαταρκτική έρευνα της Υπηρεσίας, όταν η Hermes διαπιστώνει μία παράβαση και προβαίνει στη λήψη των ανάλογων μέτρων, δεν είναι σε θέση να γνωρίζει σε ποιον ανήκει το

---

[88] Προσφυγή Αρ. 20/92, *Δέσπω Αρχοντίδου ν Αρχή τηλεπικοινωνιών Κύπρου,* 30 Απριλίου 1996.

[89] *Supra* υποσ. 64, σελ.556.

εκάστοτε αυτοκίνητο, ούτε κατά πόσο το χειρίζεται κάποια εταιρεία valet και δη ποια συγκεκριμένη εταιρεία.
Περαιτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι, η Hermes δεν έχει οποιοδήποτε λόγο, αλλά ούτε και η καταγγέλλουσα έχει αποδείξει οποιοδήποτε λόγο για τον οποίο η καταγγελλόμενη μεταχειρίζεται ευνοϊκά κάποιες εταιρείες, επιτρέποντας σε αυτές να χρησιμοποιούν πολύ περισσότερους χώρους από εκείνους τους οποίους πληρώνουν, χάνοντας εκατοντάδες χιλιάδες Ευρώ από την καταχρηστική ή/και παράτυπη εκμετάλλευση των χώρων της. Εξάλλου, εκ του αποτελέσματος, ήτοι με την πρόσφατη απομάκρυνση όλων των εταιρειών valet από τον ειδικό χώρο στάθμευσης και την μεταφορά τους σε χώρο εντός του χώρου στάθμευσης του κοινού, προκύπτει ότι δεν υπάρχει οποιοδήποτε θέμα ευνοϊκής μεταχείρισης, εφόσον τα νέα μέτρα της Hermes επιβλήθηκαν προς όλες ανεξαιρέτως τις εταιρείες.
Στη βάση των όσων αναλύθηκαν ανωτέρω και των ενώπιον της στοιχείων, τα οποία αποτελούν μέρος του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης, η Επιτροπή ομόφωνα καταλήγει ότι, οι ισχυρισμοί της καταγγέλλουσας περί διακριτικής μεταχείρισης από μέρους της Hermes, δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτοί και επομένως, όσον αφορά την κατ' ισχυρισμό παράβαση του άρθρου 6(1)(γ) του Νόμου από μέρους της καταγγελλόμενης εταιρείας, η Επιτροπή ομόφωνα καταλήγει ότι, δεν έχει στοιχειοθετηθεί παράβαση από μέρους της καταγγέλλουσας εταιρείας.

8. ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΟ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Υπό το φως όλων των πιο πάνω αναλυθέντων στοιχείων και μέσα από την αξιολόγηση και συνεκτίμηση των στοιχείων του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης, η Επιτροπή έχει καταλήξει ομόφωνα στο συμπέρασμα ότι στοιχειοθετείται παράβαση του άρθρου 6(1)(α) του Νόμου από μέρους της καταγγελλόμενης εταιρείας, καθώς η Hermes κατέχει δεσπόζουσα θέση στη σχετική αγορά της παροχής υπηρεσιών διαχείρισης και εκμετάλλευσης του ΔΑΛ και κατ' επέκταση στην αγορά της παροχής χώρου στάθμευσης εντός του ΔΑΛ για παροχή υπηρεσιών από άλλες επιχειρήσεις, την οποία εκμεταλλεύτηκε καταχρηστικά με τη συμπεριφορά της και τις πρακτικές και τους αθέμιτους όρους συναλλαγής, που επέβαλλε προς την καταγγέλλουσα εταιρεία, κυρίως στη βάση των εκάστοτε μεταξύ τους συμφωνιών χρήσης χώρου στάθμευσης εντός του ΔΑΛ ή την μη ανανέωση αυτών για την παροχή από την τελευταία υπηρεσιών στάθμευσης valet.
Όσον αφορά την κατ' ισχυρισμό παράβαση του άρθρου 6(1)(γ) του Νόμου, η Επιτροπή καταλήγει ομόφωνα ότι, στη βάση των όσων αναλύθηκαν ανωτέρω, δεν έχει στοιχειοθετηθεί οποιαδήποτε παράβαση από μέρους της καταγγελλόμενης εταιρείας.

9. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΤΙΜΟ

Η Επιτροπή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 24(α) του Νόμου 13(Ι)/2008, ως ίσχυε πριν τεθεί σε ισχύ ο τροποποιητικός Νόμος αρ. 41(Ι)/2014, για κάθε παράβαση των άρθρων 3 ή/και 6, την οποία διαπράττουν επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων, δύναται με απόφασή της να λαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα μέτρα:
«*(α) να επιβάλλει τα πιο κάτω διοικητικά πρόστιμα ανερχόμενα, ανάλογα με τη βαρύτητα και τη διάρκεια της παράβασης-*
(i) μέχρι το δέκα τοις εκατόν του κύκλου εργασιών της επιχείρησης, ή
(ii) μέχρι το άθροισμα του δέκα τοις εκατόν του κύκλου εργασιών κάθε επιχείρησης που είναι μέλος της παραβαίνουσας ένωσης επιχειρήσεων,
ο οποίος κύκλος εργασιών έλαβε χώρα κατά το έτος μέσα στο οποίο συντελέστηκε η παράβαση ή κατά το αμέσως προηγούμενο της παράβασης έτος: […]».
Επίσης, ως αναφέρεται στο άρθρο 42(1) του Νόμου: «*Τα διοικητικά πρόστιμα για παραβάσεις του παρόντος Νόμου […] επιβάλλονται από την Επιτροπή, με δεόντως αιτιολογημένη απόφαση, κατόπιν διεξαγωγής έρευνας και αφού ληφθεί υπόψη η φύση και η σοβαρότητα της παράβασης σε κάθε περίπτωση*».
Η Επιτροπή προς τούτο, στις 23/11/2017, ενεργώντας στη βάση του άρθρου 42 του Νόμου, ως ίσχυε πριν τεθεί σε ισχύ ο τροποποιητικός Νόμος αρ. 41(Ι)/2014, απέστειλε σχετική επιστολή στην καταγγελλόμενη εταιρεία, ειδοποιώντας την σχετικά με την πρόθεσή της να της επιβάλει διοικητικό πρόστιμο και ενημερώνοντάς την για τους λόγους για τους οποίους προτίθεται να ενεργήσει τοιουτοτρόπως, παρέχοντας τους το δικαίωμα υποβολής παραστάσεων εντός της προθεσμίας 30 ημερών.
Η καταγγελλόμενη εταιρεία απέστειλε τις γραπτές της παρατηρήσεις στις 5/1/2018.

9.1 <u>Θέσεις της Hermes</u>

Η Επιτροπή μελέτησε ενδελεχώς τις γραπτές παραστάσεις που απέστειλε ο δικηγόρος της Hermes, ως προς την πρόθεση της να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο και εξέτασε ένα προς ένα όλα τα σημεία που εγέρθηκαν και αναπτύχθηκαν λεπτομερειακά, τα οποία καταγράφει συνοπτικά κατωτέρω:

1. Η Hermes υποστήριξε ότι η Επιτροπή έκρινε ότι στοιχειοθετείται παράβαση του άρθρου 6(1)(α) του Νόμου από μέρους της καταγγελλόμενης εταιρείας στη βάση ότι η καταγγελλόμενη κατέχει δεσπόζουσα θέση στη σχετική αγορά της παροχής υπηρεσιών διαχείρισης και εκμετάλλευσης του ΔΑΛ και κατ' επέκταση στην αγορά της παροχής χώρου στάθμευσης εντός του ΔΑΛ για παροχή υπηρεσιών από άλλες επιχειρήσεις μέσω πρακτικών και αθέμιτων όρων συναλλαγής. Επ' αυτού, η καταγγελλόμενη τονίζει ότι *το συμπέρασμα της Επιτροπής δεν αφορά συνθήκες που επηρέαζαν σε οποιοδήποτε ουσιώδη βαθμό την άσκηση των εργασιών της καταγγέλλουσας από τα εισοδήματά της*, καθότι είχε συνεχώς και αδιάκοπα τη δυνατότητα χρήσης των διευκολύνσεων του αεροδρομίου και ειδικότερα χρήση αποκλειστικού και προνομιούχου χώρου στάθμευσης των οχημάτων των πελατών τους. Προσθέτει δε ότι: «*η καταγγέλλουσα εταιρεία ετύγχανε ειδικών εκπτώσεων στις χρεώσεις για χρήση χώρων στάθμευσης που ειδικά παραχωρούνταν σε αυτήν (όπως και στις άλλες εταιρείες valet) για ενθάρρυνση τους στη χρήση των χώρων και διευκόλυνση τους στην άσκηση των εργασιών τους.*»
2. Η Hermes στις θέσεις της παραθέτει εν συντομία το ιστορικό της υπόθεσης αναφέροντας μεταξύ άλλων ότι, η καταγγέλλουσα υπέβαλε καταγγελία στην Επιτροπή στις 18/12/2013 και ότι το βασικό τμήμα της καταγγελίας αφορούσε την ισχυρισθείσα άνιση μεταχείριση εταιρειών παροχής υπηρεσιών valet και παρεμφερείς ισχυρισμούς περί αδικαιολόγητης ανοχής παρανομίας, παράλειψη προώθησης καταλλήλων μέτρων κλπ., ενώ αυτό τελικά δεν έγινε δεκτό και ούτε προωθήθηκε από την καταγγέλλουσα και η Επιτροπή έκρινε ότι δεν υπήρχε βάση γι' αυτή την καταγγελία.
3. Σε σχέση με τη χρήση ειδικών, αποκλειστικών και προνομιούχων χώρων στάθμευσης στους χώρους του αεροδρομίου, υποστηρίζεται ότι η δυνατότητα της καταγγέλλουσας (όπως και των άλλων εταιρειών valet) να κάμνουν χρήση τέτοιων ειδικών χώρων στάθμευσης στο αεροδρόμιο, ήταν πάντοτε συνεχής και αδιάκοπη.
4. Η Hermes έκρινε χρήσιμο να απαντήσει ειδικά στη θέση ότι η καταγγέλλουσα ήταν υπό την απειλή της μη ανανέωσης της άδειας της και προς τούτο έκανε αναφορά στην επιστολή της ημερομηνίας 18/10/2013, σημειώνοντας ότι η εν λόγω επιστολή στάλθηκε όχι για να διακόψει τη συνεργασία της με την καταγγέλλουσα, αλλά λόγω των τότε προωθούμενων ρυθμίσεων λειτουργίας νέου αναβαθμισμένου χώρου για τις εταιρείες valet, διαδικασία που είχε ξεκινήσει το καλοκαίρι 2012. Προς τούτο, παραπέμπει στην επιστολή της ημερομηνίας 2/8/2012 η οποία ξεκινά με τα ακόλουθα: *«Καταρχήν θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για τις εισηγήσεις και τις απόψεις σας σχετικά με τη λειτουργία του νέου αναβαθμισμένου χώρου για τις εταιρείες valet στο Αεροδρόμιο Λάρνακας».*
5. Περαιτέρω, η Hermes αναφέρει ότι ποτέ δεν είχε πρόθεση διακοπής της χρήσης ειδικών χώρων στάθμευσης και πως τούτο υποστηρίζεται και από την αλληλογραφία που αντάλλαξε με την καταγγέλλουσα. Η Hermes κατέληξε σε νέα συμφωνία με την καταγγέλλουσα, ημερομηνίας 17/6/2016, με την οποία διευθετήθηκαν οριστικά όλα τα ζητήματα προς πλήρη ικανοποίηση της τελευταίας. Επίσης, υποστήριξε πως παρόμοιες συμφωνίες συνήφθησαν και με τις πλείστες των άλλων γνωστών εταιρειών valet σε πλήρη ικανοποίηση τους.
6. Σημείωσε επίσης ότι η καταγγέλλουσα από την έναρξη της λειτουργίας του νέου αεροδρομίου, το Νοέμβριο 2009, ήταν σε «διακεκριμένο προνομιούχο χώρο», στην περιοχή του ευρύτερου χώρου που χρησιμοποιείτο αποκλειστικά από τις εταιρείες ενοικιάσεων οχημάτων. Προέκυψαν διάφορα ζητήματα μεταξύ των εταιρειών valet, και της καταγγέλλουσας λόγω του διαφορετικού χαρακτήρα στη χρήση του χώρου από τις δύο κατηγορίες εταιρειών. Γι' αυτό, προέκυψε η ανάγκη διενέργειας άλλων διευθετήσεων για τις εταιρείες valet που ξεκίνησαν από τα τέλη του 2012.
7. Το 2014, αφού ολοκληρώθηκαν τα έργα αναβάθμισης των χώρων στάθμευσης, διαμορφώθηκε νέος ειδικός και αποκλειστικός χώρος για την καταγγέλλουσα (και τις άλλες εταιρείες valet) στην περιοχή του χώρου στάθμευσης για το κοινό. Σύμφωνα με την Hermes, επρόκειτο για διαχωρισμένο και αποκλειστικό χώρο που ήταν απόλυτα προνομιακός. Επρόκειτο για χώρο συνεχόμενο με το χώρο στάθμευσης του κοινού, αλλά στον οποίο το

κοινό δεν είχε πρόσβαση.

8. Σχετικά με το νέο χώρο, η Hermes αναφέρει ότι προωθήθηκε η δημιουργία νέου ανεξάρτητου και μεγαλύτερου χώρου που η χρήση του διασφαλίσθηκε με τη συμφωνία, ημερομηνίας 17/6/2016 και σαν αποτέλεσμα η καταγγέλλουσα απέσυρε εγγράφως την καταγγελία της. Η Επιτροπή δεν αποδέχθηκε την απόσυρση της καταγγελίας και συνέχισε την εξέταση της υπόθεσης. Η καταγγελλόμενη θεωρεί ότι η Επιτροπή θα πρέπει να λάβει υπόψη της την απόσυρση της καταγγελίας ως ελαφρυντικό στοιχείο.

9. Περαιτέρω, η Hermes αναφέρει ότι μετά την διατύπωση αιτιάσεων σε βάρος της με απόφαση που της κοινοποιήθηκε με επιστολή στις 28/7/2017, πέραν του ότι είχε στο μεταξύ ολοκληρώσει την καλόπιστη διαπραγμάτευση με την καταγγέλλουσα, υπέβαλε στην Επιτροπή προτεινόμενες δεσμεύσεις στη βάση των όσων είχαν ικανοποιήσει πλήρως την καταγγέλλουσα, υπό συνθήκες εποπτείας της Επιτροπής. Η Επιτροπή έκρινε ότι δεν δύναται να αποδεχθεί τις προταθείσες δεσμεύσεις. Σχετικά γίνεται αναφορά στην επιστολή της Επιτροπής ημερομηνίας 21/9/2017, στις σελίδες 13-14, και υποστηρίζεται ότι: «*είναι σαφές ότι η παράβαση του Νόμου στην οποία αναφέρεται η απόφαση έχει λήξει όταν ακόμη η υπόθεση βρισκόταν σε προκαταρκτικό στάδιο και αναμενόταν η υποβολή των παραστάσεων της καταγγελλόμενης επί της Έκθεσης Αιτιάσεων*.» Επ' αυτού, η καταγγελλόμενη υποβάλλει ότι οι υπό αναφορά συνθήκες τερματισμού της παράβασης είναι ορθό και δίκαιο να ληφθούν υπόψη προς όφελος της.

10. Ακολούθως, η καταγγελλόμενη υποβάλλει ότι με την εξέλιξη της καταγγελίας της και τη λήξη της παράβασης δικαιολογείται πλήρως η άσκηση της εξουσίας της Επιτροπής για αναγνωριστική απόφαση και τη μη επιβολή προστίμου σύμφωνα με το άρθρο 24(β) του Νόμου. Επιπρόσθετα, θεωρεί ότι στην αξιολόγηση της φύσης και ιδιαίτερα της σοβαρότητας της παράβασης, θα πρέπει να εκτιμηθούν τα ακόλουθα αναντίλεκτα δεδομένα:

(i) Η καταγγέλλουσα είχε πάντοτε συνεχή και αδιάκοπη χρήση των χώρων σε αποκλειστικό και προνομιούχο χώρο στάθμευσης.

(ii) Η καταγγελλόμενη ουδέποτε έλαβε από την καταγγέλλουσα οποιαδήποτε στοιχεία που να δεικνύουν τον επηρεασμό των εργασιών της, ή μείωση των εισοδημάτων ή κερδών της ή αύξηση του κόστους της από την παράβαση που διαπίστωσε η Επιτροπή. Ούτε, η Επιτροπή αποκάλυψε στην καταγγελλόμενη οποιαδήποτε τέτοια στοιχεία.

(iii) Η καταγγελλόμενη από τα τέλη του 2012 επιζητούσε, σε συνεννόηση με την καταγγέλλουσα, να προβεί σε αναμόρφωση των χώρων στάθμευσης και τη λειτουργία τους, καταβάλλοντας μεγάλο κόστος, για να αντιμετωπισθούν παραστάσεις της καταγγέλλουσας που βασικά αφορούσαν τη συμπεριφορά άλλων εταιρειών valet. Δεν πρέπει, να παραγνωρίζεται το γεγονός ότι το βασικό παράπονο της καταγγέλλουσας στρεφόταν γύρω από τους κατάλληλους τρόπους χειρισμού της συμπεριφοράς άλλων εταιρειών, θέμα που δεν άγγιζε ζήτημα παρανομίας από πλευράς της καταγγελλόμενης, όπως αποδέχθηκε η Επιτροπή.

(iv) Η καταγγελλόμενη δεν αποκόμισε οποιοδήποτε όφελος από τα συμπεράσματα της Επιτροπής για επιβολή αθέμιτων όρων συναλλαγής. Αντίθετα, κατά τη διάρκεια όλων αυτών των ετών, υπέστη δαπάνες για τη αναμόρφωση των χώρων στάθμευσης.

(v) Η καταγγελλόμενη διαπραγματεύτηκε επιτυχώς με την καταγγέλλουσα σε πλήρη ικανοποίηση της τελευταίας.

(vi) Η καταγγελλόμενη έχει συνεργασθεί πλήρως με την Επιτροπή και την Υπηρεσία σε όλα τα στάδια της διαδικασίας εξέτασης της υπόθεσης που αποδεικνύεται με την εφαρμογή δεσμεύσεων με την καταγγέλλουσα και τις άλλες εταιρείες.

(vii) Η συμπεριφορά της καταγγελλόμενης δεν έχει προκαλέσει πραγματική ζημία στην καταγγέλλουσα (ή και σε οποιαδήποτε άλλη εταιρεία valet) ή και γενικότερα στον ανταγωνισμό.[90]

(viii) Η καταγγελλόμενη έχει εφαρμόσει τις προτεινόμενες δεσμεύσεις, έστω και εάν η Επιτροπή έκρινε ότι δεν δύναται να τις αποδεχθεί, προτού διαπιστωθεί η ύπαρξη παραβάσεων του Νόμου.

---

[90] Βλέπετε ενδεικτικά την απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου στην Προσφυγή με αριθμό 2056/2012, Fisler GMBH v Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού, ημερ. 12.9.2016.

(ix) Η διοικητική διαδικασία ολοκλήρωσης της υπό αναφορά καταγγελίας ενώπιον της Επιτροπής έχει παρελκυσθεί χωρίς να ευθύνεται η καταγγελλόμενη για αυτό.[91] Σημειώνεται σχετικά ότι η καταγγελία υποβλήθηκε ενώπιον της Επιτροπής στις 18/12/2013, η αρχική Έκθεση Αιτιάσεων κοινοποιήθηκε στην καταγγελλόμενη στις 9/10/2015, ενώ η απόφαση της Επιτροπής αναφορικά με τη διαπίστωση των παραβάσεων του Νόμου κοινοποιήθηκε στις 23/11/2017.

(x) Η καταγγελλόμενη εφαρμόζει, σε συνεργασία με εξειδικευμένους συμβούλους, εγχειρίδιο συμμόρφωσης με το δίκαιο του ανταγωνισμού.

11. Η Hermes υποστήριξε ότι σε περίπτωση που η Επιτροπή προτίθεται να επιβάλει πρόστιμο, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα όσα αυτή προώθησε, ως βασικά στοιχεία που πιστώνουν την καταγγελλόμενη, σε εφαρμογή της βασικής αρχής της περί αναλογικότητας της κύρωσης με τη σοβαρότητα και τις συνθήκες παράβασης. Σχετικά παρατίθενται αποσπάσματα από την υπόθεση C-189/02 P - *Dansk Rorindustri and Others v Commission* (2005) και την υπόθεση T-267/12 *Deutsche Bahn AG v. Commission* (2016).

12. Η Hermes προέβη σε αναφορά στις *«Κατευθυντήριες γραμμές για τη μέθοδο υπολογισμού προστίμων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 23 παράγραφος 2 σημείο (α) του Κανονισμού (ΕΚ) Αριθ. 1/2003»* (2006/C 210/02), αναφέροντας ότι σε αυτές «*καθορίζεται η κατάλληλη μεθοδολογία για υπολογισμό του προστίμου σε δύο στάδια, πρώτον τον καθορισμό ενός «βασικού ποσού» και δεύτερον την αναπροσαρμογή του προς τα πάνω ή προς τα κάτω. Για τον καθορισμό βασικού ποσού χρησιμοποιείται η αξία των πωλήσεων των προϊόντων ή υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν από την επιχείρηση, με τις οποίες σχετίζεται η παράβαση, ενώ κατά γενικό κανόνα, το ποσοστό επί των πωλήσεων που λαμβάνεται υπόψη θα μπορεί να ανέλθει ως το 30% της αξίας των πωλήσεων (γενικά βλ. παραγράφους 13-26 των Κατευθυντήριων Γραμμών).»*

13. Επ' αυτών, η Hermes αναφέρει ότι «*Στην παρούσα υπόθεση ο συνολικός κύκλος εργασιών είναι για τα έτη 2014 και 2015, €{…}[…]. Σε γενικότερο πλαίσιο σημειώνεται ότι ο συνολικός κύκλος εργασιών για τα έτη 2009-2015 (με δεδομένο ότι η λειτουργία του νέου αεροδρομίου Λάρνακας άρχισε τον Νοέμβριο 2009), ανέρχεται σε €{…} ή κατά μέσον όρο €{…}. Από τα προαναφερόμενα ποσά ποσοστό {…}% εισπράττεται για το κράτος, με αποτέλεσμα το κατά μέσο όρο συνολικό (gross) ετήσιο εισόδημα για την καταγγελλόμενη να είναι €{…} για τα έτη 2009-2015. Πέραν του υπολογισμού του «βασικού ποσού» επί των άνω εισοδημάτων (με μέγιστο ποσοστό του 30%), υποβάλλεται ότι οι «Επιβαρυντικές Περιστάσεις» και οι «Ελαφρυντικές Περιστάσεις» με βάση τις ίδιες Κατευθυντήριες Γραμμές συνηγορούν προς όφελος της καταγγελλόμενης.»*

9.2 Αξιολόγηση της Επιτροπής

Η Επιτροπή, έχοντας συνοψίσει τις γραπτές παραστάσεις της εταιρείας Hermes, προτού προχωρήσει στην εξέταση των προϋποθέσεων που θέτει ο Νόμος, για την επιβολή διοικητικού προστίμου τονίζει ότι, η διαδικασία επιβολής διοικητικού προστίμου αποτελεί διοικητική διαδικασία και δεν πρέπει για κανένα λόγο να συγχέεται με άλλες διαδικασίες.

Παρά το γεγονός πως στο στάδιο αυτό, της υποβολής γραπτών παραστάσεων, οι υποβληθείσες θέσεις πρέπει να αφορούν τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή *«ειδοποιεί την επηρεαζόμενη επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων ή πρόσωπο, για την πρόθεσή της να επιβάλει το διοικητικό πρόστιμο»,* εντούτοις, στις παραστάσεις που υποβλήθηκαν από το δικηγόρο της καταγγελλόμενης εταιρείας Hermes, επαναλαμβάνονται και θίγονται θέματα που η Επιτροπή στο πλαίσιο εξέτασης της παρούσας υπόθεσης, διεξήλθε με ιδιαίτερη προσοχή και αυτό άλλωστε μπορεί να διαφανεί μέσα από το κείμενο που κοινοποιήθηκε στην καταγγελλόμενη εταιρεία με επιστολή ημερομηνίας 23/11/2017 (αναφορικά με την πρόθεση της Επιτροπής να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο).

Η Επιτροπή σημειώνει ότι, στο πλαίσιο εξέτασης της παρούσας υπόθεσης, μελέτησε ενδελεχώς όλες τις θέσεις της Hermes. Εντούτοις, σε σχέση με τους ισχυρισμούς της Hermes που περιέχονται στις γραπτές παραστάσεις της, αναφορικά με την ουσία της καταγγελίας και τα γεγονότα που

---

[91] Συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-213/95 και T-18/96, SCK και FNK v. Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, [1997] Συλλογή Νομολογίας Δικαστηρίου, σελ. 11-1739, σκέψη 56 και Συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-305/94 κλπ., LVM Και άλλοι v. Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, [1999] Συλλογή Νομολογίας Δικαστηρίου, σελ. 11-931, σκέψη 121. Βλέπετε επίσης Υπόθεση C-185/95, Baustahlgewebe GmbH v. Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, [1998] Συλλογή Νομολογίας Δικαστηρίου, σελ. 1-8417, σκέψεις 47 και 141.

αναφέρονται, αν και αυτοί έχουν ήδη απαντηθεί, η Επιτροπή κρίνει σκόπιμο να επαναλάβει τα ακόλουθα:

Όσον αφορά τους ισχυρισμούς της καταγγελλόμενης εταιρείας ότι το συμπέρασμα της Επιτροπής *δεν αφορά συνθήκες που επηρέασαν σε οποιοδήποτε ουσιώδη βαθμό την άσκηση των εργασιών της καταγγέλλουσας εταιρείας, καθότι είχε συνεχώς και αδιάκοπα τη δυνατότητα χρήσης των διευκολύνσεων του αεροδρομίου*, και ότι ουδέποτε διεκόπη ή παρεμποδίστηκε η καταγγέλλουσα ακόμα και κατά τη διάρκεια των πολυδάπανων αναβαθμίσεων της, η Επιτροπή σημειώνει ότι δεν μπορεί να συμφωνήσει με τη θέση αυτή. Τουναντίον, στην εξέταση της ουσίας της καταγγελίας, ένας από τους βασικούς λόγους που τέθηκε και αποτέλεσε επίσης την αιτία για καταχώρηση της αίτησης από την καταγγέλλουσα για λήψη προσωρινών μέτρων εναντίον της Hermes, ήταν η επιστολή που αυτή έλαβε στις 17/10/2013, η οποία αναφερόταν στη λήξη του συμβολαίου της στις 4/11/2013 και ότι η Hermes δεν θα προχωρούσε σε ανανέωση αυτού. Λόγω όμως αντιδράσεων της καταγγέλλουσας, η Hermes απέστειλε νέα επιστολή στις 7/11/2013 με ανανέωση του μεταξύ τους συμβολαίου μέχρι τις 31/12/2013. Επίσης, η Επιτροπή επισημαίνει ότι κατά τη διαδικασία που πραγματοποιήθηκε ενώπιον της στις 13/1/2014, αναφορικά με το αίτημα της καταγγέλλουσας εταιρείας για τη λήψη προσωρινών μέτρων και ενώ εκκρεμούσε η καταχώρηση των γραπτών θέσεων των μερών και η ενδιάμεση απόφαση της Επιτροπής, η καταγγελλόμενη εταιρεία στις 17/1/2014 απέστειλε επιστολή προς την καταγγέλλουσα εταιρεία παρατείνοντας μέχρι τις 31/3/2014 τη διάρκεια της συμφωνίας χρήσης των αποκλειστικών χώρων, υπό τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις. Πέραν των αντιδράσεων της καταγγέλλουσας εταιρείας, προκύπτει ότι ουσιαστικό όλο της συνέχισης της μεταξύ τους συνεργασίας αποτέλεσε τόσο η υποβολή της καταγγελίας προς την Επιτροπή όσο και το αίτημά της για λήψη προσωρινών μέτρων εναντίον της Hermes. Άλλωστε, η πρόθεση της Hermes εύλογα μπορεί να γίνει αντιληπτή από το λεκτικό των επιστολών της προς την καταγγέλλουσα εταιρεία.

Αναφορικά με την σταλθείσα από την καταγγελλόμενη εταιρεία επιστολή προς την καταγγέλλουσα εταιρεία ημερομηνίας 17/10/2013 (στις θέσεις της Hermes γίνεται αναφορά ως επιστολή ημερομηνίας 18/10/2013), η καταγγελλόμενη ισχυρίζεται ότι αυτή δεν στάλθηκε για να διακόψει τη συνεργασία τους, αλλά στο πλαίσιο των τότε προωθούμενων ρυθμίσεων λειτουργίας νέου αναβαθμισμένου χώρου για τις εταιρείες valet και ότι με τη λειτουργία του νέου χώρου θα υπογράφονταν νέα συμβόλαια. Επ' αυτού, η Hermes παραπέμπει στην επιστολή της ημερομηνίας 2/8/2012, στην οποία καταγράφει τις ευχαριστίες της προς τις εταιρείες valet για τις εισηγήσεις και απόψεις τους σχετικά με τη λειτουργία του νέου αναβαθμισμένου χώρου.

Η Επιτροπή έχει ήδη αναφερθεί στο εν λόγω θέμα της επιστολής ημερομηνίας 17/10/2013, αλλά και έχει παραθέσει τη θέση της επ' αυτής. Παρά ταύτα, κρίνει σκόπιμο να σημειώσει πως η συγκεκριμένη επιστολή ημερομηνίας 2/8/2012 στην οποία κάνει αναφορά η Hermes, που στάλθηκε ένα χρόνο πριν από την επιστολή ημερομηνίας 17/10/2013, για τα νέα συμβόλαια στο νέο αναβαθμισμένο χώρο για τις εταιρείες valet, όπου η καταγγελλόμενη εταιρεία προβαίνει σε ευχαριστίες προς αυτές, δεν μπορεί να αλλάξει τα όσα περιέχονται στην επιστολή της ημερομηνίας 17/10/2013 περί μη ανανέωσης των συμβολαίων. Περαιτέρω, εύλογα τίθεται το ερώτημα κατά πόσο υπήρχε λόγος να προβεί ή να δικαιολογεί τη μη ανανέωση των συμβολαίων της καταγγέλλουσας βάσει αναβαθμίσεων του χώρου, εφόσον ένα χρόνο προηγουμένως η καταγγελλόμενη εταιρεία είχε προχωρήσει σε νέο αναβαθμισμένο χώρο για τις εν λόγω εταιρείες. Ακόμα, στην επιστολή που παραθέτει η καταγγελλόμενη εταιρεία, εστιαζόμενη στις ευχαριστίες της (ημερομηνίας 2/8/2012), η Επιτροπή παρατηρεί στη συνέχεια ότι, σε επόμενη παράγραφο καταγράφεται πως: «*Η εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα να αρνηθεί και/ή να δώσει λιγότερο χώρο στάθμευσης κατά την απόλυτη κρίση της*.» και θέτει προθεσμία στις εταιρείες μέχρι την 6/8/2012 για να απαντήσουν έτσι ώστε να τους αποσταλούν τα συμβόλαια και οι όροι. Επίσης, από την απαντητική επιστολή με ημερομηνία 3/8/2012 της καταγγέλλουσας εταιρείας προκύπτει ότι αυτή ζήτησε από την εταιρεία Hermes να της αποσταλεί δείγμα του νέου συμβολαίου για να το μελετήσει. Το συμβόλαιο απεστάλη, κατόπιν της εκδήλωσης ενδιαφέροντος, στη βάση της τιμολόγησης που είχε καταγραφεί στην 1η επιστολή, στις 29/8/2012. Η Επιτροπή παρατηρεί πρόσθετα ότι στην εν λόγω επιστολή καταγράφεται και το εξής: «*Για ακόμη μία φορά σας προσκαλώ για να συνεργαστούμε όλοι για το κοινό καλό. Σε περίπτωση όμως που αποδειχτεί ότι η σύγκρουση που υπάρχει μεταξύ μερικών εκ των εταιρειών εμποδίζει την ομαλή λειτουργία του χώρου, <u>τότε να είστε σίγουροι ότι ο χώρος αυτός καθώς και οποιοσδήποτε άλλος θα αποτελέσει</u>*

παρελθόν κάτι που είναι απόλυτο και αποκλειστικό νομικό δικαίωμα της Hermes Airports.» (η υπογράμμιση είναι της Επιτροπής)

Όσον αφορά την τοποθέτηση της καταγγελλόμενης εταιρείας ότι: «*η καταγγέλλουσα εταιρεία ετύγχανε ειδικών εκπτώσεων στις χρεώσεις για χρήση χώρων στάθμευσης που ειδικά παραχωρούνταν σε αυτήν (όπως και στις άλλες εταιρείες valet)»,* η Επιτροπή καταρχάς επισημαίνει, όπως και η ίδια η καταγγελλόμενη αναφέρει, ότι οι εν λόγω ειδικές εκπτώσεις που παραχωρούνταν στην καταγγέλλουσα δεν την αφορούσαν αποκλειστικά, αλλά προσφέρονταν προς όλες τις εταιρείες valet και επιπλέον, η εν λόγω αναφορά σε εκπτώσεις δεν φαίνεται να αφορά τον ουσιώδη υπό εξέταση χρόνο της καταγγελίας, αλλά τις εκπτώσεις που παραχωρούντο στα νέα συμβόλαια/συμφωνίες, στο νέο χώρο που παραχωρήθηκε και δίδονταν αναλόγως τους ύψους του προπληρωμένου ποσού.

Επί των διαφόρων θεμάτων που επισημαίνει η καταγγελλόμενη εταιρεία στις θέσεις της και ειδικότερα, σε ό,τι αφορά τα έργα αναβαθμίσεων στα οποία προέβη και ολοκληρώθηκαν εντός του 2014 για το νέο ειδικό χώρο, στον οποίο μετακινήθηκαν οι εταιρείες valet και επίσης, τις αναφορές της για τις διευθετήσεις που έγιναν με την καταγγέλλουσα εταιρεία, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι τα εν λόγω γεγονότα δεν αφορούν το χρονικό πλαίσιο με το οποίο σχετίζεται η καταγγελία και το οποίο εξετάσθηκε από την Επιτροπή.

Όσον αφορά τη θέση της καταγγελλόμενης εταιρείας περί απόσυρσης της καταγγελίας από μέρους της καταγγέλλουσας εταιρείας, η Επιτροπή δηλώνει πως έχει ήδη τοποθετηθεί εκτεταμένα επί της ουσίας του θέματος και πως επανάληψη της θέσης της είναι περιττή. Επαναλαμβάνει επιγραμματικά ότι, ουσιαστικά η καταγγέλλουσα ζήτησε να αποσύρει την καταγγελία της υπό όρους, ήτοι υπό την προϋπόθεση ότι η Επιτροπή θα αποδεχόταν τις δεσμεύσεις που ανέφερε η καταγγελλόμενη εταιρεία ότι είχε υποβάλει προς την Επιτροπή. Περαιτέρω, η οποιαδήποτε αναφορά της καταγγελλόμενης εταιρείας ότι, σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η απόσυρση της καταγγελίας οδηγεί σε πέρας της διαδικασίας (παρατίθεται σχετικά η *Ανακοίνωση της Επιτροπής περί χειρισμού των καταγγελιών από την Επιτροπή βάσει των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης ΕΚ (2004/C 101/05)*), και ότι θα πρέπει να εναρμονίζεται η εθνική νομοθεσία με αυτή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν βρίσκει οποιοδήποτε έρεισμα. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι πέραν του ότι η καταγγελλόμενη κάνει αναφορά σε εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας, προβάλλοντας την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία όμως αποτελεί «ήπιο δίκαιο» (soft law), μη δεσμευτική νομοθεσία, δηλαδή κανόνες που θεσπίζονται σε πράξεις στις οποίες δεν έχει χορηγηθεί δεσμευτική νομική ισχύς επιπλέον, στηρίζει τη θέση της στην παράγραφο 70 της Ανακοίνωσης, η οποία αναφέρει ότι: «*οι καταγγέλλοντες έχουν και το δικαίωμα να αποσύρουν την καταγγελία τους ανά πάσα στιγμή, εφόσον το επιθυμούν.*» χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν έχει δικαίωμα να εκδώσει επί των ευρημάτων της σχετική απόφαση· περαιτέρω, η νομολογία του ΔΕΕ φαίνεται να διαφέρει ουσιωδώς.

Στην υπόθεση *Visa Europe Ltd,*[92] η καταγγέλλουσα εταιρεία, Morgan Stanley που είχε υποβάλει καταγγελία το 2000 στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αφού έγινε μέλος της Visa Europe απέσυρε την καταγγελία της το 2006, αφού προηγουμένως το 2004, η Επιτροπή απηύθυνε ανακοίνωση των αιτιάσεων στη Visa International και στη Visa Europe για παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ (νυν άρθρο 101 ΣΛΕΕ). Παρά ταύτα, η Επιτροπή έκρινε ότι διατηρούσε έννομο συμφέρον για έκδοση αποφάσεως περί επιβολής κυρώσεων για την αντίθετη προς τον ανταγωνισμό συμπεριφορά των προσφευγουσών.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι, στο πλαίσιο εξέτασης της παρούσας υπόθεσης, μελέτησε ενδελεχώς όλες τις θέσεις της Hermes και δη την αναφορά της στις πρόνοιες των *Κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων* και την εισήγησή της ότι: «*Για τον καθορισμό βασικού ποσού* ***χρησιμοποιείται η αξία των πωλήσεων των προϊόντων ή υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν από την επιχείρηση,*** *με τις οποίες σχετίζεται η παράβαση, ενώ κατά γενικό κανόνα, το ποσοστό επί των πωλήσεων που λαμβάνεται υπόψη θα μπορεί να ανέλθει ως* ***το 30%*** *της αξίας των πωλήσεων (γενικά βλ. παραγράφους 13-26 των Κατευθυντήριων Γραμμών).*»

---

[92] Υπόθεση Τ-461/07, *Visa Europe Ltd και Visa International Service κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, [2011] Συλλογή της Νομολογίας 2011 II-01729.

Περαιτέρω, η Επιτροπή σημείωσε ότι καταγγελλόμενη εταιρεία αναφέρει ότι: «*Στην παρούσα υπόθεση ο συνολικός κύκλος εργασιών είναι για τα έτη* ***2014 και 2015, €{…}*** *[…]. Σε γενικότερο πλαίσιο σημειώνεται ότι ο συνολικός κύκλος εργασιών για τα έτη 2009-2015 (με δεδομένο ότι η λειτουργία του νέου αεροδρομίου Λάρνακας άρχισε τον Νοέμβριο 2009), ανέρχεται σε* ***€{…} ή κατά μέσον όρο €{…}.*** *Από τα προαναφερόμενα ποσά ποσοστό {…}% εισπράττεται για το κράτος, με αποτέλεσμα το κατά μέσο όρο συνολικό (gross) ετήσιο εισόδημα για την Καταγγελλόμενη να είναι €{…} για τα έτη 2009-2015.*»

Επ' αυτού, η Επιτροπή επισημαίνει ότι ο Νόμος 13(Ι)/2008 ρητά και με σαφήνεια προβλέπει στο άρθρο 24(α) ότι το διοικητικό πρόστιμο που δύναται να επιβάλει ανέρχεται μέχρι το δέκα τοις εκατό (10%) του κύκλου εργασιών της επιχείρησης. Επομένως, η εισήγηση περί επιβολής του διοικητικού προστίμου επί του κύκλου εργασιών της αξίας των πωλήσεων ή των προϊόντων ή υπηρεσιών με τις οποίες σχετίζεται η παράβαση, ως προβλέπουν οι σχετικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τις διαδικασίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δεν αποτελούν παρά μόνο «ήπια» νομοθετικά μέτρα, μη δεσμευτικά. Επομένως, δεδομένης της σαφήνειας των σχετικών με το θέμα άρθρων του Νόμου, η Επιτροπή έχει τη θέση ότι το ζήτημα τούτο δεν μπορεί να τύχει οποιασδήποτε άλλης ερμηνείας.

Το θέμα του καθορισμού του προστίμου, προβλέπεται ρητά και με σαφήνεια στο Νόμο 13(Ι)/2008, δη στα άρθρα 24(α) και 42(1). Η Επιτροπή ενεργεί στη βάση των προνοιών αυτών σταθμίζοντας τη φύση, τη σοβαρότητα/βαρύτητα και τη διάρκεια της παράβασης. Υπό τις περιστάσεις αυτές, και εφόσον ο Νόμος και δη τα άρθρα 24(α) και 42(1) καταγράφουν με σαφήνεια το τι πρέπει να λαμβάνει υπόψη της η Επιτροπή κατά τον καθορισμό του προστίμου προς μία επιχείρηση η οποία έχει παραβεί το άρθρο 6(1) της εθνικής νομοθεσίας, τότε το ζήτημα τούτο δεν επιδέχεται οποιασδήποτε άλλης ερμηνείας.

Τέλος, όσον αφορά την υποβολή της καταγγελλόμενης εταιρείας ότι οι συνθήκες της παρούσας υπόθεσης είναι τέτοιες με την εξέλιξη της καταγγελίας και τη λήξη της παράβασης που να δικαιολογούν πλήρως την άσκηση της εξουσίας της Επιτροπής για αναγνωριστική απόφαση και μη επιβολή προστίμου, η Επιτροπή, αφού εξέτασε το εν λόγω θέμα, σημειώνει ότι βάσει του άρθρου 24(β) του Νόμου προβλέπεται ότι: «*σε περίπτωση που η παράβαση τερματισθεί πριν από την έκδοση της απόφασης της Επιτροπής, η Επιτροπή* <u>*δύναται*</u> *να καταδικάσει με αναγνωριστική απόφασή της την παράβαση·*». (η υπογράμμιση είναι της Επιτροπής)

Με βάση το λεκτικό του σχετικού άρθρου, καθίσταται ξεκάθαρο πως η Επιτροπή έχει διακριτική ευχέρεια δράσης.

Δεν προκαθορίζεται λοιπόν επακριβώς η οποιαδήποτε ενέργεια της Επιτροπής από το Νομοθέτη, αλλά η Επιτροπή αφήνεται να λειτουργήσει με ελευθερία δράσης και έχει επί τούτου διακριτική ευχέρεια· γι' αυτό γίνεται και η χρήση από το σχετικό άρθρο της λέξης «*δύναται*» και όχι υποχρεούται. Επομένως, η Επιτροπή, κατά την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας, ενεργεί εντός του πλέγματος της νομιμότητας, και αποφαίνεται υπό το πρίσμα της σκοπιμότητας εκάστης των πιθανών λύσεων, δηλαδή της προσφορότερης, κατά την κρίση της, εξυπηρέτησης των σκοπών που επιδιώκονται με τον κανόνα δικαίου που της παρέχει τη σχετική αρμοδιότητα.[93] Ως εκ τούτου, η Επιτροπή μπορεί να επιλέξει οποιαδήποτε από τις νόμιμες λύσεις.

Ακόμα, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη της όλα τα γεγονότα της υπόθεσης, επαναλαμβάνει, καταρχάς, ότι το χρονικό πλαίσιο που αφορά η καταγγελία που υποβλήθηκε στις 18/12/2013 και το οποίο εξετάσθηκε από την Επιτροπή, αφορά γεγονότα, συμφωνίες και κατ' ισχυρισμό αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές από μέρους της καταγγελλόμενης εταιρείας που επισυνέβησαν από το 2006 και συνεχίσθηκαν μέχρι τη λήξη και της ανανεωμένης συμφωνίας του 2013 μεταξύ των εμπλεκομένων μερών, στις 31/3/2014. Από το 2015 δεν φαίνεται να ισχύουν ή/και υφίστανται οι ίδιες συμφωνίες ή/και ίδιες συνθήκες που ίσχυαν κατά τον υπό εξέταση ουσιώδη χρόνο και οι οποίες είχαν εξετασθεί από την Επιτροπή. Σημειώνεται πως πέραν των νέων συμφωνιών που ίσχυσαν περί το 2015 και εντεύθεν, φαίνεται να έχουν αλλάξει για ακόμη μία φορά οι συνθήκες και/ή συμφωνίες και/ή όροι δραστηριοποίησης και/ή χώρος που χρησιμοποιείται από την καταγγέλλουσα εταιρεία και άλλες εταιρείες valet.

9.2.1 <u>Φύση και Σοβαρότητα της Παράβασης</u>

---

[93] Βλ. σχετικά Ευγενία Πρεβεδούρου, καθηγήτρια Νομικής Σχολής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, «*Δέσμια αρμοδιότητα και διακριτική ευχέρεια της Διοίκησης*», 28 και 30-3-2016.

Όπως συνάγεται από το Νόμο 13(Ι)/2008 και δη τα άρθρα 24(1) και 42(1), τα βασικά κριτήρια καθορισμού του ύψους του διοικητικού προστίμου είναι η φύση, η σοβαρότητα/βαρύτητα και η διάρκεια της παράβασης. Ομοίως και το άρθρο 23(3) του Κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 προνοεί ότι: «*Ο καθορισμός του ύψους του προστίμου γίνεται με βάση τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παράβασης*.»

Η Επιτροπή, στο πλαίσιο της εκτίμησης και αξιολόγησης της φύσης και της σοβαρότητας της παράβασης, λαμβάνει υπόψη της ιδίως το είδος της παράβασης, ενώ λαμβάνει παράλληλα υπόψη τις συνθήκες της κάθε υπόθεσης, κατά περίπτωση και το ειδικό βάρος της συμμετοχής της κάθε επιχείρησης στην παράβαση.

Επιπλέον, η Επιτροπή, κατά την αξιολόγηση της σοβαρότητας της παράβασης, λαμβάνει υπόψη το χαρακτήρα και τον αντίκτυπο που αυτή είχε ή/και συνεχίζει να έχει στην αγορά, τα αντι-ανταγωνιστικά αποτελέσματα που προκλήθηκαν ή δυνατό να προκληθούν στην αγορά, δεδομένης και της οικονομικής δύναμης των επιχειρήσεων που παραβιάζουν τους κανόνες ανταγωνισμού στη σχετική αγορά και την έκταση αυτής. Οπότε συνυπολογίζεται επίσης και το οποιοδήποτε οικονομικό ή άλλο όφελος που αποκόμισαν ή επιδίωξαν να αποκομίσουν οι εταιρείες.

Η Επιτροπή, αφού συνεκτίμησε όσα υποβλήθηκαν από την Hermes και μελέτησε όλα τα πιο πάνω, καθώς και τη σχετική νομολογία, αποφάσισε ότι, η συμπεριφορά και οι πρακτικές που εφάρμοσε η Hermes αποτελούν καταχρηστική συμπεριφορά στο πλαίσιο του άρθρου 6(1) του Νόμου. Συγκεκριμένα, η Hermes, κατέχουσα δεσπόζουσα θέση στην αγορά της παροχής υπηρεσιών διαχείρισης και εκμετάλλευσης του ΔΑΛ και στην αγορά παροχής χώρου στάθμευσης εντός του ΔΑΛ για παροχή υπηρεσιών από άλλες επιχειρήσεις, μέσω της συμπεριφοράς της και των πρακτικών της, και μέσω των αθέμιτων όρων συναλλαγής τους οποίους επέβαλλε στην καταγγέλλουσα εταιρεία παροχής στάθμευσης valet, κυρίως στη βάση των εκάστοτε μεταξύ τους συμφωνιών χρήσης χώρου στάθμευσης εντός του ΔΑΛ ή την μη ανανέωση αυτών για την παροχή από την τελευταία υπηρεσιών στάθμευσης valet, εκμεταλλεύτηκε καταχρηστικά της θέση της.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η καταγγελλόμενη εταιρεία δεν κατάφερε να αποδείξει την οποιαδήποτε αντικειμενική δικαιολόγηση αυτής της συμπεριφοράς της και των πρακτικών που ακολούθησε στην ανανέωση ή μη των μεταξύ των εμπλεκομένων μερών συμφωνιών.

Η Hermes έχει αναλάβει τον έλεγχο και τη διοίκηση των αερολιμένων της Λάρνακας και της Πάφου για μια περίοδο 25 χρόνων, η οποία ξεκίνησε από τον Μάιο του 2006, με την υπογραφή της «*Σύμβασης Παραχώρησης για την Ανάπτυξη και Διαχείριση Διεθνών Αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου*» με την Κυπριακή Δημοκρατία. Επομένως, η Hermes αποτελεί τον αποκλειστικό φορέα εκμετάλλευσης του χώρου του ΔΑΛ και έχει αναλάβει τη διαχείριση των αερολιμενικών υποδομών και την εξασφάλιση της καλής λειτουργίας τους ελέγχοντας και συντονίζοντας το σύνολο των δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα σε αυτόν.

Βάσει των πιο πάνω, το γεγονός ότι η καταγγελλόμενη Hermes κατέχει δεσπόζουσα θέση στην αγορά παροχής υπηρεσιών διαχείρισης και εκμετάλλευσης του ΔΑΛ και κατ' επέκταση στην αγορά της διαχείρισης των υποδομών του ΔΑΛ και στην αγορά παροχής χώρου στάθμευσης εντός του ΔΑΛ για παροχή υπηρεσιών από άλλες επιχειρήσεις, την επιβαρύνει περαιτέρω σε σχέση με την παράβαση του άρθρου 6(1)(α) του Νόμου, λόγω της ιδιαίτερης ευθύνης (special responsibility) που έχει ως εταιρεία κατέχουσα μονοπώλιο στην εν λόγω αγορά.

Η παράβαση του Νόμου από εταιρεία, όπως η Hermes, η οποία έχει ιδιαίτερη ευθύνη καθιστά τη φύση της παράβασης σοβαρότερη λόγω ακριβώς της δομής της αγοράς, η οποία δεν επέτρεπε σε πρόσωπο το οποίο επηρεάζεται από την παράβαση, ήτοι από τις αθέμιτες πρακτικές και όρους που επέβαλε η Hermes, όπως στην παρούσα περίπτωση την καταγγέλλουσα εταιρεία, να απευθυνθεί σε άλλη ανταγωνιστική αυτής εταιρεία, εφόσον στη διαχείριση του χώρου του ΔΑΛ μόνο η Hermes δραστηριοποιείται λόγω ακριβώς των αποκλειστικών δικαιωμάτων μέσω συμβάσεων με το κράτος που διαθέτει η Hermes στο ΔΑΛ. Επίσης, σημαντικό ως προς τη φύση της παράβασης είναι το γεγονός ότι, στην αγορά δραστηριοποίησης της Hermes, ήτοι την παροχή χώρου στάθμευσης εντός του ΔΑΛ για παροχή υπηρεσιών από άλλες επιχειρήσεις και συγκεκριμένα, προς την καταγγέλλουσα εταιρεία, το συγκεκριμένο προϊόν/υπηρεσία της σχετικής αγοράς, τυγχάνει μεγάλης ζήτησης από τις επιχειρήσεις valet και την καταγγέλλουσα εταιρεία, αλλά και ο καταναλωτής φαίνεται ότι επιζητεί την ύπαρξη της συγκεκριμένης υπηρεσίας από τις εταιρείες valet. Γι' αυτό και η καταγγέλλουσα εταιρεία λόγω της φύσης των εργασιών της, προέβη στην καταγγελία της, εφόσον εξαρτά την ομαλή λειτουργία της και την παροχή προς τον καταναλωτή των ιδιαίτερων υπηρεσιών της από την παραχώρηση του χώρου εντός του ΔΑΛ από την Hermes.

Συνεπώς, στην προκειμένη περίπτωση η φύση της παράβασης είναι τέτοια ώστε η ιδιαίτερη αυτή ευθύνη της δεσπόζουσας εταιρείας, η οποία κατέχει σημαντική οικονομική δύναμη έναντι των σχετικά μικρών επιχειρήσεων valet, να εντείνεται λόγω της ανάγκης των υπολοίπων εταιρειών να έχουν πρόσβαση στην αγορά όπου η καταγγελλόμενη κατέχει μονοπώλιο, ούτως ώστε να δραστηριοποιούνται ως επιχειρήσεις, χωρίς την ύπαρξη οποιωνδήποτε περιορισμών της ελευθερίας δράσης τους, αθέμιτων όρων και τη μη ύπαρξη διαφάνειας, αντικειμενικότητας, βεβαιότητας και περιορισμένης διακριτικής ευχέρειας κατά τη σύναψη των μεταξύ των εμπλεκομένων μερών συμφωνιών. Περαιτέρω, τόσο η καταγγέλλουσα εταιρεία όσο και άλλες εταιρείες, που παρέχουν υπηρεσίες valet parking, θεωρούν απαραίτητη τη διάθεση από την καταγγελλόμενη εταιρεία ενός ειδικού διακεκριμένου χώρου εντός του ΔΑΛ για να είναι σε θέση οι ίδιες να παρέχουν επαρκώς τις υπηρεσίες τους προς τους πελάτες της.

Επομένως, τόσο η καταγγέλλουσα εταιρεία όσο και άλλες εταιρείες, που παρέχουν υπηρεσίες valet parking, εξαρτούνται από τους κανόνες και τους όρους που θεσπίζει η Hermes, η οποία κατέχει μονοπώλιο/δεσπόζουσα θέση στην αγορά διαχείρισης του ΔΑΛ, καθώς και τη συμπεριφορά και τις πρακτικές που αυτή επιβάλει κάθε φορά. Με βάση όλα αυτά τα δεδομένα, η Επιτροπή ομόφωνα κρίνει την παράβαση ως σοβαρή.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι κρίσιμο στοιχείο για το χαρακτηρισμό μιας συμπεριφοράς ως καταχρηστικής αποτελεί η ίδια η συμπεριφορά της δεσπόζουσας επιχείρησης «αντικειμενικώς λαμβανόμενη» και όχι τα κίνητρα ή ο σκοπός της,[94] που συνιστούν απλώς ελαφρυντικό ή επιβαρυντικό παράγοντα. Αρκεί δε η συμπεριφορά αυτή να τείνει να περιορίσει τον ανταγωνισμό ή, με άλλα λόγια, αρκεί να είναι ικανή ή να ενδέχεται να έχει ένα τέτοιο αποτέλεσμα.[95] Έτσι, για τη στοιχειοθέτηση της παράβασης του άρθρου 6(1) του Νόμου δεν είναι αναγκαίο να αποδειχθεί ότι η καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης μίας επιχείρησης είχε συγκεκριμένο αποτέλεσμα, αλλά αρκεί να αποδειχθεί ότι αυτή η καταχρηστική συμπεριφορά κατατείνει να περιορίσει τον ανταγωνισμό, δηλαδή, ότι μπορεί να έχει τέτοιο αποτέλεσμα ανεξαρτήτως του αν αυτό δεν επήλθε τελικά.[96] [97]

Όσον αφορά τη ζημία της καταγγέλλουσας εταιρείας και τη βλάβη στον ανταγωνισμό, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ζημία της καταγγέλλουσας εταιρείας στην προκειμένη υπόθεση γίνεται φανερή μέσα από τις μεγάλες αναιτιολόγητες και αδιαπραγμάτευτες αυξήσεις που χρεωνόταν η καταγγέλλουσα σε κάθε ανανέωση των συμβολαίων της με την Hermes από το 2008 μέχρι και το τελευταίο του 2013, και το γεγονός ότι η Hermes αρνήθηκε να ανανεώσει το συμβόλαιο που έληξε τον Νοέμβριο του 2013, το οποίο εντέλει αναγκάστηκε να κάνει, παρατείνοντας αυτό μέχρι τις 31/3/2014, κατόπιν της υποβολής της καταγγελίας προς την Επιτροπή και της εξέτασης του αιτήματος της καταγγέλλουσας εταιρείας για λήψη προσωρινών μέτρων εναντίον της από την Επιτροπή. Η ζημία στον ανταγωνισμό επ' ακολουθεί της συμπεριφοράς μίας δεσπόζουσας επιχείρησης σε συνάρτηση με τη φύση της εν προκειμένω παράβασης, όπου επιχειρήσεις, όπως η καταγγέλλουσα εταιρεία, που δραστηριοποιούνται σ' ένα τομέα της αγοράς και φέρουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, τα οποία ελκύουν τον καταναλωτή ή θεωρούνται αν όχι απαραίτητα, αλλά ιδιάζουσα και ξεχωριστά, κινδυνεύουν να τερματίσουν τις εργασίες τους, να βρεθούν εκτός αγοράς ή ακόμα να μην έχουν τη δυνατότητα να επιτελούν ορθά την παρεχόμενη υπηρεσία τους, ως στην υπό εξέταση περίπτωση, ακόμα και αν δεν έχει επέλθει ο κίνδυνος μείωσης του ανταγωνισμού, αλλά αυτός είναι είτε ορατός είτε ενδεχόμενος.

Περαιτέρω, οι αυξήσεις στα συμβόλαια των μερών που έγιναν από το 2008 μέχρι το 2013 και επεκτάθηκαν έως τον Μάρτιο του 2014, ως έχουν αναλυθεί ανωτέρω, οδηγούν σε μετακύληση του κόστους στον καταναλωτή, ο οποίος έχει περιορισμένες επιλογές. Γι' αυτό το λόγο, μία δεσπόζουσα εταιρεία με ιδιαίτερη ευθύνη, ως η Hermes, οφείλει να μην προβαίνει σε καταχρηστική εκμετάλλευση της θέσης της, εφαρμόζοντας αθέμιτους όρους, πρακτικές και συμπεριφορές, η οποία δεν οδηγεί σε βελτιώσεις της αποτελεσματικότητας, αλλά σε αντι-ανταγωνιστικά αποτελέσματα, παρεμποδίζοντας την παροχή προς τους καταναλωτές την καλύτερη ποιότητα υπηρεσιών/προϊόντων σε βέλτιστες τιμές. Αυτές οι συμπεριφορές έχουν ως αποτέλεσμα αρνητικό

---

[94] Υπόθεση Τ-65/89, *BPB Industries Plc και British Gypsum Ltd κατά Επιτροπής*, Συλλ. 1993 σ. ΙΙ- 389, παρ. 69-70.

[95] Υπόθεση Τ-203/01, *Manufacture française des pneumatiques Michelin κατά Επιτροπής* (Michelin ΙΙ), Συλλ. 2003 σ. ΙΙ-4071, παρ. 239.

[96] Υπόθεση Τ-219/99, *British Airways plc κατά Επιτροπής*, Συλλ. 2003 σ. ΙΙ- 5917, παρ. 293 και 297.

[97] Βλ. σχετικά, Απόφαση της Ελληνικής Αρχής Ανταγωνισμού Αρ. 502*/VI/2010.

αντίκτυπο στην ευημερία του καταναλωτή, είτε με τη μορφή υψηλότερου επιπέδου τιμών σε σχέση με εκείνο που θα επικρατούσε διαφορετικά ή με κάποια άλλη μορφή, όπως είναι η κατώτερη ποιότητα και ο περιορισμός των επιλογών του καταναλωτή.[98]

Επομένως, η Επιτροπή σημειώνει ότι δεν απαιτείται η απόδειξη σκοπού ή πρόθεσης από μέρους της Hermes κατά την εφαρμογή της πρακτικής και συμπεριφοράς που οδήγησε στον καθορισμό μη θεμιτών όρων συναλλαγής. Δεδομένου ότι το άρθρο 6(1) του Νόμου αναφέρεται σε πράξεις, οι οποίες έχουν ως «*αποτέλεσμα ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα*» την παράβαση του Νόμου, η παράβαση του εν λόγω άρθρου του Νόμου συντελείται και στην απουσία απόδειξης της τυχόν πρόθεσης ή σκοπού της εταιρείας.

9.2.2 Διάρκεια της παράβασης

Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η διάρκεια της παράβασης είναι ένας παράγοντας που διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στον υπολογισμό του κατάλληλου ύψους του διοικητικού προστίμου, καθότι οι επιπτώσεις της παράβασης στην αγορά συναρτώνται με τη διάρκεια της παράβασης.

Επομένως, αυτό που λαμβάνεται υπόψη είναι το χρονικό διάστημα, κατά το οποίο η αντι-ανταγωνιστική συμπεριφορά έχει εκδηλωθεί στην πράξη.

Στην παρούσα υπόθεση, η Επιτροπή εξέτασε τα στοιχεία και δεδομένα, που με βάση την καταγγελία, αφορούν γεγονότα που επισυνέβησαν από το 2006, με την ανάληψη του αεροδρομίου από την Hermes μέχρι τη μη ανανέωση των συμβολαίων που είχε με την καταγγέλλουσα εταιρεία τον Νοέμβριο του 2013 και ακολούθως γεγονότα που έλαβαν χώρα κατά τη διαδικασία εξέτασης του αιτήματος της καταγγέλλουσας εταιρείας για λήψη προσωρινών μέτρων από την Επιτροπή, όπου η καταγγελλόμενη εταιρεία παρέτεινε, τη διάρκεια της συμφωνίας χρήσης των αποκλειστικών χώρων, υπό τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις με επιστολή της ημερομηνίας 17/1/2014 μέχρι τις 31/3/2014.

Η Επιτροπή καταλήγει ομόφωνα ότι, από τα ενώπιόν της στοιχεία και δεδομένα, δεν προκύπτει ότι η παράβαση ξεκινά από τον Ιούλιο του 2006, που ανέλαβε η Hermes το αεροδρόμιο, καθότι ουσιαστικά οι συνθήκες παρέμειναν οι ίδιες με αυτές που ίσχυαν από το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας. Σημειώνεται πως δεν είχε υπογραφεί μεταξύ των μερών οποιαδήποτε γραπτή συμφωνία, ούτε τεκμηριώθηκε οποιαδήποτε ουσιαστική αλλαγή των όρων, πέραν του ότι η ενοικίαση των χώρων στάθμευσης ήταν μηνιαία και επίσης δεν έγινε και οποιαδήποτε αλλαγή στο ποσό της χρέωσης, το οποίο παρέμεινε αμετάβλητο μέχρι και την 1/12/2008. Από την 1/12/2008 όμως, η καταγγέλλουσα εταιρεία, μη έχοντας άλλη επιλογή, υπέγραψε τη γραπτή συμφωνία που της δόθηκε από την Hermes, με νέες τιμές για ενοικίαση χώρων στάθμευσης εντός του βραχυπρόθεσμου χώρου στάθμευσης του παλιού ΔΑΛ με αύξηση της τάξης του {…}%. Στη συνέχεια, στο νέο ΔΑΛ, ακολούθησε το Νοέμβριο του 2009, ανανέωση του συμβολαίου της καταγγέλλουσας εταιρείας με την Hermes, στο οποίο το ποσό χρέωσης ανά χώρο στάθμευσης μηνιαίως που παραχωρήθηκε, διπλασιάστηκε σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο. Η ανανέωση των συμβάσεων συνεχίστηκε μέχρι και την τελευταία συμφωνία που έληξε τον Νοέμβριο του 2013, οπόταν η Hermes δήλωσε ότι δεν ήταν διατεθειμένη να την ανανεώσει ξανά, αν και κατά τη διάρκεια εξέτασης του αιτήματος της καταγγέλλουσας εταιρείας από την Επιτροπή για λήψη προσωρινών μέτρων, η Hermes προχώρησε σε ανανέωση αυτής του 2013 μέχρι τις 31/3/2014.

Επομένως, αναφορικά με τη διάρκεια της διαπιστωθείσας παράβασης, η Επιτροπή ομόφωνα διαπιστώνει ότι αυτή εκτείνεται από τον Δεκέμβριο του 2008, όταν η καταγγέλλουσα υπέγραψε το συμβόλαιο, το όποιο της δόθηκε από την Hermes, μέχρι και την τελευταία παράταση/επέκταση της συμφωνίας του 2013, που δόθηκε προς την καταγγέλλουσα εταιρεία, δηλαδή μέχρι τις 31/3/2014.

9.2.3 Ελαφρυντικές Περιστάσεις

Η εταιρεία Hermes, ως παρατέθηκε, προέβαλε λόγους για την ύπαρξη ελαφρυντικών περιστάσεων, τους οποίους η Επιτροπή μελέτησε ενδελεχώς και συνεκτίμησε κατά την επιβολή του προστίμου.

Συγκεκριμένα, η Hermes θεωρεί ότι η διαπιστωθείσα παράβαση «*δεν αφορά συνθήκες που επηρέασαν σε οποιοδήποτε ουσιώδη βαθμό την άσκηση των εργασιών της καταγγέλλουσας*

---

[98] ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ, ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθύνσεις σχετικά με τις προτεραιότητες της Επιτροπής κατά τον έλεγχο της εφαρμογής του άρθρου 82 της συνθήκης ΕΚ σε καταχρηστικές συμπεριφορές αποκλεισμού που υιοθετούν δεσπόζουσες επιχειρήσεις (2009/C 45/02).

εταιρείας, καθότι είχε συνεχώς και αδιάκοπα τη δυνατότητα χρήσης των διευκολύνσεων του αεροδρομίου» και ούτε υπέβαλε η καταγγέλλουσα *«οποιαδήποτε στοιχεία που να δεικνύουν τον επηρεασμό των εργασιών της ή μείωση των εισοδημάτων ή κερδών της ή αύξηση του κόστους της […]».* Επίσης αναφέρεται ότι η Hermes *δεν αποκόμισε οποιοδήποτε όφελος από τις περιστάσεις των συμπερασμάτων της Επιτροπής*, ενώ αναφέρει ότι υπέστη δαπάνες υπό τύπον διαμόρφωσης των χώρων στάθμευσης για χρήση και διευκόλυνση της καταγγέλλουσας. Περαιτέρω, ισχυρίζεται ότι δεν έχει προκαλέσει πραγματική ζημία στην καταγγέλλουσα ή στον ανταγωνισμό.

Επ' αυτών των θέσεων, η Επιτροπή σημειώνει ότι έχει ήδη τοποθετηθεί. Περαιτέρω όμως, επισημαίνει ότι η μη αποκόμιση οποιουδήποτε οφέλους δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ελαφρυντική περίσταση. Ως έχει νομολογηθεί, η Επιτροπή δεν υποχρεούται να αποδείξει ότι η παράβαση εξασφάλισε αθέμιτο όφελος στις επιχειρήσεις ούτε να λάβει υπόψη, ενδεχομένως, ότι δεν αποκομίσθηκε κέρδος από την επίδικη παράβαση.[99]

Επιπλέον, η Επιτροπή σημειώνει ότι η Hermes, ισχυρίστηκε ότι έχει καλόπιστα και πλήρως συνεργασθεί με την Επιτροπή και αυτό αποδεικνύεται και από την υποβολή δεσμεύσεων στην Επιτροπή. Τέλος, αναφέρει ότι, «*στην επιδίωξη για πλήρη και αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού υιοθετεί και εφαρμόζει, σε συνεργασία με εξειδικευμένους συμβούλους, εγχειρίδιο συμμόρφωσης με το δίκαιο του ανταγωνισμού.*»

Η Επιτροπή, βασιζόμενη στα όσα υπεβλήθησαν από την καταγγελλόμενη εταιρεία κατά την εξέταση του ύψους του προστίμου, έλαβε επιπρόσθετα υπόψη και τα ακόλουθα στοιχεία:

- Η Hermes συνεργάστηκε με την Επιτροπή σε όλα τα στάδια της ενώπιόν της διαδικασίας.
- Στις 17/2/2017, η Hermes υπέβαλε στην Επιτροπή δεσμεύσεις. Παρά το γεγονός ότι, η Επιτροπή δεν απεδέχθη τις εν λόγω δεσμεύσεις, εφόσον αυτές δεν σχετίζονταν με τον ουσιώδη χρόνο και τα γεγονότα αυτά καθ' αυτά που καταγγέλθηκαν αποτελώντας την ουσία της καταγγελίας που υποβλήθηκε στις 18/12/2013 και διερευνήθηκε και για την οποία η Επιτροπή απέστειλε σχετική Έκθεση Αιτιάσεως, εντούτοις η Επιτροπή θεωρεί ότι η καταγγελλόμενη δήλωσε έμπρακτα τη διάθεσή της να συνεργασθεί και να διευκολύνει την καταγγέλλουσα και τις άλλες εταιρείες στην άσκηση των εργασιών τους.
- Η καταγγελλόμενη έχει υιοθετήσει και εφαρμόζει, σε συνεργασία με εξειδικευμένους συμβούλους, εγχειρίδιο συμμόρφωσης με το δίκαιο του ανταγωνισμού, έστω και αν αυτό έχει συνταχθεί εκτός του ουσιώδους χρόνου της καταγγελίας, η Επιτροπή θεωρεί θετική την εν λόγω ενέργειά της.

Τούτων λεχθέντων, η Επιτροπή ασκώντας τη διακριτική της ευχέρεια, προχώρησε στην αξιολόγηση όλων των δεδομένων και στοιχείων του διοικητικού φακέλου, τα οποία και συνεκτίμησε μαζί με όλους τους άλλους παράγοντες που αναφέρθηκαν πιο πάνω και τέθηκαν από την καταγγελλόμενη εταιρεία.

10. ΔΙΑΤΑΚΤΙΚΟ

Η Επιτροπή σημειώνει ότι στο πλαίσιο του Νόμου και δη του άρθρου 24(α)(i) του Νόμου 13(Ι)/2008 προβλέπεται ως βάση υπολογισμού του διοικητικού προστίμου, που θα επιβληθεί σε κάθε επιχείρηση ο κύκλος εργασιών της που έλαβε χώρα κατά το έτος μέσα στο οποίο συντελέστηκε η παράβαση ή κατά το αμέσως προηγούμενο της παράβασης έτος.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι στη βάση της υποβληθείσας καταγγελίας, τα γεγονότα που εξετάσθηκαν, ανάγονται στον Ιούλιο του 2006 όταν ανέλαβε η Hermes τη διαχείριση του αεροδρομίου, με την καταγγελία της καταγγέλλουσας εταιρείας να κάνει αναφορά σε συνθήκες αβεβαιότητας και πολλών μετακινήσεων που δεν συνέτειναν στην εύρυθμη λειτουργία της επιχείρησής της. Στην ουσία όμως, η άδεια χρήσης του χώρου που ενοικίαζε η καταγγέλλουσα εταιρεία από το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας μέχρι εκείνη τη στιγμή, συνεχίστηκε σε μηνιαία βάση με την Hermes, ενώ το ετήσιο τέλος παρέμεινε αμετάβλητο. Οι κατ' ουσίαν αλλαγές καθίστανται φανερές από την 1/12/2008, όταν η καταγγέλλουσα εταιρεία, μη έχοντας άλλη επιλογή, υπέγραψε τη γραπτή συμφωνία που της προτάθηκε από την Hermes, με νέες τιμές για ενοικίαση χώρων στάθμευσης εντός του βραχυπρόθεσμου χώρου στάθμευσης του παλιού ΔΑΛ με αύξηση της τάξης του {…}%. Ακολούθως, το Νοέμβριο του 2009, στο νέο ΔΑΛ, με την ανανέωση του συμβολαίου της

---

[99] Υπόθεση Τ-192/06, *Caffaro Srl κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής,* [2011] Συλλογή της Νομολογίας 2011 ΙΙ-03063, παρά. 59-62.

καταγγέλλουσας εταιρείας με την Hermes, το ποσό χρέωσης ανά χώρο στάθμευσης μηνιαίως που παραχωρήθηκε, διπλασιάστηκε σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο.
Υπό το φως αυτών των δεδομένων, η Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη τις πρόνοιες του άρθρου 24 του Νόμου 13(Ι)/2008, ομόφωνα καταλήγει ότι το πλήρες έτος μέσα στο οποίο συντελέστηκε η παράβαση και το οποίο θα λάβει υπόψη της ήταν το 2009, ανεξαρτήτως εάν ο ουσιώδης χρόνος που εξετάσθηκε, εκτείνεται μέχρι και την τελευταία ανανέωση της μεταξύ των εμπλεκομένων μερών συμφωνίας, που έληξε κατόπιν της τελευταίας επέκτασης αυτής εντός του 2014.
Η Επιτροπή, συνεκτιμώντας όλους τους πιο πάνω λόγους, ως αυτοί έχουν αναλυθεί στο αιτιολογημένο σκεπτικό της απόφασης, έλαβε ιδίως υπόψη της, τη φύση και σοβαρότητα/βαρύτητα της παράβασης, τη διάρκεια της, καθώς και τις ελαφρυντικές περιστάσεις, ως ορίζουν τα άρθρα 42(1) και 24(α)(i) του Νόμου 13(Ι)/2008 και ομόφωνα:
(Α) Υποχρεώνει την εταιρεία Hermes, να αποφύγει οποιαδήποτε επανάληψη της εξετασθείσας παράβασης του άρθρου 6(1)(α) του Νόμου στο μέλλον.
(Β) Επιβάλει διοικητικό πρόστιμο στην εταιρεία Hermes αναφορικά με τη διαπιστωθείσα στο ως άνω σκεπτικό παράβαση του άρθρου 6(1)(α) του Νόμου, λαμβάνοντας υπόψη τον κύκλο εργασιών της, ο οποίος σύμφωνα με τις εξελεγμένες οικονομικές καταστάσεις, που απέστειλε, για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου του 2009 – το έτος που συντελέστηκε η παράβαση- ήταν της τάξης των €{…} ({…} Ευρώ), ανερχόμενο σε **€ 1.193.864** (ένα εκατομμύριο εκατό ενενήντα τρεις χιλιάδες οκτακόσια εξήντα τέσσερα Ευρώ), το οποίο αντιστοιχεί σε ποσοστό **{…}%** επί του κύκλου εργασιών της το έτος 2009.
Η Επιτροπή καλεί την εταιρεία Hermes όπως, μέσα σε τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης καταβάλει στην Επιτροπή, το πιο πάνω διοικητικό πρόστιμο που της επεβλήθη.

……
Λουκία Χριστοδούλου
Πρόεδρος της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού